

T.C.
AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TURİZM İŞLETMECİLİĞİ ANABİLİM DALI
2021-YL-027

SAKİN ŞEHİR AĞINA DAHİL OLMANIN DESTİNASYON
ÜZERİNDEKİ OLUMLU VE OLUMSUZ ETKİLERİ:
AKYAKA VE SEFERİHİSAR ÖRNEĞİ

HAZIRLAYAN

İlhan AVCU

TEZ DANIŞMANI

Prof. Dr. Osman Nuri ÖZDOĞAN

AYDIN – 2021

T.C.
AYDIN ADNAN MENDERES ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜNE
AYDIN

Bu tezde sunulan tüm bilgi ve sonuçların, bilimsel yöntemlerle yürütülen gerçek deney ve gözlemler çerçevesinde tarafımdan elde edildiğini, çalışmada bana ait olmayan tüm veri, düşünce, sonuç ve bilgilere bilimsel etik kuralların gereği olarak eksiksiz şekilde uygun atıf yaptığımı ve kaynak göstererek belirttiğimi beyan ederim.

...../...../2021

İlhan AVCU

ÖZET

SAKİN ŞEHİR AĞINA DAHİL OLMANIN DESTİNASYON ÜZERİNDEKİ OLUMLU VE OLUMSUZ ETKİLERİ: AKYAKA VE SEFERİHİSAR ÖRNEĞİ

İlhan AVCU

Yüksek Lisans Tezi, Turizm İşletmeciliği Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Osman Nuri ÖZDOĞAN

2021, XVII +162 sayfa

Küreselleşmenin etkisiyle birlikte yerel kültür, yerini popüler kültürün etkisine bırakarak zaman içerisinde yok olmaktadır. Hızla modernleşen dünya topluma her ne kadar fayda sağlasa da yanında birçok olumsuzluğa neden olmaktadır. Modernleşme sonucunda kentlerin doğal yapısı her geçen gün değerini ve fiziksel yapısını kaybetmektedir. Doğal kaynaklar, kültürel yapı, tarihsel doku kentler üzerinde artık çekicilik unsuru oluşturmamaktadır. Dünya genelinde hızla yayılan küreselleşme, küçük kentler üzerinde oluşturduğu olumsuz etkilere yanıt verebilmek için Sakin Şehir (Cittaslow) hareketi başlatılmıştır.

Akyaka ve Seferihisar kentlerinde yaşayan yerel halkın sakın şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisinin incelendiği bu çalışmada, araştırmanın birinci bölümünde yavaş hareket felsefesi ve sakın şehir(cittaslow) hareketi hakkında genel bilgiler verilmiştir. İkinci bölümünde, destinasyon ve destinasyon yönetimi kavramları ile ilgili literatür taraması yapılarak detaylı bilgiler verilmiştir. Üçüncü bölümde ise, araştırmanın deseni, bulguların yorumlanması ve sonuç kısmı yer almaktadır. Bu tez çalışmasında, sakın şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisini değerlendirmek amacıyla karma yöntemden yararlanılmıştır. İzmir'in Seferihisar ve Muğla'nın Ula ilçesine bağlı Akyaka mahallesinde yaşayan yerel halkın "Sakin Şehir" hareketi hakkında düşüncelerini öğrenebilmek amacıyla 2020 Temmuz-Ağustos ayları arasında yüz yüze anket uygulanmıştır. Uygulanan anket formu iki bölüme ayrılmıştır. Birinci bölümde katılımcının demografik özellikleri içeren 8 soru bulunmaktadır. İkinci bölümde ise araştırma ile ilgili 37 kapalı uçlu soru bulunmaktadır. Elde ettiğimiz anket verileri IBM SPSS Statistics 25.0 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Araştırmada değişkenler normal dağılım şartlarını taşımadığı için non-parametrik analizler kullanılmıştır. Araştırmada elde ettiğimiz verilerden iki grup arasındaki farkı

bulabilmek için Mann Whitney U Testi (MW), ikiden fazla grup arasındaki farkı bulabilmek için ise, Kruskal Wallis H-Testi (KW) kullanılmıştır.

Araştırmada Muğla/Akyaka ve İzmir/Seferihisar'daki uzman kişiler, akademisyenler, valilik, kaymakamlık ve yerel halkın görüşlerini öğrenebilmek amacıyla nitel araştırma yöntemi olan görüşme yönteminden yararlanılmıştır. Veri toplama aracı olarak 27 adet yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Yapılan görüşme kayıtları MAXQDA 2020 paket programıyla 4 ana tema altında kodlama cetveli oluşturmak amacıyla içerik analizi yapılmıştır. Kodlama cetvelinde yer alan 4 ana tema altında 27 alt tema bulunmaktadır.

Bu çalışma, Akyaka ve Seferihisar kentlerinde yaşayan yerel halkın sakin şehir hareketine olan görüşleri doğrultusunda şehir olmanın destinasyon üzerindeki olumsuz etkilerini ortaya koymuştur. Ayrıca çalışma, Türkiye'de bulunan sakin şehirlerin, cittslow olduktan sonra karşılaşılabilecekleri sorunlar belirtilmiş ve sakin şehir olmak isteyen kentlere öneriler sunulmuştur.

ANAHTAR KELİMELER: Cittaslow, Slow Food, Destinasyon, Destinasyon Yönetimi, Sakin Şehir Akyaka, Sakin Şehir Seferihisar, Yavaş Hareket Felsefesi,

ABSTRACT

POSITIVE AND NEGATIVE EFFECTS ON DESTINATION OF INCLUDING IN THE SLOW CITY NETWORK: THE EXAMPLE OF AKYAKA AND SEFERİHİSAR

İlhan AVCU

Master Thesis, Department of Tourism Management

Advisor: Associate Professor Osman Nuri ÖZDOĞAN

2021, XVII +162 pages

With the effect of globalization, local culture is gradually disappearing, leaving its place to the influence of popular culture. Although the rapidly modernizing world provides benefits to society, it also causes many negativities. As a result of modernization, the natural structure of cities loses their value and physical structure day by day. Natural resources, cultural structure, historical texture no longer constitute an attraction factor on cities. The Cittaslow movement was initiated in order to respond to the negative effects of globalization, which is rapidly spreading around the world, on small cities.

In this study, which examines the effect of being a calm city on the destination of the local people living in Akyaka and Seferihisar cities, general information about the slow movement philosophy and the cittaslow movement is given in the first part of the study. In the second part, detailed information is given by scanning the literature on the concepts of destination and destination management. In the third part, the research design, interpretation of the findings and the conclusion part are included. In this thesis, mixed method was used to evaluate the effect of being a quiet city on the destination. A face-to-face survey was conducted between July and August 2020 in order to learn the thoughts of the local people living in the Akyaka neighborhood of Izmir's Seferihisar and Muğla's Ula district about the "Cittaslow" movement. The questionnaire form applied consists of two parts. In the first part, there are 8 questions about the demographic characteristics of the participant. In the second part, there are 37 closed-ended questions about the research. The survey data we obtained were analyzed using IBM SPSS Statistics 25.0 package program. Non-parametric analyzes were used in the study since the variables were not normally distributed. The Mann Whitney U Test (MW) was used to find the difference between the two groups from the data we obtained in the study, and the Kruskal Wallis H-Test (KW) was used to find the difference

between more than two groups.

In the research, the interview method, which is a qualitative research method, was used in order to learn the opinions of experts, academicians, governorship, district governorship and local people in Muğla / Akyaka and İzmir / Seferihisar. 27 semi-structured interview forms were used as data collection tools. The interview records were analyzed with the MAXQDA 2020 package program to create a coding schedule under 4 main themes. There are 27 sub-themes in 4 main theme horses in the coding schedule.

This study reveals the negative effects of being a city in the destination in line with the view of the local people living in Akyaka and Seferihisar cities on the calm city movement. Also, after Cittslow study of urban residents in Turkey who want to make suggestions and may encounter problems presented from city to city.

KEY WORDS: Cittaslow Akyaka, Cittaslow Seferihisar, Cittaslow, Slow Food, Destination, Destination Management, Slow Motion Philosophy,

ÖNSÖZ

Yüksek lisans tez çalışmamın başından sonuna kadar bütün sürecinde desteğini hiçbir zaman eksik etmeyen, tez çalışmamın konusunun seçiminde yol gösterici tavsiyeler veren, düşüncelerime saygı duyan, gerektiği zaman beni yönlendiren ve her zaman yanımda olan değerli danışmanım Prof. Dr. Osman Nuri Özdoğan hocama yardımlarından dolayı saygı ve şükranlarımı sunarım. Çalışmaya katılıp sakin şehir hakkında görüşlerini paylaştan Prof. Dr. Umut Avcı hocama da ayrıca teşekkürlerimi sunarım. Tezin yöntem kısmında yardımlarıyla bana destek olan Dr. Öğretim Üyesi Tuğrul Ayyıldız hocama da teşekkürlerimi sunarım. Seferihisar ve Akyaka kentinde yaptığım görüşmelerde, kent hakkında verdikleri cevaplarla tezime katkı sağlayan tüm katılımcılara ve zamanını ayırıp ankete katılan yerel halka çok teşekkür ederim.

Son olarak hayatım boyunca maddi ve manevi desteklerini benden esirgemeyen zor günümde mutlu günümde hep yanımda olan, her süreçte motivasyon kaynağım olan aileme sonsuz teşekkür ederim.

İlhan AVCU

İÇİNDEKİLER

KABUL VE ONAY SAYFASI.....	iii
BİLİMSEL ETİK BİLDİRİM SAYFASI.....	iv
ÖZET.....	v
ABSTRACT	vii
ÖNSÖZ.....	ix
TABLolar DİZİNİ.....	xiv
ŞEKİLLER DİZİNİ.....	xvii
GİRİŞ.....	1
1. BÖLÜM	4
1. YAVAŞ HAREKET FELSEFESİ ve SAKİN ŞEHİR (CITTASLOW) KAVRAMI	4
1.1. Yavaş Hareketi (Slow Movement) Felsefesi	4
1.1.1. Yavaş Yaşam (Slow Living)	5
1.1.2. Yavaş Ticaret (Slow Trade)	6
1.1.3. Yavaş Seyahat (Slow Travel)	6
1.1.4. Yavaş Turizm (Slow Turizm).....	7
1.1.5. Yavaş İşletmecilik (Slow Business)	8
1.1.6. Yavaş Para (Slow Money).....	9
1.1.7. Yavaş Yemek (Slow Food)	9
1.2. Sakin Şehir (Cittaslow) Kavramı	14
1.2.1. Cittaslow Felsefesinin Logosu	16
1.2.2. Sakin Şehir (Cittaslow) Manifestosu.....	17
1.2.3. Sakin Şehir Organizasyon Yapısı ve Yönetim Komisyonu	18
1.2.4. Sakin Şehir (Cittaslow) Birliğine Dâhil Olma Kriterleri.....	19
1.2.5. Çevre Politikaları.....	21
1.2.6. Altyapı Politikaları	22
1.2.7. Kentsel Yaşam Kalitesi Politikaları	22

1.2.8. Tarımsal, Turistik, Esnaf ve Sanatkârlara Dair Politikalar	24
1.2.9. Misafirperverlik, Farkındalık ve Eğitim İçin Politikalar.....	24
1.2.10. Sosyal Ortam	25
1.2.11. Ortaklıklar..	26
1.3. Sakin Şehir Ağına Dâhil Olma Süreci	26
1.3.1. Başvuru Mektubunun Sunulması	26
1.3.2. Başvuru Mektubunun Değerlendirilmesi	27
1.3.3. Adaylık Değerlendirme Ziyareti ve Raporu	27
1.3.4. Adaylık Süreci ve Hazırlık Raporu	27
1.3.5. Üyelik değerlendirmesi ve Başvuru Dosyası	27
1.4. Dünya’da Cittaslow Hareketi ve Örnekleri	27
1.4.1. Orvieto – İtalya.....	29
1.4.2. Bra – İtalya.....	30
1.4.3. Pasitano – İtalya	30
1.4.4. Sierpc – Polonya.....	30
1.4.5. Glubczyce – Polonya.....	31
1.4.6. Lubawa – Polonya	31
1.4.7. Zwingenberg – Almanya	32
1.4.8. Creon – Fransa.....	32
1.4.9. Yuhu –Çin	32
1.4.10. Vianen – Hollanda.....	33
1.5. Türkiye’de Cittaslow Hareketi ve Örnekleri	33
2. BÖLÜM	42
2. DESTİNASYON ve DESTİNASYON YÖNETİMİ KAVRAMI	42
2.1. Destinasyon Kavramı.....	42
2.1.1. Destinasyonun Özellikleri	43
2.1.2. Sakin Şehir Destinasyonlarının Özellikleri	45

2.2. Destinasyon Yönetimi Kavramı.....	45
2.2.1. Destinasyon Yönetiminin Amaçları	48
2.2.2. Destinasyon Yönetim Örgütleri.....	49
2.2.3. Destinasyon Yönetimi ve Sakin Şehir İlişkisi.....	51
2.2.4. Sakin Şehir Destinasyonlarının Olumlu Etkileri.....	52
2.2.5 Sakin Şehir Destinasyonlarının Olumsuz Etkileri.....	54
3. BÖLÜM.....	56
3. SAKİN ŞEHİR AĞINA DAHİL OLMANIN DESTİNASYON ÜZERİNDEKİ OLUMLU VE OLUMSUZ ETKİLERİ: AKYAKA VE SEFERİHİSAR ÖRNEĞİ.....	56
3.1. Araştırmanın Evren ve Örneklemi.....	56
3.2. Araştırmanın Kapsamı ve Sınırlılıkları.....	57
3.3. Araştırmanın Hipotezleri	57
3.4. Araştırmanın Yöntemi	60
3.5. Verilerin Toplanması ve Verilerinin Analizi.....	61
3.6. Nicel Araştırma Bulguları.....	62
3.6.1. Araştırmanın Normallik Testi Sonuçları.....	63
3.6.2. Araştırmanın Güvenilirlik Testi Sonuçları	63
3.6.3. Açıklayıcı Faktör Analizi Sonuçları.....	64
3.6.4. Demografik Özelliklerin Frekans Analizleri.....	71
3.6.5. Sakin Şehir Olmanın Destinasyon Üzerindeki Etkisine İlişkin Betimsel Analizler.....	77
3.7. Yerel Halkın Demografik Özelliklerine Göre Sakin Şehir Ağına Dâhil Olmanın Destinasyon Üzerindeki Etkileri ile Toplam Etkinin Karşılaştırılmasını Ölçen Kruskal Wallis Testi ve Mann Whitney U Testine Ait Bulgular.....	90
3.7.1. Cinsiyet Değişkenine Göre Sakin Şehir Olmanın Destinasyon Üzerindeki Etkisinin Mann Whitney U Testi Analizi Sonuçları	90
3.7.2. Medeni Durum Açısından Sakin Şehir Ağına Dâhil Olmanın Destinasyon Üzerindeki Etkisine İlişkin Etkinin Mann Whitney U Testi Analizi Sonuçları	92

3.7.3. Lokasyon Değişkenine Göre Sakin Şehir Ağına Dâhil Olmanın Destinasyon Üzerindeki Etkisinin Mann Whitney U Testi Analizi Sonuçları	93
3.7.4. Yaş Değişkeni Açısından Sakin Şehir Ağına Dâhil Olmanın Destinasyon Üzerindeki Etkisine İlişkin Kruskal Wallis Testi Analizi Sonuçları	94
3.7.5. Meslek Değişkeni Açısından Sakin Şehir Ağına Dâhil Olmanın Destinasyon Üzerindeki Etkisine İlişkin Kruskal Wallis Testi Analizi Sonuçları	98
3.7.6. Ortalama Aylık Gelir Değişkeni Açısından Sakin Şehir Ağına Dâhil Olmanın Destinasyon Üzerindeki Etkisine İlişkin Kruskal Wallis Testi Analizi Sonuçları.....	103
3.7.7. Öğrenim Durumu Değişkeni Açısından Sakin Şehir Ağına Dâhil Olmanın Destinasyon Üzerindeki Etkisine İlişkin Kruskal Wallis Testi Analizi Sonuçları	106
3.7.8. İkamet Durumu Değişkeni Açısından Sakin Şehir Ağına Dâhil Olmanın Destinasyon Üzerindeki Etkisine İlişkin Kruskal Wallis Testi Analizi Sonuçları	108
3.7.9. Cittaslow Hakkında Bilgi Değişkeni Açısından Sakin Şehir Ağına Dâhil Olmanın Destinasyon Üzerindeki Etkisine İlişkin Kruskal Wallis Testi Analizi Sonuçları.....	111
3.7.10. Yerel Halkın Yaş, Meslek, Ortalama Aylık Gelir, Öğrenim Durumu ve İkamet Durumu İle Sakin Şehir Olmanın Destinasyon Üzerindeki Etkisi İle Karşılaştırılması.....	112
3.8. Nitel Araştırma Bulguları	118
4. SONUÇ VE ÖNERİLER	127
5. KAYNAKLAR	138
6. EKLER..	153
ÖZGEÇMİŞ	161

TABLolar DİZİNİ

Tablo 1.1: Dünyada Slow Food Birliklerinin Dağılımı	13
Tablo 1.2: Dünya'daki Ülkelere Göre Sakin Kent Dağılımı	28
Tablo 1.3: Türkiye'deki Sakin Kentler	34
Tablo 1.4: Türkiye Sakin Kent Örnekleri	35
Tablo 3.1: Nicel Araştırmalarda Örneklem Büyüklüğü.....	56
Tablo 3.2: Normallik Testi Sonuçları	63
Tablo 3.3: Güvenilirlik Analizi Sonuçları.....	64
Tablo 3.4: Açıklayıcı Faktör Analizi	65
Tablo 3.5: Ölçeğin Ortalama ve Standart Sapma Değerleri.....	68
Tablo 3.6: Ankete Katılan Kişilerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımları	72
Tablo 3.7: Yaş Bulguları Frekans ve Yüzde Dağılımı.....	72
Tablo 3.8: Medeni Durum Bulguları Frekans ve Yüzdeleri	73
Tablo 3.9: Meslek Bilgilerine İlişkin Frekans ve Yüzdeleri	73
Tablo 3.10: Ortalama Aylık Gelir Bulgularına İlişkin Frekans ve Yüzdeleri.....	74
Tablo 3.11: Öğrenim Durumu Bulguları Frekans ve Yüzdeleri	75
Tablo 3.12: İkamet Bulguları Frekans ve Yüzde Dağılımı	76
Tablo 3.13: Sakin Şehir (Cittaslow) Hareketi Hakkında Yeterli Bilgiye Sahip Olma Bulguları Frekans ve Yüzde Dağılımı	77
Tablo 3.14: Sosyal Etki Göstergelerine İlişkin Betimsel İstatistikler	78
Tablo 3.15: Sosyal Etki Olumsuz İfadelerine İlişkin Betimsel İstatistikler	79
Tablo 3.16: Çevresel Etki İfadelerine İlişkin Betimsel İstatistikler	80
Tablo 3.17: Çevresel Etki Olumsuz İfadelerine İlişkin Betimsel İstatistikler	82
Tablo 3.18: Gastronomik Etki İfadelerine İlişkin Betimsel İstatistikleri.....	85
Tablo 3.19: Gastronomik Etki Olumsuz İfadelerine İlişkin Betimsel İstatistikleri	87
Tablo 3.20: Ekonomik Etki İfadelerine İlişkin Betimsel İstatistikler	89

Tablo 3.21: Cinsiyet Değişkenine Göre Mann Whitney U Testi Analizi Sonuçları.....	91
Tablo 3.22: Medeni Durum Mann Whitney U Testi Analizi Sonuçları.....	92
Tablo 3.23: Lokasyon Değişkenine Göre Mann Whitney U Testi Analizi Sonuçları	93
Tablo 3.24: Yaş Değişkenine Göre Kruskal Wallis Testi Analizi Sonuçları.....	94
Tablo 3.25: Yerel Halkın Yaş Değişkenine Göre Sosyal Etki Alt Boyutunda Mann Whitney U Testi Analizi Sonuçları.....	96
Tablo 3.26: Yerel Halkın Yaş Değişkenine Göre Sosyal Etki Olumsuz Alt Boyutunda Mann Whitney U Testi Analizi Sonuçları	96
Tablo 3.27: Yerel Halkın Yaş Değişkenine Göre Çevresel Etki Alt Boyutunda Mann Whitney U Testi Analizi Sonuçları.....	97
Tablo 3.28: Yerel Halkın Yaş Değişkeni Açısından Gastronomik Etki Alt Boyutunda Mann Whitney U Testi Analizi Sonuçları	98
Tablo 3.29: Meslek Değişkeni Açısından Kruskal Wallis Testi Analizi Sonuçları.....	99
Tablo 3.30: Yerel Halkın Meslek Değişkenine Göre Sosyal Etki Olumsuz Alt Boyutunda Mann Whitney U Testi Analizi Sonuçları	100
Tablo 3.31: Yerel Halkın Meslek Değişkenine Göre Çevresel Etki Alt Boyutunda Mann Whitney U Testi Analizi Sonuçları.....	101
Tablo 3.32: Yerel Halkın Meslek Değişkenine Göre Çevresel Etki Olumsuz Alt Boyutunda Mann Whitney U Testi Analizi Sonuçları.....	102
Tablo 3.33: Yerel Halkın Meslek Değişkenine Göre Gastronomik Etki Alt Boyutunda Mann Whitney U Testi Analizi Sonuçları	103
Tablo 3.34: Ortalama Aylık Gelir Değişkenine Göre Kruskal Wallis Testi Analizi Sonuçları.....	104
Tablo 3.35: Yerel Halkın Ortalama Aylık Gelir Değişkenine Göre Çevresel Etki Alt Boyutunda Mann Whitney U Testi Analizi Sonuçları.....	105
Tablo 3.36: Öğrenim Durumu Değişkenine Göre Kruskal Wallis Testi Analizi Sonuçları	106
Tablo 3.37: Yerel Halkın Öğrenim Durumu Değişkenine Göre Sosyal Etki Alt Boyutunda Mann Whitney U Testi Analizi Sonuçları	107

Tablo 3.38: İkamet Durumu Değişkeni Açısından Kruskal Wallis Testi Analizi Sonuçları	108
Tablo 3.39: Yerel Halkın İkamet Durumu Değişkenine Göre Sosyal Etki Alt Boyutunda Mann Whitney U Testi Analizi Sonuçları	110
Tablo 3.40: Cittaslow Hakkında Bilgi Değişkeni Açısından Kruskal Wallis Testi Analizi Sonuçları	111
Tablo 3.41: Farklılık Analizine İlişkin Bulgular	113
Tablo 3.42: Hipotezlerin Test Sonuçları	117
Tablo 3.43: Kod Listesi	119
Tablo 3.44: Sakinliğin Kaybolmasına Yönelik Tehditler	120
Tablo 3.45: Yaşanan Ekonomik Gelişmeler	122
Tablo 3.46: Yaşanan Gastronomik Gelişmeler	124
Tablo 3.47: Cittaslow Ağının Kent Üzerindeki Etkisi	125

ŞEKİLLER DİZİNİ

Şekil 1.1: Slow Food Logosu	10
Şekil 1.2: Cittaslow Logosu	16
Şekil 1.3: Cittaslow Ağına Dâhil Olma Kriterleri	20
Şekil 1.4: Dünya’da Cittaslow Ağı.....	28
Şekil 2.1: Destinasyon Yönetim Örgütleri	50
Şekil 3.1: Araştırma Hipotezleri.....	58

GİRİŞ

Küreselleşme sonucunda şehirler, hızlı yaşam ve hızlı tüketim anlayışına uyum sağladığı için kaynakların ve yaşam alanlarının yapısının giderek bozulmasına neden olmaktadır. İnsanların yaşam alanlarının zaman içerisinde üretim için değil de sadece tüketim için kullandıkları alanlara dönüşmesi beraberinde birçok olumsuzluğun ortaya çıkmasına olanak sağlamıştır. Bu olumsuzluklara karşı yavaş şehir felsefesi, insanların hayattan zevk alma, toplum içerisinde sosyalleşme ve kültürel değerleri korumayı amaçlamaktadır. Sanayi çağının sonucunda küreselleşme, hızlı yaşam tarzı ve hızlı tüketim anlayışını giderek arttırmıştır. Bunun sonucunda doğal kaynakların ve çevrenin olumsuz etkileneceği düşünülerek yavaş yaşam felsefesi anlayışı benimsenmiştir (Özkan, 2011:4). Yavaş hareket hayatın her alanında yerelliği, özgünlüğü ve kültürel değerleri korumayı savunan bir felsefedir. Çevreyi koruyarak yaşam kalitesini arttırmak, yavaş hareketin amaçları içerisinde yer almaktadır (Güven, 2011: 113;Çakar, 2016: 23).

Sakin şehir hareketi, literatürde genellikle “yavaş şehir” olarak kullanılmaktadır. Fakat dilimizde yavaş kelimesinin miskinlik veya tembellik gibi olumsuz çağrışımlara sahip olmasından dolayı Cittaslow unvanına sahip kentlere “sakin kent” denilmektedir.

Sakin şehir hareketi, kentsel yapıyı koruyarak, çevre dostu yaklaşımı benimseyip çevreye en az zarar verecek teknolojik ürünleri kullanmak ve yerel halkı da hareketin içerisine dâhil etmeyi amaçlayan bir felsefedir. Ayrıca bölgenin yerel ürünlerini, kültürünü, doğal yapısını ve sanatsal değerlerini koruyup daha yaşanabilir ve sürdürülebilir bir kente dönüşmesini sağlamaktadır. Sakin şehir hareketi, sürdürülebilir bir felsefeyi amaç edinerek küçük kasabalar için önem arz etmektedir. Kentleşme oranının az olduğu küçük kentlerin yoğun göç verdiği açık bir şekilde görülmektedir. Bu bağlamda sakin şehir hareketi, küçük kentlere sosyal ve ekonomik anlamda destek verip gelişmelerini sağlamayı hedeflemektedir (Semmens ve Freeman, 2012: 353-354). Sakin şehir hareketi, kentlerin öz kimliklerini, kültürel değerlerini ve tarihsel dokusunu küreselleşme tehdidine karşı koruyabilmek amacıyla ortaya çıkmış bir yönetim modelidir (Çakar, 2016:26).

Yerel değerleri ve sürdürülebilir bir yaşam kalitesi oluşturabilmek için başlatılan bu hareket dünya genelinde hızla yayılmaktadır. 2021 yılı Ocak ayı itibariyle 30 ülkede toplam 266 sakin şehir bulunmaktadır. Ayrıca bu hareket son yıllarda Türkiye’de de gelişim göstererek 18 küçük kentimizde uygulanmaktadır.

Araştırmanın Problemi

Sakin şehir hareketi, unvana sahip olan kentlere olumlu yönde birçok fayda sağladığını ifade edebiliriz. Fakat zaman içerisinde bu olumlu faydalar değişerek olumsuz sonuçların ortaya çıkmasına sebep olmaktadır. Muğla- Akyaka ve İzmir-Seferihisar kentleri, sakin şehir kriterlerini destinasyon üzerinde tam anlamıyla uygulayamadığı düşünülmektedir. Bunun sonucunda kentlerde sosyal, kültürel, çevresel ve gastronomik anlamda olumsuzluklar giderek artmaktadır. Bu olumsuzluklar sonucunda kentler, yerel ürünlerini, kültürel değerlerini ve gastronomik ürünlerini gelen ziyaretçilere tam anlamıyla sunamadığı düşünülmektedir. Ayrıca popülerliği artan kentlerde, yoğunluk nedeniyle birçok çevresel problemlerin yaşandığı söylenebilir. Sakin şehir unvanı almış Muğla- Akyaka ve İzmir-Seferihisar kentlerinin zaman içerisinde yaşanılabilir bir kent olma özelliklerini yitireceği söylenebilir.

Araştırmanın Amacı

Literatür incelendiğinde birçok çalışmada Cittaslow (Sakin Şehir) hareketinin olumlu yönleri araştırılmış ve sunulmuştur. Sakin şehir unvanı sayesinde tanınırlığı artan kentler, zamanla içerisinde ziyaretçiler tarafından tatil için tercih edilen kentler haline gelmiştir. Ziyaretçilerin kentlere olan yoğun ilgisi kentlerde birçok olumsuzluğu da beraberinde getirmiştir. Yaşanan yoğunluk nedeniyle gelen ziyaretçilerin taleplerinin karşılanabilmesi zor bir hal almıştır. Kentler, artan talebi karşılayabilmek amacıyla ürün ve hizmetlerde olumsuz yönde bazı değişimler gerçekleştirmişlerdir. Cittaslow kenti olabilmek için kriterlerin belirli bir kısmını sağlayan kentler, sakin şehir unvanına sahip olduktan sonra unvanın sadece belge olmaktan ileri gidemediği görülmüştür. Zaman içerisinde sakin kentler, yapısını bozarak ekonomik kazanç odaklı ve otomasyon ile üretim yapan bir kent haline dönüşmektedir. Ayrıca kentlerde artan yoğunluk sebebiyle doğal çevre, kültürel değerler ve yerellik giderek önemini yitirmektedir. Bu olumsuzluklar sonucunda kent, çekiciliğini ve sakinliğini kaybedip modern bir kente dönüşmektedir. Bu nedenle çalışma, sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki olumsuz etkilerini ortaya koymaktır. Ayrıca çalışma, Türkiye’de bulunan sakin şehirlerin, Cittaslow olduktan sonra karşılaşılabilecekleri sorunları belirleyerek, sakin şehir olmak isteyen kentlere öneriler sunmayı da amaçlamıştır.

Araştırmanın Önemi

Bu tez çalışması, sakin kentlerde yaşanan olumsuzlukları ortaya koyarak sakin kentlerin yönetimlerinin bilinçlenmesini sağlamaktır. Ayrıca kentin yaşam döngüsünün kısaldığını farkına varmalarını sağlayıp sakin kent olmak isteyen destinasyonlara da yol gösterici olma ve farkındalık sağlaması açısından önemli olacağı düşünülmüştür. Bu araştırma, sakin kentlerinin görünen olumlu algısının dışında, olumsuz yönlerinin de olduğunu göstermek amacıyla yapılmıştır. Ayrıca bundan sonra yapılacak benzer çalışmalara kaynak oluşturması açısından önemli olduğu düşünülmüştür.

1. BÖLÜM

1. YAVAŞ HAREKET FELSEFESİ ve SAKİN ŞEHİR (CITTASLOW) KAVRAMI

Küreselleşme ile birlikte yaşamın hız kazanmasına karşı çıkan yavaş hareket felsefesi Cittaslow'lar ile birlikte yaşam biçimine uygulanmaya başlamış ve daha sakin bir yaşam tarzı benimsenmiştir. Cittaslow felsefesini daha iyi anlamlandırabilmek ve kavrayabilmek için yavaş hareket kavramını incelemek gerekmektedir.

1.1 Yavaş Hareketi (Slow Movement) Felsefesi

Dünya'da oluşan küreselleşmeye karşı çıkan yavaş hareketi değişen modern hayatı eleştiren, kültürel ve yaşam kalitesi algısını düzeltmeye çalışan toplumsal bir harekettir (Sezgin ve Ünüvar, 2011: 107). Kültürel değerleri ve yiyecek içecek kültürünü koruyarak yaşam kalitesi iyileştirmeyi amaçlayan Yavaş Yemek (Slow Food) yaklaşımı, yavaş hareketinin temelini oluşturmaktadır. Teknolojik gelişmeler, hayatın her alanında insan yaşamını etkilemektedir. Gelişen teknoloji sayesinde birçok küresel işletme ortaya çıkmıştır. Bu işletmeler, teknoloji sayesinde uluslararası düzeyde ürünlerini sergileyebilmektedir. Starbucks, Mc Donald's ve birçok fast food zinciri, hızlı yaşamın simgesi haline gelerek yerel ve kültürel anlamda tehdit oluşturmaya başlamışlardır (Yurtseven vd., 2010: 3). Ayrıca yerel yemeklerin ve yerel kültürün yok olma kaygısı, toplumun hızlı yemek anlayışına tepki olarak yavaş hareket savunulmuştur (Keskin, 2010: 35).

Yavaş hareketi, modern hayatı eleştirel bir bakış açısıyla ele alan ve birçok alanda yeme-içme ile ilgili kültürel değerleri koruyarak hızlı yaşama karşı çıkan toplumsal bir yaklaşımdır. Yavaşlık kavramı, hayatın birçok alanında gerçekleştirdiğimiz aktivitelerin daha doyumlu ve olması gerektiği gibi doğru bir hızla gerçekleştirilmesi gerektiğini ifade etmektedir (Alpat, 2013: 45-47). Yavaş yemek (Slow food) hareketi 1986 yılında McDonald's restoranını protesto etmek için Carlo Petrini tarafından başlatılan bir harekettir. Başlatılan bu hareket yavaş hareketin temellerini oluşturmaktadır (Ekincek, 2014:7).

Yavaş hareket felsefesi hız kavramının zıttı olan yavaşlıktan gelmektedir. Hız kelimesine bakıldığında yüzeysel, aceleci, analitik düşünen ve kaliteye değil daha çok miktara önem veren davranışları ifade etmektedir. Yavaş kavramı ise, sabırlı, kaliteye önem veren, sessiz, düşünceli ve sakin davranışları ifade etmektedir (Honore, 2008: 15).

Yavaş hareketi, küreselleşme ile birlikte dünya genelinde, hızlı tüketime dayalı yaşam tarzının ortaya çıkardığı olumsuzluklardan kurtulabilmek için benimsenen bir felsefedir (Görkem ve Öztürk, 2016: 13). Honore (2004: 15) yılında “ Yavaşlığa Övgü” adlı kitabında, yapılan bir şeyin sınırsız bir hız ile yapmak yerine makul bir hızla yapıldığı sürece hayatın her alanındaki aktivitelerden zevk alınabileceğini vurgulamıştır.

Yapılan çalışmalarda son yıllarda “Yavaşlık” kavramı hayatın farklı alanlarında da uygulanmaya başlamıştır. Bu bağlamda yavaş yaşam, yavaş ticaret, yavaş seyahat, yavaş turizm, yavaş işletmecilik, yavaş para ve yavaş yemek kavramları karşımıza çıkmaktadır (www.slowmovement.com). Bu yaklaşımlar aşağıda ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır.

1.1.1 Yavaş Yaşam (Slow Living)

Parkins ve Craig, (2006), Yaşadığımız dünyanın hızlanması, modernize edilmiş yaşamın en temel özelliğini yansıtmaktadır. Yavaş yaşam, yaşadığımız küresel dünyanın aksine hayatı özümseyerek ve tadına vararak daha etkili bir biçimde yaşamak olarak açıklanmaktadır (Ekincek, 2014:7). İnsanlar hayatlarının birçok alanında aşırı telaş, hızlı yaşam, hızlı tatil, hızlı sohbet ve birçok şeyi hızlı yapma gayreti içindedirler. Bu hızlılık nedeniyle hayatın tadını çıkarmaktan ve hayata olan gerçek bağdan uzaklaşan bir toplum oluşmaktadır. Bu bağlamda günümüzde stresten, küreselleşmenin getirdiği hızlılıktan ve birçok sağlık sorunundan uzak bir hayat sürmek insanlar için önemli bir durum haline gelmektedir (www.slowmovement.com).

Yavaş yaşam kavramını incelediğimizde kolay yaşam kavramı ile birçok benzerlik olduğu görülmektedir. Bu benzerliği ayıran en temel husus zamandır. Yavaş yaşam da zaman kazanarak geçici bir düzeni değiştirmek amaçlanmaktadır. Kolay yaşam da ise, duygu, düşünce ve etkinliklerin yanında kent yaşamı ve kırsal yaşam arasında seçim yapmayı amaçlamaktadır (Sezgin ve Ünüvar, 2011: 108).

Yavaş yaşam, zamanı anlamlı kılmaya çalışan bireylere değer vererek zamanı dikkatli kullanmayı amaçlayan bir yaşam tarzıdır (Parkins & Craig, 2006: 67). Yavaş yaşamda değişim, hız kazanarak modern bir hayattan sorumluluk bilinci bir hayat tarzına geçişi sağlamıştır (Mayer & Knox, 2006: 321).

1.1.2 Yavaş Ticaret (Slow Trade)

Küreselleşme ile birlikte dünyada ulusal pazarlar, uluslararası boyuta ulaşmıştır. Büyük şirketler içinde buldukları ulusal pazarların dışına çıkarak uluslararası pazarda ürünleri sunmaya başlamışlardır. Bunun sonucunda büyüyen pazarda bu şirketlerin sayısı artarak, ülkeler arasında kültürel, ekonomik ve politik ilişkilerin hızlanmasına neden olmuştur (Gürün, 2001: 13). Bunun sonucunda ülkeler arasındaki adil olmayan ticaret ve menfaat ekonomik dengesizliğe yol açmıştır. Bu bağlamda yavaş ticaret, oluşan bu dengesizliği düzeltmek amacıyla üreticiyi ve tüketiciyi bilinçlendirerek sömürülmesini engellemektedir. Bunun yanında yapılan ticaret, adil bir şekilde gerçekleştirilmeli ve doğal kaynakları dikkate alarak sürdürülebilir bir şekilde yapılmalıdır. Yavaş ticaret, ayrıca yoksulluğun giderilmesi ve toplumun güçlenmesine yönelik faaliyetlerin gerçekleşmesine olanak sağlamaktadır (Yurtseven vd., 2010: 72-82).

Yavaş ticaret anlayışı, yerelliğe ve doğal ürün üretimine önem vererek adaletli bir şekilde alışverişin sağlanmasını amaçlamaktadır. Diğer bir amacı ise pazar imkânlarını geliştirip tüketicinin bilinçlenmesini sağlamaktır. Eşitlik yavaş ticaret için önemli bir husustur. Bu yüzden insan haklarına önem verip, gelişmesini sağlamak amacıyla çalışmalarını sürdürür (Redfern & Snedker, 2002: 4).

1.1.3 Yavaş Seyahat (Slow Travel)

Yavaş seyahatin ana fikri, ziyaretçilerin yerel topluluğun parçası olmaları, yerel hizmetleri kullanmaları ve geçtikleri yerlerin daha ayrıntılı yönlerini görebilecek kadar yavaş seyahat etmeleridir. Yavaş turizmi düşündüğümüzde ve taşımacılığa uyarladığımızda, en önemli etkenlerden birinin havayolu taşımacılığından uzaklaşıp çevreyle daha çok etkileşim içerisinde olan taşımacılık yollarının kullanılmasına önem verilmesidir. Havayolu taşımacılığı, küreselleşmenin bir sonucu ve dolayısıyla yavaşlamaya karşı bir olgu olarak kabul edilmektedir. Bunun yerine, yavaş turizm daha yavaş ve daha çevre dostu ulaşım şekillerinin kullanılmasını gerektirir. Ayrıca, bu anlayış, varış yerlerinde yerel kültürlerle daha yakın bir ilişki kurup yerel ulaşım araçları kullanılmayı amaç edinmiştir (Heitmann, vd. 2011:119).

Küresel bir boyut kazanan hız kavramı seyahat plânlarımızda da olumsuz etkiler oluşturmaktadır. Seyahat etmek istediğimiz yere ne kadar hızlı gidersek o kadar iyi olacağı düşüncesi seyahat esnasında keyifli zamanlar geçirmemizi engellemektedir. Bu bağlamda

yavaş seyahat, dinlendirici bir yolculuk sağlayıp, ziyaret ettiğimiz yerlerin ve kaçırdığımız güzelliklerin farkına varmamızı sağlamaktadır (Gardner, 2009: 11-12).

Yavaş seyahat, yolculuk esnasında hız nedeniyle fark edemediğimiz tüm güzellikleri görmemizi sağlayarak seyahatin zamana yayılması gerektiğini savunmaktadır (Doğutürk, 2010: 12).

Gardner, hızlı yaşam ve hızlı seyahatlerden uzaklaşmak için, yavaş seyahat gerçekleştirmek isteyen bireylere çeşitli öneriler sunmaktadır (Gardner, 2009: 12).

- Hızlı ulaşım araçlarından kaçınarak manzaranın tadını çıkaracak tren, yerel otobüs ve yavaş trenleri tercih edin.
- Yerel pazarlara gidin ve yerel ürünleri tercih edin.
- Ziyaret ettiğiniz kültürün dili ve lehçesi hakkında bilgi edinerek birçok kelime öğrenmeye çalışın.
- Kafe kültürünü öğrenin ve oradaki insanlarla kafe kültürünün tadını çıkartın.
- Sadece rehber kitapların söylediklerini yapmayın, halkın söyledikleri ve yaptıklarını da yapın.
- Ziyaret ettiğiniz bölgelerdeki insanlara kendi kültürlerinizden bir şeyler katın.
- Sadece rehber kitaplarına bağlı kalıp plân yapmayın. Beklenmedik durumları fırsata çevirip keyfini çıkartın.

Yavaş seyahat bilinçli seçimler yaparak ev ile varış noktası arasında stresli bir yolculuktan ziyade dinlendirici bir yolculuk sağlamaktadır. Yavaş seyahat ayrıca ziyaret ettiğimiz bölgelerdeki insanlarla ilişkilerimizi şekillendirerek onlarla daha yakın olma imkânı sağlamaktadır (Gardner, 2009: 12).

1.1.4 Yavaş Turizm (Slow Turizm)

Yavaş turizm kavramı, bölge halkının ve ziyaretçilerin çıkarlarını korumayı kendine amaç edinen bir yaklaşımdır. Yavaş turizm, doğal çevreyi koruyarak sürdürülebilir bir bakış açısı ile yavaş yaşam olgusunun desteklenmeyi hedeflemektedir. Yavaş turizm bölgenin

değerleri ile turizmin bir bütün haline gelmesini amaçlayan bir yaklaşımdır. Ayrıca bölgenin korunmasının yanında ekonomik gelir elde etme düşüncesi de hedeflenmektedir. Yavaş turizm, doğayla iç içe dağ turizmi, kırsal turizm, bisiklet turizmi gibi aktiviteleri içeren turizm türüdür (Sezgin ve Ünüvar, 2011:124-126).

Yavaş turizm ziyaret ettiğimiz bölgedeki insanlarla etkileşim içinde olmamızı öneren ve onların hayatlarının bir parçası olarak birlikte yaşamayı hedefleyen bir turizm yaklaşımıdır (Özmen vd., 2017: 38-39). Yavaş turizm sürdürülebilirlik, sakinlik, zaman, kirlenme, özgünlük ve heyecan olmak üzere altı boyuttan oluşmaktadır (Dall'aglio vd., 2011: 18).

Yavaş turizmin temel amacı, sürdürülebilir turizm faaliyetleri gerçekleştirmektir. Sürdürülebilir turizm faaliyetleri gerçekleştirebilmek için bölgenin doğal güzelliklerini ve tarihini değerlerini koruyup turistler tarafından tercih edilmesini sağlamaktır. Ayrıca turizmin ekonomik sürdürülebilirliği, yerel yiyecek sisteminin geliştirip yerel halkın ürettiği ürünleri satın alarak gerçekleştirilebilir. Bu bağlamda yerel yiyeceklerin tercih edilmesi ve tüketilmesi işletmelere ve çiftçilere katkı sağlayacaktır (Yurtseven vd., 2010: 59). Sürdürülebilirlik için sadece yerel ürünlerin satın alınması yeterli değildir. Bunun yanında gelen ziyaretçiler ile yerel halkın daima etkileşim içerisinde sorunsuz bir bütün olarak yaşaması gerekmektedir (Ünal ve Zavalı, 2016: 898).

1.1.5 Yavaş İşletmecilik (Slow Business)

Yavaş işletmecilik, insanların sadece hayatını sürdürebileceği kadarına sahip olması gerektiğini savunmaktadır. Fazla bolluğa gerek yoktur ve gerektiği kadarıyla yetinmek yaşam kalitesini arttırmaktadır. Yavaş işletmelerin içerisinde kâr amacı gütmeyen işletmeler de yer almaktadır. Bu işletmeler sosyo-kültürel, ekolojik ve ekonomik sistemlerin iyi, temiz ve adil olarak yönetildiği taktirde bolluğun elde edilebileceğini belirtilmektedir. Yavaş işletmecilik parayla ve işin kendisiyle ilgili değildir. Bu işletmeciliğin amacı yaşanan toplumun iyi yanlarını bularak bu alanların güçlenmesini sağlamaktır. Ayrıca yavaş işletmeciliğin önemi insan yaşamını iyileştirmek, barışı sağlamak ve doğal kaynakları koruyarak uyum içerisinde olmasını sağlamaktır (Messitte, 2008).

Yavaş işletmecilik sanayi devrimi sonrasında oluşan adaletsizliklere karşı çıkarak adil bir yaşam tarzının olması gerektiğini savunmuştur. Yavaş işletmecilik aynı zamanda işletmeler arasındaki ve toplum içerisindeki bireylerin güven ortamında yaşamaları gerektiğini ifade eden işletmecilik anlayışıdır (Yıldırım, 2010: 77). Yavaş işletmecilikte amaç para kazanmanın aksine toplum içerisindeki iyi yönleri ortaya koyarak bu yönleri güçlenmesini sağlamaktır (Messitte, 2008).

Ünal ve Zavalı, 2016: 897-898) yaptıkları çalışmalarında, işletmeciliği sadece ekonomik boyutta ele almanın çevreyi ve doğayı ikinci plânda tutacağı bir işletmecilik anlayışına sahip olacağını ifade etmiştir.

1.1.6 Yavaş Para (Slow Money)

19. yy'da birçok farklı kur sistemleri kullanılmaktaydı. Modern yaşama geçişten sonra parasal tekdüzeliğe geçiş sağlanmıştır. Ayrıca yeni ekonomik yaklaşım, ülkelerin sosyal, çevresel ve ekonomik ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla yavaş para ağı oluşturulmuştur. Yavaş para ekonomik anlamda geliştirici, sosyal ve çevresel anlamda destekleyici rolüyle sürdürülebilirliği iyi bir şekilde gerçekleştirmektedir. Bu bağlamda yavaş para, mevcut kaynakları etkili ve verimli bir şekilde kullanarak bölgenin kalkınmasına yönelik çalışmalar ve politikalar geliştiren uluslararası bir ağıdır (Yurtseven vd., 2010: 76-78).

Yavaş para, sadece yatırım sermayesi olarak kullanmanın yanında, toplumun yaşadığı bölgenin ekonomik sürdürülebilirliğine de katkı sağlamaktadır. Yavaş para hareketine katkıda bulunabilmek için harcanılan paranın tekrar aynı toplum içerisinde kalması sağlanarak gerçekleştirilebilmektedir (slowmovement.com, 2019).

1.1.7 Yavaş Yemek (Slow Food)

Yavaş hareketinin temellerini atan Slow food kavramı 1986 yılında Roma Piazza di Spangna (İspanyol merdivenleri) meydanında McDonald's restoranının açılmasına karşı çıkmak için Carlo Petrini önderliğinde başlatılmıştır. McDonald's'a karşı olarak çıkan grubun düşüncesi ise franchise şirketin İtalyan yemek kültürünü ve beslenme alışkanlıklarını bozacağı yönündedir (Petrini ve Padovani, 2011: 110).

Slow food akımının amacı, Piazza di Spangna meydanının tarihi çekiciliğini korumak ve yerel yemek kültürünün bozulmasını önlemek amacıyla başlatılmıştır. Çalışmalarını bir ekonomik gelir kazanma düşüncesi olmadan gelenekselliği korumayı amaçlayan uluslararası düzeyde bir organizasyondur. 2000 yıllarında, bu akımın bilinci giderek artmaya başlamış ve Amerikan dergilerinde dünyayı sarsan 80 fikir içerisinde yerini alarak kamuoyunun ilgisini arttırmıştır (Yurtseven, vd. 2010: 18-19; Hanore, 2008: 61).

Yavaş yemek ve yavaş hareket farklı amaçlar doğrultusunda hareket etseler de birbirini tamamlayıcı özelliklere sahiptirler. İki harekette, yerelliği ve geleneksel kültürü koruyarak yavaş bir hayatın yaşanılabilir bir hayat olduğu düşüncesine sahiptir. Bu bağlamda yavaş yemek, sağlıklı ve yerel ürünlerin tüketilmesine önem veren yiyeceklerin tadına vararak yenmesine dikkat eden bir akım olarak yerel değerlerin kaybolmasına tepki olarak başlatılmıştır (Knox, 2006: 322; Konox, 2005: 18).

Slow food hareketi, doğaya zarar vermeden, ürünlerin yapısını bozmadan üretilmesi gerektiğini ve toplumunda bu bilinçle hareket etmesi gerektiğini savunmaktadır. Slow food yemeği sadece karnın doyması için değil de o yemeğin tadına varıp, yemek yemenin sosyal bir olgu olması gerektiğini ifade etmektedir. Akım İtalya’da başlamasına rağmen hızlı yaşama ve hızlı tüketime karşı çıkan toplumlar slow food akımına katılmaya başlamıştır (Bali, 2019).

Slow Food’un sembol olarak kullandığı salyangoz ile aslında amacını belirtmektedir. Yavaş, kararlı bir şekilde ilerleyerek beklenmedik yollar kat edip ilerlediği bu yollarda arkasında iz bırakmaktadır (Kavas ve Kavas, 2012). Bu akıma göre salyangoz yavaş hareket etmektedir ve yavaşlık kavramı bir erdemdir. Akıllı ve ağır başlı olmayı ifade etmektedir. Salyangoz aslında insanların ulaştığı yolda edindikleri bilgilerin değerini anlamalarını sağlayan bir semboldür (Acuner, 2015: 12).

Kaynak: <http://searchvectorlogo.com/wp-content/uploads/2019/08/slow-food-logo-vector.png> adresinden alındı. Erişim Tarihi: 03.12.2019.

Şekil 1.1. Slow Food Logosu

Yavaş yemek hareketi, hızlı tüketim ve hızlı yaşama karşıt amaçlarının yanında farklı birçok amaca da yer vermektedir. Genel olarak yavaş yemek hareketinin amaçları aşağıdaki gibidir (Dickinson ve Lumsdon, 2010: 80; Aydoğan, 2015);

- Yerel ürünleri korumak ve sürekliliğini sağlamak amacıyla tohum bankaları oluşturmak,
- Yerel ürünlerden yapılmış yemeklerin yenmesine teşvik etmek,
- Unutulmaya yüz tutmuş yerel tarifler ve yerel pişirme yöntemlerini canlandırmak,
- Ürünlerin tadına varmak ve bilinçlenmek adına tat eğitimleri vermek,
- Yerel ürün kullanımına ve üretimine teşvikler vermek,
- Yiyeceklerin üretimi ve tüketimi aynı bölgede gerçekleştirerek taşımacılık maliyetlerinden tasarruf sağlamak,
- Hükümlüler ve öğrencilere bahçe işleriyle ilgili bilgi ve beceri aktarımı yaparak bilinçlenmelerini sağlamak.

Slow Food hareketi Paris Opéra Comique’de 15 üye ülke tarafından 9 Kasım tarihinde Gıda Manifestosu imzalanmıştır. Manifesto 2007 yılında Slow Food Kongresi’nde geniş kitlelere ulaşmıştır. Yavaş Gıda Manifestosu gönüllü bir hareket olarak iyi, temiz ve adil ilkelerini benimsemektedir (www.slowfood.com).

Slow Food’un misyonu üç önemli başlık altında özetlenmiştir (Essedra, n.d.);

İyi: Bir yemeğin tadı güzel olmalıdır ve bu tat yiyeceğin veya ürünün doğallığını yitirmemelidir.

Temiz: Yiyecek üretilirken çevreye saygı gösterilmeli ve sürdürülebilir tarım uygulamaları ile yetiştirilmelidir. Gıda üretim zincirinin her aşaması ekosistemi, biyolojik çeşitliliği ve ayrıca tüketicinin ve üreticinin sağlığını korumalıdır.

Adil: Çalışma koşulları üretim süreci boyunca adaletli olmalıdır. Kültürel çeşitlilik ve geleneklere saygı duyarak dayanışma içerisinde küresel ekonomilere ulaşılmalıdır.

Yavaş yemek hareketi gastronomik anlamda sürdürülebilirliği hedeflemektedir. Yavaş yemek hareketine katılımı gönüllülük esasını doğrultusunda birçok ülkede yer alan Slow Food

merkezlerinden gerçekleştirilmektedir. Slow food felsefesi yerel ürünlerin sürdürülebilirliği ve yerel pişirme yöntemlerinin devamlılığını sağlayıp yavaş hareket mesajını yaymayı kendilerine amaç edinmiştir (Yurtseven vd., 2010: 19).

Slow Food akımı düşüncelerini gerçekleştirmek ve felsefeyi yaymak için birçok proje geliştirilmiştir. Presidia, Ark of Taste, Terra Madre ve Earts Markets projeler Slow Food destek projelerini oluşturmaktadır. Bu projeler ile birlikte beslenme şekillerinin değişmesi ve küreselleşmenin sonucunda oluşan kültürel ve ekolojik sorunların giderilmesi sağlanmıştır (Andarabi, 2012: 16).

Presidia Projesi, üreticilerin üretim sistemlerini geliştirerek, yok olma tehlikesi bulunan ürünlerin üretilmesine destek veren ve kadınların da üretim sitemlerinde yer almasını destekleyen bir projedir (Doğutürk, 2010: 23-24).

Terra Madre Projesi, 2004 yılında başlatılmıştır. Bu proje üretimin tarımsal, yemeğin ise gastronomik bir süreç olduğunu ifade etmektedir. Ayrıca proje yerel üreticileri destekleyerek, üretim koşullarının iyileştirilmesini sağlayarak, sağlıklı, iyi ve temiz gıda üretimini sağlamayı amaç edinmektedir (Coşar, 2013: 30; www.terramadre.info). Terra Madre ağındaki üyeler 2 yılda bir kere toplanarak sakin yemek hareketinin sürdürülebilirliğini, yerel değerlerin korunmasını ve üretim koşullarının iyileştirilmesi gibi konularda fikir alışverişi yapmaktadırlar (Büyükbay, 2012).

Ark of Taste (Lezzet Sandığı) Projesi, belirli bir bölgede yetişip başka bir bölgede yetişmeye elverişli olmayan endemik bitkilerin korunması için kurulmuştur. Ayrıca proje yerel ürünlerle yapılan yemekleri keşfederek hayata geçirilmesini sağlamaktadır (Kiliç ve Aydoğan, 2015:311). Lezzet sandığı projesinin temel amacı, unutulmaya yüz tutmuş yerel yemek kültürlerini ortaya çıkararak sürdürülebilirliğini sağlamaktır. Ayrıca bu hareket nadir bulunan bitki türlerini katalog haline getirerek korumayı amaçlamaktadır (fondazioneslowfood.com).

Earth Markets projesi ise yerel üreticiler tarafından oluşturulan halk pazarlarını kapsamaktadır. Bu pazarlar yerel ve sağlıklı gıdaları uygun fiyatlarda tüketicilere sunmaktadır. Projenin amacı, yerel lezzetlerin yok olmasına engel olmaktır (fondazioneslowfood.com).

Yavaş yemek akımının ana hattını “convivia” oluşturmaktadır. Convivium Latin kökenli olup “ziyafet” anlamına gelmektedir. Convivia; yavaş yemek felsefesini yaymak, yerel ürün ve gelenekleri teşvik etmek amacıyla bir araya gelen topluluklardır (Yurtseven vd., 2010: 18).

Carlo Petrini’nin başlattığı Slow food akımı, 160 ülkenin desteği ile birlikte kar amacı gütmeyen, hızlı yaşama ve kültürel değerlerin yok oluşuna karşı çıkarak, insanların tükettiklerinin tatlarının nasıl olduğuna, bu ürünlerin nereden geldiğine ve bu ürünlerin gelecek nesilleri nasıl etkileyeceği düşüncesiyle her geçen gün gelişim sağlamaktadır (www.akyakaguide.com). Slow Food dünya genelinde 1 Milyon destekçi, 100 Bin üye, 570 başkanlık ile 160 ülkede faaliyetlerini sürdürmektedir. Dünya’da bu akım kültürün ve yerel ürünlerin lezzetinin standartlaşmasına ve fast food yiyeceklerin hayatımızda yer almasına karşı çıkarak toplum içerisinde güçlü bağlar kurup, değerlerin korunmasından sorumlu bir anlayışı benimsemektedir (www.slowfood.com).

Tablo 1.1. Dünyada Slow Food Birliklerinin Dağılımı

Ülkeler	Slow Food Şehirleri	Ülkeler	Slow Food Şehirleri
Almanya	85	Kanada	33
Amerika Birleşik Devletleri	250	Kazakistan	15
Arjantin	21	Kenya	29
Avustralya	17	Kolombiya	18
Avusturya	18	Kongo Cumhuriyeti	32
Benin	10	Madagaskar	10
Birleşik Krallık	40	Polonya	10
Bulgaristan	15	Romanya	15
Burkina Faso	13	Ruanda	16
Fas	30	Rusya	31
Fransa	30	Somali	11
Gono	22	Şili	17
Hollanda	18	Tanzanya	13
İspanya	33	Türkiye	34
İsviçre	20	İtalya	309
Japonya	25	Ukrayna	13

*Tabloya 10 ve üzerinde slow food birliği olan ülkeler dâhil edilmiştir.

Kaynak: <https://www.slowfood.com/> . Erişim Tarihi:23.08.2020.

Tablo 1.1’de de görüldüğü üzere 10 ve üzeri slow food birliği olan ülkeler dikkate alındığında İtalya, ABD, Almanya, Birleşik Krallık, Fransa, Fas, Kanada ve Türkiye’de yavaş yemek felsefesinin yoğun olarak uygulandığı görülmektedir.

Carlo Petrini University of Gastronomic Sciences’de eğitim gören üç Türk genci ile birlikte 2006 yılında iki haftalık gezi yapmıştır. Slow Food hareketinin Türkiye’de gelişmesi ve yavaş felsefenin benimsenmesi için gastronomi uzmanlarıyla görüşmeler gerçekleştirmiştir. Bu görüşmeler sonucunda Türkiye’de Slow Food conviviaları oluşturulmaya başlamıştır. Zaman içerisinde gelişmeye başlayan yavaşlık felsefesi benimsenerek Türkiye’de 34 adet coviviaya ulaşmıştır. Her bölge bulunduğu coğrafyadaki kültürel değerleri ve gelenekleri koruyarak sürdürülebilir hale getirmeyi amaçlamışlardır (Gezeroğlu, 2013: 35).

Türkiye’de Slow Food felsefesinin aşılandığı ilk yer İzmir’in Çeşme ilçesine bağlı Germiyan Köyü’dür. Bu köy geleneksel ürünlerini üretmek ve yaşatmak amacıyla köy halkı el ele verip çalışmalarını sürdürmektedirler. Köyde yaşayan bölge halkı ürünlerini tarlalarda kendileri üretilip gelen misafire sunmaktadır (Arslan, 2017). Zaman içerisinde gelişen akım Türkiye’de 33 kenti daha bu ağa dâhil etmiştir.

1.2 Sakin Şehir (Cittaslow) Kavramı

Cittaslow kavramı İtalyanca “Citta” ve İngilizce “Slow” kelimelerinin birleştirilmesi sonucu sakin şehir veya yavaş şehir anlamlarına gelmektedir (Sezgin ve Ünüvar, 2011: 23). Cittaslow hareketi 1999 yılında Greve in Chianti’nin eski belediye başkanı Paolo Saturni tarafından kentin yaşam kalitesini yükseltmek amacıyla başlatılmıştır (cittaslowturkiye.org). Chianti kentinde başlayan bu hareket küreselleşme sonucu ortaya çıkan kültürel ve yapısal standartlaşmaya karşı çıkmaktadır. Yerelliğe, tarihsel ve kültürel değerlere önem vererek sürdürülebilir bir yaşam sağlamayı amaçlamaktadır (Şahin ve Kutlu, 2014: 57).

Hızlı yaşam ideolojisine alternatif bir hareket olarak başlatılan Cittaslow, yerel çeşitlilik ve kültürel değerler üzerine odaklanan, tarihi kaynaklar ve gelenekler üzerine kurulu bir yaşam tarzını destekleyen yeni bir kavramdır (Rodstrom, 2011; Semmens ve Freeman, 2012). Tüketim odaklı hayatın insanları tatmin etmediği için farklı bir yaşam biçimi arama yoluna giderek kentsel boyutta sakin şehir kavramını ortaya çıkarmıştır. Sakin şehir hareketi, bir bölgenin yerel yapısını, kültürel ve tarihi değerlerini koruyarak çevreye duyarlı bir toplum oluşturmayı amaçlamaktadır (Mayer & Knox, 2006: 18; cittaslowturkiye.org; İçli, 2017).

Cittaslow, küreselleşme nedeniyle karmaşık bir yaşam tarzını benimsemek için kentlerin yapısını, kültürünü ve özünü korumayı hedeflemektedir (Tosun, 2013: 223). Sakin şehir hareketi yerel, tarihi ve kültürel değerleri koruyup sürdürülebilir olmasını sağlamanın

yanında ekonomik canlanmayı, sosyal faaliyetlerde gelişmeleri destekleyerek insani değerlere önem vermeyi amaçlamaktadır (Tayfun ve Acuner, 2014: 47).

Ergüven (2011) yılında yaptığı çalışmada sakin şehir ağının, yaşam kalitesini arttırmak için tek düze şehir yaşamını ortadan kaldırmayı amaç edindiğini düşüncesiyle başladığını ifade etmiştir. Karmaşık bir şehir yerine daha küçük ve yerel kentlerin oluşturulması amaçlanmaktadır. Çünkü yerel kentlerin kültürel değerleri, dokusu daha uzun ömürlüdür ve sürdürülebilirdir.

Sakin Şehir hareketi yerel üretim ve kültürel değerler korunması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması amacını gütmektedir (Kadıoğlu, 2009, 72-76). Küreselleşme sonucunda meydana gelen olumsuzluklar toplum içerisinde huzursuzluklara yol açmıştır. Tekrar yaşam kalitesini artırmak, standartlaşmayı önlemek ve özgün yerel değerleri ortaya koymak amacıyla felsefe dünya genelinde benimsenmiştir. Cittaslow hareketinde yerel değerler, ekonomik, sosyal ve kültürel değerlerden daha sürdürülebilir olduğu ifade edilmektedir (Atalan ve Makaklı, 2014, 548; Karadeniz, 2014, 86; Mayer ve Knox, 2005, 321-334). Cittaslow başka bir tanımda ise, bölgede yaşayan ve o bölgeyi yöneten kişilerin yerel değerleri ve sürdürülebilirlik kavramını önemseyip gelişmesini sağlayan yerler olarak ifade edilmektedir (Mayer ve Knox, 2006:322).

Cittaslow hareketinin ana amaçları arasında yer alan husus, yerel halkı slow food felsefesi hakkında bilinçlendirip ve slow food faaliyetleri içerisinde yer almalarını sağlamaktır. Bunun yanında yerel değerleri koruyarak sürdürülebilirliğini sağlamaktır. Hızlı yaşama karşı çıkan yavaş şehir hareketi, hayatı daha sakin yaşayarak standartlaşmayı önleyerek post-modern toplumun istekleri doğrultusunda şekillendirmektedir (Kostulska vd., 2011:189; Nilsson vd., 2011: 375).

Cittaslow, yoğun kentleşme nedeniyle kentlerin özünü ve değerlerini kaybetme tehlikesiyle karşılaşmadan önlemleri alıp kentleri korumayı hedefleyen bir anlayıştır (Sırım, 2012: 120). Sakin şehir hareketi ayrıca yerel halkın ve ziyaretçilerin sağlıklarına önem vererek mevsimler yaşam şartlarına uygun ortamlar yaratılmasını sağlamaktadır. Bunların yanında yerel gıdaların üretim sistemlerini iyileştirerek restoranlar, yerel pazarlar ve ibadethane vb. yerlerin kentin tarihi dokusu ile uyumlu olmasını sağlamaktadır (Gündüz vd., 2016: 212).

Yavaş Şehir Birliği kurulup ilk toplantısı düzenlendiğinde, bireylerin yaşam kaygısının giderilip yerel değerlerin sahip çıkılması gerektiği vurgulanmıştır (Özkan, 2011: 28). Cittaslow, bireylerin etkileşim içerisinde yaşayıp, bulunduğu bölgenin kültürüne ve değerlerine sahip çıkan, yenilenebilir enerji kaynaklarından faydalanan ve teknolojik imkânları etkili bir şekilde kullanan bireylerin bulunduğu bir kentleşme modelidir (Ünal ve Zavalı, 2016: 900).

Sezgin ve Ünvar (2011:129-130) yaptıkları çalışmalarında sakin kent olmak isteyen şehirlerin yapması gerekenleri aşağıdaki maddelerle ifade etmişlerdir.

- Şehirleşme de alternatif yaklaşımları teşvik etmek,
- Doğal ve tarihi değerlerin sürdürülebilirliğini sağlamak,
- Yöresel değerlere sahip çıkmak,
- Yerel üreticilere destek vermek,
- Kadınların da toplum faaliyetleri içerisinde yer almasını sağlamak.

Kentlerin yukardaki uygulamaları gerçekleştirerek yaşanılabilir bir sakin kent oluşturabilirler.

1.2.1 Cittaslow Felsefesinin Logosu

Sakin şehir logosundaki salyangozun yer almasındaki husus, yavaş hareket ederek ilerlediği yolda ara ara dinlenip yol almasıdır. Salyangoz ilerlediği yolda kabuğuyla birlikte kendisinden emin bir şekilde hareket ettiği için ağırbaşlı ve düşünme kavramlarını aklı getirmektedir (Keskin, 2010). Aşağıdaki şekil 1.2’de Cittaslow felsefesinin logosuna yer verilmiştir.

Kaynak: <http://www.yereldiplomasi.gov.tr/aglar/cittaslow/> adresinden alındı. Erişim Tarihi: 05.12.2019.

Şekil 1.2. Cittaslow Logosu

Sakin şehir hareketinde logo olarak salyangozun tercih edilme nedeni son derece sakin hareket etmesi ve beslenme şeklidir (Tosun, 2013: 227). Ayrıca salyangoz resmi üzerinde bulunan binalar günümüz kentsel yapıyı ifade etmektedir. Salyangoz, günümüz hızlı yaşam kavramına karşı hayattan zevk ve tat alarak ilerlediği anlamını taşımaktadır (Özenç, 2012: 112).

1.2.2 Sakin Şehir (Cittaslow) Manifestosu

Sakin şehirler, yavaşlığın bilincinde olan, yerel ürünleri tüketen, el sanat atölyelerini ve tarihi dokusunu bozmayan geleneklerin yaşatıldığı kentlerdir (www.cittaslow.org). Cittaslow uygulamaları gelenek, görenek ve coğrafi farklılıklardan dolayı bölgelere göre farklılıklar görülmektedir. Her bölgede yaşanan sorunlar farklılık gösterdiği için bölge halkı farklı uygulamalar ve çözüm teknikleri kullanmaktadır (Olgun, 2016).

Paolo Saturni'nin başlattığı sakin şehir akımı, Bra, Orvieto, Pasitano belediye başkanları ve Slow Food başkanı Carlo Petrini tarafından benimsenip Cittaslow Manifestosu (Manifesto of Cittaslow) hazırlamışlar ve Cittaslow Birliği'ni kurmuşlardır (cittaslowseferihisar.org).

Yavaş şehir manifestosu; sanayi alanındaki gelişmeler sonucunda hız kavramı yaşamı olumsuz bir şekilde etkilemiştir. Hızlı yaşama karşı sakin ve hayatın tadına vararak yaşamak gerektiği düşünülmektedir. Sakin şehir manifestosu, yavaş yemek hareketini destekleyerek yayılmasını sağlamaktadır. Sakin şehir kavramının başlangıcı yavaş yemek felsefesidir. Hızlı yemeğin etkisinden çıkarak yöresel tatların tüketilmesi ve sürdürülebilirliğin sağlanması önemlidir (Weiner, 2005).

Cittaslow Manifestosu, bireylerin ve kurumların nasıl hareket edeceğini gösteren bir yol haritası şeklindedir. Manifestonun en önemli noktası, küçük yerleşim yerlerine odaklanıp kentsel yapılarının bozulmasını önlemek ve kimliklerinin devam ettirmelerini sağlamaktır. Cittaslow açılış cümlesinde “Manifesto for a novel existence and living for mankind” yani “İnsanoğlu için yeni bir varoluş ve yaşam adına manifesto” şeklinde ifade ederek felsefenin insan yaşamını nasıl şekillendirdiğini açıkça göstermektedir. Ayrıca manifesto birliğe dâhil olmak isteyen yerleşim yerleri için önemlidir. Neyi nasıl yapmaları gerektiği konusunda yol gösterici belge niteliği taşımaktadır (Öztürk, 2012: 43).

Cittaslow Manifestosu kabul gören bir belge olması için Cittaslow'un kendi sitesinde ve diğer çeşitli yayınlarda manifestodan bahsedilmektedir (Donat, 2016: 115-126).

1.2.3 Sakin Şehir Organizasyon Yapısı ve Yönetim Komisyonu

Cittaslow felsefesinin organizasyon yapısı, uluslararası yönetim, ulusal yönetim ve yerel şubelerden oluşmaktadır. Uluslararası şube olabilmek için ülke içerisinde en az beş şubesi ve bunların en az bin üyesi olması gerekmektedir. Cittaslow hareketin temeli uluslararası ve ulusal şubelerden daha çok yerel şubeler oluşturmaktadır (Springer, 2011).

Cittaslow hareketinin organizasyon yapısı “ Düzenleme Komitesi, Bilimsel Komite ve Genel Merkez(Sekreteryaya)’den oluşmaktadır. Organizasyon yapısının temelini ulusal ağlar oluşturmaktadır. Bir ülkede 3 sakin şehre sahip olduğunda ulusal ağ kurulabilmektedir (Doğutürk, 2010).

Cittaslow ağının organizasyon yapısı aşağıda kısaca açıklanmıştır (cittaslow.org, 2019).

Düzenleme Komitesi: Karar verme sürecinden sorumludur.

Bilimsel Komite: Çalışmaların ana hattını belirler ve kontrol yetkisine sahiptir.

Genel Merkez (Sekreteryaya): Ulusal ve uluslararası boyuttaki tüm etkinliklerden sorumludur.

Yavaş şehir yönetim komisyonu, Uluslararası Koordinasyon Komitesi altında Uluslararası Başkan, Başkanlık Konseyi, Garantörler Kurulu, Uluslararası Bilimsel Komite ve Denetçiden oluşmaktadır (Aydoğan, 2015; cittaslow.org, 2019). Birlik içerisindeki kurullar, 3 yılda bir yenilenmektedir. Yavaş Şehir yönetim komisyonu kısaca aşağıda açıklamıştır (cittaslow.org).

Uluslararası Koordinasyon Komitesi: Oy çoğunluğunu esas alır ve başkanlık konseyine atama yapar, üyelik işlemleri için görüşmeler gerçekleştirir ve üyelik başvurularını değerlendirir. Ayrıca bütçe ve mali işleri de yapmaktadır. Bilimsel komite ve Garantörler Kurulu üyelerini atamaktadır.

Uluslararası Başkan: Birliği temsil etmektedir. Faaliyetleri yakından takip eder ve yönlendirmeler yapar. Garantörler Kurulu ve Koordinasyon Komitesini toplantıya çağırır.

Başkanlık Konseyi: Başkan ve üç yardımcından oluşmaktadır. Koordinasyon komitesini toplantıya çağırılmasıyla ilgili faaliyetlerle ilgilenir. Koordinasyon komitesine talimatlar verir ve onun yetkilerini yönetmektedir.

Garantörler Komitesi: Yasaları düzenler ve yargılamalardan sorumludur. Üyeler tarafından iletilen davaları değerlendirip 60 gün içerisinde alınması gereken önlemleri alıp davaları sonuçlandırır. Bünye içerisinde üç tane üyesi bulunmaktadır.

Uluslararası Bilimsel Komite: Cittaslow hareketinin aktiviteler geliştirmesi için akademisyen ve uzmanlar tarafından kültürel ve bilimsel alanlarda çalışmalar yapılmaktadır.

Denetçi: Cittaslow birliğinin harcamalarını denetler ve mali raporları hazırlar.

Sakin şehir ağının yönetim komisyonu yukarıdaki kurullarla gerçekleşmektedir. Her kurulun bir görevi ve bu görevleri denetleyen başkan yardımıyla yavaş kent olmak isteyen bölgeleri bilgilendirerek prosedürleri uygulamaktadırlar.

1.2.4 Sakin Şehir (Cittaslow) Birliğine Dâhil Olma Kriterleri

1999 yılında başlatılan Cittaslow Birliği nüfusu 50.000'in altın olan kentlerin dâhil olabildiği uluslararası bir birliktir. Birliğe dâhil olabilmek için birliğin belirlediği kriterlere uyarak projeler gerçekleştirilmelidir. Kentler, birliğin hazırladığı kriterleri dikkate alarak yaptıkları çalışmaları puanlanmaktadır. Yapılan puanlama sonucu 50 ve üzeri puan almış kent birliğe dâhil olma hakkını kazanmaktadır (cittaslowturkiye.org).

Paolo Saturni sakin şehir ağını kısaca şu cümleyle ifade etmiştir: "Cittaslow hareketi değişimin kendisine değil, değişim için uygulanan yanlış yol ve yöntemlere karşıdır. Bu nedenle şehirleri birliğe dâhil ederken dikkatli davranmanız gerekmektedir" (Parkins & Craig, 2006: 79).

Sakin şehir kriterleri, hareketi başlatan Paolo Saturni, Bra, Orvieto, Pasitona belediye başkanları ve Carlo Petrini tarafından hazırlanarak estetik değerleri, yerel el sanatlarını, doğal çevreyi, misafirlik ilişkilerini, toplumsal uyumu ve yerel ürünleri korunmaya yönelik hedefleri içermektedir (Sezgin ve Ünivar, 2011: 128). Kriterler hazırlanırken kentlerin karakteristik özelliğini koruyarak doğayla uyum içerisinde bir yaşam tarzının oluşmasını sağlanmaya özen gösterilmiştir. Ayrıca kentte yaşayan ve kenti ziyaret eden kişilere sakin şehir kriterleri benimsetilmelidir (Sırım, 2012: 124).

Sakin Şehir Birliği'nin yaptığı ilk toplantıda sakin şehirde bulunması gereken özellikler belirlenmiştir. İlk olarak kentin daha sakin ve temiz çevre koşullarının sağlanması gerektiği belirtilmiştir. Daha sonra iyi bir yaşam alanı oluşturabilmek için etkileşim içerisinde deneyimler paylaşılıp çözümler ortaya koyulmalıdır. Bu süreçte teknolojiyi etkili ve verimli kullanabilmek çok önemlidir. Ayrıca kentler teknolojiyi çevreyi geliştirmek için kullanılmalıdır (Sezgin ve Ünüvar, 2011: 128).

Sakin şehir sayısında gün geçtikçe artış görölmektedir. Bir kentin sakin şehir olabilmesi için birliğin hazırladığı 7 ana başlık altında 72 maddeden oluşan kriterleri yerine getirerek sürdürülebilir olduğunu ispatlanması gerekmektedir (Doğutürk, 2010: 6; Karataş ve Karabağ, 2013: 5).

Kaynak: <https://cittaslowturkiye.org/uyelik-sureci-ve-kriterler/> adresinden alındı. Erişim Tarihi: 11.12.2019.

Şekil 1.3. Cittaslow Ağına Dâhil Olma Kriterleri

Şekil 1.3'te yer 7 ana başlık altında oluşturulan politikalar birliğe dâhil olacak kent tarafından uygulanmaktadır. Kriterler yenilenmektedir ve yeni kriterlerin eskilerinden en önemli farklılık zorunlu kriterlere yer almasıdır. Zorunlu kriterler, kriter listesinde bir asteriks (*) ile belirtilirler. Perspektif kriterler ise iki asteriks ile belirtilen (**) ve aday kent tarafından

geleceğe yönelik daha kesin kriterlerden oluşmaktadır. Perspektif kriterler, gerçekleştirilmeleri durumunda, yer aldıkları kriter başlıklarında %15 oranında puan artışı sağlarlar. Politikalar ayrıntılı bir şekilde aşağıda açıklanmıştır (cittaslowturkiye.org).

1.2.5 Çevre Politikaları

Bireyler doğa ile sürekli etkileşim içerisinde olmuş ve yaşamlarını devam ettirebilmek için doğadan yararlanmıştır. Bunun sonucunda fazla etkileşim havanın, suyun ve toprağın kirlenmesine neden olmuş ve doğayı olumsuz olarak etkilemiştir. Günümüzde bu durum dünya genelinde büyük bir sorun haline gelmiştir. Bu yüzden insanlarda çevre bilinci oluşturup ekolojik ve doğal dengenin sağlanması konusunda politikalar oluşturulmalıdır (Gürel, 1984: 11).

Çevrenin sürdürülebilir olması, ulusal ve uluslararası boyutta gündeme gelerek ele alınmış ve politikalar geliştirilmiştir. Ayrıca çevre politikaları, bireylerin huzurlu bir ortamda yaşamlarını devam etmesini sağlayarak gelecek kuşaklara yaşanılabilir bir çevre bırakmak için önemlidir. Bu bağlamda bireylerin sağlıklı bir ortamda yaşamlarını sürdürebilmesi için çevre ve yerel değerlerini koruma bilinci içeren politikalar geliştirilmelidir (Keleş, 2005: 328). Cittaslow çevre politikaları aşağıda maddeler halinde verilmiştir (cittaslowturkiye.org).

- Hava temizliğinin yasa tarafından belirtilen parametrelerde olduğunun belgelenmesi *
- Su temizliğinin yasa tarafından belirtilen parametrelerde olduğunun belgelenmesi *
- Halkın içme suyu tüketiminin ulusal ortalamayla karşılaştırılması
- Kentsel katı atıkların ayrıştırılarak toplanması *
- Endüstriyel ve evsel kompostlamanın desteklenmesi
- Kentsel ya da toplu kanalizasyon için atık su arıtma tesisinin bulunması*
- Binalarda ve kamu kullanım alanlarında enerji tasarrufu
- Kamunun yenilebilir enerji kaynaklarından enerji üretimi
- Görsel kirliliğin ve trafik gürültüsünün azaltılması
- Kamusal ışık kirliliğinin azaltılması *
- Hane başına düşen elektrik enerjisi tüketimi

- Biyoçeşitliliğin korunması.

1.2.6 Altyapı Politikaları

Altyapı politikaları sürdürülebilir bir şehir yaşamı için önemlidir. Ayrıca kentin yaşam ve trafik ağının iyi olması, altyapı kalitesinin iyi olduğunu göstermektedir. Yaşanılabilir bir kent için altyapı politikaları, temel politikalar arasında yer almaktadır (Küçükali ve Şen, 2017: 265).

Cittaslow altyapı politikaları aşağıda maddeler halinde verilmiştir (cittaslowturkiye.org).

- Kamu binalarına bağlı verimli bisiklet yolları
- Mevcut bisiklet yollarının araç yollarıyla kilometre üzerinden karşılaştırılması *
- Metro ve otobüs durakları gibi aktarma merkezlerinde bisiklet park yerleri
- Özel taşıt kullanımına alternatif olarak eko ulaşım planlanması * (Elektrikli otobüs, dik yokuşlarda yürüyen merdivenler vb.).
- Engellilere yönelik mimari engellerin kaldırılması *
- Aile hayatı ve hamile kadınlar için girişimler* (Kent merkezlerinde ve/veya hastanelerde hamileler için özel park yeri ayrılması gibi).
- Sağlık hizmetlerine onaylanmış ulaşılabilirlik
- Kent merkezlerinde malların sürdürülebilir dağıtımı (Tarihi kent merkezlerinde mal dağıtımı için havayı kirleten araçlar yerine elektrikli veya motorsuz taşıtlar gibi kirlilik yaratmayan taşıtların tercih edilmesi).
- Şehir dışında çalışan şehir sakinlerinin oranı *

1.2.7 Kentsel Yaşam Kalitesi Politikaları

Kentsel yaşam kalitesini arttırabilmek için var olan imkânları etkili ve verimli bir şekilde kullanarak gerçekleştirilebilir. Kentsel yaşam kalitesi, bölgede yaşayan bireylerin mutlu ve refah içerisinde yaşamalarını sağlamaktadır. Bu bağlamda insan ve doğal çevre etkileşimi dengeli olmalıdır (Gür, 2015: 41; Tekeli vd., 2010: 18). Kentsel yaşam kalitesi

politikaları aşağıda maddeler halinde verilmiştir (cittaslowturkiye.org).

- Kentin direnci için planlama **
- Kente ait değerlerin iyileştirilmesi, kent merkezlerinin ve kamu binalarının değerlerinin arttırılması için programlar*
- Verimli bitkiler ve meyve ağaçları kullanılarak sosyal yeşil alanların iyileştirilmesi ve/veya oluşturulması **
- Kentsel yaşanabilirliğin arttırılması
- Marjinal alanların tekrar değerlendirilip kullanılması *
- Vatandaşlara ve turistlere yönelik interaktif hizmetlerin geliştirilmesinde bilgi ve iletişim teknolojilerinden faydalanılması *
- Sürdürülebilir mimari için hizmet masası oluşturulması*
- Kentin internet ağına sahip olması*
- Kirleticilerin izlenmesi ve azaltılması*
- Tele çalışmanın geliştirilmesi
- Kişisel sürdürülebilir kentsel planlanmanın teşviki
- Sosyal altyapıyı desteklemek
- Kamusal sürdürülebilir kentsel planlamanın teşviki *
- Kent içindeki kullanışlı yeşil alanların verimli bitkiler ile değerlendirilmesi **
- Yerel ürünlerin ticarileşmesi için alanların yaratılması *
- Atölyelerin korunması ve değerlerinin arttırılması – doğal/yerel alışveriş merkezlerinin yaratılması *
- Yeşil alanlarda kullanılan beton miktarı

1.2.8 Tarımsal, Turistik, Esnaf ve Sanatkârlara Dair Politikalar

Sakin şehirlerde yerel ürünlerin korunması, çiftçilerin, esnafların ve sanatkârlara ait ürünlerin değer kazanması ve tercih edilmesi sağlanmalıdır. Tarımsal, turistik, esnaf ve sanatkârlara yönelik politikalar yerel üreticileri destekleyerek yerel ürünlerin sergilenmesi ve satışa sunulması için festivaller düzenlenmesini sağlamaktadır. Ayrıca yerel halkın kalkınması için politikalar önemlidir (Yılmaz, vd., 2016: 11; Coşar, 2013: 31).

Tarımsal, turistik, esnaf ve sanatkârlara dair politikalar aşağıda maddeler halinde verilmiştir (cittaslowturkiye.org).

- Agroekolojinin geliştirilmesi**
- El yapımı ve etiketli veya markalı esnaf/sanatkâr ürünlerinin korunması *
- Geleneksel iş tekniklerinin ve zanaatların değerinin artırılması *
- Kırsal bölgede yaşayanların hizmetlere erişimini artırarak kırsal bölgelerin değerini arttırmak*
- Kamuya ait restoranlarda (okul kantinleri, aş evleri vb) yerel, mümkünse organik ürünlerin kullanılması *
- Kişisel kullanımda ve yemek sektöründe tat eğitimlerinin verilmesi ve mümkünse organik yerel ürünlerin kullanılmasının teşvik edilmesi *
- Yerel ve geleneksel kültürel etkinliklerin korunması ve değerlerinin artırılması*
- Otel kapasitelerinin artırılması *
- Tarımda GDO kullanımının yasaklanması
- Önceden tarım için kullanılmış alanların kullanımı hakkındaki imar planları için yeni fikirlerin varlığı.

1.2.9 Misafirperverlik, Farkındalık ve Eğitim İçin Politikalar

Kentin doğal ve tarihi dokusu ziyaretçiler için çekici kılmasında yeterli değildir. Kente gelen ziyaretçilerin memnuniyetinin sağlanması için yerel halk güler yüz ve misafirperver olması gerekmektedir. Ancak bu şekilde kent gerçek çekiciliğini ortaya koyabilmektedir.

Ayrıca gelen misafirlere şehrin tanıtımı iyi bir şekilde yapılarak sakin şehir hareketi benimsenmelidir (Coşkun, 2018: 143).

Misafirperverlik, farkındalık ve eğitim için politikalar aşağıda maddeler halinde verilmiştir (cittaslowturkiye.org).

- İyi karşılama*
- Esnafın ve operatörlerin farkındalıklarını arttırmak *
- Yavaş güzergâhların mevcut olması
- Önemli yönetsel kararlara tabandan tavana katılım sürecini sağlayacak aktif tekniklerin benimsenmesi
- Eğitimciler, yöneticiler ve çalışanların Cittaslow temaları hakkında sürekli eğitim görmesi
**
- Sağlık eğitimleri
- Yöre halkına Cittaslow'un anlamı hakkında sistematik ve kalıcı eğitim vermek *
- Cittaslow üzerine yerel yönetim ile çalışan derneklerin aktif varlığı
- Cittaslow kampanyalarının desteklenmesi *
- Cittaslow logosunun internet sayfasında ve antetli kağıt üzerinde kullanımı *

1.2.10 Sosyal Ortam

Toplumda farklı kültürler birlikte yaşam sürmektedir. Bu nedenle kültürlerin, gelenek, görenek vb. unsurları farklılık göstermektedir. Bazen bireyler bu farklılıklar nedeniyle tartışmalar yaşamakta bazen de etkileşim içerisinde uyum sağlayarak yaşamaktadırlar. Toplum içerisinde siyasal, dinsel ve ekonomik yönden farklılıklar olmasına rağmen etkileşim içerisinde yaşam sürmelerine sosyal uyum olarak ifade edilmektedir (Özmen, 2009: 196).

Sosyal uyum politikaları aşağıda maddeler halinde verilmiştir (cittaslowturkiye.org).

- Azınlıklara yönelik ayrımcılığa karşı çalışmalar
- Farklı etnik kökene sahip insanların aynı mahallede yaşamaları
- Engelli kişilerin entegrasyonu

- Çocuk bakımının desteklenmesi
- Genç neslin istihdam durumu
- Yoksulluk
- Toplumsal ortaklıklar/sivil toplum kuruluşların mevcudiyeti
- Farklı kültürlerin entegrasyonu
- Politikaya katılım
- Belediyenin kamu konut yatırımı
- Gençlik faaliyetlerinin yürütüldüğü bir alanların ve bir gençlik merkezinin mevcudiyeti

1.2.11 Ortaklıklar

- Ortaklık politikaları aşağıda maddeler halinde verilmiştir (cittaslowturkiye.org).
- Slowfood aktiviteleri ve kampanyaları için destek
- Doğal ve geleneksel yiyecekleri Slowfood veya diğer kurumlar ile desteklemek
- Eşleştirme projelerini desteklemek ve geliştirmekte olan ülkelerin Cittaslow ve Slowfood felsefelerinin yayılmasını da sağlayacak şekilde gelişmeleri için işbirliği yapmak.

1.3 Sakin Şehir Ağına Dâhil Olma Süreci

Cittaslow ağının başvuru sürecini Cittaslow Türkiye Ağı Sekretaryası ve Koordinatörlüğü yürütmektedir. Cittaslow kenti olmak isteyen bölgelerin nüfusu 50.000'den az olması gerekmektedir.

Kentlerin sakin şehir ağına dâhil olma süreci aşağıda ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır (cittaslowturkiye.org).

1.3.1 Başvuru Mektubunun Sunulması

Cittaslow ağına katılmak isteyen aday kent, üye olma niyetini açık bir şekilde ifade ettiği başvuru mektubunu Cittaslow Türkiye Koordinatörlüğüne sunmaktadır.

1.3.2 Başvuru Mektubunun Değerlendirilmesi

Başvuru mektubu sakin şehir felsefesi ve kriterleri dikkate alınarak değerlendirilir. Değerlendirme Cittaslow Türkiye Ağı tarafından yapılır ve ardından İtalya merkezine gönderilir. Değerlendirme gerekçesiyle birlikte daha sonra aday kente bildirilir.

1.3.3 Adaylık Değerlendirme Ziyareti ve Raporu

Başvuru mektubu olumlu sonuçlanırsa Cittaslow Türkiye Koordinatörlüğü kenti ziyaret ederek aday değerlendirme raporu hazırlar. Aday değerlendirme formu olumlu olursa aday kent ilân edilir, olumsuz ise adaylığı reddedilir.

1.3.4 Adaylık Süreci ve Hazırlık Raporu

Cittaslow Koordinatörlüğü tarafından kentin sakin şehir kriterlerine ilişkin eksiklerini belirten hazırlık raporu düzenlenir. Düzenlenen hazırlık raporunda eksiklikler ve yapılması gerekenler belirtilir. Kent, raporda belirtilen eksikleri 1 yıl içerisinde tamamlaması istenir. Bu süre içerisinde belirtilen eksiklikler tamamlanmazsa kentin adaylığı iptal edilir. Adaylığı iptal edilen kent, 1 yıl geçtikten sonra tekrar başvuru yapabilmektedir.

1.3.5 Üyelik değerlendirmesi ve Başvuru Dosyası

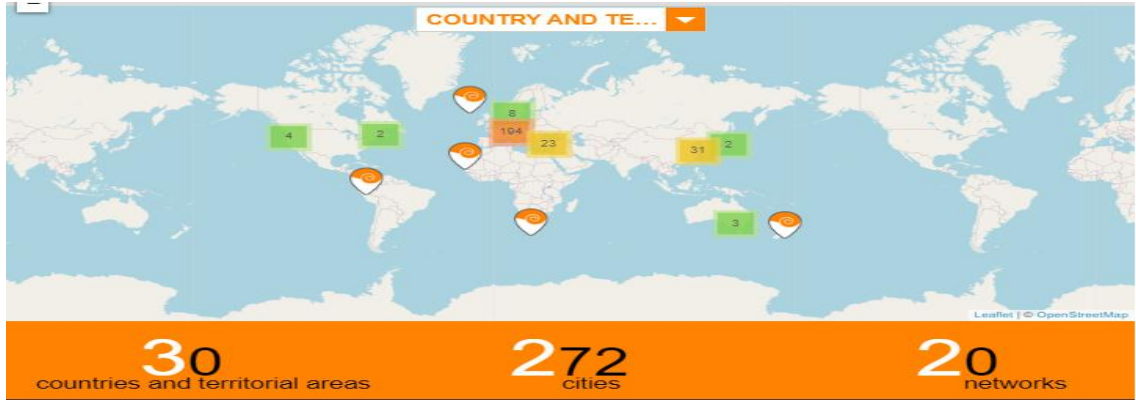
Kent hazırlık raporunda belirtilen eksiklikleri giderdiğini belirterek Cittaslow Türkiye Koordinatörlüğü'nü ziyaret eder. Koordinasyon hazırlık raporunu inceleyerek eksikliklerin giderilip giderilmediğinin kontrolünü sağlar. Değerlendirmenin olumlu olması durumunda kent, başvuru dosyasını hazırlar ve üyelik başvurusunda bulunabilir.

1.4 Dünya'da Cittaslow Hareketi ve Örnekleri

İtalya'da bulunan Chianti'de başlayan akım geleneksel ve kültürel ürünleri koruyarak, yerel üretime teşvik etmek ve küçük esnafların kalkınmasını sağlamak amacını gütmektedir. Küreselleşme ile birlikte hızlı yaşam anlayışını ortaya çıkması yeni market zincirlerin açılması insan sağlığını tehlikeye sokması ve küçük esnafları ekonomik anlamda zarar vermiştir. Yaşanılan bu problemlerin çözülmesi için yavaş şehir hareketi uluslararası boyutta Avrupa'dan, Asya'ya ve dünya genelinde gelişen bir akım olmuştur (Kadıoğlu, 2009).

Uluslararası düzeyde yavaş şehir hareketine dâhil olan şehirler farklı amaçlar doğrultusunda başvuruda bulunmuştur. Şehirlerin bazıları bölge turizmini geliştirmek bazıları

ise kaybolan değerlerini ve kimliklerini tekrar ortaya koymak istemektedir (Keskin, 2010: 54-55).

Kaynak: <http://www.cittaslow.org/> adresinden alındı. Erişim Tarihi: 06.01.2021.

şekil 1.4. Dünya’da Cittaslow Ağı

2021 yılı Mart ayı itibariyle 30 ¼lkede toplam 277 sakin şehir bulunmaktadır. Akımın ¼ncüsü olan İtalya 87 kent ile ilk sırada yer almaktadır. T¼rkiye’de ise 18 Cittaslow kenti bulunmaktadır.

Aşağıdaki Tablo 1.2’de Dünya genelinde Cittaslow sertifikası almaya hak kazanmış ¼lkeler ve kentler yer almaktadır (www.cittaslow.org).

Tablo 1.2. Dünya’daki ¼lkelere G¼re Sakin Kent Dağılımı

¼lke	Sakin Kent	¼lke	Sakin Kent
ABD	2	İspanya	8
Almanya	22	İsveç	1
Avustralya	3	İsviçre	1
Avusturya	3	İtalya	87
Belçika	7	İzlanda	2
Çin	12	Japonya	2
Danimarka	2	Kanada	4
Finlandiya	1	Kuzey Kıbrıs	3
Fransa	10	Macaristan	2
G¼ney Afrika	1	Norveç	4
G¼ney Kore	15	Polonya	35
Hollanda	11	Portekiz	4
İngiltere	5	T¼rkiye	18
İrlanda	1	Yeni Zellanda	1
Kolombiya	1	Tayvan	4
Toplam : 272			

Kaynak: <http://www.cittaslow.org/> Erişim Tarihi: 15.01.2021.

Tablo 1.2'yi incelediğimizde Cittaslow başkenti İtalya 86 kent ile ilk sırada yer almaktadır. Ardından 35 yavaş kenti ile Polonya ikinci sırada yerini almıştır. Almanya 22, Türkiye 18 sakin kentiyle İtalya'yı takip etmektedir. Gelişmekte olan Cittaslow felsefesi her geçen gün aday olan kentlerin başvurularının kabulü ile sayıları artmaktadır.

1.4.1 Orvieto – İtalya

Orvieto orijin merkezli, Paglia ovasının üstünde 325 metre yükseklikteki tuf tabakasının üstünde kurulmuş bir şehirdir. Eski bir yerleşim yeri olan Orvieto 1999 yılında Cittaslow hareketine katılmıştır (Yurtseven, vd., 2010: 46). Doğal güzellikleri barındıran şehri üzüm bağları ve yemyeşil alanlar süslemektedir. Orvieto kenti yemyeşil alanların içerisinde araçları şehirde istememektedir. Daha sürdürülebilir enerji kaynakları kullanarak kentin yapısını ve doğasını korumayı amaçlamaktadır. Orvieto Katedrali'nin bulunduğu Doumo Meydanı'ndaki el yapımı ürünlerin yapıp sunulduğu küçük dükkânlar, seramikler, çanaklar, ahşap oyuncaklar, çömler, el yapımı çikolata şarap dükkânları bulunmaktadır (Özgenç, 2012: 123-124).

Orvieto şehri, yavaş şehrin ve yavaş yemek akımının başladığı ilk yerdir. Bu yüzden yerel ürünler, kültürel değerler ve birçok gastronomik ürüne sahiptir. Yerel şaraplar, zeytinyağı, peynir, makarna ve birçok yerel ürün bunlara örnek olarak gösterilebilir. Şarap ve gıda üreticileri ile restoran/süpermarket sahiplerinin bir araya gelmesi için uygun alanlar mevcuttur. Okullarda bölgede bulunan yerel yemekler hakkında ve sağlıklı beslenme üzerine eğitimler verilmektedir (Özkan, 2011: 38-39).

Orvieto bölgesinde yapılan etkinlik ve festivaller aşağıdaki gibidir (www.cittaslow.org);

- Corpus Christi Bayramı - Tarihî Alayı (Haziran)
- Palio Kaz (Haziran)
- Umbria Jazz Winter (Aralık)
- Tatlı Orvieto (Ekim)
- Palombella Festivali (Pentekost Bayramı)
- Katedralde Paskalya konseri şeklindedir.

1.4.2 Bra – İtalya

Bra şehri 29.000'den az nüfusuyla Torino'dan 50 km'den daha az bir mesafede bulunan, Cuneo eyaletinin üçüncü şehridir. Dönemin önde gelen sanatçılarının büyük kültürel ve dini öneme sahip eserler yarattığı Piedmontese Barok Sanatının ana merkezlerinden biridir (www.cittaslow.org).

Langhe ve Roero'nun "yemek vadisi" arasındaki konumu sayesinde Bra, Piedmont'un en önemli şarap ve gastronomi merkezlerinden biridir. Peynirleri ve süt üretimi yaparak ekonomik gelirlerini arttırmışlardır. Bra şehri şimdi Gastronomi Bilimleri Üniversitesi'ne ev sahipliği yapmaktadır. Bra şehri fast food restoranlarından, araçlardan uzak sağlıklı yaşamın önem verildiği, yerel ürünlerin tüketildiği ve ekolojik şartlara uygun tarımın yapıldığı bir yerdir. Bra şehri çikolata, sucuk, meyve ve sebze gibi ürünleri kendileri üreterek patentlerini almıştır. Patentlerini aldıkları ürünleri belli dönemlerde gelen ziyaretçilere paylaşarak gelir elde etmektedirler (Özgenç, 2012: 122).

1.4.3 Positano – İtalya

Positano yapı olarak teraslardan, dar yollardan ve tepe boyunca tırmanan evlerden oluşmaktadır. Stil olarak Bizans ve Moresk yapılarına benzemektedir. Eski mahalle yapısında evlerin üzerlerinde bulunan beyaz küçük kubbeler, beton döşemeleriyle kentin mimarisini ortaya çıkarmaktadır. Orta Doğu'yla olan ticareti ve Akdeniz'e yelken açan gemiler sayesinde, Positano kendisini "Altın Dağ" olarak adlandırılmaktadır. Positano, Amalfi Kıyısı'ndaki en eski yer olup, üst Paleolitik çağa kadar uzanan antropolojik yerleşimlerle kökenleri mit ve tarih arasında kaybolmaktadır (www.cittaslow.org).

1.4.4 Sierpc – Polonya

Sierpc, Mazovya Voyvodalığının kuzey doğusunda, 10 numaralı ulusal karayolunun yakınında, Sierpienica nehrinin vadisinde ve Skrwa Prawa ile birleştiği yerde bulunmaktadır. Sierpc, Mazovia'nın tarım alanlarının ve ormanların hâkim olduğu bir ovada bulunan en eski şehirlerden biridir. Sierpc kendini, doğanın yakın karşılaşmasıyla temiz bir çevre ortamı olarak tanımlar. Kasaba, eğitimsel, kültürel ve ticari işlevleri nedeniyle çevre köylerin yaşam merkezidir. Her yıl kasabada dizi açık hava etkinliği düzenlenmektedir. Kasztelański Festiwal Smakow olarak adlandırılan bu festivalde bölgesel tatların bulunduğu peynir, bira tatlı vb. yerel ürünler sergilenmektedir. Peynir üretimi, maden suyu üretimi ve kasap

ürünlerinin üretildiği yerel fabrikaları bulunmaktadır (www.cittaslow.org).

1.4.5 Glubczyce – Polonya

Glubczyce belediyesi, Polonya'nın güneybatı kesiminde yer almaktadır. Batı sınırının 43 kilometre, aynı zamanda Polonya ve Çek Cumhuriyeti arasındaki sınırdır. Glubczyce belediyesi yaklaşık 295 kilometrekarelik bir alanı kaplamaktadır. Opole'deki en büyük belediyedir ve 2 coğrafi birim içerisinde yer almaktadır: güney batı kısmı, Sudeten Dağları'nın bir parçası olan Opava Dağları'nın alt kısmının sınırları içinde yer almaktadır. Kasaba geçimini tarım ve sanayiden sağlamaktadır. Toprakların verimli olanlarına kırmızı pancar ve buğday ekimi yapılmaktadır. Kasaba, geleceğini, tarımla bağlantılı tarımsal ve gıda üretimi hizmetlerinin daha da geliştirilmesi ile ilişkilendirmektedir. Bulunduğu konum itibariyle ticaret imkânlarına sahip bir kenttir. Kentte yapılan etkinlikler aşağıda ifade edilmiştir (www.cittaslow.org);

- “Glubczyce Kültür Günleri” (Ekim - Kasım)
- “Yaşlı Günleri” (Eylül - Ekim)
- “Glubczyc'in Açık Aşaması: e Kültürel Günler” (Mayıs - Ağustos)
- “Kentin Günleri” (Mayıs - Haziran)
- “Yeni Yıl Konserleri” (Ocak)
- “Hasat Şenliği” (Eylül)

1.4.6 Lubawa – Polonya

Sandela nehrinde bir şehirdir. Tarihi 1216 yılına kadar dayanmaktadır. Bölgesel etnografik yapıya sahip bu bölge Güney'deki Płock Mazovia bölgesi, Doğu'daki Masuria bölgesi, Kuzey'deki Eski Prusya denilen bir alt bölge ve Batı ve Kuzey-Batı'daki Dobrzyn, Michałów ve Chełm Toprakları ile sınırlıdır. Bu nedenle, çok spesifik bir etnografik eritme potansiyelidir. Günümüzde, dinamik ahşap mobilya endüstrisi ile de karakterize edilmektedir. Mutfak kültürü Eski Polonya mutfağı nı yansıtan bütün kavrulmuş hindiler, fırında kavrulmuş jambon ve kavrulmuş domuz yavrusu çok popülerdir. Ayrıca şekerleme, kendi tariflerine göre ev yapımı kekleri de popülerdir (www.cittaslow.org).

1.4.7 Zwingenberg – Almanya

Zwingenberg, büyük şehirler Frankfurt am Main ve Heidelberg arasında yaklaşık 7.000 nüfuslu küçük bir kasaba ve yaklaşık 5.66 km²'lik bir kırsal alana sahiptir. 1970'den beri Rodau Zwingenberg'e aittir ve kentin bir diğer parçasıdır. Kasaba merkezinin doğusunda, güzel bağlara sahip bir yamaçtır, yürüyüş için ideal ve muhteşem bir manzara vardır. Zwingenberg, özellikle tarımla ilgili olarak düz bir alana sahiptir. Ekonomik kazançlarını bölgesel ürünleri (şarap, bal, taze et, çiçekler, kekler, meyveler ve sebzeler gibi) yerel ürünlerden sağlamaktadırlar. Ayrıca bir ortaçağ kasabası olarak Zwingenberg, yerel tarih müzesine sahiptir. Cittaslow kapsamında bölge şarap yürüyüşü turu, Noel pazarı, çiftçi ve esnaf pazarı, akşam pazarı gibi etkinlikler yapmaktadır (www.cittaslow.org).

1.4.8 Creon – Fransa

Créon, Gironde idari merkezi ve Bordeaux'nun idari merkezi, Güney'deki Garonne ve Kuzey'deki Dordogne'nin sınırlandırdığı bir bölge olan Entre-Deux-Mers'in ortasında yer almaktadır. Adını iki nehirde güçlü bir dalga olarak gelen gelgitlerden almaktadır. Créon, 109 metre yüksekliğindeki bir platoda yer almaktadır. Bu, Tarihin kabartmaların çeşitliliğinin de yardımı ile çeşitli bir manzara oluşturduğu, canlı bir kırsal ortamın parçasıdır. Mevsimlere göre renkleri değişen tarla, bağ ve ormanlardan oluşan bir manzaraya sahiptir. Créon, 806 hektara yayılan 4019 nüfuslu küçük bir kasabadır. Creon ekonomisi bağcılık, alışveriş ve daha fazla yeşil turizm gibi geleneksel etkinliklerden sağlamaktadır. 1700 hektarlık alanda yetişen üzümlerden şarap ticareti gerçekleştirilmektedir (www.cittaslow.org).

1.4.9 Yuhu –Çin

Wenzhou Şehri, Zhejiang Eyaleti, Çin'in Wencheng İlçesi'nin kuzeydoğusunda bulunan Yuhu Town, 182,11 kilometrekarelik bir alanı kapsıyor ve 42.000 nüfusa sahiptir. Etrafı dağlarla çevrili olduğu için, ağaçlar yemyeşil ve arazi, büyük bir göbeğe sahip küçük bir tencereye benziyor, buna yeşim tenceresi denilmektedir. Çin'deki denizaşırı ünlü bir kasabası olan Yuhu Town, “Yurtdışı Çin Mahallesi Memleketi” ününe sahiptir. Yuhu kasabası, çoğunlukla pirinç, domates ve sebze ekilmek üzere tarım işleriyle uğraşmaktadır. Sanayinin gelişimi, 1960'lı yıllarda, esas olarak meşrubat ve içecek sanayinde gelişimler sağlamışlardır. Yerel pirinç keki, soya sosu, pirinç şarabı vs.'nin geleneksel üretimi, işçiliği ve pişirilmesi, konusunda kendilerini geliştirmişlerdir. Yuhu Town, yeşil dağ sebzeleri, karakteristik meyveler, kamelya ve Çin bitkisel ilaçlarına dayanan organik tarımın

gelişmesini teşvik eder ve yerel çiftçilere ve yerel ürünleri ve kişilikleri satan modern endüstrileri desteklemektedir (www.cittaslow.org).

1.4.10 Vianen – Hollanda

Vianen Belediyesi şu anda yaklaşık 20.000 nüfusa sahiptir ve Everdingen, Hagestein, Vianen ve Zijderveld merkezden oluşmaktadır. Vianen Belediyesi, Lek Nehri'nin kıyısında yer almaktadır. Belediyenin en eski köyü olan Zijderveld'in, ilk yerleşim yerlerinin 3.500 yıl öncesine dayandığı bilinmektedir. Vianen belediyesi, Hollanda'nın Yeşil Kalbi'nde, Randstad ile ülkenin güneyinde, karayolları ve su yolları ile çevrili bir nehir manzarasının ortasında elverişli bir konumdadır. Merkezi konumu ve su ve karayoluyla iyi erişilebilirliği, belediyeyi hem kullanışlı bir iş üssü hem de evinizi yapmak için sakin bir yer haline getirmektedir. Vianen, güzel ve çeşitli bir manzaraya sahiptir. Nehir boyunca, taşkın alanlarının dinamik, doğal manzarası, İskoç yaylaları ve geleneksel yerel sığırları bulunmaktadır. Vianen'in köylerinden Everdingen'de, 2014 yılında benzersiz bir proje başlatıldı. Everdingen vatandaşları, 1200 nüfuslu bir köy için küçük bir dükkân açarak kendi yetiştirdikleri ürünleri taze bir şekilde satabiliyorlardı (www.cittaslow.org).

1.5 Türkiye'de Cittaslow Hareketi ve Örnekleri

İtalya'da başlayan Sakin Şehir akımı 28 Kasım 2009 yılında İzmir'in Seferihisar ilçesi Türkiye'deki ilk Cittaslow şehri olma özelliğine hak kazanmış ayrıca dünya genelinde 129. Cittaslow kenti olmuştur. Zaman içerisinde Türkiye genelinde artan üye sayısı 2018 yılında 15'e ulaşmıştır. Adaylık süreci devam eden şehirler içerinden 2019 tarihinde Muğla (Köyceyiz) ve Bitlis (Ahlat) kentleri ile birlikte 17'ye ulaşmıştır. 2020 Nisan ayında Ankara (Güdül) kenti kriterlerini tamamlayarak Türkiye'de Cittaslow kent sayısını 18'ye çıkarmıştır.

Aşağıdaki tablo 1.3'de Türkiye genelinde Cittaslow sertifikası almaya hak kazanmış kentler yer almaktadır.

Tablo 1.3. Türkiye’deki Sakin Kentler

Sakin Kent	Bağlı Olduğu İl	Üyeliğe Kabul Tarihi
Seferihisar	İzmir	Kasım, 2009
Taraklı	Sakarya	Haziran, 2011
Akyaka	Muğla	Haziran, 2011
Yenipazar	Aydın	Haziran, 2011
Gökçeada	Çanakkale	Haziran, 2011
Perşembe	Ordu	Ekim, 2012
Vize	Kırklareli	Ekim, 2012
Yalvaç	Isparta	Ekim, 2012
Halfeti	Şanlıurfa	Haziran, 2013
Şavşat	Artvin	Haziran, 2015
Uzundere	Erzurum	Mart, 2016
Eğirdir	Isparta	Şubat, 2017
Gerze	Sinop	Şubat, 2017
Göynük	Bolu	Şubat, 2017
Mudurnu	Bolu	Mart, 2018
Köyceğiz	Muğla	Mart, 2019
Ahlat	Bitlis	Mart, 2019
Güdül	Ankara	Nisan, 2020

Kaynak: <https://cittaslowturkiye.org> Erişim Tarihi: 25.08.2020.

Tablo 1.3’ü incelediğimizde Kasım 2009 yılında İzmir’in Seferihisar ilçesi Türkiye’deki ilk Cittaslow kenti olma özelliğine hak kazanmıştır. Ardından 2011 yılında Taraklı, Yenipazar, Gökçeada ve Akyaka eklenmiştir. 2012 yılında ise Vize, Yalvaç ve Perşembe kentlerinin başvuruları kabul edilmiştir. 2013, 2015 ve 2016 yılında sırasıyla Şanlıurfa’da Halfeti, Artvin’de Şavşat ve Erzurum’da Uzundere ilçeleri sakin şehir hareketine eklenmiştir. 2017 yılında Gerze, Eğirdir ve Göynük ilçeleri de hareketi benimsemişlerdir. 2018’de Bolu’nun Mudurnu ilçesi, 2019 yılının Mart ayında Köyceğiz ve Ahlat ilçeleri, 2020 yılının Nisan ayında ise Ankara’nın Güdül ilçesi eklenerek Türkiye’deki Cittaslow sayısı 18’e ulaşmıştır.

Tablo 1.4. Türkiye Sakin Kent Örnekleri

CİTTASLOW'A KATILMA TARİHİ	GENEL BİLGİLER	KENT GÖRSELLERİ
<p>SEFERİHİSAR (İZMİR) 29.11.2009</p>	<p>İzmir'den 45 km uzaklıkta yer alan Seferihisar küçük bir sahil kentidir. Kentte yaşayan bireylerin % 80'i tarımdan geçimini sağlamaktadır. Enginar, mandalina, zeytin ve birçok yerel ürünler verimli topraklarında yetişmektedir. 49 kilometrelik sahil şeridinde sahip Sığıracık ve Ürkmez bölgelerinde turizm faaliyetleri gerçekleşmektedir. Şehirde uygulanan sürdürülebilir çalışmalar güneş enerjili sokak lambaları, güneş enerjisi santrali, kompost tesisi, karbon salınımının hesaplanması ve peyzaj kısmında yöresel bitkileri kullanma şeklinde gösterilebilir. Seferihisar yerel yemeklerin keşfedip, yerli tohumların koruyarak, üreticinin ürünlerini aracısız satabileceği üretici pazarları kurup organik tarım desteklemektedir (www.cittaslowturkiye.org).</p>	
<p>TARAKLI (SAKARYA) 23-26.06.2011</p>	<p>Taraklı, Marmara bölgesinin doğusunda yer alan Sakarya iline bağlı bir ilçedir. İlçe, vadi içerisinde ormanlık bir alana kurulmuştur. İlçenin yüz ölçümü 334 km²'dir. İlçe alanlarının % 10'unu tarım alanları oluşturmaktadır. Genç nüfusun azlığı nedeniyle ekonomik kazanç çeşitliliği tarım ve hayvancılıktır. Ayrıca bölge halkı, ürettikleri yerel ürünleri hafta sonları gelen turistlere satarak kazanç elde etmektedir. Taraklı ilçesinde ve bölgelerinde kültür turizmi, termal turizm, yayla turizmi, mağara turizmi ve yamaç paraşütü turizmi için uygun bölgeler bulunmaktadır. Bu bölgeler turizm faaliyetleri ile ekonomik kazanç elde etmektedir (cittaslowturkiye.org); (tarakli.bel.tr).</p>	

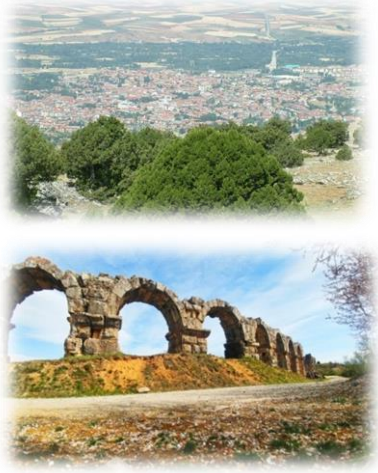
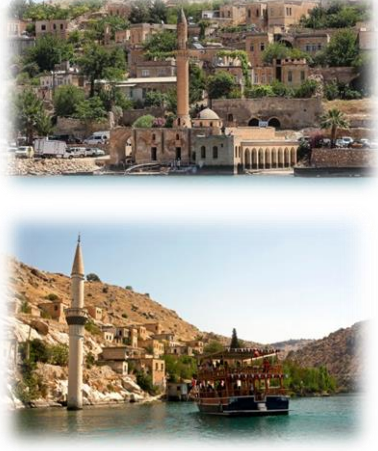

Tablo 1.4. Türkiye Sakin Kent Örnekleri (devamı)

<p>AKYAKA (MUĞLA) 23-26.06.2011</p>	<p>Akyaka, Güney Batı Anadolu’da yaşayan medeniyetlerin izlerini tarihi dokusunda barındıran, yemyeşil çam ormanlarının içerisinde sırtını 671 metrelik Sakar Geçidine yaslayan Muğla’nın bir ilçesidir. Gökova Körfezi’nde bulunan sazlıklar içerinden akan azmak nehri akvaryum görüntüsü oluşturup birçok balık çeşidini barındırmaktadır. Ayrıca sazlıklar içerisinde değişik türdeki göçmen kuşlar kuş gözlemciliği yapmak isteyen ziyaretçiler için olanak sağlamaktadır. Bölgeye gelen ziyaretçiler su sporları, orman yürüyüşleri, kaya tırmanışları, yamaç paraşütü, bisiklet turu ve tekne gibi faaliyetleri gerçekleştirebilmektedir (cittaslowturkiye.org);(akyaka.bel.tr).</p>	
<p>YENİPAZAR (AYDIN) 23-26.06.2011</p>	<p>Yenişehir’in tarihi M.Ö 2000’li yıllara dayanmaktadır. Orthasia antik kenti civarı Yenişehir’in ilk yerleşim yeridir. Yenişehir, Aydın iline bağlı 40 km uzaklıkta yer alan ilçedir. Çevresi ormanlarla kaplı Madra dağına eteğine kurulmuştur. Yenişehir ilçesi geçimini bölgede yetişen zeytin, pamuk, incir, domates, biber ve narenciye üretiminden sağlamaktadır. Ürettikleri ürünleri pazar yerlerinde gelen ziyaretçilere sunarak kazanç sağlamaktadırlar. Bölgede geleneksel deve güreşi, yörük şenlikleri ve birçok geleneksel etkinlik düzenlenmektedir. Bu etkinlikler bölgenin kalkınması için önemli bir paya sahiptir (cittaslowturkiye.org).</p>	
<p>GÖKÇEADA (ÇANAKKALE) 23-26.06.2011</p>	<p>Türkiye’nin batı kısmında bulunan en büyük adası olan Gökçeada, doğal yaşamı, alternatif spor olanakları, nostaljik evleri ve doğal yaşamı sayesinde turizm merkezi haline gelmiştir. Organik tarım faaliyetleri 2008 yılından bu yana Gökçeada’da misafirlere doğal ortam sunarak 2011 yılında dünyanın ilk ve tek sakin adası Cittaslow hareketine katılmıştır (cittaslowturkiye.org). Adanın bir diğer önemli ve kültürel çeşitlilik anlamında örnek teşkil eden bir özelliği ise Müslüman ve Ortodoksların bir arada ve dostça yaşamasıdır. Bununla birlikte imroz koyunu sadece adada bulunan bir ırktır, ayrıca Gökçeada’nın Kalabaki, Vasilaki ve Mavropali olarak şaraplık üzümü vardır. Kalabaki üzümünden yapılan şaraba “Gökçeada Şarabı” denilmektedir. En eski ve geleneksel ikramları ise bal ve yoğurttur (Acuner, 2015: 73).</p>	

Tablo 1.4. Türkiye Sakin Kent Örnekleri (devamı)

<p>PERŞEMBE (ORDU) 21.10.2012</p>	<p>Perşembe, Ordu ve Samsun arasında yer alan sahil kasabasıdır. İlçe Ordu merkezine 13 km uzaklıktadır. Yüz ölçümü 226 km²'dir. Kasabanın yerleşimi en az 2500 yıl öncesine dayanmaktadır. Kasabanın tarihini bölgede bulunan Oçboynu (Kral) Yolu, Hoynat Adası, Dağanlı Hasan Efendi Türbesi, Medrese Önü Afirli Cami gibi yapılardan anlaşılabilir. Coğrafi yapı bakımından şelale, orman, akarsu ve tepeleri mevcuttur. Bölge topraklarının verimli olması ürün çeşitliliğinin fazla olmasını sağlamaktadır. Bunun sonucunda ürünlerden birçok yerel yemekler yapılmaktadır. Doğa turizmi, tarih turizmi ve bölgede bulunan plajlar bölge için ekonomik kazanç sağlamaktadır. Çaka kumsalı, Aktaş Plajı, Afirli Plajı gibi bölgeler turistik hizmet sunmaktadır. Ayrıca Boğazcık Mağarası, Kurşunçal Şelalesi gelen ziyaretçilere doğa turizmi faaliyetleri sunmaktadır (cittalowturkiye.org); (Perşembe.bel.tr).</p>	
<p>VİZE (KIRKLARELİ) 21.10.2012</p>	<p>Vize, Kırklareli'nin doğusunda yer alan doğal ve tarihi güzelliklere sahip 10.000 civarında nüfusu olan bir ilçedir. İlçenin tarihi M.Ö 4000 yıllarına kadar dayanmaktadır. Bu nedenle tarihi dokusu ve değerleri çok zengindir. İlçenin tarihi dokusunu, Şerbetdar Hasan Bey Camii, Gazi Süleyman Paşa Camii (Küçük Ayasofya), Vize Kalesi ve Surlar, Antik Tiyatro, Ferhat Bey Çeşmesi, Ferhat Bey Hamamı, Karakoçak Tepe, Asmakayalar Mağara Manastırı oluşturmaktadır. Bölge halkı yerel tohumlarını koruyarak yerel üretim yapmaktadır. Kendi kooperatiflerini kurarak yöresel el sanatlarını ve yöresel yemeklerini satışa sunmaktadırlar. Bölge yerel değerlerini korumak için, Trakya Yemek Kültürü Projesi ve Antik Dönem Trak Köyü Projesi gibi projeleri oluşturmuşlardır (cittalowturkiye.org); (vize.bel.tr).</p>	

Tablo 1.4. Türkiye Sakin Kent Örnekleri (devamı)

<p>YALVAÇ (ISPARTA) 21.10.2012</p>	<p>Yalvaç, Isparta'nın kuzeybatısında, sultan dağlarının eteğinde yer alan 20 bin nüfuslu bir ilçedir. Köyleriyle birlikte nüfusu 50 bin civarında olduğu için Isparta'nın en büyük ilçesi konumundadır. Yalvaç'ın tarihi çok eskidir ve eski çağlardan bu güne birçok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. Bu nedenle bu medeniyetlerin izlerini taşımaktadır. Ay Tanrısı Men Kutsal Alanı, Çınaraltı, Devlet Han Cami, Taşzade Konağı, Kaya Mezarları, Osmanlı Hamamı ve Ayıni Mağarası tarihi değerlerine örnek verilebilir. Yalvaç halkı eski kültürlerini ve mesleklerini günümüzde hala devam ettirmektedir. Kazançlarını, dericilik, saraciye, at arabası yapmacılığı, demircilik ve semercilik mesleklerinden sağlamaktadırlar (www.cittaslowturkiye.org);(www.yalvac.bel.tr).</p>	
<p>HALFETİ (ŞANLIURFA) 12-13.04.2013</p>	<p>Halfeti, birçok medeniyete ev sahipliği yapmış Şanlıurfa ilinin ilçesidir. Halfeti ilçesinin mimari yapısını kesme taşlar oluşturmaktadır. Kentte geçmiş 16.yüzyıla dayanan 13 ayrı türde kuş evi mimarisi bulunmaktadır. Kentte Aziz Nerses Kilisesi, Kanterma Mezrası Hanı ve Rum Kalesi gelen ziyaretçilerin uğrak noktası konumundadır. Ayrıca bölgede yemek çeşitliği çok fazladır. Örneğin; şabut balığı kebabı, domatesli kebab, urfa kebabı, patlıcan kebabı, soğanlı kebab, çığırtlak kebabı ve peynir helvası ve birçok tatlı çeşidi bulunmaktadır (www.halfeti.bel.tr); (www.cittaslowturkiye.org).</p>	
<p>ŞAVŞAT (ARTVİN) 25.06.2015</p>	<p>Şavşat, dağlık ve engebeli bir arazide kurulmuş, dört yanı dağlarla çevrili Artvin'in bir ilçesidir. Bölge yapı bakımından birçok akarsu ve gölü bünyesinde barındırmaktadır. Karagöl, Balıklı Göl, Kız Gölü ve Koyu Gölü gelen misafirlere piknik, mesire alanı ve balık tutma gibi faaliyetler sunmaktadır. Şavşat'ta bulunan tarihi yapılar Osmanlı ve Ortaçağ döneminin izlerini taşımaktadır. Evizli (Tibet) Manastırı, Şavşat Kalesi, Veliköy Eski Ahşap Cami ve Meydancık Taş Kemer Köprüsü kentin tarihi yerleridir (cittaslowturkiye.org); (savsat.bel.tr).</p>	

Tablo 1.4. Türkiye Sakin Kent Örnekleri (devamı)

<p>UZUNDERE (ERZURUM) 12.03.2016</p>	<p>Uzundere Erzurum iline bağlı bir ilçedir. İl merkezine uzaklığı 84 km'dir. Coğrafi yapısından dolayı kırsal yaşam kültürü, değerleri ve doğa sporları gibi özellikleri barındırmaktadır. Bölge biyolojik çeşitlilik bakımından zengindir. İlçede Türkiye'nin en yüksek şelalesi olan Tortum şelalesi bulunmaktadır. Bölgedeki şelale ve çaylarda kano, rafting ve yelken sporları yapılmaktadır. Ayrıca bölgede Yedi Göller, Ösk Manastırı, Engüzek Kalesi, Sapaca Kalesi ve İnçer Cami gelen ziyaretçilere gezme imkânı sunmaktadır (cittaslowturkiye.org); (.uzundere.bel.tr).</p>	
<p>EĞİRDİR (ISPARTA) 06.02.2017</p>	<p>Eğirdir, Isparta ilinin bir ilçesidir. Tarihi değerler ve doğal güzellikler bakımından zengin bir kenttir. Her saat renk değiştiren Eğirdir Gölü, dünyada az rastlanan Kasnel Meşesi ve Eğirdir' de görülen Apollon Kelebeği bölgenin çekiciliğini arttırmaktadır. Kovada Gölü Milli Parkı, Yeşil Ada, Eğirdir Gölü ve Prostanna Antik Kenti ilçenin gezilecek yerleri arasında yer almaktadır (cittasloturkiye.org); (egirdir.bel.tr).</p>	
<p>GERZE (SİNOP) 06.02.2017</p>	<p>Kuzeyinde Karadeniz, güneyinde Boyabat ve Durağan, doğusunda Dikmen, batısında Sinop ile çevrili ilçenin yüzölçümü 594 km²'dir. İlçe merkeze 39 km uzaklıktadır. İlçe köyleri orman kenarı, orman içi ve ova olmak üzere üç yerleşim bölgesinden oluşmaktadır. Yağışların bol olması sebebiyle bölge yemyeşil ve ormanlıktır. Bölgede birçok yerel ürün çeşitliği yer almaktadır. Yetişen ürünler bölgenin yemek çeşitliliğine de yansımaktadır. İlçede Dere Cuma Cami, Yakup Ağa Konağı, Yelken Tepe, Çeçe Sultan Türbesi, Taşhan, Sökü Yaylası, Tümulus Mezar ve Değirmen Şelale gibi gezilecek yerleri bulunmaktadır (cittaslowturkiye.org); (gerze.bel.tr).</p>	

Tablo 1.4. Türkiye Sakin Kent Örnekleri (devamı)

<p>GÖYNÜK (BOLU) 06.02.2017</p>	<p>Göynük, Bolu iline bağlı merkeze 98 km uzaklıkta bir ilçedir. Göynük coğrafi olarak yüksek tepeler arasında vadi içinde ve yamaçların eteğine kurulmuş Osmanlı kasabasıdır. Tarihi değerlerini ve kültürel güzelliklerini günümüze kadar taşımayı başarmıştır (www.cittaslowturkiye.org).</p>	
<p>MUDURNU (BOLU) 05.03.2018</p>	<p>Mudurnu, çeşitli medeniyetlere ev sahipliği yapmış Bolu'nun ilçesidir. İlçe 1300 yıllardan kalma tarihi eserleri barındırmaktadır. Doğası, tarihi ve kültürüyle bir bütün olarak ziyaretçileri ağırlamaktadır. Yıldırım Beyazıt Cami, Kanuni Sultan Süleyman Cami, Saat Kulesi, Abant Gölü, Mudurnu Evleri, Sülüklü Göl, Sarat Kaplıcaları, Mudurnu Kalesi ve Babos Kaplıcaları ilçenin tarihi ve kültürel değerlerini yansıtmaktadır (cittaslowturkiye.org); (mudurnu.bel.tr).</p>	
<p>KÖYCEĞİZ (MUĞLA) 16.03.2019</p>	<p>Köyceğiz, Muğla ilinin bir ilçesidir. Köyceğiz ilçesinin tarihi M.Ö 3400'lü yıllara kadar uzanmaktadır. İlçenin geçim kaynağı, %85 oranında hayvancılık, tarım, ormancılık ve turizmden geçimini sağlamaktadır. Narenciye fabrikaları, alabalık tesisleri ve su şişeleme fabrikaları da bölge halkı için iş imkânı sağlamaktadır. İlçede Ekincek Plajı, Kaunos Harabeleri ve Antik Kenti, Sultaniye Kaplıcaları, Sandroz Dağı, Yuvarlak Çay, Ölemez Dağı ve Gökçe Ova Göleti gibi yerler ziyaretçilere birçok faaliyet imkânı sunmaktadır (koycegiz.bel.tr).</p>	

Tablo 1.4. Türkiye Sakin Kent Örnekleri (devamı)

<p>AHLÂT (BİTLİS) 16.03.2019</p>	<p>Ahlât, Doğu Anadolu bölgesinde, Süphan ve Nemrut dağları arasında bulunan plato üzerine kurulmuş Bitlis'in 34.000 nüfuslu bir ilçesidir. Geçmişte Osmanlı ve Selçuklular başta olmak üzere birçok medeniyete ev sahipliği yapmıştır. Bu nedenle ilçede birçok medeniyetin izleri görülmektedir (ahlat.bel.tr).</p>	
<p>GÜDÜL (ANKARA) 24.04.2020</p>	<p>İç Anadolu Bölgesinde bulunan Başkent Ankara'nın en küçük ilçelerinden biri olan GÜDÜL, Ankara merkeze yaklaşık 90 km uzaklıktadır. Ankara'nın Ayaş, Beypazarı, Kızılcahamam, Çamlıdere ilçeleri ile komşu olup Batı Karadeniz Bölgesi ile de sınırı bulunmaktadır. Ankara'nın kuzey batısında yer alan GÜDÜL; doğası, mimarisi, kültürü ve tarihi ile sakinliğin ve huzurun cazibe merkezi olabilecek şirin bir kenttir (cittaslowturkiye.org).</p>	

2. BÖLÜM

2. DESTİNASYON ve DESTİNASYON YÖNETİMİ KAVRAMI

İkinci bölümde, sakin şehirler için destinasyon kavramı açıklanarak Cittaslow destinasyonlarının nasıl olması gerektiği konusunda açıklamalar yapılmıştır. Daha sonra destinasyon yönetimi açıklanarak destinasyon yönetimi ve Cittaslow ilişkisine değinilmiştir.

2.1 Destinasyon Kavramı

Fransızca kökenli destinasyon sözcüğü Türk Dil Kurumu tarafından “varılacak olan yer” olarak tanımlanmıştır (TDK, 2019). Destinasyon, belirli bir bölgeye gelen ziyaretçilere konaklama, yeme-içme ve birçok turistik ürün ve hizmet sunarak tatil sonunda gelen ziyaretçilere akılda kalıcı bir deneyim sunan coğrafi bölgeler olarak ifade edilmektedir (Gönenç Güler, 2010: 7).

Buhalis (2000: 97) destinasyon kavramını, belirli güzellikler ve çekicilikler ile turistlerin ilgisini çeken ve birçok turistik ürün sunan ülkelerin yanında, destinasyon kasaba, ada, köy gibi sınırları belirli olan coğrafi bölgeler olarak tanımlamıştır. Destinasyon kavramı literatürde “turistik istasyon,” “varış yeri,” “turistik mahalli,” “turizm bölgesi” ve “turistik çekim merkezi” gibi anlamlarda ifade edilmiştir (Atay, 2003: 27; Ünüsan ve Sezgin, 2005: 163; Akbulut, 2014: 12).

Kotler’ e göre destinasyon kavramı makro ve mikro olmak üzere ikiye ayrılmaktadır. Birden fazla destinasyonu kapsayan yerler makro, sınırları belirli ve herkesçe kabul görmüş yerler ise mikro destinasyon olarak tanımlanmaktadır (Ünüsan ve Sezgin, 2005: 163-164).

Turizm destinasyonu, doğal ve kültürel değerleri olan, yaşanılabilir iklim ve doğal koşullara sahip, gelen ziyaretçilere bölgeye özgü faaliyetler, konaklama, ulaşım, yeme-içme gibi imkânlar sunan coğrafi alanlardır (Bahar ve Kozak, 2005: 78). Bir başka tanımla turizm destinasyonu, çeşitli özellikleri ve değerleri bulunan gelen turistlere seyahati boyunca turistik ürün gereksinimlerinin tamamını ya da bir kısmını karşılayan coğrafi alandır (Atay, 2003: 27).

Turistin yaşadığı bölgeden farklı olarak turistik ürün ve hizmet sunan coğrafi bölgeler destinasyon olarak tanımlanmaktadır (Bosnic vd., 2014: 154). Başka bir ifadeyle destinasyon, ziyaretçilerin konaklayabilecekleri ve turistik hizmet alabilecekleri ülkeler, bölgeler,

eyaletler, köyler, kasabalar ve adalar gibi mekânları ifade etmektedir (Pike, 2004: 11).

Kozak (2006: 45) turizm destinasyonunu, turizm bölgelerinde yaşayan bireyler tarafından ziyaretçilere güzel bir deneyim yaşamalarını sağlayacak imkânlarla sahip bölgeler olarak ifade etmiştir. Turizm destinasyonları, bölgesel ürün ve hizmet sunarak gelen ziyaretçilere tatil deneyimi sağlamaktadır. Destinasyon, yerel yönetimler, bölgede yaşayan halk ve turizm hizmeti veren tüm işletmeler tarafından oluşturulan turizm ürünüdür (Özdemir, 2014: 6).

Destinasyon kavramı, kişilerin zihinlerindeki değer nedeniyle bazen belirli bir sınır içerisinde değildir. Yani destinasyon sadece gerçek sınırı olan bir yer değil algısal sınırı olan bir yer olarak ta tanımlanmaktadır. Örneğin deniz seyahati yapan turistlerin bir kısmı kuruvaziyer gemisini destinasyon olarak algılar bazıları ise uğradıkları limanları destinasyon olarak ifade etmektedir (Buhalis, 2000; Kotler, vd., 2010: 504).

Destinasyon, bölgeye gelen ziyaretçilere tarihsel, kültürel ve dinsel konularda yakınlık uyandıran coğrafi alanlar olarak ifade edilmektedir. Bu bağlamda destinasyon, sosyal bir yer olarak tanımlanabilir (Güripek, 2013: 46; Usta, 2008: 225).

Turistleri destinasyonu tercih etmelerini sağlayan bölgenin sahip olduğu çekicilik unsurlarıdır. Bölgenin sahip olduğu çekicilikler ve değerler destinasyon seçiminde tetikleyici unsurdur. Bu nedenle birçok destinasyon ziyaretçilerin dikkatini çekmek için destinasyonları ziyaretçilerin beklentilerine göre şekillendirmektedir (Çakıcı ve Aksu, 2007: 183-185).

2.1.1 Destinasyonun Özellikleri

Destinasyonlar, birçok ürün ve hizmet sunduğu için ziyaretçiler farklı amaçlar doğrultusunda destinasyonu ziyaret etmektedir. Bu nedenle destinasyonlar yapılarını ve özelliklerini iyi analiz edip yönetmesi gerekmektedir (Kocaman, 2012: 13; Çevik, 2017: 5).

Bir bölge turistik bir destinasyon olabilmesi ve diğer bölgeler arasında belirli bir konuma sahip olabilmesi için bazı özelliklere sahip olması gerekmektedir (Bardakoğlu, 2011). Destinasyonlar, aynı bölgelerde yer almalarına rağmen birçok farklılıklara sahiptirler. Destinasyonların kendilerine has özellikleri vardır. Bazen destinasyonlar geliştirme ve oluşturma sürecinden kaynaklı bazı nedenlerden dolayı birbirine benzeyen birçok destinasyon ortaya çıkmaktadır (Özdemir, 2014: 7).

Destinasyonun özellikleri aşağıda maddeler halinde ifade edilmiştir (Çiçek, 2016: 4; İlban, 2004; Buhalis, 2000: 98; Bardakoğlu, 2011).

- **Çekicilikler** (Mimari yapı, kültürel değerler, doğal yapı, insan yapısı, özel olaylar).
- **Ulaşılabilirlik** (Ulaşım imkânları, tesisler, taşıtlar).
- **Etkinlikler** (Ziyaretçilerin destinasyonda yapabileceği aktiviteler).
- **Mevcut Paketler** (Gelecek olan ziyaretçiler için önceden hazırlanmış turlar).
- **Destekleyici Hizmetler** (Turistlerin tatil sürecinde yararlanabileceği sağlık hizmetleri, haberleşme hizmetleri ve finansal hizmetlerdir).

Kocaman (2012: 13), Akyurt (2008) ve Özdemir (2014: 7) destinasyonun özelliklerini aşağıda açıklamışlardır.

- Destinasyonlar tarihi ve kültürel değerlere sahiptir.
- Destinasyonlar birçok hizmeti bir arada sundukları için bütünlük bir yapıları vardır.
- Destinasyonlar gelen her ziyaretçi üzerinde farklı izlenimler bırakmaktadır.
- Destinasyonlar farklı turistik faaliyetleri sunarak aynı ziyaretçiye farklı alanlardaki faaliyetleri satışa sunabilmektedir.
- Destinasyonlar dış etkenlere karşı duyarlılığı yüksek olduğu için kendi sınırları içerisindeki olaylardan ve dış olaylardan etkilenebilmektedir.
- Destinasyonda turistik ürün çeşidi bir ya da daha fazla olabilir.
- Destinasyon, gelen ziyaretçilerin aldığı ürün ve hizmetlerden oluşmaktadır. Bu nedenle ürün ve hizmetler ziyaretçiler için farklılık gösterebilir.
- Destinasyonlar bütünlük bir yapıya sahip olduğu için dolaylı ve doğrudan olmak üzere iki parçadan oluşmaktadır.
- Destinasyonların geliştirme sürecinde kültürel değerleri koruyarak yeni özelliklere uyumlu olması sağlanmalıdır.

2.1.2 Sakin Şehir Destinasyonlarının Özellikleri

Sakin şehir destinasyonları belirli kriterler doğrultusunda bazı özelliklere sahip olmaları gerekmektedir. Bu özellikler destinasyonun kalkınmasında ve daha çekici hale gelmesinde önemli bir etkidir. Sakin şehirlerin özellikleri aşağıda açıklanmıştır (Olgun, 2016).

- Sakin şehir hareketi turizm ile eş zamanlıdır. Gelen ziyaretçilerin tatil beklentisi sakın huzurlu bir ortam olacaktır. Bu nedenle ziyaretçiler için uygun ortamlar hazırlanmalıdır.
- Sakin şehirler, doğaya zarar vermeden yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanıp ülke ekonomisine katkı sağlamaktadır.
- Sakin şehir destinasyonları, organik tarım faaliyetlerine ve yerel tohum üretimi üzerine çalışmalar yapmaktadır.
- Sakin şehirlerde kadınlara istihdam olanakları sağlanmaktadır. Kadınlar hane ekonomisine ve ülke ekonomisine katkı sağlamaktadır.
- Şehirlerde, sürdürülebilirlik sağlanarak doğal ve tarihi yapı korunmalıdır. Ancak bu şekilde diğer destinasyonlardan farklı olunabilir.
- Şehir mimarisinde yapıların tümü tekdüze halinde inşa etmek sakın şehirlerin önemli özelliklerindedir.

2.2 Destinasyon Yönetimi Kavramı

Destinasyonların gelişimi ve sürdürülebilirliği kendiliğinden gerçekleşmemektedir. Bu nedenle turizm destinasyonlarını etkili ve verimli bir şekilde gelişimi sağlamak için yönetime ihtiyaç vardır (Yüksek, 2014: 25). Destinasyonda birçok farklı yönetici grubu bulunmaktadır. Bu yönetici grupları bir araya gelerek ortak bir amaç doğrultusunda destinasyonun hizmet kalitesinin artması ve sürdürülebilirliğinin sağlanması için yaptıkları çalışmaların tümü destinasyon yönetimi kavramını oluşturmaktadır (Prensenza vd., 2004: 1-6).

Destinasyon yönetiminin etkili ve verimli olabilmesi için destinasyonu ziyaret edecek kişilerin ve mevcut kaynakların iyi saptanması gerekmektedir. Çünkü iyi bir destinasyon yönetimi, bölgenin ulaşım, konaklama, yiyecek-içecek, güvenlik ve altyapı gibi temel unsurların analiz edilmesiyle başlamaktadır (Vonhove, 2005: 21).

Destinasyonlar, doğal güzellikleri ve çekicilikleriyle gelen ziyaretçilerin sayısını arttırmayı ve tatmin etmeyi amaçladığı için iyi yönetilmesi gerekmektedir (Seçilmiş, 2012: 233). Destinasyon yönetimde, faaliyetler oluŐturulurken yerel halk, gelen ziyaretçiler ve destinasyon çevresi dikkate alınmalıdır (Ivanovic, 2009: 191). Çünkü gelen ziyaretçiler destinasyonun genel özellikleri ve bölgede yaŐan yerel halkın tutumları doğrultusunda destinasyonu tatil için tercih etmektedir. Ziyaretçiler destinasyonda ne kadar kalır ve faaliyetlere ne kadar katılırsa tatmin düzeyi de olumlu yönde Őekillenebilir (Avcıkurt, 2003: 22).

Destinasyonlarda farklı paydaşların bulunması, farklı düşünce, amaç ve istekleri ortaya çıkarmıştır. Bu nedenle destinasyonu yönetmek zor bir hal almaktadır. Ayrıca bölgede bulunan turistik ürünleri geliştirme ve üretim sürecinde paydaşların fazla olması pazarlama ve tanıtım faaliyetlerini olumsuz etkilemektedir. Bu olumsuzlukların giderilmesi ve destinasyona gelen ziyaretçileri tatmin edebilmek için destinasyonda bulunan paydaşların birlikte hareket etmesi önemlidir (Atar ve Konaklıoğlu, 2017: 229; Buhalis, 2000: 98;  zkan, 2017: 288; Semer z, vd., 2007: 152).

Destinasyon yönetimi, bölgedeki turistik ürün, hizmet ve paydaşların uyum içerisinde sürdürülebilirliğinin sağlanarak yönetilmesidir. Daha geniş bir tanımla destinasyon yönetimi, mevcut kaynakların sürdürülebilirliğini sağlayarak, doğal ve tarihi yapıyı korumak, bölgede yaşayan halkı turizm konusunda eğitimler vererek bilinçlendirmek ve gelen ziyaretçileri tatmin ederek destinasyonun yaşam Şartlarını arttırmayı hedefleyen yönetim sistemidir ( zdemir, 2014: 83).

Destinasyon yönetimi, bölgede bulunan paydaşların bir amaç doğrultusunda yönetilmesinin yanında, destinasyonun diğer destinasyonlardan ayırt edici bir konuma getirip rekabet avantajı sağlaması için çalışmalar yapmaktır (İlban, 2007: 23).

Destinasyon yönetimi, uygulayıcılarının olası sorunları önceden tahmin etmelerine ve uygun önlemleri alarak uygun bir destinasyon yönetim pl nı hazırlamalarına yardımcı olabilmektedir. Destinasyon temelli sorunların karmaşık yapısıyla daha iyi baŐa çıkabilmek için paydaşlar, konulara kısa vadeli yaklaŐımdan bağımsız olarak önce samimi ve üretken olmalıdır. Destinasyon yönetiminin iletişim problemlerinden haberdar olması ve koordinasyon baŐarısızlıđına neden olan riskleri analiz ederek gerekli adımları atması beklenmektedir. Bu bağlamda koordinasyon eksikliğinin destinasyon yönetimi için önemli

bir faktör olduğunu ortaya koyulmaktadır (Özdoğan, vd., 2021:17).

Destinasyonlar arası rekabet küreselleşmenin etkisiyle daha da zor bir hal almıştır. Çünkü destinasyonların gelişim ve rekabet avantajı sağlama konuları hangi yollarla ve nasıl yapılacağı önem taşımaktadır. Bu bağlamda destinasyonlar, rekabet avantajı sağlamak amacıyla birlik beraberlik ve uyum içerisinde olması gerekmektedir (Uca Özer, 2013: 253).

Ziyaretçilerin ihtiyaçları farklılık göstermektedir. Bu nedenle gelen ziyaretçilerin özellikleri tespit edilerek pazarı bölümlendirip stratejiler geliştirmek destinasyon yönetiminin önemini vurgulamaktadır (Kozak, 2003). Destinasyon yönetimi, bölgeye gelen ziyaretçilerin istek ve ihtiyaçlarına göre ürün ve hizmetleri şekillendirerek ziyaretçilerin memnuniyet düzeylerini arttırılabilir. Müşteri odaklı pazarlama çalışmaları her geçen gün önem kazandığı için turizm paydaşları destinasyon yönetim kavramını daha fazla önem vermişlerdir (Kocaman, 2012: 32).

Türkay (2014: 15) ‘göre destinasyon yönetimi, bölgede yaşanan birçok karar mekanizmasının bir araya gelerek üretim ve geliştirme faaliyetlerini bir arada yürüttüğü çok katmanlı bir yapı olarak ifade etmiştir. Genel olarak baktığımızda destinasyon yönetimi, kaynakları etkili ve verimli kullanıp, uygun stratejiler oluşturarak paydaşların bir bütün olarak yönetilmesidir (Monente, 2008).

Destinasyon yönetimi, bölgelerin ve ülkelerin turizmden gelir elde etmesini sağlayan ve bölgede bulunan işletmelerde binlerce iş istihdamı sağlayan önemli bir etkiye sahiptir (Özdemir, 2008: 50). Bu nedenle destinasyon yönetimi, turizm gelirlerinin artmasını sağlayan, maliyetlerin ise en aza indirilmesine yardımcı olan bir yönetim olarak ifade edilebilir (İpar, 2011: 198).

Destinasyon yönetiminin, destinasyon pazarlaması ve destinasyon gelişimi şeklinde iki unsuru vardır. Destinasyon gelişimi, turizm için gerekli olan faaliyetlerin geliştirilmesi ve iyileştirilmesine yönelik çalışmaları içerirken destinasyon pazarlaması, ziyaretçilerin destinasyonu tercih etmelerini sağlayacak faaliyetleri kapsamaktadır (Özdemir, 2014: 83-84).

Destinasyon yönetiminde sürdürülebilirlik kavramı önemli bir yere sahiptir. Çünkü destinasyon yönetimi kavramının kişiler tarafından benimsenmesinde sürdürülebilirlik belirleyici olmuştur. Bu bağlamda sürdürülebilir destinasyon yönetimi, çevre kaynaklarını koruma bilinci içerisinde tüm paydaşların bir araya gelerek bölge turizminin gelişmesini ve

sürdürülebilirliğinin sağlanmasını hedefleyen yönetsel bir yaklaşımdır (Türkay, 2014: 234). Destinasyon yönetiminde sürdürülebilirliği gerçekleştirebilmek için birçok strateji ve politika oluşturarak uygulanmalıdır. Ancak bu şekilde bu şekilde destinasyonda sürdürülebilir bir yönetim gerçekleştirilebilir (Özdemir, 2014: 85).

2.2.1 Destinasyon Yönetiminin Amaçları

Destinasyon yönetimi, destinasyon içerisinde paydaşların ortak bir eylem ile destinasyonun rekabet gücünü arttırmak için çalışmalar yapmaktadır (Pechlaner vd., 2012). Turizm ürün ve hizmetleri oluşturmak destinasyonda bulunan aktörlerin uyum içerisinde çalışmasıyla gerçekleştirilebilir. Ayrıca turizm çok boyutlu bir kavram olduğu için destinasyonda bulunan birçok aktörü de ilgilendirmektedir. Bu nedenle destinasyon yönetimi birlik içerisinde çalışmaya ve doğru kararlar almaya olanak sağlamaktadır (Türkay, 2014: 15).

Destinasyon yönetiminin amaçları arasında diğer destinasyonlar üzerinde rekabet avantajı sağlamak, ürün ve hizmetlerin kalitesini arttırmak ve yerel halkın yaşam kalitesini iyileştirme faaliyetleri yer almaktadır (Zehrer vd., 2011). Ayrıca Özdemir (2008: 45-47) kitabında destinasyon kaynaklarını koruyarak, yerel halkın turizm konusunda eğitilmesi, gelen ziyaretçilere deneyimsel kalitenin artırılması desinasyon yönetiminin amaçları içerisinde yer aldığını ifade etmiştir.

2017 yılında hazırlanmış 3. Turizm Şurası'nda yer alan destinasyon yönetiminin ana ilkeleri ve amaçları aşağıda açıklanmıştır (turizmsurasu.ktb.gov.tr).

- Destinasyon içerisindeki tüm paydaşlar ortak bir akıl ile profesyonel ve şeffaf bir şekilde yönetilmelidir.
- Destinasyon yönetimi çevresel değerleri ve kaynakları koruyarak sürdürülebilir kalkınmayı desteklemelidir.
- Destinasyonda bulunan tüm paydaşlar arasındaki iletişim ve uyum sürdürülebilir olmalıdır.
- Destinasyon yönetimi kendini yenileyen, pazarda yaşanan kriz, sorun vb. olumsuz etkilere karşı daima proaktif bir tavır sergilemelidir.
- Destinasyon yönetimi ziyaretçilerin istek ve ihtiyaçlarını dikkate alıp destinasyonu bu istek ve ihtiyaçlar doğrultusunda şekillendirmelidir.

- Destinasyon yönetimi, destinasyonda bulunan kurum ve kuruluşların plân ve stratejilerini inceleyerek önerilerde bulunmalıdır.
- Destinasyon yönetimi, sosyokültürel değerlere ve sosyal ekonomiye değer katarak doğal çevreyi korumayı amaçlamalıdır.
- Destinasyon yönetimi, program, politika, faaliyet, plân ve bütçe ilişkilerini etkili ve verimli bir şekilde oluşturmalıdır.
- Destinasyon yönetimi yenilikleri ve değişiklikleri sürekli yakından takip ederek politikalarını ve plânlarını yenilemelidir.
- Destinasyon yönetimi, teknolojik araçlardan ve gelişmelerden etkin bir şekilde yararlanmalıdır.
- Destinasyon yönetimi, yenilikçi bir anlayışla turizm ürünlerinin gelişimi ve zenginleşmesi açısından teşvikler sağlamalıdır.
- Destinasyon yönetimi, turizm sektöründe gerekli personel ihtiyacı ve iş gücü gelişimi gibi konularda program ve politikalar geliştirmelidir.
- Destinasyon imajı ve destinasyon markalaşması için çalışmalar yürütmelidir.
- Destinasyon yönetimi, destinasyon kimliğini belirleyerek, pazarda tanınmasını sağlayacak faaliyetleri organize etmelidir.
- Destinasyon yönetimi, pazarda bulunan rekabetçileri, yerel düzeyde politikaları ve turizmdeki pazar eğilimlerini paydaşlarla birlikte düzenli bir şekilde takip etmelidir.

2.2.2 Destinasyon Yönetim Örgütleri

Destinasyon yönetim örgütü, bir bölgeyi, alanı, kenti, ülkeyi ve coğrafi alanı turistik anlamda ele alıp yöneten örgüt gruplarıdır (Middleton & Clarke, 2001: 329); (Özdemir, 2008: 50). Destinasyon yönetim örgütleri, bölgenin doğal güzelliklerini koruyarak turizmin oluşturduğu olumsuz etkileri en aza indirip yerel halk, özel sektör ve kamu paydaşlarını bilinçlendirip bölgenin refahını sağlamayı amaçlamıştır (Klimek, 2013: 27-47).

Başarılı bir destinasyon yönetimi sağlamak için uluslararası boyutta rekabet avantajı sağlamak isteyen destinasyon yönetimleri, destinasyon yönetim örgütleri altında örgüt sistemleri kurmaktadır (Aksöz, 2013:41).

Sheehan ve Ritchie (2005:728) destinasyon yönetim örgütleri altında yer alan paydaşları şekil 2.1’te aşağıdaki gibi gruplandırmıştır.

Kaynak: Lorn R. Sheehan and J.R. Brent Ritchie, “Destination Stakeholders: Exploring Identity and Saliency”, Annals of Tourism Research, Vol.32, No.3, 2005, pp. 711 – 734.

Şekil 2.1. Destinasyon Yönetim Örgütleri

Destinasyon yönetim örgütleri, bölgede etkinliğin ve gücün kabullendirdiği sürece başarılı olabilmektedirler. Bu nedenle yerel halk ve paydaşlar yönetim örgütlerini kabullenmelidir. Aksi takdirde örgütün amacını ve faaliyetlerini kabullenmeyen yerel halk ve paydaşlar mevcut ise örgütün çalışmaları bir anlam ifade etmeyebilir (Volgger & Perchlaner, 2014: 151-168). Destinasyon yönetim örgütleri, destinasyonu bir bütün olarak ele alıp üstyapı, altyapı ve çevresel boyutta gelişmelerini sağlamak için çalışmalar yapmaktadır (Türkay, 2014: 64).

Destinasyon yönetim örgütlerinin, doğal çevreyi korumak, turizmden yüksek gelir elde etmek, turizmi 12 aya yaymak ve sürdürülebilirliğini sağlamak gibi amaçları vardır (Middleton & Clarke, 2001: 331). Alostair vd., (1998: 8) destinasyon yönetim örgütlerinin 4 ana fonksiyonun olduğunu ifade etmişlerdir. Aşağıda destinasyon yönetim örgütlerinin 4 ana fonksiyonu maddeler halinde açıklanmıştır.

- **Toplumsal gururu yaratma:** yerel halk ve ziyaretçilerin yaşam kalitesini arttırmak.
- **Toplum pazarlaması:** belirlenen ziyaretçi profiline destinasyon imajını, çekicilikleri ve turizm faaliyetlerini aktarmak.
- **Kısmi kamu temsilcisi:** bölgeye gelen ziyaretçileri korumaya yönelik yasalar oluşturmak.
- **Endüstri koordinatörü:** turizmin gelişiminden faydalanarak gelirleri, tek bir endüstri alanından sağlamaya yönelik çalışmalar yapmak.

Presenza (2004: 1-6) destinasyon yönetim örgütlerinin fonksiyonlarını içsel destinasyon gelişimi ve dışsal destinasyon pazarlama olmak üzere iki şekilde ifade etmiştir. Dışsal destinasyon pazarlaması, ziyaretçilerin destinasyonu tercih etmelerini sağlayacak tüm faaliyetlerdir. Daha çok destinasyon dışı kişileri etkilemeye çalıştığı için dış faaliyetleri kapsamaktadır. İçsel destinasyon gelişimleri ise, destinasyonun gelişmesi ve iyileştirilmesi yönünde bütün faaliyetleri kapsamaktadır.

2.2.3 Destinasyon Yönetimi ve Sakin Şehir İlişkisi

Destinasyon yönetimi, elinde bulunan tüm kaynakları kullanarak turistik ürün, faaliyet ve hizmetler ile gelen ziyaretçilere unutulmaz bir deneyim yaşatmayı amaçlamaktadır. Ayrıca destinasyon yönetimi, turizmin olumsuz etkilerini en aza indirmek için sürekli çalışmalarını sürdürmelidir (Crouch, 1999: 149).

Sakin şehirler “Sakin Şehir” unvanına sahip olabilmek için belirli kriterleri yerine getirmişlerdir. Bu kriterler kentin yapısını, ekonomisini, sosyokültürel değerlerini ve yaşam kalitesini yükseltmek için oluşturulmuştur. Bu nedenle sakin şehirlerde yer alan işletmeler, oteller, restoranlar, yerel halk ve gelen ziyaretçiler bu politikaları benimseyip uygulamalıdır. Projelerde, uygulamalarda ve destinasyonun yönetilmesinde yerel yönetimlerin rolü ve etkisi büyüktür. Yerel yönetimler, bölgenin taşıma kapasitesinin belirlenmesi, mevcut doğal ve kültürel değerlerin korunması ve imar plânlarının kontrolü gibi faaliyetlerin kontrolünü sağlamaktadır. Destinasyon yönetim örgütleri, sakin şehir politikalarının uygulanmasında ve sakin şehrin yapısının korunmasında birlikte hareket etmelidir (Uçkun ve Türkay, 2003).

Yerel yönetimler, bölgeyi korumaya yönelik plân ve projeler geliştirir. Ayrıca çevreyi koruma, mimari yapıyı koruma ve destinasyon yaşam kalitesini yükseltmeye yönelik çalışmalar gerçekleştirmektedir (Doğan, 2014: 46). Sakin şehirlerde yerel halk önemli bir yere

sahiptir. Çünkü destinasyon örgütlerinin oluşturduğu projelerin devamlılığının sağlanması ve desteklenmesi için yerel halkın katılımı gereklidir (Dyer vd., 2007). Bu bağlamda yerel halk, ürün ve hizmetleri geliştirme ve bölgeye yönelik stratejiler oluşturmada önemli bilgiler sağlamaktadır.

Sakin şehir unvanına sahip kentler, diğer kentlere göre bilinirlik ve popülerlik açısından avantaj üstünlüğü sağlamaktadırlar. Bu üstünlüğün öneminin farkına varan yerel yönetimler, bölgelerinde turizm faaliyetlerini çeşitlendirme çalışmaları yapmaktadır (Özdemir, 2008: 7). Ayrıca yerel yönetimler, destinasyonda yapılabilecek faaliyetleri pazarlamak amacıyla destinasyonu bölümlendirerek, ürün ve hizmetleri paket halinde ziyaretçilere sunarak, diğer destinasyonlara karşı rekabet avantajı sağlayabilmektedir (Kozak ve Baloğlu, 2011: 136).

Yerel halkın destinasyon içerisinde söz sahibi olması ve gerçekleşecek faaliyetlerin içerisinde yer alması, turizm faaliyetlerinin daha hızlı gerçekleşmesine ve kabul görmesine olanak sağlamaktadır (Bardakoğlu, 2014: 132). Sakin şehirlerin diğer bir amacı ise, yerel kalkınmayı sağlamaktır. Bu nedenle destinasyonu farklı kılan sosyal ve fiziksel özellikleri kullanarak uluslararası pazarda yerini alabilmelidir (Doğan, 2009: 17). Yerel kalkınmayı sağlamak için yönetimler, destinasyonun ihtiyaçlarına göre plânlar oluşturmalıdır. Ayrıca hazırlanan bu plânlar, bölgesel ve ulusal plânlar ile uyumlu olması sağlanarak, destinasyonun güçlü yönlerinin ele alınmasına özen gösterilmelidir (Tunçsiper ve Yılmaz, 2009: 53).

Yerel kalkınma sürecinde yerel halkın projelere katılımı ve ortak karar alımı çok önemlidir. Ancak bu şekilde yerel kalkınma hızlı bir şekilde gerçekleşebilir. Aksi takdirde bölgede bulunan paydaşların katılım sağlamaması yerel kalkınmayı sağlamayacaktır (Saltık, 2008: 129).

Sakin şehir destinasyonlarının birçok olumlu, olumsuz etkileri görülmektedir. Literatürü incelediğimizde genellikle sakın şehirlerin olum etkilerinden bahsedilmiştir. Her olumlu etkinin olumsuz etkileri de bulunmaktadır.

2.2.4 Sakin Şehir Destinasyonlarının Olumlu Etkileri

“Sakin Şehir” unvanına sahip şehirler, kriterler kapsamında olumlu yönde gelişmeyi hedeflemektedirler. Daha yaşanılabilir bir kent olmak için, çevre düzenlemeleri, sosyal ve kültürel değerleri korumaya yönelik çalışmalar ve yerel ürün üreticileri desteklemeye yönelik

çalışmalar gerçekleştirmelidir. Sakin şehirlerde küçük işletmelerin kalkınması sağlanmıştır. Ayrıca kadınlara istihdam olanakları sunarak kadınların da üretim faaliyetlerinde yer alması sağlanmıştır. Sakin şehir destinasyonlarında yerel kalkınmayı sağlamak amacıyla kooperatifler kurulup projeler oluşturulmalıdır (Coşar, 2019: 45).

Sakin şehirlerin olumlu etkilerine baktığımızda, bölgede yaşayan halka ekonomik ve kültürel fayda sağladığı görülmektedir. Destinasyonun popülerliğinin artması nedeniyle bölgede yaşayan halk ekonomik kazanç sağlamak için, yerel pazarlar kurmaya başlamış ve ekonomik kazanç sağlayabilecekleri farklı düşünceleri uygulamaya geçirmişlerdir (Coşar, 2014: 227).

Sakin şehirlerin olumlu yönlerini Sezgin ve Ünüvar, (2011: 191), Özhancı vd., (2012: 164), Olgun (2016: 24-25) aşağıdaki maddelerle açıklamışlardır;

- Sakin şehirler, eski gelenek ve görenekler ile modern kentsel yaşam arasında bağ kurarak, destinasyonun yaşam kalitesinin artmasını sağlar.
- Sakin şehirler, yöreselliğe önem vererek, yerel ürün ve üretime destekler verip sağlıklı yerel ürünlerin tüketilmesi için çalışmalar yapar.
- Sakin şehirler, kentin kendine has kimliğine sahip çıkmasını sağlayacak çalışmalar yapar. Bu sayede birbirine benzeyen destinasyonların ortaya çıkmasını engellemiş olur.
- Sakin şehir felsefesinin temel noktası insandır. Mevcut kaynakları etkili ve verimli kullanarak sürdürülebilirliği sağlamalıdır. Bölgede bulunan bisiklet yollarını arttırmak, yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanmak ve mimari yapının bozulmasını önlemek sakın şehirler için önemlidir.
- Yaşadığımız dünyanın giderek aynışması, yapılan birçok şeyin olumsuz sonuçlar ortaya çıkarması insanları psikolojik olarak etkilemektedir. Sakin şehir felsefesi ile psikolojik etki ve aynışma ortadan kaldırılabilir.
- Sakin şehirler, hazır gıda kullanımına karşı çıkarak yerel ürünlerin tüketilmesine yönelik faaliyetler gerçekleştirir.
- Sakin şehir felsefesiyle, yerel kimlik oluşumu ve pazarlama politikalarının kalitesi artmaktadır. Bölgenin ve bölgede bulunan ürünlerin pazarlaması kolaylaştığı için bölgenin kalkınmasına büyük ölçüde katkı sağlar.

Literatürde yapılan çalışmalar sonucunda sakin şehir destinasyonlarının birçok olumlu etkileri ortaya konulmuştur. Mutdoğan (2010) Seferihisar’da yaptığı çalışmasında, sakin şehirlerin olumlu yönlerini kentin yaşam kalitesini arttırmak, doğal çevreyi korumak ve geleneklere sahip çıkıp yaşatılması şeklinde ifade etmiştir.

Şahinkaya (2010) Bra-İtalya’da yaptığı çalışma sonucunda bölgenin gürültü ve trafik gibi sorunlarının olmaması, yerel ürünlerin üretilip tüketilmesi, gıda ve yerellik üzerine düzenlenen festivallerin olması, yerli ürünlerin satışı, reklam panolarının bulunmaması ve geri dönüşüme önem verilmesi gibi olumlu faaliyetlerin bulunduğunu ifade etmiştir.

Karabağ vd., (2012) yaptıkları çalışmada sakin şehirlerin olumlu yönlerini, kültürel çeşitliliğin fazla olması, destinasyonun tanıtımının iyi yapılması, ekonomik büyümenin sağlanması, yerel hizmetlerin gelişiminin sağlanması, özgünlük, marka kimliğinin oluşturulması ve sürdürülebilirlik anlayışının benimsenmesi gibi faaliyetlerle ifade etmiştir.

2.2.5 Sakin Şehir Destinasyonlarının Olumsuz Etkileri

Destinasyonlar arası rekabetin artmasıyla, destinasyonlar bölgesel pazarları kontrol etmek ve rekabet avantajı sağlamak için stratejiler geliştirmişlerdir. Sakin şehir unvanı almış destinasyonlar, başlangıçta yerel halkın yaşam kalitesi arttırmayı, çevresel değerleri korumayı ve birçok fayda sağlayacak faaliyeti benimsemiştir. İleriki zamanlarda sakin şehirler, turizm için çekicilik unsuru oluşturarak ziyaretçilerin destinasyona ziyaret etmesini sağlamıştır. Bunun sonucunda destinasyonda yaşanan yoğunluk, bölgede yaşayan halk tarafından sorun oluşturmuştur. Yani sakin şehirler ilk zamanlar olumlu etkiler oluştursa da ilerleyen süreçlerde bu olumlu etki olumsuz etkiye dönüşmektedir (Coşar, 2019: 45-46).

Sakin şehirlerin çekiciliklerinin artması nedeniyle yerel halk, birçok olumsuzluklarla karşılaşmıştır. Bu nedenle yerel halkın yaşam kalitesi göz ardı edilmiştir. Bunun sonucunda halk iki tercih arasında kalmıştır; ya bu olumsuzluklara rağmen bölgede yaşamını devam ettirecek ya da başka bir bölgeye taşınmak zorunda kalacaktır (Coşar, 2014: 228).

Karadeniz (2014) yılında Ordu/Perşembe’de yaptığı çalışmada, bölge halkının yeterince sakin şehir felsefesi hakkında bilinçli olmaması, talebin karşılanamaması, yavaş olarak algılanmak ve sakin şehir turistlerinin beklentilerini karşılayamamak gibi olumsuz etkiler ile karşılaştığını ifade etmiştir.

Özmen ve Can (2018) yılında ülkemizdeki sakin şehirleri değerlendirdikleri çalışmalarında, Seferihisar'da yaşanan olumsuzlukları; emlak piyasasındaki artış, çok fazla göç alması, yörede yaşayan halkın katılım göstermemesi, plânsız ve kontrolsüz turizm gelişimi ve bölgenin ekonomik odaklı görülmesi şeklinde ifade etmişlerdir.

Türkiye'de sakin şehir uygulamalarının gerçekleşmesi ve yönetilmesi belediyeler tarafından gerçekleştirilir. Belediye yönetimlerinin değişmesi, sakin şehirlerin kriterleri düzenli olarak yerine getirmesine engel olmaktadır. Ayrıca ülke içerisindeki siyasi yapı tarafından oluşturulan yasa ve yönetmelikler şehir nüfusunu etkilemektedir. İlçelerin büyük şehirlere bağlanması, köylerin mahalle olması sakin şehir olan bir ilçeyi nüfus olarak kriterlerin dışına çıkarmaktadır (Coşar, 2019: 48).

Sakin şehirleri pazarlama ve tanıtım çalışmaları sayesinde bölgenin çekici bir hal almasını sağlamıştır. Bunun sonucunda bölgeye gelen ziyaretçi sayısında artış görülmektedir. Artış nedeniyle talebin karşılanamaması, kontrol sorunları ve birçok olumsuzluğu meydana getirmektedir. Ayrıca yapılan plânların kısa vadeli olması, kültürel yozlaşma ve kentin yapısının bozulmasına neden olmaktadır. Sakin şehirler zaman içerisinde niş pazar olmaktan çıkıp, kitle turizmine yönelik bir destinasyon haline gelerek özelliğini kaybedecektir (Coşar, 2019: 48-50). Sakin şehirlerde çekiciliğin artmasının diğer bir olumsuz etkisi, bölgeye olan yatırımların giderek artmasıdır. Bunun sonucunda bölgenin doğal yapısında bozulmalar ve tahribat oluşmaktadır (Olgun, 2016: 24).

Ergüven (2011: 205) çalışmasında sakin şehirlerin her geçen gün artması nedeniyle yerel bir hareket olmaktan çıkıp küresel bir boyuta doğru ilerlediğini ifade etmiştir. Ayrıca yerel halk sakin şehir süreçlerinden haberdar değil ise, sakin şehir felsefesini yeterince dikkate almayabilir. Diğer bir olumsuzluk ise, sakin şehir unvanına sahip olduktan sonra yönetim ve kontrol mekanizmalarının yetersiz olmasıdır.

3. BÖLÜM

3. SAKİN ŞEHİR AĞINA DAHİL OLMANIN DESTİNASYON ÜZERİNDEKİ OLUMLU VE OLUMSUZ ETKİLERİ: AKYAKA VE SEFERİHİSAR ÖRNEĞİ

3.1 Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Bu çalışmanın evreni, İzmir iline bağlı Türkiye'nin ilk "Sakin Şehir" unvanına sahip olan Seferihisar ilçesi ve Muğla'nın Ula ilçesine bağlı Akyaka mahallesinde yaşamını sürdüren yerel halkın tamamını oluşturmaktadır. Bu bağlamda araştırma evreni Türkiye İstatistik Kurumu (TUIK) 2020 verilere göre, İzmir Seferihisar ilçesinde yaşayan 44.526 kişi ile Muğla'nın Ula ilçesine bağlı Akyaka mahallesinde yaşayan 2.967 kişi olmak üzere toplamda 47.493 bireyden oluşmaktadır.

Araştırmada örneklem belirlenirken kişilerin seçilme şansları eşit olabilmesi için basit tesadüfi örneklem kullanılmıştır. Bu yöntemde 2019 yılı Şubat-Ağustos tarihleri arasında toplamda 530 katılımcıya ulaşarak, yüz yüze anket uygulanmıştır. Ayrıca İzmir ilinin Seferihisar ilçesinde ve Muğla ilinin Ula ilçesinde yerel yönetimler, kamu kurumları, öğretim üyeleri ve muhtarlıklar ile görüşmeler yapılmıştır. Bu görüşmeler toplamda 11 kişi ile gerçekleştirilmiştir. Araştırma güvenilirlik açısından 100.000 ve üzeri evrenlerde % 95 güvenilirlik düzeyinde 384 kişi örneklem sayısının yeterli olduğu Tablo 3.1.'te ayrıntılı bir şekilde ifade edilmektedir.

Tablo 3.1. Nicel Araştırmalarda Örneklem Büyüklüğü

Evren Büyüklüğü	Hesaplanan Örneklem Büyüklüğü		
	%90 güvenilirlik düzeyi ve evrenin heterojen varsayımı	%95 güvenilirlik düzeyi ve evrenin heterojen varsayımı	%99 güvenilirlik düzeyi ve evrenin heterojen varsayımı
100	74	80	88
1.000	214	278	400
10.000	264	370	623
50.000	270	381	655
100.000	270	383	660
500.000	271	384	663
1.000.000	271	384	664
10.000.000	271	384	664
100.000.000	271	384	664

Kaynak: Kozak, M. (2018). Bilimsel Araştırma: Tasarım, Yazım ve Yayım Teknikleri. 4. Baskı. Detay Yayıncılık. Ankara. Ss.103.

3.2 Araştırmanın Kapsamı ve Sınırlılıkları

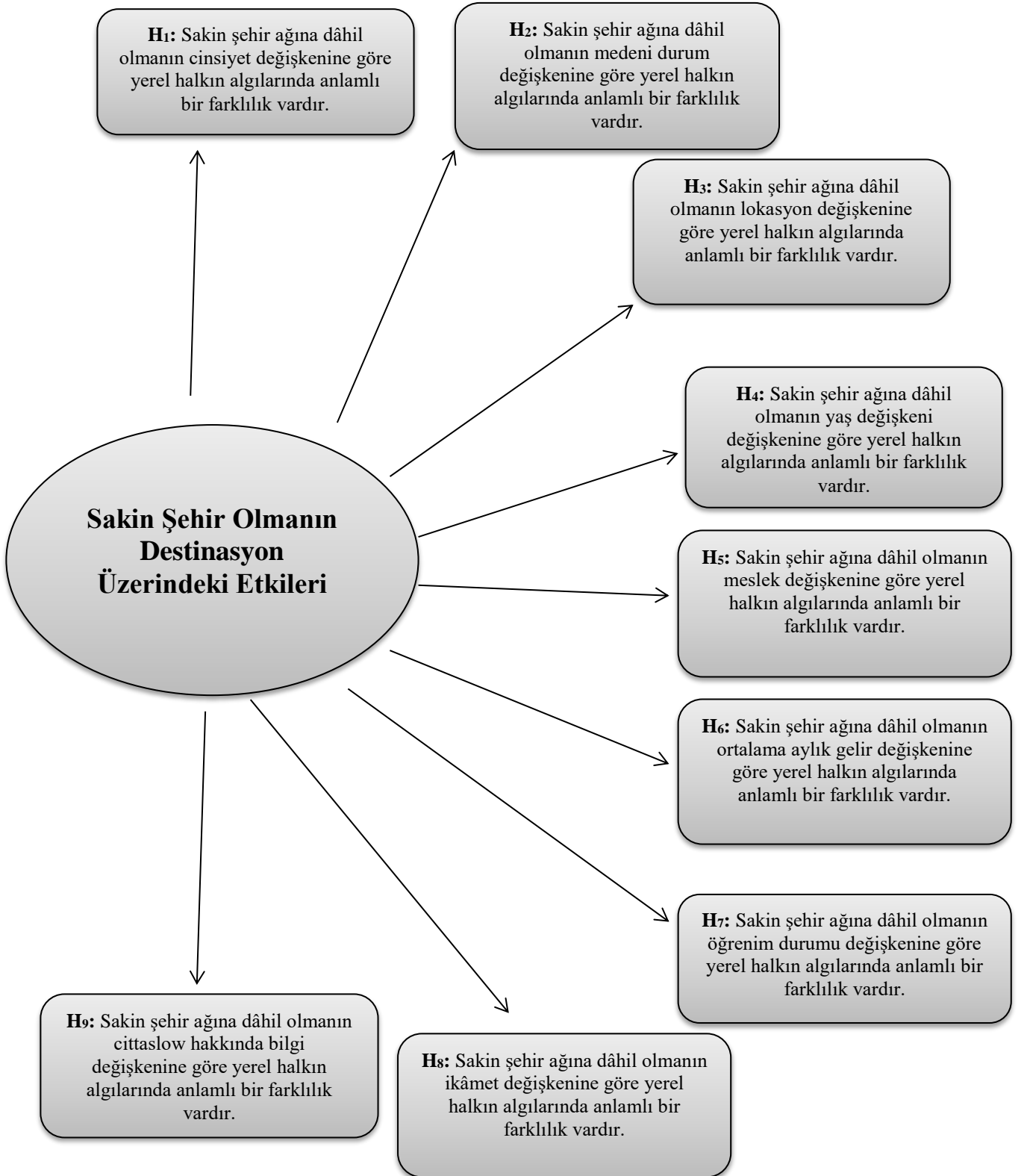
Araştırma yapılırken öncelikle belediye yönetimi, kamu kurumları ve akademik üyelerin kentler hakkında görüş ve fikirlerini öğrenebilmek amacıyla görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Ayrıca Seferihisar ve Akyaka kentlerinde yaşayan yerel halkında görüşlerinin alınabilmesi için yüz yüze anket çalışması yapılmıştır.

Yapılan görüşme ve anket çalışmaları 2020 Şubat ve Ağustos ayları arasında gerçekleştirilmiştir. Araştırmanın sınırlılığı Türkiye'nin ilk sakin kenti olan İzmir-Seferihisar ve Muğla- Akyaka kentleri ile sınırlandırılmıştır.

3.3 Araştırmanın Hipotezleri

Araştırma konusu kapsamında, katılımcıların demografik özellikleri ile düşünceleri arasındaki ilişkiyi ortaya koyabilmek amacıyla 9 ana hipotez ve 18 alt hipotez olmak üzere 27 tane hipotez kurulmuştur. Hipotezler aşağıdaki şekil 6'da gösterilmektedir.

Şekil 3.1. Araştırma Hipotezleri

- H1a:** Sakin şehir ağına dâhil olmanın cinsiyet değişkenine göre yerel halkın sosyal etki algılarında anlamlı bir farklılık vardır.
- H1b:** Sakin şehir ağına dâhil olmanın cinsiyet değişkenine göre yerel halkın sosyal etki olumsuz algılarında anlamlı bir farklılık vardır.
- H3a:** Sakin şehir ağına dâhil olmanın lokasyon değişkenine göre yerel halkın sosyal etki algılarında anlamlı bir farklılık vardır.
- H3b:** Sakin şehir ağına dâhil olmanın lokasyon değişkenine göre yerel halkın sosyal etki olumsuz algılarında anlamlı bir farklılık vardır.
- H3c:** Sakin şehir ağına dâhil olmanın lokasyon değişkenine göre yerel halkın çevresel etki algılarında anlamlı bir farklılık vardır.
- H3e:** Sakin şehir ağına dâhil olmanın lokasyon değişkenine göre yerel halkın gastronomik etki algılarında anlamlı bir farklılık vardır.
- H3g:** Sakin şehir ağına dâhil olmanın lokasyon değişkenine göre yerel halkın ekonomik etki algılarında anlamlı bir farklılık vardır.
- H4a:** Sakin şehir ağına dâhil olmanın yaş değişkenine göre yerel halkın sosyal etki algılarında anlamlı bir farklılık vardır.
- H4b:** Sakin şehir ağına dâhil olmanın yaş değişkenine göre yerel halkın sosyal etki olumsuz algılarında anlamlı bir farklılık vardır.
- H4c:** Sakin şehir ağına dâhil olmanın yaş değişkenine göre yerel halkın çevresel etki algılarında anlamlı bir farklılık vardır.
- H4e:** Sakin şehir ağına dâhil olmanın yaş değişkenine göre yerel halkın gastronomik etki algılarında anlamlı bir farklılık vardır.
- H5b:** Sakin şehir ağına dâhil olmanın meslek değişkenine göre yerel halkın sosyal etki olumsuz algılarında anlamlı bir farklılık vardır.
- H5c:** Sakin şehir ağına dâhil olmanın meslek değişkenine göre yerel halkın çevresel etki algılarında anlamlı bir farklılık vardır.

H5d: Sakin şehir ağına dâhil olmanın meslek değişkenine göre yerel halkın çevresel etki olumsuz algılarında anlamlı bir farklılık vardır.

H5e: Sakin şehir ağına dâhil olmanın meslek değişkenine göre yerel halkın gastronomik etki algılarında anlamlı bir farklılık vardır.

H6c: Sakin şehir ağına dâhil olmanın ortalama aylık gelir değişkenine göre yerel halkın çevresel etki algılarında anlamlı bir farklılık vardır.

H7a: Sakin şehir ağına dâhil olmanın öğrenim durumu değişkenine göre yerel halkın sosyal etki algılarında anlamlı bir farklılık vardır.

H8a: Sakin şehir ağına dâhil olmanın ikamet değişkenine göre yerel halkın sosyal etki algılarında anlamlı bir farklılık vardır.

3.4 Araştırmanın Yöntemi

Bu tez çalışmasında, sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisini değerlendirmek amacıyla karma yöntemden yararlanılmıştır. Karma yaklaşım, içerisinde nicel ve nitel araştırma yöntemleri bir arada kullanılarak gerçekliğe ilişkin verilerin daha çoğulcu ve sağlıklı sonuca ulaşmasını sağlamaktadır. Nicel yöntemler gerçeğe ilişkin sayısal veriler toplar ve bu verileri karşılaştırarak aralarındaki ilişkiyi anlamlandırır. Nitel yöntemler ise, bağlamsal veriler toplayarak birçok alternatif bakış açısına dayalı yorumlardan yararlanmaktadır. Araştırmada nicel ve nitel yöntemlerin bir arada kullanımı çalışmanın güçlü sonuçlar ortaya koymasını sağlamaktadır (Şimşek, 2012:100). Nitel araştırmalar derinlemesine gerçekleştirilen görüşme ve gözlemlerden hareket ederek tüme varım yoluyla gerçeklere ulaşmaya çalışır (Arıkan, 2013: 21). Bu kapsamda araştırmanın amacı doğrultusunda nitel araştırma desenlerinden olgu bilimsel desen kullanılmıştır. Olgu bilimsel desen farkında olunan ancak derinlemesine ve ayrıntılı bir anlayışa sahip olunmayan olgulara odaklanmaktadır (Yıldırım ve Şimşek, 2016). Ayrıca nitel araştırmaların önemli bir özelliklerinden olan keşfedici yanı üzerinde çalışılmamış ya da az çalışılmış konuları aydınlatmak için kullanılan bir yöntemdir (Neuman, 2012: 228).

Yapılan araştırmada Muğla/Akyaka ve İzmir/Seferihisar'daki uzman kişiler, akademisyenler, valilik, kaymakamlık ve yerel halkın görüşlerini öğrenebilmek amacıyla nitel araştırma yöntemi olan görüşme yönteminden yararlanılmıştır. Veri toplama aracı olarak yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Elde edilen verilere içerik analizi yapılarak

temalar oluşturulmuştur. İçerik analizi, benzer verileri belirli temalar çerçevesinde bir araya getirerek okuyucuların anlayacağı bir şekilde düzenleyip yorumlamasıdır (Yıldırım ve Şimşek, 2011: 227). Bir başka ifadeyle içerik analizi, verilerin yenilenebilir ve anlamlı bir biçimde güvenilir sonuçlar vermesi beklenen analiz tekniğidir (Eroğlu ve Köktan, 2008: 87).

Ayrıca çalışmada nicel araştırma yönteminden de yararlanılmıştır. Nicel araştırma yöntemleri, sonuçlardan çıkarımlarda bulunabilmesi için sayılabilen mutlak değerler şeklinde verinin toplanmasına aracılık etmektedir (Kozak, 2018: 26). “Nicel araştırmalar, genelleme yapma tasası ön planda olan, tarafsız araştırmacılar tarafından yapılan, nesnelliği ve indirgemeyi ön plana çıkartan araştırmalardır” (Çokluk, Yılmaz ve Oğuz, 2011: 96). Bu bağlamda bölgede yaşayan yerel halkın tutumlarını ölçmek için veri toplama aracı olarak anket uygulaması yapılmıştır. Anket önceden belirlenmiş ve belirli bir sıra doğrultusunda bireylere sunulan sorulara cevap vermesi sonucu elde veri elde yöntemi olarak tanımlanmaktadır (Altunışık vd., 2005: 68).

3.5 Verilerin Toplanması ve Verilerinin Analizi

Çalışmada uygulanan ölçek araştırmacı tarafından geliştirilmiştir. İlk olarak çalışma konusu ile problemi çerçevesinde sorular hazırlayacak soru havuzu oluşturulmuştur. Daha sonra uygun olan sorular taslak haline getirilmiştir. Getirilen bu taslağın kullanılabilir ve güvenilir olduğunu ölçmek için uzman görüşüne başvurulmuştur. 10 uzmana gönderilen sorular kısa sürede dönüş sağlanıp gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Yapılan bu düzenlemelerin sonunda sorular bir dil bilim uzmanına gönderilerek gerekli kontroller sağlanmıştır. Yapılan kontroller sonucunda Seferihisar ve Akyaka kentlerinde toplamda 100 katılımcı ile pilot çalışma gerçekleştirilmiştir. Bu çalışma sonrasında gerekli düzenlemeler yapılarak anket taslağı hazır hale getirilmiştir.

İzmir’in Seferihisar ve Muğla’nın Ula ilçesine bağlı Akyaka mahallesinde yaşayan yerel halkın “Sakin Şehir” hareketi hakkında düşüncelerini öğrenebilmek amacıyla 2020 Temmuz-Ağustos ayları arasında yüz yüze anket uygulanmıştır. Uygulanan anket formu iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde katılımcının demografik özellikleri içeren 8 soru bulunmaktadır. İkinci bölümde ise araştırma ile ilgili 37 kapalı uçlu soru bulunmaktadır. Bu sorular “5’li Likert Ölçeği” kullanılarak katılımcının cevaplaması sağlanmıştır. Likert ölçekte ifadeler Kesinlikle Katılmıyorum, Katılmıyorum, Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum, Katılıyorum ve Kesinlikle Katılıyorum şeklinde kullanılmıştır.

Elde ettiğimiz anket verileri IBM SPSS Statistics 25.0 paket programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verileri ifade ederken istatistiksel metotlar (ortalama, yüzde) kullanılmıştır. Araştırmada elde edilen veriler %95güven aralığında ve %5 anlamlılık düzeyinde değerlendirilmeye alınmıştır. Araştırma değişkenlerinin normal dağılıp dağılmadığını görebilmek için normal dağılım testi uygulanmıştır. Yapılan test sonucunda değişkenlerin normal dağılmadığı görülmüştür. Bu nedenle araştırmada analiz yöntemi olarak non-parametrik analizler kullanılmıştır. Araştırmada elde ettiğimiz verilerden iki grup arasındaki farkı bulabilmek için Mann Whitney U Testi (MW), ikiden fazla grup arasındaki farkı bulabilmek için ise, Kruskal Wallis H-Testi (KW) kullanılmıştır.

Yapılan araştırmada Muğla/Akyaka ve İzmir/Seferihisar'daki uzman kişiler, akademisyenler, valilik, kaymakamlık ve yerel halkın görüşlerini öğrenebilmek amacıyla nitel araştırma yöntemi olan görüşme yönteminden yararlanılmıştır. Veri toplama aracı olarak 27 adet yarı yapılandırılmış sorudan oluşan görüşme formu kullanılmıştır. Yapılan görüşme kayıtları MAXQDA 2020 paket programıyla 4 ana tema altında kodlama cetveli oluşturularak içerik analizi yapılmıştır. Kodlama cetvelinde yer alan 4 ana tema altında 27 alt tema bulunmaktadır. Kod listesi tablo 6'da ayrıntılı bir şekilde gösterilmiştir.

3.6 Nicel Araştırma Bulguları

Araştırmanın bu bölümde, araştırma güvenilirlik analizi sonuçları, katılımcıların demografik özellikleri ve veri toplama araçları ile verilerin istatistiksel analizi açıklanmış olup, araştırmanın sonucunda elde edilen bulgular yorumlanmıştır.

3.6.1 Araştırmanın Normallik Testi Sonuçları

Yapılan çalışmada, anket sonuçlarının uygun testlere tabi tutulması ve normallik testlerinin geçerliklerinin onaylanması için yapılan normallik testine ait sonuçlar aşağıdaki tablo 3.2’de yer almaktadır.

Tablo 3.2. Normallik Testi Sonuçları

	Kolmogorov-Smirnov ^a		Shapiro-Wilk		Basıklık		Çarpıklık	
	Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.		
Ölçek	,058	530	,000	,986	530	,000	- 4,617	6,818

Yapılan test sonucunda değişkenlerin ($p \leq 0.05$) normal dağılmadığı görülmüştür. Bu nedenle araştırmada analiz yöntemi olarak non-parametrik analizler kullanılmıştır. Araştırmada elde ettiğimiz verilerden iki grup arasındaki farkı bulabilmek için Mann Whitney U Testi (MW), ikiden fazla grup arasındaki farkı bulabilmek için ise, Kruskal Wallis H-Testi (KW) kullanılmıştır.

3.6.2 Araştırmanın Güvenilirlik Testi Sonuçları

Güvenirlik analizleri ölçeğin tutarlılığının bir göstergesi olarak hem maddelerin kendi arasındaki bütünlüğü hem de ölçeğin tekrar uygulanması durumunda elde edilebilecek sonuçların ne kadar birbirine benzeyeceği konusunda fikir vermektedir. Bu açıdan ölçeğinin güvenilirlik katsayılarının yüksek olması gerekmektedir (Bayram, 2012); (Özdamar, 2004:257).

Güvenirlik analizi ile ilgili değerler şu şekildedir;

$0.00 < \text{Alpha} < 0.40 \Rightarrow$ Ölçeğin güvenilir olmadığını gösterir.

$0.40 < \text{Alpha} < 0.60 \Rightarrow$ Ölçek düşük güvenilirliğe sahiptir.

$0.60 < \text{Alpha} < 0.80 \Rightarrow$ Ölçek oldukça güvenilirdir.

$0.80 < \text{Alpha} < 1.00 \Rightarrow$ Ölçeğin güvenilirlik derecesi yüksektir.

Tablo 3.3. Güvenilirlik Analizi Sonuçları

Boyut	Cronbach's Alpha	Madde Sayısı
Sosyal Etki	0,630	4
Sosyal Etki Olumsuz	0,781	3
Çevresel Etki	0,884	8
Çevresel Etki Olumsuz	0,854	7
Ekonomik Etki	0,810	4
Gastronomik Etki	0,908	8
Gastronomik Etki Olumsuz	0,637	4
Toplam	0,646	38

Sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisinin değerlendirilmesine ilişkin ifadeler literatür taraması sonucu geliştirilmiştir. Analiz sonucunda 37 ifade ile güvenilirlik Cronbach's Alpha katsayısı 0,646 olarak bulunmuştur. Cronbach's Alfa katsayısının güvenilirlik değerlendirilmesi aşağıdaki ölçütlere göre, 0,646 değeri araştırmanın oldukça güvenilir olduğunu göstermektedir.

3.6.3 Açıklayıcı Faktör Analizi Sonuçları

Ölçeklerin geçerliliğini öğrenebilmek amacıyla açıklayıcı faktör analizi yapılmıştır. Öncelikle sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisi ölçeğinin KMO ve Barlett küresellik değerleri incelenmiştir. KMO ve Barlett küresellik testleri anlamlı bulunması durumunda verilerin faktör analizine uygun olduğu kabul edilmektedir. Faktör analizinde 0,5 ve 1 arasındaki KMO değerleri kabul edilebilir olarak değerlendirilir. Araştırmada sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisinin değerlendirilmesi ölçeği için KMO değeri, 0,899 olarak bulunmuştur. Barlett testi sonucunda 10063,901 olarak 0,00 oranında anlamlılık bulunmuştur. Yapılan testlerin sonucunda verilerin faktör analizi için uygun ve yeterli düzeyde olduğu görülmektedir.

Araştırmada yapılan ilk faktör analizinde, ortak varyans değerleri 0,5 in altında olan 4 değişken (4.ifade, 9.ifade, 10.ifade, 41.ifade) ölçekten çıkartılmıştır. Sakin şehir destinasyon yönetiminin değerlendirilmesi ölçeğinde kalan 38 ifade ile yapılan faktör analizi sonuçları Tablo 3.4'de görülmektedir. Tabloya göre ölçek sosyal etki, sosyal etki olumsuz, çevresel etki, çevresel etki olumsuz, gastronomik etki, gastronomik etki olumsuz ve ekonomik etki olmak üzere 3.3 boyuta ayrılmıştır.

Tablo 3.4. Açıklayıcı Faktör Analizi

İfade No		Faktör Yükleri						
		1	2	3	4	5	6	7
GASTRONOMİK ETKİ								
30	Kent sakin şehir olduktan sonra yöresel yiyecek ve içecekleri sunan restoranların sayısı artmıştır.	,688						
31	Sakin şehir hareketi, geleneksel usullerle yiyecek üretimini desteklemektedir.	,719						
32	Sakin şehir olduktan sonra yöresel yemeklerin popülerliği ve satışları artmıştır.	,776						
33	Yöreye özgü ürünlerin korunması için çeşitli faaliyetler yapılmaktadır. (tohum takas şenliği, okullarda sebze bahçesi vb.)	,755						
36	Destinasyon'da yerel ürünlerin üretilmesi ve sunulması konusunda faaliyetlerimiz mevcuttur.	,769						
37	Destinasyon'da gastronomik ürünlerin tanıtımı konusunda yerel yönetimlerin birçok faaliyeti vardır.	,679						
39	Destinasyon'da üretilen yerel ürünlerin doğrudan üreticilerinden satın alınabileceği alanlar mevcuttur.	,722						
40	Sakin şehir hareketi, kentte geleneksel yiyecek ve içecek tüketimini desteklemektedir.	,719						
ÇEVRESEL ETKİ								
11	Kent sakin şehir olduktan sonra çevresel varlıklar daha etkin bir şekilde korunmaktadır.		,613					
12	Kent sakin şehir olduktan sonra altyapı sorunları azalmıştır.		,678					
13	Destinasyon sakin şehir olduktan sonra kentte hava, su, toprak ve deniz kirliliğinin önlenmesine yönelik çalışmalar yapılmaktadır.		,726					

Tablo 3.4. Açıklayıcı Faktör Analizi (devamı)

14	Destinasyon sakin şehir olduktan sonra atık yönetimi (geri dönüşüm kutuları) ve temizlik alanında gelişmeler olmuştur.			,741				
15	Kentte yeni yapılar yerel mimariye uygun bir biçimde inşa edilmektedir.			,708				
16	Destinasyon'da yerel yönetimler tarafından ekosistemi korumaya yönelik önlemler alınmaktadır.			,797				
17	Kent, sakin şehir unvanı sayesinde küreselleşmeye karşın yerel kültürel özelliklerini korumaya çalışmaktadır.			,701				
19	Kentin sakin şehir olmasıyla birlikte işletmelerin çevreye olan duyarlılıkları artmıştır.			,631				
ÇEVRESEL ETKİ OLUMSUZ								
10	Bölgeye gelen turistlerin çevreye olumsuz yönde etkileri vardır.			,596				
20	Sakin şehir olmak destinasyonu aşırı kalabalıklaştırmaktadır.			,744				
21	Sakin şehir hareketiyle bölgeye gelen turistin artması bölgeyi olumsuz etkilemektedir.			,703				
22	Sakin şehir unvanı kentte hafta sonları aşırı kalabalığa neden olmaktadır.			,797				
23	Sakin şehir olduktan sonra deniz kirlenmiştir.			,730				
24	Sakin şehir olduktan sonra kentte (kiralık-satılık, konut, arsa, gıda, ulaşım) fiyatlarında artış yaşanmıştır.			,718				
26	Sakin şehir olduktan sonra gıda, ulaşım, yaşam koşulları ve diğer ürün ve hizmet fiyatlarında artışlar olmuştur.			,637				
EKONOMİK ETKİ								
25	Sakin şehir ekonomik açıdan yaşantıma katkı sağlamaktadır.			,659				
27	Kent sakin şehir olduktan sonra turizm sektöründe olumlu yönde değişim yaşanmıştır.			,664				
28	Kent sakin şehir olduktan sonra yapılan yatırımların artması yerel ekonomik kalkınmayı arttırmıştır.			,819				
29	Kent sakin şehir olduktan sonra kentte istihdam olanakları artmıştır.			,748				
SOSYAL ETKİ OLUMSUZ								
5	Sakin şehir olduktan sonra kent aşırı bir turistik çekim yeri olmuştur.					,751		
6	Sakin şehir olduktan sonra kentte yaşam hızlanmıştır.					,759		

Tablo 3.4. Açıklayıcı Faktör Analizi (devamı)

7	Kentin sakin şehir olmasıyla birlikte yerel girişimcilik artmıştır.							,585	
SOSYAL ETKİ									
1	Sakin şehir unvanı kentin yerel kimliğini öne çıkarmıştır.							,584	
2	Destinasyon'nun sakin şehir olmasından memnunum.							,573	
3	Cittaslow, yörenin kalkınma ve gelişmesi için iyi bir modeldir.							,546	
8	Kentin sakin şehir olmasından gurur duyuyorum.							,757	
GASTRONOMİK ETKİ OLUMSUZ									
34	Sakin şehir unvanına sahip olduktan sonra bölgedeki restoran menülerinde yerel yiyecekler yerine, popüler turistik yiyecekler servis edilmektedir.								,646
35	Sakin şehir unvanına sahip olduktan sonra yöredeki geleneksel yeme-içme alışkanlıklarında olumsuz yönde değişimler yaşanmıştır.								,758
38	Sakin şehir hareketi ile birlikte yöresel ürünler aşırı ticari hale gelip orijinalliğini kaybetmektedir.								,671
Faktör Eigen Değerleri		9,712	5,284	2,563	1,933	1,421	1,313	1,165	
Faktörlere Ait Açıklanan Varyans Değeri (%)		24,792	13,890	6,581	5,065	3,681	3,456	3,066	
Toplam Açıklanan Varyans (%)		60,530							
Kaiser-Meyer-Olkin Örnekleme Ölçüm Yeterliliği		,899							
Bartlett Küresellik Test Değeri		10063,901 sig.,00							

Tabloyu incelediğimizde faktörlere ait toplam varyans değerinin %24,729'unu gastronomik etki boyutu, %13,890'ını çevresel etki boyutu, %6,581'ini çevresel etki olumsuz boyutu, %5,861'ini ekonomik etki boyutu, %3,456'sını sosyal etki olumsuz boyutu, %3,066'sını ise gastronomik etki olumsuz boyutu oluşturmaktadır. Faktör analizi sonucunda faktörler toplam varyansın %60,530'unu açıklamaktadır.

Tablo 3.5. Ölçeğin Ortalama ve Standart Sapma Değerleri

Boyutlar	Maddeler	Ortalama	Standart Sapma
Sosyal Etki	Sakin şehir unvanı kentin yerel kimliğini öne çıkarmıştır.	3,60	1,35
	Destinasyon'nun sakin şehir olmasından memnunum.	3,32	1,43
	Cittaslow, yörenin kalkınma ve gelişmesi için iyi bir modeldir.	3,53	1,23
	Kentin sakin şehir olmasından gurur duyuyorum.	3,35	2,48
Sosyal Etki Olumsuz	Sakin şehir olduktan sonra kent aşırı bir turistik çekim yeri olmuştur.	3,97	1,22
	Sakin şehir olduktan sonra kentte yaşam hızlanmıştır.	3,96	1,17
	Kentin sakin şehir olmasıyla birlikte yerel girişimcilik artmıştır.	3,53	1,30
Çevresel Etki	Kent sakin şehir olduktan sonra çevresel varlıklar daha etkin bir şekilde korunmaktadır.	2,59	1,30
	Kent sakin şehir olduktan sonra altyapı sorunları azalmıştır.	2,36	1,26
	Destinasyon sakin şehir olduktan sonra kentte hava, su, toprak ve deniz kirliliğinin önlenmesine yönelik çalışmalar yapılmaktadır.	2,66	1,31
	Destinasyon sakin şehir olduktan sonra atık yönetimi (geri dönüşüm kutuları) ve temizlik alanında gelişmeler olmuştur.	2,75	1,30
	Kentte yeni yapılar yerel mimariye uygun bir biçimde inşa edilmektedir.	2,93	1,42
	Destinasyon'da yerel yönetimler tarafından ekosistemi korumaya yönelik önlemler alınmaktadır.	2,60	1,28
	Kent, sakin şehir unvanı sayesinde küreselleşmeye karşın yerel kültürel özelliklerini korumaya çalışmaktadır.	2,87	1,30
	Kentin sakin şehir olmasıyla birlikte işletmelerin çevreye olan duyarlılıkları artmıştır.	2,82	1,36

Tablo 3.5. Ölçeğin Ortalama ve Standart Sapma Değerleri (Devamı)

Boyutlar	Maddeler	Ortalama	Standart Sapma
Çevresel Etki Olumsuz	Bölgeye gelen turistlerin çevreye olumsuz yönde etkileri vardır.	3,64	1,36
	Sakin şehir olmak destinasyonu aşırı kalabalıklaştırmaktadır.	4,01	1,28
	Sakin şehir hareketiyle bölgeye gelen turistin artması bölgeyi olumsuz etkilemektedir.	3,52	1,44
	Sakin şehir unvanı kentte hafta sonları aşırı kalabalığa neden olmaktadır.	4,18	1,20
	Sakin şehir olduktan sonra deniz kirlenmiştir.	3,72	1,36
	Sakin şehir olduktan sonra kentte (kiralık-satılık, konut, arsa, gıda, ulaşım) fiyatlarında artış yaşanmıştır.	4,28	1,11
	Sakin şehir olduktan sonra gıda, ulaşım, yaşam koşulları ve diğer ürün ve hizmet fiyatlarında artışlar olmuştur.	4,09	1,13
Gastronomik Etki	Kent sakin şehir olduktan sonra yöresel yiyecek ve içecekleri sunan restoranların sayısı artmıştır.	3,39	1,33
	Sakin şehir hareketi, geleneksel usullerle yiyecek üretimini desteklemektedir.	3,14	1,28
	Sakin şehir olduktan sonra yöresel yemeklerin popülerliği ve satışları artmıştır.	3,32	1,31
	Yöreye özgü ürünlerin korunması için çeşitli faaliyetler yapılmaktadır. (tohum takas şenliği, okullarda sebze bahçesi vb.)	3,14	1,42
	Destinasyon'da yerel ürünlerin üretilmesi ve sunulması konusunda faaliyetlerimiz mevcuttur.	3,17	1,26
	Destinasyon'da gastronomik ürünlerin tanıtımı konusunda yerel yönetimlerin birçok faaliyeti vardır.	2,86	1,24
	Destinasyon'da üretilen yerel ürünlerin doğrudan üreticilerinden satın alınabileceği alanlar mevcuttur.	3,43	1,27
	Sakin şehir hareketi, kentte geleneksel yiyecek ve içecek tüketimini desteklemektedir.	3,28	1,34
Gastronomik Etki Olumsuz	Sakin şehir unvanına sahip olduktan sonra bölgedeki restoran menülerinde yerel yiyecekler yerine, popüler turistik yiyecekler servis edilmektedir.	2,63	1,22

Tablo 3.5. Ölçeğin Ortalama ve Srandart Sapma Değerleri (Devamı)

Boyutlar	Maddeler	Ortalama	Standart Sapma
Ekonomik Etki	Sakin şehir ekonomik açıdan yaşantıma katkı sağlamaktadır.	3,03	1,31
	Kent sakin şehir olduktan sonra turizm sektöründe olumlu yönde değişim yaşanmıştır.	3,59	1,29
	Kent sakin şehir olduktan sonra yapılan yatırımların artması yerel ekonomik kalkınmayı arttırmıştır.	3,44	1,27
	Kent sakin şehir olduktan sonra kentte istihdam olanakları artmıştır.	3,30	1,20

Sosyal etki alt boyutunda en yüksek ortalamaya sahip olan madde " Sakin şehir unvanı kentin yerel kimliğini öne çıkarmıştır." maddesi iken en düşük ortalamaya sahip olan madde " Destinasyon'nun sakin şehir olmasından memnunum." maddesidir. Ölçeğin bu alt boyutunda 4 madde olup, bu maddelerden alınabilecek maksimum puan 20 iken, elde edilen puan ortalamasının 14 olduğu görülmektedir. Dolayısıyla bu durum yerel halkın sosyal etki alt boyutuna katılma oranının orta düzeyde olduğunu söylenebilir.

Sosyal etki olumsuz alt boyutunda en yüksek ortalamaya sahip olan madde " Sakin şehir olduktan sonra kent aşırı bir turistik çekim yeri olmuştur." maddesi iken en düşük ortalamaya sahip olan madde ise "Kentın sakin şehir olmasıyla birlikte yerel girişimcilik artmıştır." maddesidir. Ölçeğin bu alt boyutunda 3 madde olup, bu maddelerden alınabilecek en yüksek puan 15 iken, elde edilen puan ortalamasının 11,46 olduğu görülmektedir. Dolayısıyla yerel halkın sosyal etki olumsuz alt boyutuna katılım oranının yüksek düzeyde olduğu söylenebilir.

Çevresel etki alt boyutunda en yüksek ortalamaya sahip olan madde " Kentte yeni yapılar yerel mimariye uygun bir biçimde inşa edilmektedir. " maddesi iken en düşük ortalamaya sahip olan madde ise " Kent sakin şehir olduktan sonra altyapı sorunları azalmıştır." maddesidir. Ölçeğin bu alt boyutunda 7 madde olup, bu maddelerden alınabilecek en yüksek puan 35 iken, elde edilen puan ortalamasının 21,58 olduğu görülmektedir. Dolayısıyla yerel halkın çevresel etki alt boyutlarına katılım oranının orta düzeyde olduğu söylenebilir.

Çevresel etki olumsuz alt boyutunda en yüksek ortalamaya sahip olan madde " Sakin şehir unvanı kentte hafta sonları aşırı kalabalığa neden olmaktadır." maddesi iken en düşük

ortalamaya sahip olan madde ise " Sakin şehir hareketiyle bölgeye gelen turistlerin artması bölgeyi olumsuz etkilemektedir. " maddesidir. Ölçeğin bu alt boyutunda 8 madde olup, bu maddelerden alınabilecek en yüksek puan 40 iken, elde edilen puan ortalamasının 27,44 olduğu görülmektedir. Dolayısıyla yerel halkın çevresel etki olumsuz alt boyutlarına katılım oranının yüksek düzeyde olduğu söylenebilir.

Gastronomik etki alt boyutunda en yüksek ortalama sahip olan madde "Destinasyon'da üretilen yerel ürünlerin doğrudan üreticilerinden satın alınabileceği alanlar mevcuttur." maddesi iken en düşük ortalama sahip olan madde ise " Destinasyon'da gastronomik ürünlerin tanıtımı konusunda yerel yönetimlerin birçok faaliyeti vardır." maddesidir. Ölçeğin bu alt boyutunda 8 madde olup, bu maddelerden alınabilecek en yüksek puan 40 iken, elde edilen puan ortalamasının 25,88 olduğu görülmektedir. Dolayısıyla yerel halkın gastronomik etki alt boyutlarına katılım oranının yüksek düzeyde olduğu söylenebilir.

Gastronomik etki olumsuz alt boyutunda en yüksek ortalama sahip olan madde " Sakin şehir unvanına sahip olduktan sonra yöredeki geleneksel yeme-içme alışkanlıklarında olumsuz yönde değişimler yaşanmıştır " maddesi iken en düşük ortalama sahip olan madde ise " Sakin şehir hareketi ile birlikte yöresel ürünler aşırı ticari hale gelip orijinalliğini kaybetmektedir." maddesidir. Ölçeğin bu alt boyutunda 3 madde olup, bu maddelerden alınabilecek en yüksek puan 15 iken, elde edilen puan ortalamasının 8,04 olduğu görülmektedir. Dolayısıyla yerel halkın gastronomik etki olumsuz alt boyutlarına katılım oranının orta düzeyde olduğu söylenebilir.

Ekonomik etki alt boyutunda en yüksek ortalama sahip olan madde "Kent sakin şehir olduktan sonra turizm sektöründe olumlu yönde değişim yaşanmıştır." maddesi iken en düşük ortalama sahip olan madde ise " Sakin şehir ekonomik açıdan yaşantıma katkı sağlamaktadır." maddesidir. Ölçeğin bu alt boyutunda 4 madde olup, bu maddelerden alınabilecek en yüksek puan 20 iken, elde edilen puan ortalamasının 13,36 olduğu görülmektedir. Dolayısıyla yerel halkın ekonomik etki alt boyutlarına katılım oranının orta düzeyde olduğu söylenebilir.

3.6.4 Demografik Özelliklerin Frekans Analizleri

İzmir'in Seferihisar ilçesi ve Muğla'nın Ula ilçesine bağlı Akyaka mahallesinde yaşayan yerel halkın yaş, cinsiyet, medeni durum, meslek, ortalama aylık gelir, öğrenim durumu, ikametgâh ve sakin şehir (cittaslow) hareketi hakkında yeterli bilgiye sahip olma

durumunu kapsayan kişisel bilgiler analiz edilmiştir. Araştırmada anket formuna verilen cevaplar doğrultusunda yerel halkın demografik özelliklerine ait frekans ve yüzde dağılımları ile ilgili bilgiler yer almaktadır.

Tablo 3.6. Ankete Katılan Kişilerin Cinsiyetlerine Göre Dağılımları

Cinsiyet		Frekans	%
Akyaka	Erkek	130	49,1
	Kadın	135	50,9
Seferihisar	Erkek	118	44,5
	Kadın	147	55,5
Toplam		530	100

Tablo 3.6’da Akyaka’da 265 katılımcının %49,1’ini 130 kişiyle erkekler oluşturmaktadır. Kadınlar 135 kişiyle %50,9’unu oluşturmaktadır. Seferihisar’da ise katılımcıların %44,5’ini 118 kişiyle erkekler, %55,5’ini 147 kişiyle kadınlar oluşturmaktadır.

265’i Akyaka, 265’i Seferihisar’da yaşayan toplamda 530 katılımcı ile yapılan araştırmanın cinsiyet bulguları incelendiğinde 282 kişinin kadın (%53.2) ve 248 kişinin de erkek (%46.8) olmasından hareketle kadın katılımcıların sayısının daha fazla olduğu görülmektedir.

Tablo 3.7. Yaş Bulguları Frekans ve Yüzde Dağılımı

Yaş		Frekans	%
Akyaka	18-25	67	25,3
	26-35	77	29,1
	36-45	52	19,6
	46-55	32	12,1
	55-65	27	10,2
	65 ve üzeri	10	3,8
Seferihisar	18-25	77	29,1
	26-35	66	24,9
	36-45	71	26,8
	46-55	35	13,2
	55-65	15	5,7
	65 ve üzeri	1	0,4
Toplam		530	100

Tablo 3.7’de yaş bulgularının frekans ve yüzde değerleri incelendiğinde Akyaka kentindeki katılımcıların %29,1’ini oluşturan 77 kişinin 26-35 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Daha sonra sırasıyla 67 kişiyle %25,3’ünü 18-25 yaş aralığı, 52 kişiyle %19,6’sını 36-45 yaş aralığı, 32 kişiyle %12,1’ini 46-55 yaş aralığı, 27 kişiyle %10,2’sini 56-65 yaş aralığı ve 10 kişiyle %3,8’ini 66 ve üzeri yaş arası olduğu görülmektedir. Seferihisar

kentinde katılımcıların %29,1'ini oluşturan 77 kişinin 18-25 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Daha sonra sırasıyla 71 kişiyle %26,8'ini 36-45 yaş aralığı, 66 kişiyle %24,9'unu 26-35 yaş aralığı, 35 kişiyle %13,2'ini 46-55 yaş aralığı, 15 kişiyle %5,7'sini 56-65 yaş aralığı ve 1 kişiyle %0,4'ünü 66 ve üzeri yaş arası olduğu görülmektedir.

Toplam yaş bulgularının frekans ve yüzde değerleri incelendiğinde katılımcıların %27,2'sini oluşturan 144 kişinin 18-25 yaş aralığında olduğu görülmektedir. Daha sonra sırasıyla 143 kişiyle %27 'sini 26-35 yaş aralığı, 123 kişiyle %23,2'sini 36-45 yaş aralığı, 67 kişiyle %12,6'sını 46-55 yaş aralığı, 42 kişiyle %7,9'unu 56-65 yaş aralığı ve 11 kişiyle %2,1'ini 66 ve üzeri yaş arası olduğu görülmektedir.

Tablo 3.8. Medeni Durum Bulguları Frekans ve Yüzdeleri

Medeni Durum		Frekans	%
Akyaka	Evli	126	47,5
	Bekâr	139	52,5
Seferihisar	Evli	131	49,4
	Bekâr	134	50,6
Toplam		530	100

Tablo 3.8'de Akyaka'daki katılımcıların medeni durumlarının frekans ve yüzdeleri incelendiğinde %47,5'inin evli, %52,5'inin ise bekâr olduğu görülmektedir. Seferihisar'daki katılımcıların %49,4'ü evli, %50,6'sının ise bekâr olduğu görülmektedir. Toplam medeni durum bulgularının frekans ve yüzdeleri incelendiğinde katılımcıların %51,5'i evli, %48,5'i ise bekârdır.

Tablo 3.9. Meslek Bilgilerine İlişkin Frekans ve Yüzdeleri

Meslek		Frekans	%
Akyaka	İşçi	84	31,7
	Memur	45	17,0
	Öğrenci	26	9,8
	Çalışmıyor	18	6,8
	Emekli	40	15,1
	İşyeri Sahibi	52	19,6
Seferihisar	İşçi	105	39,6
	Memur	16	6,0
	Öğrenci	42	15,8
	Çalışmıyor	8	3,0
	Emekli	29	10,9
	İşyeri Sahibi	65	24,5
Toplam		530	100

Tablo 3.9’de meslek bulgularının frekans ve yüzde değerleri incelendiğinde Akyaka kentindeki katılımcıların %31,7’sini oluşturan 84 kişinin işçi olduğu görülmektedir. Daha sonra sırasıyla 52 kişiyle %19,6’sını işyeri sahibi, 45 kişiyle %17,0’sini memur, 40 kişiyle %15,1’ini emekli, 26 kişiyle %9,8’sini öğrenci ve 18 kişiyle %6,8’inin çalışmadığı görülmektedir. Seferihisar kentinde ise katılımcıların %39,6’sını oluşturan 105 kişinin işçi olduğu görülmektedir. Daha sonra sırasıyla 65 kişiyle %24,5’ini işyeri sahibi, 42 kişiyle %15,8’ini öğrenci, 29 kişiyle %10,9’unu emekli, 16 kişiyle %6,0’sını memur ve 8 kişiyle %3,0’ünün çalışmadığı görülmektedir.

Toplam meslek bulgularının frekans ve yüzde değerleri incelendiğinde katılımcıların %35,7’sini oluşturan 189 kişinin işçi olduğu görülmektedir. Daha sonra sırasıyla 117 kişiyle %22,1’inin işyeri sahibi, 69 kişiyle %13,0’ünün emekli, 68 kişiyle %12,8’inin öğrenci, 61 kişiyle %11,5’ini memur ve 26 kişiyle %4,9’unun çalışmayan bireylerden oluştuğu görülmektedir.

Tablo 3.10. Ortalama Aylık Gelir Bulgularına İlişkin Frekans ve Yüzdeleri

Ortalama Aylık Gelir		Frekans	%
Akyaka	1400 TL ve altı	32	12,1
	1401-2400 TL	47	17,7
	2401-3400 TL	56	21,1
	3401-4400 TL	35	13,2
	4401-5400 TL	45	17,0
	5401 TL ve üstü	50	18,9
Seferihisar	1400 TL ve altı	36	13,6
	1401-2400 TL	30	11,3
	2401-3400 TL	73	27,5
	3401-4400 TL	48	18,1
	4401-5400 TL	36	13,6
	5401 TL ve üstü	42	15,8
Toplam		530	100

Tablo 3.10’de ortalama aylık gelir bulgularının frekans ve yüzde değerleri incelendiğinde Akyaka kentindeki katılımcıların %21,1’ini oluşturan 56 kişinin 2401-3400 TL aralığında aylık geliri olduğu görülmektedir. Daha sonra sırasıyla 50 kişiyle %18,9’unun 5401 TL ve üstü ücret aralığı, 47 kişiyle %17,7’sinin 1401-2400 TL ücret aralığı, 45 kişiyle %17,0’sinin 4401-5400 TL ücret aralığı, 35 kişiyle %13,2’sinin 3401-4400 TL ücret aralığı ve 32 kişiyle %12,1’inin 1400 TL ve altı ücret aldığı görülmektedir. Seferihisar kentinde katılımcıların %27,5’ini oluşturan 73 kişinin 2401-3400 TL aralığında aylık geliri olduğu görülmektedir. Daha sonra sırasıyla 48 kişiyle %18,1’inin 3401-4400 TL ücret aralığı, 42

kişiyile %15,8'inin 5401 TL ve üstü ücret aralığı, 36 kişiyile %13,6'sının 4401-5400 TL ücret aralığı, 36 kişiyile %13,6'sının 1400 TL ve altı ücret aralığı ve 30 kişiyile %11,3'ünün 1401-2400 TL ücret aldığı görülmektedir.

Toplam ortalama aylık gelir bulgularının frekans ve yüzde değerleri incelendiğinde katılımcıların %24,3'ünü oluşturan 129 kişinin 2401-3400TL aylık geliri olduğu görülmektedir. Daha sonra sırasıyla 92 kişiyile %17,4'ünün 5401 TL ve üstü ücret aralığı, 83 kişiyile %15,7'sinin 3401-4400 TL ücret aralığı, 81 kişiyile %15,3'ünün 4401-5400TL ücret aralığı, 77 kişiyile %14,5'inin 1401-2400 TL ücret aralığı ve 68 kişiyile %12,8'inin 1400 TL ve altı ücret aldığı görülmektedir.

Tablo 3.11. Öğrenim Durumu Bulguları Frekans ve Yüzdeleri

Öğrenim Durumu		Frekans	%
Akyaka	İlköğretim	13	4,9
	Ortaöğretim	60	22,6
	Ön Lisans	52	19,6
	Lisans	120	45,3
	Lisansüstü	20	7,5
Seferihisar	İlköğretim	19	7,2
	Ortaöğretim	64	24,2
	Ön Lisans	85	32,1
	Lisans	89	33,6
	Lisansüstü	8	3,0
Toplam		530	100

Tablo 3.11'te öğrenim durumu bulgularının frekans ve yüzde değerleri incelendiğinde Akyaka kentindeki katılımcıların %45,3'ünü oluşturan 120 kişinin lisans mezunu olduğu görülmektedir. Daha sonra sırasıyla 60 kişiyile %22,6'sının ortaöğretim, 52 kişiyile %19,6'sının ön lisans, 20 kişiyile %7,5'inin lisansüstü ve 13 kişiyile %4,9'unun ilköğretim mezunu olduğu görülmektedir. Seferihisar kentinde ise katılımcıların %33,6'sını oluşturan 89 kişinin lisans mezunu olduğu görülmektedir. Daha sonra sırasıyla 85 kişiyile %32,1'inin ön lisans, 64 kişiyile %24,2'sinin ortaöğretim, 19 kişiyile %7,2'sinin ilköğretim ve 8 kişiyile %3,0'ünün lisansüstü mezunu olduğu görülmektedir.

Toplam öğrenim durumu bulgularının frekans ve yüzde değerleri incelendiğinde katılımcıların %34,9'unu oluşturan 209 kişinin lisans mezunu olduğu görülmektedir. Daha sonra sırasıyla 137 kişiyile %25,8'inin ön lisans, 124 kişiyile %23,4'ünün ortaöğretim, 32 kişiyile %6,0'sının ilköğretim ve 28 kişiyile %5,3'ünün lisansüstü mezunu olduğu görülmektedir.

Tablo 3.12. İkamet Bulguları Frekans ve Yüzde Dağılımı

İkamet Süresi		Frekans	%
Akyaka	1 yıldan az	12	4,5
	1-5 yıl	66	24,9
	6-10 yıl	55	20,8
	11-15 yıl	47	17,7
	16-20 yıl	28	10,6
	21 yıl ve üzeri	57	21,5
Seferihisar	1 yıldan az	7	2,6
	1-5 yıl	62	23,4
	6-10 yıl	53	20,0
	11-15 yıl	31	11,7
	16-20 yıl	32	12,1
	21 yıl ve üzeri	80	30,2
Toplam		530	100

Tablo 3.12’de ikametgâh bulgularının frekans ve yüzde değerleri incelendiğinde Akyaka kentindeki katılımcıların %24,9’unu oluşturan 66 kişinin 1-5 yıl aralığında ikamet ettiği görülmektedir. Daha sonra sırasıyla 57 kişiyle %21,5’inin 21 yıl ve üzeri, 55 kişiyle %20,8’inin 6-10 yıl, 47 kişiyle %17,7’sinin 11-15 yıl, 28 kişiyle %10,6’sının 16-20 yıl ve 12 kişiyle %4,5’inin 1 yıldan az ikamet ettiği görülmektedir. Seferihisar kentindeki katılımcıların %30,2’sini oluşturan 80 kişinin 21 yıl ve üzeri ikamet ettiği görülmektedir. Daha sonra sırasıyla 62 kişiyle %23,4’ünün 1-5 yıl, 53 kişiyle %20,0’inin 6-10 yıl, 32 kişiyle %12,1’inin 16-20 yıl, 31 kişiyle %11,7’sinin 11-15 yıl ve 7 kişiyle %2,6’sının 1 yıldan az ikamet ettiği görülmektedir.

Toplam ikamet bulgularının frekans ve yüzde değerleri incelendiğinde katılımcıların %25,8’ini oluşturan 137 kişinin kentte 21 yıl ve üzeri ikamet ettiği görülmektedir. Daha sonra sırasıyla 129 kişiyle %24,3’ünün 1-5 yıl, 107 kişiyle %20,2’sinin 6-10 yıl, 78 kişiyle %14,7’sinin 11-15 yıl, 60 kişiyle %11,3’ünün 16-20 yıl ve 19 kişiyle %3,6’sının 1 yıldan az süredir ikamet ettiği görülmektedir.

Tablo 3.13. Sakin Şehir (Cittaslow) Hareketi Hakkında Yeterli Bilgiye Sahip Olma Bulguları Frekans ve Yüzde Dağılımı

Cittaslow Bilgi		Frekans	%
Akyaka	Evet	137	51,7
	Kısmen	111	41,9
	Hayır	17	6,4
Seferihisar	Evet	165	62,3
	Kısmen	89	33,6
	Hayır	11	4,2
Toplam		530	100

Tablo 3.13’da, Akyaka’da yaşayan katılımcıların sakın şehir (cittaslow) hareketi hakkında yeterli bilgiye sahip olma bulgularının değerlendirildiğinde 137 kişinin sakın şehir hareketi hakkında yeterli bilgisinin olduğu, 111 kişinin ise kısmen bilgisinin olduğu görülmektedir. 17 kişi ise sakın şehir hareketi hakkında bilgisinin olmadığı görülmektedir. Seferihisar’da yaşayan katılımcıların sakın şehir (cittaslow) hareketi hakkında yeterli bilgiye sahip olma bulgularının değerlendirildiğinde 165 kişinin sakın şehir hareketi hakkında yeterli bilgisinin olduğu, 89 kişinin ise kısmen bilgisinin olduğu görülmektedir. 11 kişi ise sakın şehir hareketi hakkında bilgisinin olmadığı görülmektedir.

Katılımcıların tamamının sakın şehir (cittaslow) hareketi hakkında yeterli bilgiye sahip olma bulgularının değerlendirildiğinde 302 kişinin sakın şehir hareketi hakkında yeterli bilgisinin olduğu, 198 kişinin ise kısmen bilgisinin olduğu görülmektedir. 30 kişi ise sakın şehir hareketi hakkında bilgisinin olmadığı görülmektedir. Bu durumda katılımcıların büyük çoğunluğunun sakın şehir hareketi hakkında yeterli veya kısmen bir bilgiye sahip olması ve bu ölçüde soruları değerlendirmesi bağlamında çalışmanın yeterliliğinin ve amacının daha iyi anlaşılabilceği düşünülmektedir.

3.6.5 Sakin Şehir Olmanın Destinasyon Üzerindeki Etkisine İlişkin Betimsel Analizler

530 katılımcı ile yapılan araştırmada katılımcıların sosyal, çevresel, ekonomik ve gastronomik göstergeler çerçevesinde oluşturulan sakın şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisine yönelik sorulara verdiği cevaplar ve yüzdelik dilimleri tablolar halinde gösterilmiştir.

Tablo 3.14. Sosyal Etki Göstergelerine İlişkin Betimsel İstatistikler

Sosyal Etki Olumlu İfadelere Ait Sorular		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
Sakin şehir unvanı kentin yerel kimliğini öne çıkarmıştır.	Sayı	73	44	64	189	160
	%	13,8	8,3	12,1	35,7	30,2
Destinasyon'nun sakin şehir olmasından memnunum.	Sayı	91	70	84	144	141
	%	17,2	13,2	15,8	27,2	26,6
Cittaslow, yörenin kalkınma ve gelişmesi için iyi bir modeldir.	Sayı	52	55	107	187	129
	%	9,8	10,4	20,2	35,3	24,3
Kentın sakin şehir olmasından gurur duyuyorum.	Sayı	88	62	121	139	120
	%	16,6	11,7	22,8	26,2	22,6

Tablo 3.14’de katılımcıların sosyal etki göstergelerine ait betimsel istatistikleri verilmektedir. Likert ölçekte yer alan “kesinlikle katılmıyorum ve katılmıyorum” ifadeleri negatif, “kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum” ifadelerim pozitif bir etki oluşturduğunu ifade etmektedir. 530 katılımcı ile yapılan araştırmada sunulan sosyal etki olumlu göstergelere ait verileri incelediğimizde 4 değişkene olumlu cevaplar verilmiştir. Katılımcılar “Sakin şehir unvanı kentin yerel kimliğini öne çıkarmıştır.” ifadesine %35,7 oranında katılıyorum, %30,2 oranında ise kesinlikle katılıyorum şeklinde fikir belirtmişlerdir. “Destinasyon’nun sakin şehir olmasından memnunum.” ifadesine %27,2 katılıyorum, %26,6 oranında ise kesinlikle katılıyorum şeklinde fikir belirtmişlerdir. ” Cittaslow, yörenin kalkınma ve gelişmesi için iyi bir modeldir.” ifadesine %35,3 katılıyorum, %24,3 kesinlikle katılıyorum şeklinde düşüncelerini belirtmişlerdir. Katılımcılar, “Kentın sakin şehir olmasından gurur duyuyorum.” ifadesine %26,2 katılıyorum, %22,8 ne katılıyorum ne katılmıyorum, %22,6 kesinlikle katılmıyorum şeklinde fikir belirtmişlerdir.

Tablo 3.15. Sosyal Etki Olumsuz İfadelere İlişkin Betimsel İstatistikler

Sosyal Etki Olumsuz İfadelere Ait Sorular		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
Sakin şehir olduktan sonra kent aşırı bir turistik çekim yeri olmuştur.	Sayı	46	27	49	182	226
	%	8,7	5,1	9,2	34,3	42,6
Sakin şehir olduktan sonra kentte yaşam hızlanmıştır.	Sayı	36	31	67	179	217
	%	6,8	5,8	12,6	33,8	40,9
Kentın sakin şehir olmasıyla birlikte yerel girişimcilik artmıştır.	Sayı	59	61	93	173	144
	%	11,1	11,5	17,5	32,6	27,2

Tablo 3.15’de katılımcıların sosyal etki olumsuz göstergelerine ait betimsel istatistikleri verilmektedir. Likert ölçeğe yer alan “kesinlikle katılmıyorum ve katılmıyorum” ifadeleri negatif, “kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum” ifadelerim pozitif bir etki oluşturduğunu ifade etmektedir. 530 katılımcı ile yapılan araştırmada sunulan sosyal etki olumsuz göstergelere ait verileri incelediğimizde 3 değişkene olumsuz cevaplar verilmiştir. Katılımcılar, “Sakin şehir olduktan sonra kent aşırı bir turistik çekim yeri olmuştur.” İfadesine %42,6 kesinlikle katılıyorum, %34,3 katılıyorum şeklinde görüş bildirmişlerdir. “Sakin şehir olduktan sonra kentte yaşam hızlanmıştır.” İfadesine katılımcılar, %40,9 kesinlikle katılıyorum, %33,8 katılıyorum şeklinde fikir bildirmişlerdir. Katılımcılar “Kentın sakin şehir olmasıyla birlikte yerel girişimcilik artmıştır.” İfadesine %32,6 katılmıyorum, %27,2 kesinlikle katılmıyorum şeklinde fikir belirtmişlerdir.

Katılımcıların görüşlerinden elde ettiğimiz sonuçlara göre kentler sakin şehir olduktan sonra aşırı bir kalabalık yaşanmıştır. Ayrıca kentlerde yaşam daha sakin, daha yaşanabilir bir haldeyken şuan kalabalığın verdiği gürültü, yoğunluk ve monotonluk yerel halkı rahatsız etmektedir. Ayrıca sakin kent hareketi girişimciliği destekleyen bir ağ olmasına rağmen katılımcıların verdiği cevaplar doğrultusunda desteklemediği ifade edilmiştir.

Tablo 3.16. Çevresel Etki İfadelerine İlişkin Betimsel İstatistikler

Çevresel Etki Olumlu İfadelerine Ait Sorular		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
Kent sakin şehir olduktan sonra çevresel varlıklar daha etkin bir şekilde korunmaktadır.	Sayı	141	127	122	87	53
	%	26,6	24,0	23,0	16,4	10,0
Kent sakin şehir olduktan sonra altyapı sorunları azalmıştır.	Sayı	168	156	93	73	40
	%	31,7	29,4	17,5	13,8	7,5
Destinasyon sakin şehir olduktan sonra kentte hava, su, toprak ve deniz kirliliğinin önlenmesine yönelik çalışmalar yapılmaktadır.	Sayı	134	114	134	89	59
	%	25,3	21,5	25,3	16,8	11,1
Destinasyon sakin şehir olduktan sonra atık yönetimi (geri dönüşüm kutuları) ve temizlik alanında gelişmeler olmuştur.	Sayı	118	115	135	103	59
	%	22,3	21,7	25,5	19,4	11,1
Kentte yeni yapılar yerel mimariye uygun bir biçimde inşa edilmektedir.	Sayı	118	105	101	108	98
	%	22,3	19,8	19,1	20,4	18,5
Destinasyon'da yerel yönetimler tarafından ekosistemi korumaya yönelik önlemler alınmaktadır.	Sayı	139	114	148	78	51
	%	26,2	21,5	27,9	14,7	9,6
Kent, sakin şehir unvanı sayesinde küreselleşmeye karşın yerel kültürel özelliklerini korumaya çalışmaktadır.	Sayı	104	112	122	129	63
	%	19,6	21,1	23,0	24,3	11,9
Kentin sakin şehir olmasıyla birlikte işletmelerin çevreye olan duyarlılıkları artmıştır.	Sayı	125	103	113	120	69
	%	23,6	19,4	21,3	22,6	13,0

Tablo 3.16’de 530 katılımcı ile yapılan araştırmada sunulan çevresel etki göstergelere ait betimsel istatistikleri verilmektedir. Likert ölçeğe yer alan “kesinlikle katılmıyorum ve katılmıyorum” ifadeleri negatif, “kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum” ifadelerim pozitif bir etki oluşturduğunu ifade etmektedir. Tabloyu incelediğimizde ilk ifade olan “Kent sakin şehir olduktan sonra çevresel varlıklar daha etkin bir şekilde korunmaktadır.” İfadesine katılımcıların %26,6’sı kesinlikle katılmıyorum, %24,0’ü ise katılmıyorum şeklinde fikir belirtmişlerdir. Çıkan sonuç doğrultusunda kentlerin sakin şehir olduktan sonra çevresel değerlerini etkin bir şekilde koruyamadığı görülmektedir.

İkinci ifade olan “Kent sakin şehir olduktan sonra altyapı sorunları azalmıştır.” değişkenine katılımcıların cevabı %31,7’si kesinlikle katılmıyorum, %29,4’ü katılmıyorum şeklindedir. Elde ettiğimiz sonuçlar doğrultusunda katılımcılar, kentlerin sakin şehir olduktan sonra altyapı sorunlarının azalmadığını ve çoğaldığını görüşleriyle ifade etmişlerdir.

Üçüncü ifade olan “Destinasyon sakin şehir olduktan sonra kentte hava, su, toprak ve deniz kirliliğinin önlenmesine yönelik çalışmalar yapılmaktadır.” yargısına katılımcıların %25,3’ü kesinlikle katılmıyorum, %25,3’ü ne katılıyorum ne katılmıyorum, % 21,5’i ise katılmıyorum şeklinde görüş bildirmişlerdir. Bu bağlamda %46,8 oranında negatif etki olduğu görülmektedir. Destinasyonlar sakin şehir olduktan sonra kentte hava, su, toprak ve deniz kirliliğinin önlenmesine yönelik çalışmaların yapılmadığı katılımcıların görüşleri doğrultusunda açıkça görülmektedir.

Dördüncü ifade olan “Destinasyon sakin şehir olduktan sonra atık yönetimi (geri dönüşüm kutuları) ve temizlik alanında gelişmeler olmuştur.” değişkenine katılımcıların %25,5’i ne katılıyorum ne katılmıyorum, %22,3’ü kesinlikle katılmıyorum ve %21,7’si katılmıyorum şeklinde görüşlerini ifade etmişlerdir. Katılımcıların görüşleri sonucunda %47,2 oranında negatif etki olduğu görülmektedir. Destinasyon sakin şehir olduktan sonra atık yönetimi (geri dönüşüm kutuları) ve temizlik alanında gelişmeler olmadığı görülmektedir.

Beşinci ifade olan “Kentte yeni yapılar yerel mimariye uygun bir biçimde inşa edilmektedir.” değişkenine katılımcıların %22,3’ü kesinlikle katılmıyorum, %20,4’ü katılıyorum, %19,8’i katılmıyorum ve 19,1’i ise ne katılıyorum ne katılmıyorum şeklinde cevap vermişlerdir. Katılımcıların görüşleri doğrultusunda %42,1’i negatif, % 38,8’i pozitif ve 19,1 i ise nötr görüş bildirmişlerdir. Bu doğrultuda kentte yeni yapılar yerel mimariye uygun bir biçimde inşa edilmediği görülmektedir.

Altıncı ifade olan “Destinasyon'da yerel yönetimler tarafından ekosistemi korumaya yönelik önlemler alınmaktadır.” değişkenine katılımcıların %27,9’u ne katılıyorum ne katılmıyorum, %26,2’si kesinlikle katılmıyorum ve %21,5’i katılmıyorum şeklinde cevap vermişlerdir. Katılımcıların görüşleri doğrultusunda %47,7’si negatif, % 27,9’u nötr ve %24,4’ü pozitif görüş bildirmişlerdir. Bu doğrultuda destinasyonlarda yerel yönetimler tarafından ekosistemi korumaya yönelik önlemler alınmadığı görülmektedir.

Yedinci ifade olan “Kent, sakin şehir unvanı sayesinde küreselleşmeye karşın yerel kültürel özelliklerini korumaya çalışmaktadır.” değişkenine katılımcıların %19,6’sı kesinlikle katılmıyorum, %21,1’i katılmıyorum, %23,0’ü ne katılıyorum ne katılmıyorum, % 24,3’ü katılıyorum ve %11,9’u kesinlikle katılıyorum şeklinde görüş bildirmişlerdir. Katılımcıların görüşleri doğrultusunda %40,7’si negatif, % 23’ü nötr ve %36,2’si pozitif görüş

bildirmişlerdir. Elde ettiğimiz veriler sonucunda kentler, sakin şehir unvanı sayesinde küreselleşmeye karşın yerel kültürel özelliklerini koruyamamaktadır.

Sekizinci ifade olan “Kentın sakin şehir olmasıyla birlikte işletmelerin çevreye olan duyarlılıkları artmıştır.” değişkenine katılımcıların %23,6’sı kesinlikle katılmıyorum, %19,4’ü katılmıyorum, %21,3’ü ne katılıyorum ne katılmıyorum, %22,6’sı katılıyorum ve %13,0’ü kesinlikle katılıyorum şeklinde görüş bildirmiştir. Katılımcıların görüşleri doğrultusunda %43’ü negatif, % 21,3’ü nötr ve %35,6’sı pozitif görüş bildirmişlerdir. Elde ettiğimiz veriler sonucunda kentlerin sakin şehir olmasıyla birlikte işletmelerin çevreye olan duyarlılıkları artmadığı görülmektedir.

Tablo 3.17. Çevresel Etki Olumsuz İfadelere İlişkin Betimsel İstatistikler

Çevresel Etki Olumsuz İfadelere Ait Sorular		Kesinlikle	Katılmıyorum	Ne Katılıyorum Ne	Katılıyorum	Kesinlikle
		Katılmıyorum	Katılmıyorum	Katılmıyorum	Katılıyorum	Katılıyorum
Bölgeye gelen turistlerin çevreye olumsuz yönde etkileri vardır.	Sayı	53	72	84	123	198
	%	10,0	13,6	15,8	23,2	37,4
Sakin şehir olmak destinasyonu aşırı kalabalıklaştırmaktadır.	Sayı	43	41	50	126	270
	%	8,1	7,7	9,4	23,8	50,9
Sakin şehir hareketiyle bölgeye gelen turistin artması bölgeyi olumsuz etkilemektedir.	Sayı	64	91	83	88	204
	%	12,1	17,2	15,7	16,6	38,5
Sakin şehir unvanı kentte hafta sonları aşırı kalabalığa neden olmaktadır.	Sayı	35	35	32	124	304
	%	6,6	6,6	6,0	23,4	57,4
Sakin şehir olduktan sonra deniz kirlenmiştir.	Sayı	53	63	77	123	214
	%	10,0	11,9	14,5	23,2	40,4
Sakin şehir olduktan sonra kentte (kiralık-satılık, konut, arsa, gıda, ulaşım) fiyatlarında artış yaşanmıştır.	Sayı	28	24	35	125	318
	%	5,3	4,5	6,6	23,6	60,0
Sakin şehir olduktan sonra gıda, ulaşım, yaşam koşulları ve diğer ürün ve hizmet fiyatlarında artışlar olmuştur.	Sayı	27	36	49	164	254
	%	5,1	6,8	9,2	30,9	47,9

Tablo 3.17’de 530 katılımcı ile yapılan araştırmada sunulan çevresel etki olumsuz göstergelere ait betimsel istatistikleri verilmektedir. Likert ölçeğe yer alan “kesinlikle katılmıyorum ve katılmıyorum” ifadeleri negatif, “kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum” ifadelerim pozitif bir etki oluşturduğunu ifade etmektedir. Tabloyu incelediğimizde ilk ifade olan “Bölgeye gelen turistlerin çevreye olumsuz yönde etkileri vardır.” ifadesine

katılımcıların %37,4'ü kesinlikle katılıyorum, %23,2'si katılıyorum, %15,8'i ne katılıyorum ne katılmıyorum, %13,6'sı katılmıyorum ve %10,0'u kesinlikle katılmıyorum şeklinde görüş bildirmişlerdir. Katılımcıların görüşleri doğrultusunda %23,6'sı negatif, %15,8'i nötr ve %60,6'sı pozitif görüş bildirmişlerdir. Elde ettiğimiz veriler sonucunda bölgeye gelen turistlerin çevreye olumsuz yönde etkileri olduğu katılımcılar tarafından ifade edilmiştir.

İkinci ifade olan “Sakin şehir olmak destinasyonu aşırı kalabalıklaştırmaktadır.” ifadesine katılımcıların %50,9'u kesinlikle katılıyorum, %23,8'i katılıyorum, %9,4'ü ne katılıyorum ne katılmıyorum, %7,7'si katılmıyorum ve %8,1'i kesinlikle katılmıyorum şeklinde görüş bildirmişlerdir. Katılımcıların görüşleri doğrultusunda %15,8'i negatif, %9,4'ü nötr ve %74,7'si pozitif görüş bildirmişlerdir. Elde ettiğimiz veriler sonucunda sakin şehir olmak destinasyonu aşırı kalabalıklaştırmaktadır.

Üçüncü ifade olan “Sakin şehir hareketiyle bölgeye gelen turistin artması bölgeyi olumsuz etkilemektedir.” ifadesine katılımcıların %38,5'i kesinlikle katılıyorum, %16,6'sı katılıyorum, %15,7'si ne katılıyorum ne katılmıyorum, %17,2'si katılmıyorum ve %12,1'i kesinlikle katılmıyorum şeklinde görüş bildirmişlerdir. Katılımcıların görüşleri doğrultusunda %29,3'ü negatif, %15,7'si nötr ve %55,1'i pozitif görüş bildirmişlerdir. Elde ettiğimiz veriler sonucunda sakin şehir hareketiyle bölgeye gelen turistin artması bölgeyi olumsuz yönde etkilemektedir.

Dördüncü ifade olan “Sakin şehir unvanı kentte hafta sonları aşırı kalabalığa neden olmaktadır.” ifadesine katılımcıların %57,4'ü kesinlikle katılıyorum, %23,4'ü katılıyorum, %6,0'si ne katılıyorum ne katılmıyorum, %6,6'si katılmıyorum ve %6,6'i kesinlikle katılmıyorum şeklinde görüş bildirmişlerdir. Katılımcıların görüşleri doğrultusunda %13,2'si negatif, %6,0'si nötr ve %80,8'i pozitif görüş bildirmişlerdir. Elde ettiğimiz veriler sonucunda sakin şehir unvanı kentlerde hafta sonları aşırı kalabalığa neden olmaktadır.

Beşinci ifade olan “Sakin şehir olduktan sonra deniz kirlenmiştir.” ifadesine katılımcıların %40,4'ü kesinlikle katılıyorum, %23,2'si katılıyorum, %14,5'i ne katılıyorum ne katılmıyorum, %11,9'u katılmıyorum ve %10,0'u kesinlikle katılmıyorum şeklinde görüş bildirmişlerdir. Katılımcıların görüşleri doğrultusunda %21,9'u negatif, %14,5'i nötr ve %63,6'sı pozitif görüş bildirmişlerdir. Elde ettiğimiz veriler sonucunda sakin şehir olduktan sonra artan kalabalık nedeniyle deniz kirlenmektedir.

Altıncı ifade olan “Sakin şehir olduktan sonra kentte (kiralık-satılık, konut, arsa, gıda, ulaşım) fiyatlarında artış yaşanmıştır.” ifadesine katılımcıların %60,0’ı kesinlikle katılıyorum, %23,6’sı katılıyorum, %6,6’sı ne katılıyorum ne katılmıyorum, %4,5’i katılmıyorum ve %5,3’ü kesinlikle katılmıyorum şeklinde görüş bildirmişlerdir. Katılımcıların görüşleri doğrultusunda %9,8’i negatif, %6,6’sı nötr ve %83,6’sı pozitif görüş bildirmişlerdir. Elde ettiğimiz veriler sonucunda kentler sakin şehir olduktan sonra (kiralık-satılık, konut, arsa, gıda, ulaşım) fiyatlarında artış yaşandığı görülmektedir.

Yedinci ifade olan “Sakin şehir olduktan sonra gıda, ulaşım, yaşam koşulları ve diğer ürün ve hizmet fiyatlarında artışlar olmuştur.” ifadesine katılımcıların %47,9’u kesinlikle katılıyorum, %30,9’u katılıyorum, %9,2’si ne katılıyorum ne katılmıyorum, %6,8’i katılmıyorum ve %5,1’i kesinlikle katılmıyorum şeklinde görüş bildirmişlerdir. Katılımcıların görüşleri doğrultusunda %11,9’u negatif, %9,2’si nötr ve %78,8’i pozitif görüş bildirmişlerdir. Elde ettiğimiz veriler sonucunda kentler sakin şehir olduktan sonra gıda, ulaşım, yaşam koşulları ve diğer ürün ve hizmet fiyatlarında artışlar yaşandığı görülmektedir.

Tablo 3.18. Gastronomik Etki İfadelerine İlişkin Betimsel İstatistikleri

Gastronomik Etki Olumlu İfadelere Ait Sorular		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
Kent sakin şehir olduktan sonra yöresel yiyecek ve içecekleri sunan restoranların sayısı artmıştır.	Sayı	74	68	77	169	115
	%	14,0	12,8	14,5	37,0	21,7
Sakin şehir hareketi, geleneksel usullerle yiyecek üretimini desteklemektedir.	Sayı	82	83	120	168	77
	%	15,5	15,7	22,6	31,7	14,5
Sakin şehir olduktan sonra yöresel yemeklerin popülerliği ve satışları artmıştır.	Sayı	69	79	106	161	115
	%	13,0	14,9	20,0	30,4	21,7
Yöreye özgü ürünlerin korunması için çeşitli faaliyetler yapılmaktadır. (tohum takas şenliği, okullarda sebze bahçesi vb.)	Sayı	105	72	102	141	110
	%	19,8	13,6	19,2	26,6	20,8
Destinasyon’da yerel ürünlerin üretilmesi ve sunulması konusunda faaliyetlerimiz mevcuttur.	Sayı	76	79	131	166	78
	%	14,3	14,9	24,7	31,3	14,7
Destinasyon’da gastronomik ürünlerin tanıtımı konusunda yerel yönetimlerin birçok faaliyeti vardır.	Sayı	94	116	145	119	56
	%	17,7	21,9	27,4	22,5	10,6
Destinasyon’da üretilen yerel ürünlerin doğrudan üreticilerinden satın alınabileceği alanlar mevcuttur.	Sayı	62	67	61	201	109
	%	11,7	12,6	17,2	37,9	20,6
Sakin şehir hareketi, kentte geleneksel yiyecek ve içecek tüketimini desteklemektedir.	Sayı	78	77	103	161	111
	%	14,7	14,5	19,4	30,4	20,9

Tablo 3.18’de 530 katılımcı ile yapılan araştırmada sunulan gastronomik etki göstergelere ait betimsel istatistikleri verilmektedir. Likert ölçeğe yer alan “kesinlikle katılmıyorum ve katılmıyorum” ifadeleri negatif, “kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum” ifadelerim pozitif bir etki oluşturduğunu ifade etmektedir. Tabloyu incelediğimizde ilk ifade olan “Kent sakin şehir olduktan sonra yöresel yiyecek ve içecekleri sunan restoranların sayısı artmıştır.” ifadesine katılımcıların %14,0’ü kesinlikle katılıyorum, %12,8’i katılıyorum, %14,5’i ne katılıyorum ne katılmıyorum, %37,0’si katılmıyorum ve %21,7’si kesinlikle katılmıyorum şeklinde görüş bildirmişlerdir. Katılımcıların görüşleri doğrultusunda %26,8’i pozitif, %14,5’i nötr ve %58,7’si negatif görüş bildirmişlerdir. Elde ettiğimiz veriler sonucunda kentler sakin şehir olduktan sonra yöresel yiyecek ve içecekleri sunan restoranların sayısı artış göstermediği görülmektedir.

İkinci ifade olan “Sakin şehir hareketi, geleneksel usullerle yiyecek üretimini desteklemektedir.” ifadesine katılımcıların %14,5’i kesinlikle katılıyorum, %31,7’si

katılıyorum, %22,6'sı ne katılıyorum ne katılmıyorum, %15,7'si katılmıyorum ve %15,5'i kesinlikle katılmıyorum şeklinde görüş bildirmişlerdir. Katılımcıların görüşleri doğrultusunda %31,2'si negatif, %22,6'sı nötr ve %46,2'si pozitif görüş bildirmişlerdir. Elde ettiğimiz veriler sonucunda sakin şehir hareketi, kentlerde geleneksel usullerle yiyecek üretimini desteklemektedir.

Üçüncü ifade olan “Sakin şehir olduktan sonra yöresel yemeklerin popülerliği ve satışları artmıştır.” ifadesine katılımcıların %13,0'ü kesinlikle katılıyorum, %14,9'u katılıyorum, %20,0'si ne katılıyorum ne katılmıyorum, %30,4'ü katılmıyorum ve %21,7'si kesinlikle katılmıyorum şeklinde görüş bildirmişlerdir. Katılımcıların görüşleri doğrultusunda %27,9'u pozitif, %20,0'si nötr ve %52,1'i negatif görüş bildirmişlerdir. Elde ettiğimiz veriler sonucunda sakin şehir olduktan sonra kentlerde yöresel yemeklerin popülerliği ve satışların artmadığı görülmektedir.

Dördüncü ifade olan “Yöreye özgü ürünlerin korunması için çeşitli faaliyetler yapılmaktadır. (tohum takas şenliği, okullarda sebze bahçesi vb.)” ifadesine katılımcıların %13,6'sı kesinlikle katılıyorum, %26,6'sı katılıyorum, %19,2'si ne katılıyorum ne katılmıyorum, %20,8'i katılmıyorum ve %19,8'i kesinlikle katılmıyorum şeklinde görüş bildirmişlerdir. Katılımcıların görüşleri doğrultusunda %40,6'sı negatif, %19,2'si nötr ve %40,2'si pozitif görüş bildirmişlerdir. Elde ettiğimiz veriler sonucunda kentlerde yöreye özgü ürünlerin korunması için çeşitli faaliyetler yapılmadığı görülmektedir.

Beşinci ifade olan “Destinasyon'da yerel ürünlerin üretilmesi ve sunulması konusunda faaliyetlerimiz mevcuttur.” ifadesine katılımcıların %14,7'si kesinlikle katılıyorum, %31,3'ü katılıyorum, %24,7'si ne katılıyorum ne katılmıyorum, %14,9'u katılmıyorum ve %14,3'ü kesinlikle katılmıyorum şeklinde görüş bildirmişlerdir. Katılımcıların görüşleri doğrultusunda %29,2'si negatif, %24,7'i nötr ve %46'sı pozitif görüş bildirmişlerdir. Elde ettiğimiz veriler sonucunda kentlerde yerel ürünlerin üretilmesi ve sunulması konusunda faaliyetler yapıldığı görüşüne varılmaktadır.

Altıncı ifade olan “Destinasyon'da gastronomik ürünlerin tanıtımı konusunda yerel yönetimlerin birçok faaliyeti vardır.” ifadesine katılımcıların %10,6'sı kesinlikle katılıyorum, %22,5'i katılıyorum, %27,4'ü ne katılıyorum ne katılmıyorum, %21,9'u katılmıyorum ve %17,7'si kesinlikle katılmıyorum şeklinde görüş bildirmişlerdir. Katılımcıların görüşleri doğrultusunda %39,6'sı negatif, %27,4'ü nötr ve %33,1'i pozitif görüş bildirmişlerdir. Elde

ettiğimiz veriler sonucunda kentlerde gastronomik ürünlerin tanıtımı konusunda yerel yönetimlerin faaliyetlerinin olmadığı görülmektedir.

Yedinci ifade olan “Destinasyon’da üretilen yerel ürünlerin doğrudan üreticilerinden satın alınabileceği alanlar mevcuttur.” ifadesine katılımcıların %20,6’sı kesinlikle katılıyorum, %37,9’u katılıyorum, %17,2’si ne katılıyorum ne katılmıyorum, %12,6’sı katılmıyorum ve %11,7’si kesinlikle katılmıyorum şeklinde görüş bildirmişlerdir. Katılımcıların görüşleri doğrultusunda %24,3’ü negatif, %17,2’si nötr ve %58,5’i pozitif görüş bildirmişlerdir. Elde ettiğimiz veriler sonucunda kentlerde üretilen yerel ürünlerin doğrudan üreticilerinden satın alınabileceği alanların olduğu ifade edilmiştir.

Sekizinci ifade olan “Sakin şehir hareketi, kentte geleneksel yiyecek ve içecek tüketimini desteklemektedir.” ifadesine katılımcıların %20,0’u kesinlikle katılıyorum, %30,4’ü katılıyorum, %19,4’ü ne katılıyorum ne katılmıyorum, %14,5’i katılmıyorum ve %14,7’si kesinlikle katılmıyorum şeklinde görüş bildirmişlerdir. Katılımcıların görüşleri doğrultusunda %29,2’si negatif, %19,4’ü nötr ve %51,3’ü pozitif görüş bildirmişlerdir. Elde ettiğimiz veriler sonucunda sakin şehir hareketi, kentlerde geleneksel yiyecek ve içecek tüketimini desteklediği sonucuna varılmaktadır.

Tablo 3.19. Gastronomik Etki Olumsuz İfadelerine İlişkin Betimsel İstatistikleri

Gastronomik Etki Olumsuz İfadelere Ait Sorular		Kesinlikle	Katılmıyorum	Ne Katılıyorum Ne	Katılıyorum	Kesinlikle
		Katılmıyorum	Katılmıyorum	Katılmıyorum	Katılıyorum	Katılıyorum
Sakin şehir unvanına sahip olduktan sonra bölgedeki restoran menülerinde yerel yiyecekler yerine, popüler turistik yiyecekler servis edilmektedir.	Sayı	105	156	149	66	54
	%	19,8	29,4	28,1	12,5	10,2
Sakin şehir unvanına sahip olduktan sonra yöredeki geleneksel yeme-içme alışkanlıklarında olumsuz yönde değişimler yaşanmıştır.	Sayı	86	114	173	95	62
	%	16,2	21,5	32,6	17,9	11,7
Sakin şehir hareketi ile birlikte yöresel ürünler aşırı ticari hale gelip orijinallğini kaybetmektedir.	Sayı	135	136	135	82	42
	%	25,5	25,7	25,5	15,5	7,9

Tablo 3.19’de 530 katılımcı ile yapılan araştırmada sunulan gastronomik etki olumsuz göstergelere ait betimsel istatistikleri verilmektedir. Likert ölçeğe yer alan “kesinlikle katılmıyorum ve katılmıyorum” ifadeleri negatif, “kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum”

ifadelerim pozitif bir etki oluşturduğunu ifade etmektedir. Tabloyu incelediğimizde ilk ifade olan “Sakin şehir unvanına sahip olduktan sonra bölgedeki restoran menülerinde yerel yiyecekler yerine, popüler turistik yiyecekler servis edilmektedir.” ifadesine katılımcıların %19,8’i kesinlikle katılıyorum, %29,4’ü katılıyorum, %28,1’i ne katılıyorum ne katılmıyorum, %12,5’i katılmıyorum ve %10,2’si kesinlikle katılmıyorum şeklinde görüş bildirmişlerdir. Katılımcıların görüşleri doğrultusunda %22,7’si negatif, %28,1’i nötr ve %49,2’si pozitif görüş bildirmişlerdir. Elde ettiğimiz veriler sonucunda sakin şehir unvanına sahip olduktan sonra bölgedeki restoran menülerinde yerel yiyecekler yerine, popüler turistik yiyecekler servis edildiği görüşüne ulaşılmaktadır.

İkinci ifade olan “Sakin şehir unvanına sahip olduktan sonra yöredeki geleneksel yeme-içme alışkanlıklarında olumsuz yönde değişimler yaşanmıştır.” ifadesine katılımcıların %16,2’si kesinlikle katılıyorum, %21,5’i katılıyorum, %32,6’sı ne katılıyorum ne katılmıyorum, %17,9’u katılmıyorum ve %11,7’si kesinlikle katılmıyorum şeklinde görüş bildirmişlerdir. Katılımcıların görüşleri doğrultusunda %29,6’sı negatif, %32,6’sı nötr ve %37,7’si pozitif görüş bildirmişlerdir. Elde ettiğimiz veriler sonucunda sakin şehir unvanına sahip olduktan sonra yöredeki geleneksel yeme-içme alışkanlıklarında olumsuz yönde değişimler yaşandığı görülmektedir.

Üçüncü ifade olan “Sakin şehir hareketi ile birlikte yöresel ürünler aşırı ticari hale gelip orijinalliğini kaybetmektedir.” ifadesine katılımcıların %25,5’i kesinlikle katılıyorum, %25,7’si katılıyorum, %25,5’i ne katılıyorum ne katılmıyorum, %15,5’i katılmıyorum ve %7,9’u kesinlikle katılmıyorum şeklinde görüş bildirmişlerdir. Katılımcıların görüşleri doğrultusunda %51,2’si pozitif, %25,5’i nötr ve %23,4’ü negatif görüş bildirmişlerdir. Elde ettiğimiz veriler sonucunda kentlerde sakin şehir hareketi ile birlikte yöresel ürünler aşırı ticari hale gelip orijinalliğini kaybetmemeye başladığı görülmektedir.

Tablo 3.20. Ekonomik Etki İfadelerine İlişkin Betimsel İstatistikler

Ekonomik Etki İfadelerine Ait Sorular		Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Ne Katılıyorum Ne Katılmıyorum	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
Sakin şehir ekonomik açıdan yaşantıma katkı sağlamaktadır.	Sayı	103	64	152	134	77
	%	19,4	12,1	28,7	25,3	14,5
Kent sakin şehir olduktan sonra turizm sektöründe olumlu yönde değişim yaşanmıştır.	Sayı	66	40	79	201	144
	%	12,5	7,5	14,9	37,9	27,2
Kent sakin şehir olduktan sonra yapılan yatırımların artması yerel ekonomik kalkınmayı arttırmıştır.	Sayı	63	56	117	172	122
	%	11,9	10,6	22,1	32,5	23,0
Kent sakin şehir olduktan sonra kentte istihdam olanakları artmıştır.	Sayı	55	75	139	173	88
	%	10,4	14,2	26,2	32,6	16,6

Tablo 3.20’te 530 katılımcı ile yapılan araştırmada sunulan ekonomik etki göstergelere ait betimsel istatistikleri verilmektedir. Likert ölçeğe yer alan “kesinlikle katılmıyorum ve katılmıyorum” ifadeleri negatif, “kesinlikle katılıyorum ve katılıyorum” ifadelerim pozitif bir etki oluşturduğunu ifade etmektedir. Tabloyu incelediğimizde ilk ifade olan “Sakin şehir ekonomik açıdan yaşantıma katkı sağlamaktadır.” ifadesine katılımcıların %14,5’i kesinlikle katılıyorum, %25,3’ü katılıyorum, %28,7’si ne katılıyorum ne katılmıyorum, %12,1’i katılmıyorum ve %19,4’ü kesinlikle katılmıyorum şeklinde görüş bildirmişlerdir. Katılımcıların görüşleri doğrultusunda % 31,5’i negatif, %28,7’si nötr ve %39,8’i pozitif görüş bildirmişlerdir. Elde ettiğimiz veriler sonucunda sakin şehir hareketi yerel halkın ekonomik açıdan gelir sağladığı görülmektedir.

İkinci ifade olan “Kent sakin şehir olduktan sonra turizm sektöründe olumlu yönde değişim yaşanmıştır.” değişkenine katılımcıların cevabı %27,2’i kesinlikle katılıyorum, %37,9’u katılıyorum, %14,9’u ne katılıyorum ne katılmıyorum, %7,5’i katılmıyorum ve %12,5’i kesinlikle katılmıyorum şeklinde görüş bildirmişlerdir. Katılımcıların görüşleri doğrultusunda % 20’i negatif, %14,9’u nötr ve %65,1’i pozitif görüş bildirmişlerdir. Elde ettiğimiz veriler sonucunda kentler sakin şehir olduktan sonra turizm sektöründe olumlu yönde değişim yaşandığı görülmektedir.

Üçüncü ifade olan “Kent sakin şehir olduktan sonra yapılan yatırımların artması yerel ekonomik kalkınmayı arttırmıştır.” yargısına katılımcıların %23,0’ü kesinlikle katılıyorum, %32,5’i katılıyorum, %22,1’i ne katılıyorum ne katılmıyorum, %10,6’sı katılmıyorum ve %11,9’u kesinlikle katılmıyorum şeklinde görüş bildirmişlerdir. Katılımcıların görüşleri doğrultusunda % 22,5’i negatif, %22,1’i nötr ve %55,5’i pozitif görüş bildirmişlerdir. Elde ettiğimiz veriler sonucunda kentler sakin şehir olduktan sonra yapılan yatırımların artması nedeniyle yerel ekonomik kalkınmayı arttırdığı görülmektedir.

Dördüncü ifade olan “Kent sakin şehir olduktan sonra kentte istihdam olanakları artmıştır.” değişkenine katılımcıların %16,6’sı kesinlikle katılıyorum, %32,6’sı katılıyorum, %26,2’si ne katılıyorum ne katılmıyorum, %14,2’si katılmıyorum ve %10,4’ü kesinlikle katılmıyorum şeklinde görüş bildirmişlerdir. Katılımcıların görüşleri doğrultusunda % 24,6’sı negatif, %26,2’si nötr ve %49,2’si pozitif görüş bildirmişlerdir. Elde ettiğimiz veriler sonucunda kentler sakin şehir olduktan sonra istihdam olanaklarında artış yaşandığı görülmektedir.

3.7 Yerel Halkın Demağrafik Özelliklerine Göre Sakin Şehir Ağına Dâhil Olmanın Destinasyon Üzerindeki Etkileri ile Toplam Etkinin Karşılaştırılmasını Ölçen Kruskal Wallis Testi ve Mann Whitney U Testine Ait Bulgular

3.7.1 Cinsiyet Değişkenine Göre Sakin Şehir Olmanın Destinasyon Üzerindeki Etkisinin Mann Whitney U Testi Analizi Sonuçları

Cinsiyet değişkenine göre sakin şehir ağına dâhil olmanın destinasyon üzerindeki etkisinin belirlenmesi amacıyla anket verilerine Mann Whitney U testi uygulanmış ve elde edilen sonuçlara aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 3.21. Cinsiyet Değişkenine Göre Mann Whitney U Testi Analizi Sonuçları

Boyutlar	Cinsiyet	Kişi Sayısı	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Sosyal Etki	Erkek	248	250,62	62154,00	31278,000	0,035*
	Kadın	282	278,59	78561,00		
	Toplam	530				
Sosyal Etki Olumsuz	Erkek	248	243,03	60272,00	29396,500	0,001*
	Kadın	282	285,26	80442,50		
	Toplam	530				
Çevresel Etki	Erkek	248	264,13	65503,50	34627,500	0,846
	Kadın	282	266,71	75211,50		
	Toplam	530				
Çevresel Etki Olumsuz	Erkek	248	261,06	64753,00	33867,000	0,530
	Kadın	282	269,40	75972,00		
	Toplam	530				
Gastronomik Etki	Erkek	248	258,92	64212,00	33336,000	0,353
	Kadın	282	271,29	76503,00		
	Toplam	530				
Gastronomik Etki Olumsuz	Erkek	248	255,03	63248,00	32372,000	0,133
	Kadın	282	274,71	77467,00		
	Toplam	530				
Ekonomik Etki	Erkek	248	270,64	67118,00	33694,000	0,467
	Kadın	282	260,98	73597,00		
	Toplam	530				

Yerel halkın sakin şehir hareketine katılım düzeyleri cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde ölçeğin sosyal etki ve sosyal etki olumsuz alt boyutlarında anlamlı farklılıkların meydana (p≤0.05) geldiği tespit edilmiştir. Çevresel etki, çevresel etki olumsuz, gastronomik etki, gastronomik etki olumsuz ve ekonomik etki alt boyutlarında anlamlı farklılık meydana gelmediği (p>0.05) tespit edilmiştir. Elde edilen sonuç doğrultusunda H1 “Sakin şehir ağına dâhil olmanın cinsiyet değişkenine göre yerel halkın algılarında anlamlı bir farklılık vardır.” hipotezi reddedilmiştir. H1a “Sakin şehir ağına dâhil olmanın cinsiyet değişkenine göre yerel halkın sosyal etki algılarında anlamlı bir farklılık vardır.” ve H1b “Sakin şehir ağına dâhil olmanın cinsiyet değişkenine göre yerel halkın sosyal etki olumsuz algılarında anlamlı bir farklılık vardır.” hipotezleri kabul edilmiştir.

Sonuç olarak sakin şehir sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisinde, kadın katılımcıların sosyal etki ve sosyal etki olumsuz boyutlarına katılım oranları erkeklere göre daha yüksek olduğu söylenebilir.

3.7.2 Medeni Durum Açısından Sakin Şehir Ağına Dâhil Olmanın Destinasyon Üzerindeki Etkisine İlişkin Etkinin Mann Whitney U Testi Analizi Sonuçları

Medeni durum değişkenine göre sakın şehir ağına dâhil olmanın destinasyon üzerindeki etkilerinin belirlenmesi amacıyla anket verilerine Mann Whitney U testi uygulanmış ve elde edilen sonuçlara aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 3.22. Medeni Durum Mann Whitney U Testi Analizi Sonuçları

Boyutlar	Medeni Durum	Kişi Sayısı	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Sosyal Etki	Evli	257	256,83	66006,50	32853,000	0,205
	Bekâr	273	273,66	74708,50		
	Toplam	530				
Sosyal Etki Olumsuz	Evli	257	254,69	65455,50	32302,500	0,107
	Bekâr	273	275,68	75259,50		
	Toplam	530				
Çevresel Etki	Evli	257	257,67	66220,50	33067,500	0,253
	Bekâr	273	272,87	74494,50		
	Toplam	530				
Çevresel Etki Olumsuz	Evli	257	255,24	65597,50	32444,500	0,133
	Bekâr	273	275,16	75117,50		
	Toplam	530				
Gastronomik Etki	Evli	257	259,60	66717,00	33564,000	0,389
	Bekâr	273	271,05	73998,00		
	Toplam	530				
Gastronomik Etki Olumsuz	Evli	257	264,55	67989,50	34836,500	0,888
	Bekâr	273	266,39	72725,50		
	Toplam	530				
Ekonomik Etki	Evli	257	266,05	68376,00	34938,000	0,935
	Bekâr	273	264,98	72339,00		
	Toplam	530				

Yerel halkın sakın şehir hareketine katılım düzeyleri medeni durum değişkenine göre incelendiğinde ölçeğin sosyal etki, sosyal etki olumsuz, çevresel etki, çevresel etki olumsuz, gastronomik etki, gastronomik etki olumsuz ve ekonomik alt boyutlarında anlamlı farklılık meydana gelmediği ($p>0.05$) tespit edilmiştir. Analiz sonucunda H_2 “Sakin şehir ağına dâhil olmanın medeni durum değişkenine göre yerel halkın algılarında anlamlı bir farklılık vardır.” hipotezi reddedilmiştir. Dolayısıyla sakın şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisinin belirlenmesinde medeni durum değişkeninin belirleyici bir role sahip olmadığı söylenebilir.

3.7.3 Lokasyon Değişkenine Göre Sakin Şehir Ağına Dâhil Olmanın Destinasyon Üzerindeki Etkisinin Mann Whitney U Testi Analizi Sonuçları

Lokasyon değişkenine göre sakın şehir ağına dâhil olmanın destinasyon üzerindeki etkisinin belirlenmesi amacıyla anket verilerine Mann Whitney U testi uygulanmış ve elde edilen sonuçlara aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 3.23. Lokasyon Değişkenine Göre Mann Whitney U Testi Analizi Sonuçları

Boyutlar	Lokasyon	Kişi Sayısı	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Sosyal Etki	Akyaka	265	246,36	65286,00	30041,000	0,004*
	Seferihisar	265	284,64	75429,00		
	Toplam	530				
Sosyal Etki Olumsuz	Akyaka	265	238,82	63287,50	28042,500	0,000*
	Seferihisar	265	292,18	77427,50		
	Toplam	530				
Çevresel Etki	Akyaka	265	277,47	73529,50	31940,500	0,072
	Seferihisar	265	253,53	67185,50		
	Toplam	530				
Çevresel Etki Olumsuz	Akyaka	265	284,15	75300,50	30169,500	0,005*
	Seferihisar	265	246,85	65414,50		
	Toplam	530				
Gastronomik Etki	Akyaka	265	204,75	54259,00	19014,000	0,000*
	Seferihisar	265	326,25	86456,00		
	Toplam	530				
Gastronomik Etki Olumsuz	Akyaka	265	262,43	69545,00	34300,000	0,639
	Seferihisar	265	268,57	71170,00		
	Toplam	530				
Ekonomik Etki	Akyaka	265	248,28	65795,50	30550,500	0,009*
	Seferihisar	265	282,72	74919,50		
	Toplam	530				

Yerel halkın sakın şehir hareketine katılım düzeyleri lokasyon değişkenine göre incelendiğinde ölçeğin sosyal etki, çevresel etki olumsuz, gastronomik etki, sosyal etki olumsuz ve ekonomik etki alt boyutlarında anlamlı farklılıkların meydana ($p \leq 0.05$) geldiği tespit edilmiştir. Çevresel etki ve gastronomik etki olumsuz alt boyutlarında anlamlı farklılık meydana gelmediği ($p > 0.05$) tespit edilmiştir. Elde edilen sonuç doğrultusunda H_3 “Sakin şehir ağına dâhil olmanın lokasyon değişkenine göre yerel halkın algılarında anlamlı bir farklılık vardır.” hipotezi reddedilmiştir. H_{3a} , H_{3b} , H_{3c} , H_{3e} ve H_{3g} hipotezleri kabul edilmiştir.

Sonuç olarak sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisi değerlendirildiğinde Seferihisar kentindeki katılımcıların sosyal etki, sosyal etki olumsuz, gastronomik etki ve ekonomik etki boyutlarına katılım oranları Akyaka kentine göre daha yüksek olduğu söylenebilir. Ayrıca Akyaka kentindeki katılımcılar çevresel etki olumsuz boyutuna katılım oranları Seferihisar kentine göre daha yüksek olduğu söylenebilir.

3.7.4 Yaş Değişkeni Açısından Sakin Şehir Ağına Dâhil Olmanın Destinasyon Üzerindeki Etkisine İlişkin Kruskal Wallis Testi Analizi Sonuçları

Yaş değişkenine göre sakin şehir ağına dâhil olmanın destinasyon üzerindeki etkisinin belirlenmesi amacıyla anket verilerine Kruskal Wallis testi uygulanmış ve elde edilen sonuçlara aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 3.24. Yaş Değişkenine Göre Kruskal Wallis Testi Analizi Sonuçları

Boyutlar	Yaş	Kişi Sayısı	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p
Sosyal Etki	18-25	144	302,74	5	17,116	0,004*
	26-35	143	238,12			
	36-45	123	260,74			
	46-55	67	239,43			
	55-65	42	270,29			
	65 ve üzeri	11	327,82			
	Toplam	530				
Sosyal Etki Olumsuz	18-25	144	296,00	5	17,435	,004*
	26-35	143	252,46			
	36-45	123	283,43			
	46-55	67	229,04			
	55-65	42	227,05			
	65 ve üzeri	11	204,09			
	Toplam	530				
Çevresel Etki Olumsuz	18-25	144	275,15	5	9,732	0,083
	26-35	143	260,26			
	36-45	123	245,82			
	46-55	67	250,75			
	55-65	42	314,19			
	65 ve üzeri	11	331,36			
	Toplam	530				
	26-35	143	260,26			
	36-45	123	245,82			
	46-55	67	250,75			
	55-65	42	314,19			
	65 ve üzeri	11	331,36			
	Toplam	530				

Tablo 3.24. Yaş Değişkenine Göre Kruskal Wallis Testi Analizi Sonuçları (Devamı)

Boyutlar	Yaş	Kişi Sayısı	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p
Gastronomik Etki	18-25	144	313,59	5	22,882	0,000*
	26-35	143	250,53			
	36-45	123	235,16			
	46-55	67	271,19			
	55-65	42	229,43			
	65 ve üzeri	11	272,91			
	Toplam	530				
Gastronomik Etki Olumsuz	18-25	144	251,86	5	4,080	0,538
	26-35	143	270,47			
	36-45	123	280,64			
	46-55	67	265,57			
	55-65	42	242,46			
	65 ve üzeri	11	297,64			
	Toplam	530				
Ekonomik Etki	18-25	144	282,58	5	6,213	0,286
	26-35	143	244,76			
	36-45	123	276,08			
	46-55	67	270,42			
	55-65	42	241,31			
	65 ve üzeri	11	255,68			
	Toplam	530				

Yerel halkın yaş değişkeni açısından sakin şehir hareketine katılım düzeyine ilişkin görüşleri Kruskal Wallis testi ile karşılaştırıldığında sosyal etki, sosyal etki olumsuz, çevresel etki ve gastronomik etki alt boyutlarında anlamlı farklılıklarının meydana geldiği ($p \leq 0.05$) tespit edilmiştir. Ekonomik etki, gastronomik etki olumsuz ve çevresel etki olumsuz alt boyutlarında anlamlı farklılığın olmadığı ($p > 0.05$) görülmektedir. Elde edilen sonuç doğrultusunda H4 “Sakin şehir ağına dâhil olmanın yaş değişkeni değişkenine göre yerel halkın algılarında anlamlı bir farklılık vardır.” hipotezi reddedilmiştir. Alt boyutlarda meydana anlamlı farklılığın hangi kategoride gerçekleştiğini görebilmek amacıyla Mann Whitney U testi yapılmıştır.

Tablo 3.25. Yerel Halkın Yaş Değişkenine Göre Sosyal Etki Alt Boyutunda Mann Whitney U Testi Analizi Sonuçları

Boyut	Yaş	Kişi Sayısı	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Sosyal Etki	18-25	144	161,66	23278,50	7753,500	0,000*
	26-35	143	126,22	18049,50		
	Toplam	287				
	18-25	144	144,09	20749,50	7402,500	0,020*
	36-45	123	122,18	15028,50		
	Toplam	267				
	18-25	144	113,90	16402,00	3686,000	0,006*
	46-55	67	89,01	5964,00		
	Toplam	211				

Yapılan Mann Whitney U testi sonucunda sosyal etki alt boyutunda 18-25 yaş ile 26-35 yaş olanlar, 36-45 yaş olanlar ve 46-55 yaş olanlar arasında 18 -25 yaş grubu lehine anlamlı bir farklılık meydana geldiği tespit edilmiştir. Bu bağlamda 18-25 yaş olan kişilerin sakin şehir destinasyonun değerlendirilmesi ve sakin şehir kavramının sosyal etkilerine katılım oranı daha yüksektir. Elde edilen sonuç doğrultusunda H_{4a} “Sakin şehir ağına dâhil olmanın yaş değişkenine göre yerel halkın sosyal etki algılarında anlamlı bir farklılık vardır.” hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo 3.26. Yerel Halkın Yaş Değişkenine Göre Sosyal Etki Olumsuz Alt Boyutunda Mann Whitney U Testi Analizi Sonuçları

Boyut	Yaş	Kişi Sayısı	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Sosyal Etki Olumsuz	18-25	144	155,53	22396,50	8635,500	0,015*
	26-35	143	132,39	18931,50		
	Toplam	287				
	18-25	144	114,64	16507,50	3580,500	0,002*
	46-55	67	87,44	5858,50		
	Toplam	211				
	18-25	144	98,97	14251,00	2237,000	0,008*
	56-65	42	74,76	3140,00		
	Toplam	186				
	36-45	123	102,45	12601,00	3266,000	0,016*
	46-55	67	82,75	5544,00		
	Toplam	190				
	36-45	123	87,49	10761,00	2031,000	0,035*
	56-65	42	69,86	2934,00		
	Toplam	165				

Yapılan Mann Whitney U testi sonucunda sosyal etki olumsuz alt boyutunda 18-25 yaş ile 26-35 yaş olanlar, 46-55 yaş olanlar ve 56-65 yaş olanlar arasında 18 -25 yaş grubu lehine anlamlı bir farklılık meydana geldiği tespit edilmiştir. Ayrıca 36-45 yaş ile 46-55 yaş olanlar ve 56-65 yaş olanlar arasında 36-45 yaş grubu lehine anlamlı bir farklılık meydana geldiği tespit edilmiştir. Bu bağlamda 36-45 yaş ile 18-25 yaş olan kişilerin sakin şehir destinasyon yönetiminin değerlendirilmesi ve sakin şehir kavramının sosyal etki olumsuz ifadelerine katılım oranı daha yüksektir. Elde edilen sonuç doğrultusunda H_{4b} “Sakin şehir ağına dâhil olmanın yaş değişkenine göre yerel halkın sosyal etki olumsuz algılarında anlamlı bir farklılık vardır.” hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo 3.27. Yerel Halkın Yaş Değişkenine Göre Çevresel Etki Alt Boyutunda Mann Whitney U Testi Analizi Sonuçları

Boyut	Yaş	Kişi Sayısı	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Çevresel Etki	18-25	144	161,26	23222,00	7810,000	0,000*
	26-35	143	126,62	18106,00		
	Toplam	287				
	18-25	144	148,38	21367,00	6785,000	0,001*
	36-45	123	117,16	14411,00		
	Toplam	267				
	18-25	144	113,76	16381,00	3707,000	0,007*
	46-55	67	89,33	5985,00		
	Toplam	211				

Yapılan Mann Whitney U testi sonucunda çevresel etki alt boyutunda 18-25 yaş ile 26-35 yaş olanlar, 36-45 yaş olanlar ve 46-55 yaş olanlar arasında 18 -25 yaş grubu lehine anlamlı bir farklılık meydana geldiği tespit edilmiştir. Bu bağlamda 18-25 yaş olan kişilerin sakin şehir destinasyon yönetiminin değerlendirilmesi ve sakin şehir kavramının çevresel etkilerine katılım oranı daha yüksektir. Elde edilen sonuç doğrultusunda H_{4c} “Sakin şehir ağına dâhil olmanın yaş değişkenine göre yerel halkın çevresel etki algılarında anlamlı bir farklılık vardır.” hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo 3.28. Yerel Halkın Yaş Değişkeni Açısından Gastronomik Etki Alt Boyutunda Mann Whitney U Testi Analizi Sonuçları

Boyut	Yaş	Kişi Sayısı	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Gastronomik Etki	18-25	144	161,33	23232,00	7800,000	0,000*
	26-35	143	126,55	18096,00		
	Toplam	287				
	18-25	144	153,00	22031,50	6120,500	0,000*
	36-45	123	111,76	13746,50		
	Toplam	267				
	18-25	144	99,14	14276,50	2211,500	0,008*
	56-65	42	74,15	3114,50		
	Toplam	186				

Yapılan Mann Whitney U testi sonucunda gastronomik etki alt boyutunda 18-25 yaş ile 26-35 yaş olanlar, 36-45 yaş olanlar ve 56-65 yaş olanlar arasında 18 -25 yaş grubu lehine anlamlı bir farklılık meydana geldiği tespit edilmiştir. Bu bağlamda 18-25 yaş olan kişilerin sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisi ve sakin şehir kavramının gastronomik etkilerine katılım oranı daha yüksektir. Elde edilen sonuç doğrultusunda H_{4d} “Sakin şehir ağına dâhil olmanın yaş değişkenine göre yerel halkın gastronomik etki algılarında anlamlı bir farklılık vardır.” hipotezi kabul edilmiştir.

3.7.5 Meslek Değişkeni Açısından Sakin Şehir Ağına Dâhil Olmanın Destinasyon Üzerindeki Etkisine İlişkin Kruskal Wallis Testi Analizi Sonuçları

Meslek değişkenine göre sakin şehir ağına dâhil olmanın destinasyon üzerindeki etkisinin belirlenmesi amacıyla anket verilerine Kruskal Wallis testi uygulanmış ve elde edilen sonuçlara aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 3.29. Meslek Değişkeni Açısından Kruskal Wallis Testi Analizi Sonuçları

Boyutlar	Meslek	Kişi Sayısı	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p
Sosyal Etki	İşçi	189	262,17	5	7,677	0,175
	Memur	61	255,80			
	Öğrenci	68	306,90			
	Çalışmıyor	26	286,75			
	Emekli	69	266,78			
	İşyeri Sahibi	117	246,39			
	Toplam	530				
Sosyal Etki Olumsuz	İşçi	189	270,35	5	14,417	0,013*
	Memur	61	279,82			
	Öğrenci	68	311,02			
	Çalışmıyor	26	284,13			
	Emekli	69	233,57			
	İşyeri Sahibi	117	238,44			
	Toplam	530				
Çevresel Etki	İşçi	189	257,24	5	15,536	0,008*
	Memur	61	270,11			
	Öğrenci	68	302,49			
	Çalışmıyor	26	348,62			
	Emekli	69	258,90			
	İşyeri Sahibi	117	240,36			
	Toplam	530				
Çevresel Etki Olumsuz	İşçi	189	267,90	5	17,443	0,004*
	Memur	61	285,17			
	Öğrenci	68	292,64			
	Çalışmıyor	26	183,21			
	Emekli	69	294,63			
	İşyeri Sahibi	117	236,71			
	Toplam	530				
Gastronomik Etki	İşçi	189	260,72	5	22,098	0,001*
	Memur	61	242,13			
	Öğrenci	68	344,99			
	Çalışmıyor	26	245,62			
	Emekli	69	258,13			
	İşyeri Sahibi	117	247,96			
	Toplam	530				
Gastronomik Etki Olumsuz	İşçi	189	265,23	5	2,604	0,761
	Memur	61	278,58			
	Öğrenci	68	268,85			
	Çalışmıyor	26	295,96			
	Emekli	69	263,80			
	İşyeri Sahibi	117	251,39			
	Toplam	530				
Ekonomik Etki	İşçi	189	246,48	5	10,865	0,054
	Memur	61	266,02			
	Öğrenci	68	306,86			
	Çalışmıyor	26	240,56			
	Emekli	69	253,60			
	İşyeri Sahibi	117	284,48			
	Toplam	530				

Yerel halkın meslek değişkeni açısından sakin şehir hareketine katılım düzeyine ilişkin görüşleri Kruskal Wallis testi ile karşılaştırıldığında sosyal etki olumsuz, çevresel etki, çevresel etki olumsuz ve gastronomik etki alt boyutlarında anlamlı farklılıklarının meydana geldiği ($p \leq 0.05$) tespit edilmiştir. Ekonomik etki, gastronomik etki olumsuz ve sosyal etki olumsuz alt boyutlarında anlamlı farklılığın olmadığı ($p > 0.05$) görülmektedir. Elde edilen sonuç doğrultusunda H_5 : “Sakin şehir ağına dâhil olmanın meslek değişkenine göre yerel halkın algılarında anlamlı bir farklılık vardır.” hipotezi reddedilmiştir. Alt boyutlarda meydana anlamlı farklılığın hangi kategoride gerçekleştiğini görebilmek amacıyla Mann Whitney U testi yapılmıştır.

Tablo 3.30. Yerel Halkın Meslek Değişkenine Göre Sosyal Etki Olumsuz Alt Boyutunda Mann Whitney U Testi Analizi Sonuçları

Boyut	Meslek	Kişi Sayısı	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Sosyal Etki Olumsuz	Öğrenci	68	78,95	5368,50	1669,500	0,003*
	Emekli	69	59,20	4084,50		
	Toplam	137				
Sosyal Etki Olumsuz	Öğrenci	68	109,59	7452,00	2850,000	0,001*
	İşyeri Sahibi	117	83,36	9753,00		
	Toplam	185				

Yapılan Mann Whitney U testi sonucunda sosyal etki olumsuz alt boyutunda öğrenci ile emekli ve işyeri sahibi arasında öğrenci grubu lehine anlamlı bir farklılık meydana geldiği tespit edilmiştir. Bu bağlamda öğrenci olan kişilerin sakin şehir destinasyon yönetiminin değerlendirilmesi ve sakin şehir kavramının sosyal etki olumsuz ifadelerine katılım oranı daha yüksektir. Elde edilen sonuç doğrultusunda H_{5a} “Sakin şehir ağına dâhil olmanın meslek değişkenine göre yerel halkın sosyal etki olumsuz algılarında anlamlı bir farklılık vardır.” hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo 3.31. Yerel Halkın Meslek Değişkenine Göre Çevresel Etki Alt Boyutunda Mann Whitney U Testi Analizi Sonuçları

Boyut	Meslek	Kişi Sayısı	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Çevresel Etki	İşçi	189	123,30	23304,50	5349,500	0,040*
	Öğrenci	68	144,83	9848,50		
	Toplam	257				
	İşçi	189	103,53	19566,50	1651,500	0,004*
	Çalışmıyor	26	140,52	3653,50		
	Toplam	215				
	Memur	61	40,44	2467,00	576,000	0,044*
	Çalışmıyor	26	52,35	1361,00		
	Toplam	87				
	Öğrenci	68	107,82	7332,00	2970,000	0,004*
	İşyeri Sahibi	117	84,38	9873,00		
	Toplam	185				
	Çalışmıyor	26	59,17	1538,50	606,500	0,015*
	Emekli	69	43,79	3021,50		
	Toplam	95				
	Çalışmıyor	26	96,19	2501,00	892,000	0,001*
İşyeri Sahibi	117	66,62	7795,00			
Toplam						

Yapılan Mann Whitney U testi sonucunda çevresel etki alt boyutunda öğrenci ile işçi ve işyeri sahibi arasında öğrencilerin lehine anlamlı bir farklılık meydana geldiği tespit edilmiştir. Ayrıca çalışmayan katılımcılar ile işçi, memur, emekli ve işyeri sahibi arasında çalışmayan kişilerin lehine anlamlı bir farklılığın meydana geldiği tespit edilmiştir. Bu bağlamda öğrenci ve çalışmayan bireylerin sakin şehir destinasyon yönetiminin değerlendirilmesi ve sakin şehir kavramının çevresel etkilerine katılım oranı daha yüksektir. Elde edilen sonuç doğrultusunda H_{5b} “Sakin şehir ağına dâhil olmanın meslek değişkenine göre yerel halkın çevresel etki algılarında anlamlı bir farklılık vardır. “ hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo 3.32. Yerel Halkın Meslek Değişkenine Göre Çevresel Etki Olumsuz Alt Boyutunda Mann Whitney U Testi Analizi Sonuçları

Boyut	Meslek	Kişi Sayısı	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Çevresel Etki Olumsuz	İşçi	189	112,18	21201,50	1667,500	0,008*
	Çalışmıyor	26	77,63	2018,50		
	Toplam	215				
	Memur	61	49,19	3000,50	476,500	0,003*
	Çalışmıyor	26	31,83	827,50		
	Toplam	87				
	Memur	61	100,93	6156,50	2871,500	0,032*
	İşyeri Sahibi	117	83,54	9774,50		
	Toplam	178				
	Öğrenci	68	52,85	3593,50	520,500	0,002*
	Çalışmıyor	26	33,52	871,50		
	Toplam	94				
	Öğrenci	68	105,56	7178,00	3124,000	0,015*
	İşyeri Sahibi	117	85,70	10027,00		
	Toplam	185				
	Çalışmıyor	26	35,25	916,50	565,500	0,005*
	Emekli	69	52,80	3643,50		
	Toplam	95				
Emekli	69	105,54	7282,00	3206,000	0,019*	
İşyeri Sahibi	117	86,40	10109,00			
Toplam	186					

Yapılan Mann Whitney U testi sonucunda çevresel etki olumsuz alt boyutunda memur ile çalışmayan katılımcılar ve işyeri sahibi arasında memurların lehine anlamlı bir farklılık meydana geldiği tespit edilmiştir. Öğrenci ile işyeri sahibi ve çalışmayan katılımcılar arasında öğrencilerin lehine anlamlı bir farklılık olduğu görülmektedir. Emekliler ile işyeri sahibi ve çalışmayan bireyler arasında emeklilerin lehine anlamlı bir farklılığın olduğu tespit edilmiştir. Ayrıca çalışmayan katılımcılar ile işçi, emekli, memur ve öğrenciler arasında çalışmayan kişilerin aleyhine anlamlı bir farklılığın meydana geldiği tespit edilmiştir. Bu bağlamda memur, emekli, işçi ve öğrenci olan katılımcıların sakin şehir destinasyon yönetiminin değerlendirilmesi ve sakin şehir kavramının çevresel etki olumsuz ifadelerine katılım oranı daha yüksektir. Çalışmayan katılımcıların, sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisi ve sakin şehir kavramının çevresel etki olumsuz ifadelerine katılım oranı düşüktür. Elde edilen sonuç doğrultusunda H5c “Sakin şehir ağına dâhil olmanın meslek değişkenine göre yerel halkın çevresel etki olumsuz algılarında anlamlı bir farklılık vardır.” hipotezi kabul edilmiştir.

Tablo 3.33. Yerel Halkın Meslek Değişkenine Göre Gastronomik Etki Alt Boyutunda Mann Whitney U Testi Analizi Sonuçları

Boyut	Meslek	Kişi Sayısı	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Gastronomik Etki	İşçi	189	118,35	22368,50	4413,500	0,000*
	Öğrenci	60	158,60	10784,50		
	Toplam	257				
	Memur	61	51,18	3122,00	1231,000	0,000*
	Öğrenci	68	77,40	5263,00		
	Toplam	129				
	Öğrenci	68	52,46	3567,50	546,500	0,004*
	Çalışmıyor	26	34,52	897,50		
	Toplam	94				
	Öğrenci	68	78,81	5359,00	1679,000	0,004*
	Emekli	69	59,33	4094,00		
	Toplam	137				
	Öğrenci	68	115,73	7869,50	2432,500	0,000*
	İşyeri Sahibi	117	79,79	9335,50		
	Toplam	185				

Yapılan Mann Whitney U testi sonucunda gastronomik etki alt boyutunda öğrenciler ile işçi, memur, emekli, işyeri sahibi ve çalışmayan bireyler arasında öğrencilerin lehine anlamlı bir farklılık meydana geldiği tespit edilmiştir. Bu bağlamda öğrenci olan kişilerin sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisi ve sakin şehir kavramının gastronomik etkilerine katılım oranı daha yüksektir. Elde edilen sonuç doğrultusunda H5d “Sakin şehir ağına dâhil olmanın meslek değişkenine göre yerel halkın gastronomik etki algılarında anlamlı bir farklılık vardır. ” hipotezi kabul edilmiştir.

3.7.6 Ortalama Aylık Gelir Değişkeni Açısından Sakin Şehir Ağına Dâhil Olmanın Destinasyon Üzerindeki Etkisine İlişkin Kruskal Wallis Testi Analizi Sonuçları

Ortalama aylık gelir değişkenine göre sakin şehir ağına dâhil olmanın destinasyon üzerindeki etkinin belirlenmesi amacıyla anket verilerine Kruskal Wallis testi uygulanmış ve elde edilen sonuçlara aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 3.34. Ortalama Aylık Gelir Değişkenine Göre Kruskal Wallis Testi Analizi Sonuçları

Boyutlar	Aylık Gelir	Kişi Sayısı	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p
Sosyal Etki	1400 TLve altı	68	311,15	5	7,879	0,163
	1401-2400 TL	77	254,53			
	2401-3400 TL	129	263,32			
	3401-4400 TL	83	254,11			
	4401-5400 TL	81	269,50			
	5401 TL ve üstü	92	250,75			
	Toplam	530				
Sosyal Etki Olumsuz	1400 TLve altı	68	299,65	5	6,180	0,289
	1401-2400 TL	77	274,92			
	2401-3400 TL	129	268,58			
	3401-4400 TL	83	255,62			
	4401-5400 TL	81	245,81			
	5401 TL ve üstü	92	254,30			
	Toplam	530				
Çevresel Etki	1400 TLve altı	68	317,18	5	16,157	0,006*
	1401-2400 TL	77	284,21			
	2401-3400 TL	129	264,53			
	3401-4400 TL	83	223,30			
	4401-5400 TL	81	249,09			
	5401 TL ve üstü	92	265,52			
	Toplam	530				
Çevresel Etki Olumsuz	1400 TLve altı	68	239,86	5	5,628	0,344
	1401-2400 TL	77	284,96			
	2401-3400 TL	129	253,31			
	3401-4400 TL	83	260,87			
	4401-5400 TL	81	285,64			
	5401 TL ve üstü	92	271,71			
	Toplam	530				
Gastronomik Etki	1400 TLve altı	68	302,68	5	6,747	0,240
	1401-2400 TL	77	261,76			
	2401-3400 TL	129	267,13			
	3401-4400 TL	83	270,04			
	4401-5400 TL	81	258,96			
	5401 TL ve üstü	92	240,53			
	Toplam	530				
Gastronomik Etki Olumsuz	1400 TLve altı	68	270,01	5	10,917	0,053
	1401-2400 TL	77	218,12			
	2401-3400 TL	129	280,86			
	3401-4400 TL	83	286,64			
	4401-5400 TL	81	268,27			
	5401 TL ve üstü	92	258,78			
	Toplam	530				
Ekonomik Etki	1400 TLve altı	68	285,15	5	7,761	0,170
	1401-2400 TL	77	272,35			
	2401-3400 TL	129	241,39			
	3401-4400 TL	83	275,91			
	4401-5400 TL	81	246,91			
	5401 TL ve üstü	92	286,02			
	Toplam	530				

Yerel halkın ortalama aylık gelir değişkeni açısından sakin Şehir hareketine katılım düzeyine ilişkin görüşleri Kruskal Wallis testi ile karşılaştırıldığında çevresel etki alt boyutunda anlamlı farklılıklarının meydana geldiği ($p \leq 0.05$) tespit edilmiştir. Ekonomik etki, sosyal etki, sosyal etki olumsuz, gastronomik etki, çevresel etki olumsuz ve gastronomik etki olumsuz alt boyutlarında anlamlı farklılığın olmadığı ($p > 0.05$) görülmektedir. Elde edilen sonuç doğrultusunda H_6 “Sakin Şehir ağına dâhil olmanın ortalama aylık gelir değişkenine göre yerel halkın algılarında anlamlı bir farklılık vardır.” hipotezi reddedilmiştir. Alt boyutlarda meydana anlamlı farklılığın hangi kategoride gerçekleştiğini görebilmek amacıyla Mann Whitney U testi yapılmıştır.

Tablo 3.35. Yerel Halkın Ortalama Aylık Gelir Değişkenine Göre Çevresel Etki Alt Boyutunda Mann Whitney U Testi Analizi Sonuçları

Boyut	Aylık Gelir	Kişi Sayısı	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Çevresel Etki	1400TL ve altı	68	111,52	7583,50	3534,500	0,025*
	2401-3400 TL	129	92,40	11919,50		
	Toplam	197				
	1400TL ve altı	68	91,28	6207,00	1783,000	0,000*
	3401-4400 TL	83	63,48	5269,00		
	Toplam	151				
	1400TL ve altı	68	84,91	5774,00	2080,000	0,010*
	4401-5400 TL	81	66,68	5401,00		
	Toplam	149				
	1400TL ve altı	68	89,60	6093,00	2509,000	0,032*
	5401 ve üstü	92	73,77	6787,00		
	Toplam	160				
	1401-2400 TL	77	90,28	6951,50	2442,500	0,010*
	3401-4400 TL	83	71,43	5928,50		
Toplam	160					

Yapılan Mann Whitney U testi sonucunda çevresel etki alt boyutunda 1400 TL ve altı geliri olan katılımcılar ile 2401-3400TL, 3401-4400TL, 4401-5400TL ve 5401-ve üstü gelir sağlayan katılımcılar arasında 1400TLve altı lehine anlamlı bir farklılık meydana geldiği tespit edilmiştir. Ayrıca 1401-2400 TL ile 3401-4400 TL geliri olan kişiler arasında 1401-2400TL geliri olan katılımcıların lehine anlamlı bir farklılığın meydana geldiği tespit edilmiştir. Bu bağlamda 1400TL ve altı geliri olan katılımcıların sakin Şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisi ve sakin Şehir kavramının çevresel etkilerine katılım oranı daha yüksektir. Elde edilen sonuç doğrultusunda H_{6a} “Sakin Şehir ağına dâhil olmanın ortalama aylık gelir değişkenine göre yerel halkın çevresel etki algılarında anlamlı bir farklılık vardır. “ hipotezi kabul edilmiştir.

3.7.7 Öğrenim Durumu Değişkeni Açısından Sakin Şehir Ağına Dâhil Olmanın Destinasyon Üzerindeki Etkisine İlişkin Kruskal Wallis Testi Analizi Sonuçları

Öğrenim durumu değişkenine göre sakın şehir ağına dâhil olmanın destinasyon üzerindeki etkisinin belirlenmesi amacıyla anket verilerine Kruskal Wallis testi uygulanmış ve elde edilen sonuçlara aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 3.36. Öğrenim Durumu Değişkenine Göre Kruskal Wallis Testi Analizi Sonuçları

Boyutlar	Öğrenim Durumu	Kişi Sayısı	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p
Sosyal Etki	İlköğretim	32	251,59	4	10,230	0,037*
	Ortaöğretim	124	232,98			
	Ön Lisans	137	291,41			
	Lisans	209	267,66			
	Lisansüstü	28	282,57			
	Toplam	530				
Sosyal Etki Olumsuz	İlköğretim	32	255,08	4	5,282	0,260
	Ortaöğretim	124	250,53			
	Ön Lisans	137	284,46			
	Lisans	209	259,20			
	Lisansüstü	28	297,96			
	Toplam	530				
Çevresel Etki	İlköğretim	32	235,83	4	2,950	0,566
	Ortaöğretim	124	256,35			
	Ön Lisans	137	276,22			
	Lisans	209	270,83			
	Lisansüstü	28	247,66			
	Toplam	530				
Çevresel Etki Olumsuz	İlköğretim	32	276,83	4	7,896	0,095
	Ortaöğretim	124	246,69			
	Ön Lisans	137	253,19			
	Lisans	209	275,17			
	Lisansüstü	28	323,98			
	Toplam	530				
Gastronomik Etki	İlköğretim	32	242,45	4	2,261	0,688
	Ortaöğretim	124	261,20			
	Ön Lisans	137	280,51			
	Lisans	209	262,46			
	Lisansüstü	28	260,07			
	Toplam	530				

Tablo 3.36. Öğrenim Durumu Değişkenine Göre Kruskal Wallis Testi Analizi Sonuçları
(devamı)

Boyutlar	Öğrenim Durumu	Kişi Sayısı	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p
Gastronomik Etki Olumsuz	İlköğretim	32	288,94	4	1,914	0,752
	Ortaöğretim	124	254,09			
	Ön Lisans	137	268,52			
	Lisans	209	268,69			
	Lisansüstü	28	250,70			
	Toplam	530				
Ekonomik Etki	İlköğretim	32	257,70	4	2,107	0,716
	Ortaöğretim	124	250,51			
	Ön Lisans	137	275,73			
	Lisans	209	269,74			
	Lisansüstü	28	259,11			
	Toplam	530				

Yerel halkın öğrenim durumu değişkeni açısından sakin şehir hareketine katılım düzeyine ilişkin görüşleri Kruskal Wallis testi ile karşılaştırıldığında sosyal etki alt boyutunda anlamlı farklılıklarının meydana geldiği ($p \leq 0.05$) tespit edilmiştir. Ekonomik etki, çevresel etki, sosyal etki olumsuz, gastronomik etki, çevresel etki olumsuz ve gastronomik etki olumsuz alt boyutlarında anlamlı farklılığın olmadığı ($p > 0.05$) görülmektedir. Elde edilen sonuç doğrultusunda H_7 “Sakin şehir ağına dâhil olmanın öğrenim durumu değişkenine göre yerel halkın algılarında anlamlı bir farklılık vardır.” hipotezi reddedilmiştir. Alt boyutlarda meydana anlamlı farklılığın hangi kategoride gerçekleştiğini görebilmek amacıyla Mann Whitney U testi yapılmıştır.

Tablo 3.37. Yerel Halkın Öğrenim Durumu Değişkenine Göre Sosyal Etki Alt Boyutunda Mann Whitney U Testi Analizi Sonuçları

Boyut	Öğrenim Durumu	Kişi Sayısı	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Sosyal Etki	Orta Öğretim	124	116,75	14476,50	6726,500	0,004*
	Ön Lisans	137	143,90	19714,50		
	Toplam	261				
Sosyal Etki	Orta Öğretim	124	152,55	18916,50	11166,000	0,034*
	Lisans	209	175,57	36694,50		
	Toplam	333				

Yapılan Mann Whitney U testi sonucunda sosyal etki alt boyutunda orta öğretim mezunu ve ön lisans mezunu olan bireyler arasında ön lisans mezunlarının lehine anlamlı bir farklılık meydana geldiği tespit edilmiştir. Ayrıca orta öğretim ve lisans mezunu olan katılımcılar arasında lisans mezunlarının lehine anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. Bu bağlamda orta öğretim mezunlarının sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisi ve sakin şehir kavramının sosyal etkilerine katılım oranı düşüktür. Elde edilen sonuç doğrultusunda H_{7a} “Sakin şehir ağına dâhil olmanın öğrenim durumu değişkenine göre yerel halkın sosyal etki algılarında anlamlı bir farklılık vardır. ” hipotezi kabul edilmiştir.

3.7.8 İkamet Durumu Değişkeni Açısından Sakin Şehir Ağına Dâhil Olmanın Destinasyon Üzerindeki Etkisine İlişkin Kruskal Wallis Testi Analizi Sonuçları

İkamet durumu değişkenine göre sakin şehir ağına dâhil olmanın destinasyon üzerindeki etkinin belirlenmesi amacıyla anket verilerine Kruskal Wallis testi uygulanmış ve elde edilen sonuçlara aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 3.38. İkamet Durumu Değişkeni Açısından Kruskal Wallis Testi Analizi Sonuçları

Boyutlar	İkamet	Kişi Sayısı	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p
Sosyal Etki Olumlu	1 yıldan az	283,11	19	5	18,181	0,003*
	1-5 yıl	284,16	129			
	6-10 yıl	257,59	107			
	11-15 yıl	302,14	78			
	16-20 yıl	200,12	60			
	21 yıl ve üzeri	259,45	137			
	Toplam	530				
Sosyal Etki Olumsuz	1 yıldan az	303,95	19	5	3,813	0,577
	1-5 yıl	274,26	129			
	6-10 yıl	256,64	107			
	11-15 yıl	276,40	78			
	16-20 yıl	243,83	60			
	21 yıl ve üzeri	262,12	137			
	Toplam	530				

Tablo 3.38. İkamet Durumu Değişkeni Kruskal Wallis Testi Analizi Sonuçları (devamı)

Boyutlar	İkamet	Kişi Sayısı	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p
Çevresel Etki	1 yıldan az	353,79	19	5	9,332	0,092
	1-5 yıl	270,29	129			
	6-10 yıl	256,52	107			
	11-15 yıl	271,19	78			
	16-20 yıl	234,88	60			
	21 yıl ve üzeri	265,94	137			
	Toplam	530				
Çevresel Etki Olumsuz	1 yıldan az	230,26	19	5	6,021	0,304
	1-5 yıl	249,24	129			
	6-10 yıl	281,25	107			
	11-15 yıl	289,99	78			
	16-20 yıl	253,05	60			
	21 yıl ve üzeri	264,90	137			
	Toplam	530				
Gastronomik Etki	1 yıldan az	266,55	19	5	7,473	0,188
	1-5 yıl	251,67	129			
	6-10 yıl	270,43	107			
	11-15 yıl	274,88	78			
	16-20 yıl	227,85	60			
	21 yıl ve üzeri	285,67	137			
	Toplam	530				
Gastronomik Etki Olumsuz	1 yıldan az	265,84	19	5	5,709	0,336
	1-5 yıl	268,67	129			
	6-10 yıl	249,14	107			
	11-15 yıl	241,44	78			
	16-20 yıl	285,92	60			
	21 yıl ve üzeri	280,00	137			
	Toplam	530				
Ekonomik Etki	1 yıldan az	269,26	19	5	7,082	0,215
	1-5 yıl	275,86	129			
	6-10 yıl	262,45	107			
	11-15 yıl	266,28	78			
	16-20 yıl	218,98	60			
	21 yıl ve üzeri	277,53	137			
	Toplam	530				

Yerel halkın ikamet durumu değişkeni açısından sakin şehir hareketine katılım düzeyine ilişkin görüşleri Kruskal Wallis testi ile karşılaştırıldığında sosyal etki alt boyutunda anlamlı farklılıklarının meydana geldiği ($p \leq 0.05$) tespit edilmiştir. Ekonomik etki, çevresel etki, sosyal etki olumsuz, gastronomik etki, çevresel etki olumsuz ve gastronomik etki olumsuz alt boyutlarında anlamı farklılığın olmadığı ($p > 0.05$) görülmektedir. Elde edilen sonuç doğrultusunda H_8 “Sakin şehir ağına dâhil olmanın ikâmet değişkenine göre yerel

halkın algılarında anlamlı bir farklılık vardır.” hipotezi reddedilmiştir. Alt boyutlarda meydana anlamlı farklılığın hangi kategoride gerçekleştiğini görebilmek amacıyla Mann Whitney U testi yapılmıştır.

Tablo 3.39. Yerel Halkın İkamet Durumu Değişkenine Göre Sosyal Etki Alt Boyutunda Mann Whitney U Testi Analizi Sonuçları

Boyut	İkamet	Kişi Sayısı	Sıra Ortalaması	Sıra Toplamı	U	p
Sosyal Etki	1 yıldan az	19	50,55	960,50	369,500	0,021*
	16-21 yıl	60	36,66	2199,50		
	Toplam	79				
	1-5 yıl	129	104,42	13470,00	2655,000	0,000*
	16-20 yıl	60	74,75	4485,00		
	Toplam	189				
	6-10 yıl	107	90,59	9693,00	2505,000	0,018*
	16-20 yıl	60	72,25	4335,00		
	Toplam	167				
	11-15 yıl	78	80,88	6309,00	1450,000	0,000*
	16-20 yıl	60	54,70	3282,00		
	Toplam	138				
	11-15 yıl	78	119,38	9312,00	4455,000	0,042*
	21 yıl ve üzeri	137	101,52	13908,00		
	Toplam	215				
	16-20 yıl	60	83,76	5025,50	3195,500	0,013*
	21 yıl ve üzeri	137	105,68	14477,50		
	Toplam	197				

Yapılan Mann Whitney U testi sonucunda sosyal etki alt boyutunda 1 yıldan az ikamet eden katılımcılar ile 16-21 yıl ikamet edenler arasında 1 yıldan az ikamet edenlerin lehine anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. 1-5 yıl ikamet edenler ile 16-20 yıl arasında 1-15 yıl ikamet edenlerin lehine anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. 6-10 yıl ikamet edenler ile 16-20 yıl arasında 6-10 yıl ikamet edenlerin lehine anlamlı bir farklılık tespit edilmiştir. 11-15 yıl ikamet edenler ile 16-20 yıl ve 21yıl üresi arasında 11-15 yıl ikamet edenlerin lehine anlamlı bir fark olduğu görülmüştür. 16-20 yıl ikamet edenler ile 21 yıl ve üzeri arasında 21 yıl ve üzeri ikamet edenlerin lehine, anlamlı bir farklılık meydana geldiği tespit edilmiştir. Elde edilen sonuç doğrultusunda H_{8a} “Sakin şehir ağına dâhil olmanın ikamet değişkenine göre yerel halkın sosyal etki algılarında anlamlı bir farklılık vardır.” hipotezi kabul edilmiştir.

3.7.9 Cittaslow Hakkında Bilgi Değişkeni Açısından Sakin Şehir Ağına Dâhil Olmanın Destinasyon Üzerindeki Etkisine İlişkin Kruskal Wallis Testi Analizi Sonuçları

Cittaslow hakkında bilgi değişkenine göre sakın şehir ağına dâhil olmanın destinasyon üzerindeki etkisinin belirlenmesi amacıyla anket verilerine Kruskal Wallis testi uygulanmış ve elde edilen sonuçlara aşağıdaki tabloda yer verilmiştir.

Tablo 3.40. Cittaslow Hakkında Bilgi Değişkeni Açısından Kruskal Wallis Testi Analizi Sonuçları

Boyutlar	Cittaslow Bilgi	Kişi Sayısı	Sıra Ortalaması	sd	χ^2	p
Sosyal Etki	Evet	302	272,67	2	1,739	0,419
	Kısmen	198	257,72			
	Hayır	30	244,68			
	Toplam	530				
Sosyal Etki Olumsuz	Evet	302	275,57	2	5,102	0,078
	Kısmen	198	257,50			
	Hayır	30	216,87			
	Toplam	530				
Çevresel Etki	Evet	302	256,53	2	2,465	0,292
	Kısmen	198	276,49			
	Hayır	30	283,28			
	Toplam	530				
Çevresel Etki Olumsuz	Evet	302	271,39	2	1,745	0,418
	Kısmen	198	254,41			
	Hayır	30	279,47			
	Toplam	530				
Gastronomik Etki	Evet	302	271,30	2	1,942	0,379
	Kısmen	198	261,62			
	Hayır	30	232,68			
	Toplam	530				
Gastronomik Etki Olumsuz	Evet	302	257,81	2	2,279	0,320
	Kısmen	198	278,26			
	Hayır	30	258,67			
	Toplam	530				
Ekonomik Etki	Evet	302	272,24	2	2,435	0,296
	Kısmen	198	252,52			
	Hayır	30	283,35			
	Toplam	530				

Yerel halkın cittaslow hakkında bilgi sahibi olma değişkeni açısından sakin şehir hareketine katılım düzeyine ilişkin görüşleri Kruskal Wallis testi ile karşılaştırıldığında ekonomik etki, sosyal etki, çevresel etki, sosyal etki olumsuz, gastronomik etki, çevresel etki olumsuz ve gastronomik etki olumsuz alt boyutlarında anlamı farklılığın olmadığı ($p>0.05$) görülmektedir. Elde edilen sonuç doğrultusunda H_0 “Sakin şehir ağına dâhil olmanın cittaslow hakkında bilgi değişkenine göre yerel halkın algılarında anlamlı bir farklılık vardır. ” hipotezi reddedilmiştir. Dolayısıyla yerel halkın, sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisi ve sakin şehir hareketine katılımı üzerindeki etkilerin belirlenmesinde cittaslow hakkında bilgiye sahip olma değişkenin belirleyici bir role sahip olmadığı söylenebilir.

3.7.10 Yerel Halkın Yaş, Meslek, Ortalama Aylık Gelir, ğrenim Durumu ve İkamet Durumu İle Sakin şehir Olmanın Destinasyon zerindeki Etkisi İle Karşılaştırılması

Korrelasyon analizi, aralık ve rasyo seviyesinde ölçülmüş iki değişken arasındaki ilişkinin veya bağımlılığın şiddetini belirlemeye yönelik bir analiz tekniğidir. Korrelasyon analizi sonucunda hesaplanan korrelasyon katsayısı “r” ile gösterilir ve -1 ile +1 arası değerler alabilir. Korrelasyon kat sayılarında 0,00 ile 0,25 arası değerin ‘ok zayıf’, 0,26 ile 0,49 arası değerin ‘zayıf’, 0,50 ile 0,69 arası değerin ‘orta’, 0,70 ile 0,89 arası değerin ‘yüksek’, 0,90 ile 1,00 arası değerin ise ‘ok yüksek’ olduğu ifade edilir. Korrelasyon katsayısının pozitif olması değişkenler arasında doğrusal bir ilişkinin olduğunu, negatif olması ise ters yönlü bir ilişkinin olduğunu göstermektedir. Katsayının “0” olması durumunda ise iki değişken arasında herhangi bir ilişkinin olmadığı anlamına gelmektedir (Coşkun, vd., (2017: 235-236); (Orhunbilge, 2017).

Tablo 3.41. Farklılık Analizine İlişkin Bulgular

		Yaş	Meslek	Ortalama Aylık Gelir	Öğrenim Durumu	İkamet Durumu	Ekonomik Etki	Gastronomik Etki Olumsuz	Gastronomik Etki	Çevresel Etki Olumsuz	Çevresel Etki	Sosyal Etki Olumsuz	Sosyal Etki
Yaş	r	1,000	,292**	,396**	-,177**	,174**	-,035	-,031	-,150**	,005	-,112**	-,132**	-,081
	p	.	,000	,000	,000	,000	,416	,477	,001	,917	,010	,002	,062
Meslek	r	,292**	1,000	,270**	,193**	,005	,083	-,028	-,016	-,059	-,018	-,086*	-,019
	p	,000	.	,000	,000	,901	,058	,526	,710	,176	,681	,048	,662
Ortalama Aylık Gelir	r	,396**	,270**	1,000	,156**	,107*	,003	,032	-,091*	,047	-,114**	-,097*	-,071
	p	,000	,000	.	,000	,014	,943	,466	,037	,278	,009	,026	,100
Öğrenim Durumu	r	-,177**	,193**	,156**	1,000	-,184**	,034	,002	,006	,090*	,033	,030	,071
	p	,000	,000	,000	.	,000	,440	,964	,893	,039	,444	,488	,103
İkamet Durumu	r	,174**	,005	,107*	-,184**	1,000	-,016	,041	,052	,034	-,052	-,044	-,077
	p	,000	,901	,014	,000	.	,721	,343	,234	,435	,228	,308	,076
Ekonomik Etki	r	-,035	,083	,003	,034	-,016	1,000	,011	,474**	,036	,395**	,478**	,483**
	p	,416	,058	,943	,440	,721	.	,807	,000	,403	,000	,000	,000
Gastronomik Etki Olumsuz	r	,031	-,028	,032	,002	,041	,011	1,000	-,039	-,217**	-,003	-,023	-,042
	p	,477	,526	,466	,964	,343	,807	.	,372	,000	,944	,600	,337

Tablo 3.41. Farklılık Analizine İlişkin Bulgular (devamı)

		Yaş	Meslek	Ortalama Aylık Gelir	Öğrenim Durumu	İkamet Durumu	Ekonomik Etki	Gastronomik Etki Olumsuz	Gastronomik Etki	Çevresel Etki Olumsuz	Çevresel Etki	Sosyal Etki Olumsuz	Sosyal Etki
Gastronomik Etki	r	-,150**	-,016	-,091*	,006	,052	,474**	-,039	1,000	-,052	,455**	,447**	,443**
	p	,001	,710	,037	,893	,234	,000	,372	.	,235	,000	,000	,000
Çevresel Etki Olumsuz	r	,005	-,059	,047	,090*	,034	,036	-,217**	-,052	1,000	-,241**	,031	-,023
	p	,917	,176	,278	,039	,435	,403	,000	,235	.	,000	,474	,602
Çevresel Etki	r	-,112**	-,018	-,114**	,033	-,052	,395**	-,003	,455**	-,241**	1,000	,314**	,470**
	p	,010	,681	,009	,444	,228	,000	,944	,000	,000	.	,000	,000
Sosyal Etki Olumsuz	r	-,132**	-,086*	-,097*	,030	-,044	,478**	-,023	,447**	,031	,314**	1,000	,434**
	p	,002	,048	,026	,488	,308	,000	,600	,000	,474	,000	.	,000
Sosyal Etki	r	-,081	-,019	-,071	,071	-,077	,483**	-,042	,443**	-,023	,470**	,434**	1,000
	p	,062	,662	,100	,103	,076	,000	,337	,000	,602	,000	,000	.

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

* . Correlation is significant at the 0.05 level (2-tailed).

Yerel halkın sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisine ilişkin ölçeğin alt boyutlardan aldıkları puanlar ile yaş, meslek, öğrenim durumu, ortalama aylık gelir ve ikamet durumu değişkenleri arasındaki ilişkiler korelasyon analizi ile incelemiştir. Yapılan analizler sonucunda ölçeğin alt boyutları ve değişkenler arasında anlamlı ilişkilerin olduğu ($p \leq .05$) tespit edilmiştir.

Ekonomik etki alt boyutu ile gastronomik etki, çevresel etki, sosyal etki olumsuz ve sosyal etki alt boyutlarında orta düzeyde pozitif yönlü anlamlı ilişkilerin olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla yerel halkın sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisinin değerlendirilmesinde ekonomik etki düzeylerinin artması sonucunda gastronomik etki, çevresel etki, sosyal etki olumsuz ve sosyal etki düzeylerinin de arttığı söylenebilir.

Gastronomik etki olumsuz alt boyutu ile çevresel etki olumsuz alt boyutu arasında çok zayıf negatif yönlü anlamlı ilişkilerin olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla yerel halkın, sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisinin değerlendirilmesinde gastronomik etki olumsuz etki düzeylerinin artması sonucunda çevresel etki olumsuz alt boyutunun etki düzeylerin azaldığı söylenebilir.

Gastronomik etki alt boyutu ile ekonomik etki, çevresel etki, sosyal etki olumsuz ve sosyal etki alt boyutlarında orta düzeyde pozitif yönlü anlamlı ilişkilerin olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisinin değerlendirilmesinde gastronomik etki düzeylerinin artması sonucunda ekonomik etki, çevresel etki, sosyal etki olumsuz ve sosyal etki düzeylerinin de arttığı söylenebilir. Ayrıca gastronomik etki boyutu ile yerel halkın yaş değişkeni ve ortalama aylık gelir değişkeni arasında çok zayıf negatif yönlü anlamlı ilişkinin olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla yerel yaş değişkeninin düşmesi ve ortalama aylık gelir değişkeni azaması gastronomik etki boyutunu olumsuz yönde etkilemektedir.

Çevresel etki olumsuz alt boyutu ile gastronomik etki olumsuz ve çevresel etki alt boyutu arasında çok zayıf negatif yönlü anlamlı ilişkilerin olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla yerel halkın sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisinin değerlendirilmesinde çevresel etki olumsuz etki düzeylerinin artması sonucunda gastronomik etki olumsuz ve çevresel etki alt boyutunun etki düzeylerin azaldığı söylenebilir. Ayrıca çevresel etki olumsuz boyutu ile yerel halkın öğrenim durumu değişkeni arasında çok zayıf negatif yönlü anlamlı ilişkinin olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla yerel halkın öğrenim

durumu düştükçe azaması çevresel etki olumsuz boyutunu olumsuz yönde etkilemektedir.

Çevresel etki alt boyutu ile ekonomik etki, gastronomik etki, sosyal etki olumsuz ve sosyal etki alt boyutlarında orta düzeyde pozitif yönlü anlamlı ilişkilerin olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla yerel halkın sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisinin değerlendirilmesinde çevresel etki düzeylerinin artması sonucunda ekonomik etki, gastronomik etki, sosyal etki olumsuz ve sosyal etki düzeylerinin de arttığı söylenebilir. Ayrıca çevresel etki boyutu ile yerel halkın yaş değişkeni ve ortalama aylık gelir değişkeni arasında çok zayıf negatif yönlü anlamlı ilişkinin olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla yerel yaş değişkeninin düşmesi ve ortalama aylık gelir değişkeni azaması çevresel etki boyutunu olumsuz yönde etkilemektedir.

Sosyal etki olumsuz alt boyutu ile ekonomik etki, çevresel etki, gastronomik etki ve sosyal etki alt boyutlarında orta düzeyde pozitif yönlü anlamlı ilişkilerin olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla yerel halkın sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisinin değerlendirilmesinde sosyal etki olumsuz düzeylerinin artması sonucunda ekonomik etki, çevresel etki, gastronomik ve sosyal etki düzeylerinin de arttığı söylenebilir. Ayrıca sosyal etki olumsuz boyutu ile yerel halkın yaş, meslek değişkeni ve ortalama aylık gelir değişkeni arasında çok zayıf negatif yönlü anlamlı ilişkinin olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla yerel yaş değişkeninin düşmesi, meslekler arası farklar ve ortalama aylık gelir değişkeni azaması gastronomik etki boyutunu olumsuz yönde etkilemektedir.

Sosyal etki alt boyutu ile ekonomik etki, gastronomik etki, sosyal etki olumsuz ve çevresel etki alt boyutlarında orta düzeyde pozitif yönlü anlamlı ilişkilerin olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla yerel halkın sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisinin değerlendirilmesinde sosyal etki düzeylerinin artması sonucunda ekonomik etki, gastronomik etki, sosyal etki olumsuz ve çevresel etki düzeylerinin de arttığı söylenebilir.

Tablo 3.42. Hipotezlerin Test Sonuçları

No	Hipotezler	Sonuç
H ₁	Cinsiyet açısından sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisine ilişkin görüşlerde anlamlı bir farklılık vardır.	Red
H _{1a}	Cinsiyet açısından sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisine ilişkin sosyal etki görüşlerinde anlamlı bir farklılık vardır.	Kabul
H _{1b}	Cinsiyet açısından sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisine ilişkin sosyal etki olumsuz görüşlerinde anlamlı bir farklılık vardır.	Kabul
H ₂	Medeni durum açısından sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisine ilişkin görüşlerde anlamlı bir farklılık vardır.	Red
H ₃	Lokasyon açısından sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisine ilişkin görüşlerde anlamlı bir farklılık vardır.	Red
H _{3a}	Lokasyon açısından sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisine ilişkin sosyal etki görüşlerinde anlamlı bir farklılık vardır.	Kabul
H _{3b}	Lokasyon açısından sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisine ilişkin sosyal etki olumsuz görüşlerinde anlamlı bir farklılık vardır.	Kabul
H _{3c}	Lokasyon açısından sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisine ilişkin çevresel etki görüşlerinde anlamlı bir farklılık vardır.	Kabul
H _{3e}	Lokasyon açısından sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisine ilişkin gastronomik etki görüşlerinde anlamlı bir farklılık vardır.	Kabul
H _{3g}	Lokasyon açısından sakin sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisine ilişkin ekonomik etki görüşlerinde anlamlı bir farklılık vardır.	Kabul
H ₄	Yaş değişkeni açısından sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisine ilişkin görüşlerde anlamlı bir farklılık vardır.	Red
H _{4a}	Yaş değişkeni açısından sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisine ilişkin sosyal etki görüşlerinde anlamlı bir farklılık vardır.	Kabul
H _{4b}	Yaş değişkeni açısından sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisine ilişkin sosyal etki olumsuz görüşlerinde anlamlı bir farklılık vardır.	Kabul
H _{4c}	Yaş değişkeni açısından sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisine ilişkin çevresel etki görüşlerinde anlamlı bir farklılık vardır.	Kabul
H _{4e}	Yaş değişkeni açısından sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisine ilişkin gastronomik etki görüşlerinde anlamlı bir farklılık vardır.	Kabul
H ₅	Meslek değişkeni açısından sakin şehir destinasyon yönetiminin değerlendirilmesine ilişkin görüşlerde anlamlı bir farklılık vardır.	Red
H _{5b}	Meslek değişkeni sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisine ilişkin sosyal etki olumsuz görüşlerinde anlamlı bir farklılık vardır.	Kabul

Tablo 3.42. Hipotezlerin Test Sonuçları (devamı)

No	Hipotezler	Sonuç
H _{5c}	Meslek değişkeni açısından sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisine ilişkin çevresel etki görüşlerinde anlamlı bir farklılık vardır.	Kabul
H _{5d}	Meslek değişkeni açısından sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisine ilişkin çevresel etki olumsuz görüşlerinde anlamlı bir farklılık vardır.	Kabul
H _{5e}	Meslek değişkeni açısından sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisine ilişkin gastronomik etki görüşlerinde anlamlı bir farklılık vardır.	Kabul
H ₆	Ortalama aylık gelir değişkeni açısından sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisine ilişkin görüşlerde anlamlı bir farklılık vardır.	Red
H _{6c}	Ortalama aylık gelir değişkeni açısından sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisine ilişkin çevresel etki görüşlerinde anlamlı bir farklılık vardır.	Kabul
H ₇	Öğrenim durumu değişkeni açısından sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisine ilişkin görüşlerde anlamlı bir farklılık vardır.	Red
H _{7a}	Öğrenim durumu değişkeni açısından sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisine ilişkin sosyal etki görüşlerinde anlamlı bir farklılık vardır.	Kabul
H ₈	İkamet değişkeni açısından sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisine ilişkin görüşlerde anlamlı bir farklılık vardır.	Red
H _{8a}	İkamet değişkeni açısından sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisine ilişkin sosyal etki görüşlerinde anlamlı bir farklılık vardır.	Kabul
H ₉	Cittaslow hakkında bilgi değişkeni açısından sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisine ilişkin görüşlerde anlamlı bir farklılık vardır.	Red

3.8 Nitel Araştırma Bulguları

Görüşmelerden elde edilen veriler sonucunda, Seferihisar ve Akyaka kentlerinin sakin şehir olmasının destinasyon üzerindeki etkilerinin değerlendirilmesinde; sakinliğin kaybolmasına yönelik tehditler, yaşanan ekonomik gelişmeler, yaşanan gastronomik gelişmeler ve cittaslow ağının kent üzerindeki etkisi şeklinde belirlenen temalara göre değerlendirilmiştir.

Tablo 3.43. Kod Listesi

Temalar	Alt Temalar
Sakinliğin Kaybolmasına Yönelik Tehditler	Yapılaşma Sorunu Trafik Sorunu Plajların Kirlenmesi Altyapı Sorunları Gürültü Kirliliği Nüfus Yoğunluğu Taşıma Kapasitesi Çevre Kirliliği Otopark Sorunu
Yaşanan Ekonomik Gelişmeler	Ekonomik Kazanç Turizm Faaliyetlerinin Artması Ulaşım Faaliyetlerindeki Artış Gıda Faaliyetlerindeki Artış Gayrimenkul Fiyatlarındaki Artış Tarımsal Destek
Yaşanan Gastronomik Gelişmeler	Gastronomik Ürün Tanıtım Faaliyetleri Gastronomik Ürünlerin Üretimi ve Sunumu Kentte Düzenlenen Festivaller Gastronomik Ürünlerdeki Değişim Yerel Ürün Pazarlama Faaliyetleri Restoran Menülerinde Yer Alan Yerel Yiyecekler Yeme-İçme Alışkanlıklarındaki Değişimler
Cittaslow Ağının Kent Üzerindeki Etkisi	Kentin Kendini İfade Edebilmesi Yerel Halkın Faaliyetlerin İçinde Bulunması Çevresel Düzenlemeler Yerel Kalkınma Uyumluluk

Sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisinin değerlendirilmesinde sakinliğin kaybolmasına yönelik tehditler ana temasının altında 9 adet alt tema ele alınmıştır. Elde edilen bulgular tablo 3.44’de yer almaktadır.

Tablo 3.44. Sakinliğin Kaybolmasına Yönelik Tehditler

		Var		Yok		Toplam
		Akyaka	Seferihisar	Akyaka	Seferihisar	
Yapılaşma Sorunu	n	3	6	2	-	11
	%	27,27	54,54	18,18	-	100
Trafik Sorunu	n	5	6	-	-	100
	%	45,45	54,54	-	-	100
Plajların Kirlenmesi	n	1	2	4	4	11
	%	9,09	18,18	36,36	36,36	100
Altyapı Sorunları	n	-	6	5	-	11
	%	-	54,54	45,45	-	100
Gürültü Kirliliği	n	4	2	1	4	11
	%	36,36	18,18	9,09	36,36	100
Nüfus Yoğunluğu	n	5	6	-	-	11
	%	45,45	54,54	-	-	100
Taşıma Kapasitesi	n	3	3	2	3	11
	%	27,27	27,27	18,18	27,27	100
Çevre Kirliliği	n	5	5	-	1	11
	%	45,45	45,45	-	9,09	100
Otopark Sorunu	n	5	6	-	-	11
	%	45,45	54,54	-	-	100

Yapılaşma sorunu, Akyaka kentinde 3, Seferihisar kentinde ise 6 görüşmeci tarafından vurgulanmıştır. Bu bağlamda Seferihisar kenti Akyaka kentine göre daha fazla yapılaşma sorunu yaşadığını söylenebilir. Sonuçların tamamı incelendiğinde Akyaka ve Seferihisar kentlerinde %81,81 oranında yapılaşma sorununun yaşandığı söylenebilir. Akyaka kentinde yapılan 5 görüşme sonucunda görüşmecilerin hepsi trafik sorunun yaşandığını ifade etmiştir. Seferihisar kentinde ise 6 görüşmecinin hepsi trafik sorunun yaşandığını belirtmektedir. Sonuçların tamamı incelendiğinde Akyaka ve Seferihisar kentlerinde %100 oranında trafik sorunu olduğu görülmektedir.

Katılımcı 11: Olumsuz olarak betonlaşma fazla yaşandı. Mütahitlerin gelip yer sahiplerine %50 oranında pay vermesi yer sahiplerini cezbedi. Bu nedenle yapılaşma bozuldu. Ayrıca İstanbul ve Ankara'dan çok fazla göç aldı. Tek katlı evler yerine apartmanlara dönüştü.

Katılımcı 4: Bazı mahallelerde imarın düzenlenmemesinden kaynaklı ve sadece yapmak için yapılan inşaatlardan kaynaklı çevresel ve düzensiz yapılaşma sorunlarını ortaya çıkarıyor. Evler bazı sokaklarda çok dip dibe, sokaklar dar, otopark yok, plajların kirlenmesi ve yanlış kullanımı ortaya çıktı, çevre kirliliğini arttırdı. Zamanla artan kalabalık nedeniyle taşıma kapasitesi arttı ve altyapı, üstyapı sorunları ortaya çıktı. Gerekli müdahalelerin zamanında yapılmaması sorunların giderek büyümesine neden oldu.

Katılımcı 5: Özellikle belirli dönemlerde yaşıyor. Bayram döneminde 1 günde 20.000 aracın Akyaka'ya girmesi Sakar Rampasından aşağıya inmeyi 1,5 saat gecikmesine sebep olmuştur. Trafik sorunu diğer bölgelere ulaşımı da kısıtladı.

Akyaka ve Seferihisar'da yapılan görüşmeler sonucunda sakin şehir hareketine bağlı olarak 3 katılımcının plajların kirlendiğini, 8 katılımcının ise plajların kirlenmediğini ifade etmiştir. Bu sonuç doğrultusunda sakin şehir Akyaka ve Seferihisar kentlerinde %72,72 oranında plajların temiz olduğu ve sorunların yaşanmadığı görülmektedir.

Akyaka ve Seferihisar'da yapılan görüşmeler sonucunda sakin şehir hareketine bağlı olarak, 6 katılımcının görüşleriyle Seferihisar kentinde altyapı sorunlarının yaşandığı ifade edilmektedir. Akyaka'da yapılan görüşmelerde ise altyapı sorunlarının yaşanmadığı ifade edilmektedir.

Katılımcı 4: En büyük problem trafiktir. İkincisi ise altyapı sorunlarıdır. İnsanlar özellikle üstyapı problemleriyle ilgilenip alt yapı problemlerini dikkate almıyor. Yapılan yapılaşmayı karşılayacak altyapı olmazsa ileride daha büyük sorunlar ortaya çıkacaktır.

Katılımcı 10: Çevreye olan yoğun ilgi nedeniyle imara açılan doğal çevre tahribi oluştu. Sahil şeridinin kirlenmesi ve tahrip edilmesi gibi sorunlar ortaya çıkmıştır. Altyapı yapılabilecek 40 sene olmuştur. Bu nedenle artık altyapı yetersiz kalmaktadır.

Akyaka kentinde yapılan 5 görüşme sonucunda görüşmecilerin 4'ü gürültü kirliliği sorununun olduğunu ifade etmiştir. Seferihisar kentinde ise 6 görüşmecinin 2'si gürültü kirliliğinin yaşandığını belirtmektedir. Sonuçların tamamı incelendiğinde Akyaka ve Seferihisar kentlerinde %54,54 oranında gürültü kirliliğinin yaşandığı görülmektedir.

Akyaka kentinde yapılan 5 görüşme sonucunda görüşmecilerin nüfus yoğunluğunun yaşandığını ifade etmiştir. Seferihisar kentinde ise 6 görüşmecinin hepsi nüfus yoğunluğunun yaşandığını belirtmektedir. Sonuçların tamamı incelendiğinde Akyaka ve Seferihisar kentlerinde %100 oranında nüfus yoğunluğunun yaşandığı görülmektedir.

Katılımcı 6: Türkiye'de 2016 yılında ilk defa kentten köye göç alan bir ilçe Seferihisar. Nüfus oranı arttı. İnsanlar göç ederek ikametgâhlarını Seferihisar'a aldılar. Nüfus oranının artması da Cittaslow'un en önemli kriteri olan 50.000 nüfusunun riske girmesine neden oluyor.

Akyaka kentinde yapılan 5 görüşme sonucunda görüşmecilerin 3'ü taşıma kapasitesinin aşıldığını ifade etmiştir. Seferihisar kentinde ise 6 görüşmecinin 3'ü taşıma kapasitesinin aşıldığını belirtmektedir. Bu bağlamda Akyaka ve Seferihisar kentlerinde %54,54 oranında taşıma kapasitesinin aşıldığı görülmektedir.

Akyaka kentinde yapılan 5 görüşme sonucunda görüşmecilerin hepsi çevre kirliliğinin yaşandığını ifade etmiştir. Seferihisar kentinde ise 6 görüşmecinin 5'i çevre kirliliğinin yaşandığını belirtmektedir. Sonuçların tamamı incelendiğinde Akyaka ve Seferihisar kentlerinde %90,9 oranında çevre kirliliğinin yaşandığı söylenebilir.

Katılımcı 1: Çevre kirliliği, gürültü kirliliği, canlı müzikten oluşan yüksek sesler rahatsız edici oluyor. Ayrıca gelen günübirlikçiler araba içerisinde uyuyorlar ve rahatsız edici oluyor. Kamp ve mangal için gelen ziyaretçilerin çevreye verdiği zarar çok fazla.

Akyaka kentinde yapılan 5 görüşme sonucunda görüşmecilerin hepsi otopark sorunun yaşandığını ifade etmiştir. Seferihisar kentinde ise 6 görüşmecinin hepsi otopark sorunun yaşandığını belirtmektedir. Sonuçların tamamı incelendiğinde Akyaka ve Seferihisar kentlerinde %100 oranında otopark sorunu yaşandığı görülmektedir.

Görüşme sonuçlarından elde edilen veriler doğrultusunda sakinliğin kaybolmasına yönelik tehditler teması altında yapılaşma sorunu, trafik sorunu, altyapı sorunu, gürültü kirliliği, nüfus yoğunluğu, taşıma kapasitesi, çevre kirliliği ve otopark sorunu Akyaka ve Seferihisar kentinde yaşandığı söylenebilir.

Tablo 3.45. Yaşanan Ekonomik Gelişmeler

			Var		Yok		Toplam
			Akyaka	Seferihisar	Akyaka	Seferihisar	
Kadın Girişimcilerin Ekonomik Kazanç Sağlaması	n	-	6	5	-	11	
	%	-	54,54	45,45	-	100	
Turizm Faaliyetlerinin Artması	n	5	2	-	4	11	
	%	45,45	18,18	-	36,36	100	
Ulaşım Faaliyetlerindeki Artış	n	3	4	2	2	11	
	%	27,27	36,36	18,18	18,18	100	
Gıda Faaliyetlerindeki Artış	n	3	4	2	2	11	
	%	27,27	36,36	18,18	18,18	100	
Gayrimenkul Fiyatlarındaki Artış	n	3	4	2	2	11	
	%	27,27	36,36	18,18	18,18	100	
Esnafların Kazançlarındaki Artış	n	5	6	-	-	11	
	%	45,45	54,54	-	-	100	

Akyaka ve Seferihisar'da yapılan görüşme sonuçlarına göre kadın girişimcilerin ekonomik kazanç sağlaması sadece Seferihisar kentinde görülmektedir. Akyaka kentinde ise kadınların ekonomik faaliyetlerde yer almadığı görüşmeciler tarafından ifade edilmektedir. Turizm faaliyetleri Akyaka kentinde arttığı ifade edilmektedir. Seferihisar kentinde ise 6 görüşmeciden 2'si turizm faaliyetlerinde artış yaşandığını belirtmektedir. Bu bağlamda cittaslow hareketi sayesinde turizm faaliyetleri Akyaka ve Seferihisar kentlerinde %63,63 oranında arttığı söylenebilir. Akyaka ve Seferihisar kentlerinde ulaşım faaliyetlerinde artış, gıda faaliyetlerindeki artış, gayrimenkul fiyatlarında artış yaşandığı görüşmeciler tarafından belirtilmektedir. Her iki kentte de esnafların kazançlarında %100 oranında artış olduğu söylenebilir.

Katılımcı 11: *Kiralık, satılık, arsa, gıda ve ulaşım fiyatlarında büyük artış yaşanmıştır. Konut, arsa ve kira artışları yerel halk açısından getiri sağlasa da olumsuz bir artış yaşanmaktadır.*

Katılımcı 6: *Tabii kesinlikle yaşandı. Çünkü Seferihisar yapılan etkinlikler ve projeler ile tanınırlığını arttıran bir kenttir. Bunun sonucunda kalite de artmıştır. Bu kalite artışı, gayrimenkul, yerel ürün, konut vb. birçok alanda artış yaşanmıştır. Özellikle gayrimenkul alanında artış yaşanmıştır. Sığacık'ta 45 bin tl olan bir daire şuan 1 milyon değerine çıktı. Bu durum tabii ki de iyi değil. Artık kalkınmadan ziyade maddi açının çok fazla etkili olduğunu gösteriyor.*

Görüşme sonuçlarından elde edilen veriler doğrultusunda yaşanan ekonomik gelişmeler teması altında, cittaslow hareketi sayesinde turizm faaliyetlerinde artış ve esnafların kazanç sağlaması alt temalarında olumlu yönde bir katılım olduğu söylenebilir. Kentlerde gıda, gayrimenkul, ulaşım fiyatlarında çok fazla artış yaşandığı ifade edilmektedir. Ayrıca kadın girişimcilerin ekonomik kazanç sağlaması Seferihisar yerel yönetimi tarafından desteklendiği söylenebilir. Aksine Akyaka yerel yönetiminde kadınların kazanç sağlamasına yönelik faaliyetlerin olmadığı söylenebilir.

Tablo 3.46. Yaşanan Gastronomik Gelişmeler

		Var		Yok		Toplam
		Akyaka	Seferihisar	Akyaka	Seferihisar	
Gastronomik Ürün Tanıtım Faaliyetleri	n	-	6	5	-	11
	%	-	54,54	45,45	-	100
Gastronomik Ürünlerin Üretimi ve Sunumu	n	-	6	5	-	11
	%	-	54,54	45,45	-	100
Kentte Düzenlenen Festivaller	n	-	6	5	-	11
	%	-	54,54	45,45	-	100
Gastronomik Ürünlerdeki Değişim	n	1	5	4	1	11
	%	9,09	45,45	36,36	9,09	100
Yerel Ürün Pazarlama Faaliyetleri	n	-	6	5	-	11
	%	-	54,54	45,45	-	100
Restoranlarda Yerel Menülere Yer Verilmesi	n	2	2	3	4	11
	%	18,18	18,18	27,27	36,36	100
Yeme-İçme Alışkanlıklarındaki Değişimler	n	2	6	3	-	11
	%	18,18	54,54	27,27	-	100

Gastronomik ürün tanıtım faaliyetleri, gastronomik ürün üretimi ve sunumu, kentte düzenlenen festivaller ve yerel ürün pazarlama faaliyetleri alt temaları Seferihisar kentinde görülmektedir. Akyaka kentinde ise bu faaliyetlerin gerçekleşmediği görüşmeciler tarafından ifade edilmektedir. Bu bağlamda Seferihisar yerel yönetimi gastronomik ürünlerin sunumu, üretimi, tanıtımı ve bu ürünler ile ilgili festivallerin gerçekleştirilmesine önem verdiği söylenebilir. Akyaka ve Seferihisar kentlerinde gastronomik ürünlerde %54,54 oranında olumsuz değişimler yaşandığı söylenebilir. Ayrıca 63,63 oranında yerel ürünlerin restoran menülerinde yer almadığı görülmektedir. Yeme içme alışkanlıklarındaki değişim Seferihisar kentinde %54,54 oranında görülmektedir. Akyaka kentinde ise, %18,18 oranında değişim yaşandığı söylenebilir. Bu bağlamda Seferihisar kentindeki yerel halkın yeme-içme alışkanlıklarının değiştiği söylenebilir.

Katılımcı 7: *Bölgede bulunan restoranlarda yerel ürünler mevcut ama geneline baktığımızda turistlerin damak tadına uygun yiyeceklerin yer aldığını söyleyebilirim.*

Katılımcı 9: *Tabi ki de oldu alışık olmadığımız kafelerde alışılmadık tatlar ortaya çıkmaya başladı. Yörede yaşayan yerel halk merak edip denemeye başladı. Gelen ziyaretçilere de bu ürünler sunuldu. Restoranların sahiplerinin çoğu dışarıdan gelen insanlar olduğu için geldikleri yerlerin kültürünü yemeklerini yansıtmaya başladılar.*

Katılımcı 9: Orijinalliğini koruyanlarda oldu bozanlarda oldu. Dışarıdan gelen kişilerin burada mandalina bahçesi alıp işlemesi, apart alıp işletmesi ve yemekler sunması, restoran işletmeleri açması ve kentin yerel kimliğini ve kültürünü yansıtmayan ürünlerin ortaya çıkmasına ve bozulmasına sebep oldu.

Katılımcı 10: Değişimler yaşıyor tabii ki de. Çünkü artan talebi karşılamak için oynamalar yapılıyor. Örneğin domatesi kendim yetiştirdim diye söyleyip halden tedarik ediyorlar. Börekler hep hazır alınıyor. Dondurma el yapımı denilip süpermarketlerden tedarik ediliyor.

Tablo 3.47. Cittaslow Ağının Kent Üzerindeki Etkisi

		Var		Yok		Toplam
		Akyaka	Seferihisar	Akyaka	Seferihisar	
Kentin Kendini İfade Edebilmesi	n	2	5	3	1	11
	%	18,18	45,45	27,27	9,09	100
Yerel Halkın Faaliyetlerin İçinde Bulunması	n	3	3	2	3	11
	%	27,27	27,27	18,18	27,27	100
Çevresel Düzenlemeler	n	1	4	4	2	11
	%	9,09	36,36	36,36	18,18	100
Yerel Kalkınma	n	1	3	4	3	11
	%	9,09	27,27	36,36	27,27	100
Cittaslow Ağına Uyumluluk	n	5	1	-	5	11
	%	45,45	9,09	-	45,45	100

Katılımcı 4: Akyaka'nın kendini ifade edebilmesi için diyebiliriz. Örneğin denizimizin temiz olduğunu söylüyoruz ama ne kadar temiz dersek diyelim bunu tam anlamıyla ifade edemeyeceğiz. Ama aldığımız mavi bayrak bizim denizimizin temiz olduğunun ibaresidir. Akyaka'nın da belirli özellikleri taşıdığını ifade edebilmesinin en kolay ve etkili yolu Cittaslow bayrağının alınmasıydı. Yerel halk içerisinde teklifler geldi ve başkana sunuldu. Başkanımızda destek vererek ağa katılım sağlanmıştır.

Katılımcı 9: Şehrin sakin şehir kavramına adapte olması ve denetlenmesi konusunda bir uyumsuzluk oldu. Alışık olmayan durumlar vardı. Bunlar binaların dış cephelerinde düzenlemeler, trafik akışındaki düzenlemeler esnafla sorunlara yol açtı. Trafikğin çarşı içerisinde kapatılması esnaf tarafından olumsuz tepkiye yol açtı.

Cittaslow hareketi kentlerin kendini ifade edebilmesi için iyi bir hareket olduğu katılımcılar tarafından ifade edilmektedir. Kentler cittaslow hareketi ile birlikte kendilerini daha iyi bir şekilde ifade edip, tanınırlıklarını arttırmışlardır. Cittaslow ağı yerel halkın faaliyetlerin içinde yer alması %54,54 oranında her iki kentte de görülmektedir. Kentlerin sakin kent olmasıyla birlikte gerekli çevresel düzenlemelerin %54,54 oranında yapılmadığı görülmektedir. Akyaka kentinde sadece bir görüşmeci gerekli düzenlemelerin yapıldığını ifade etmiştir. Cittaslow hareketi, Akyaka ve Seferihisar kentlerinde yerel kalkınmayı sağlayacak faaliyetlerin %63,63 oranında yeterli düzeyde olmadığı söylenebilir. Cittaslow ağına Akyaka kenti daha fazla ve hızlı bir şekilde uyum sağladığı söylenebilir. Seferihisar kenti ise, uyum sürecinde bazı sorunlar ile karşılaştığı için uyum süreci Akyaka kentine göre daha uzun sürdüğü söylenebilir.

4. SONUÇ VE ÖNERİLER

Küreselleşme ile gelişen teknoloji sebebiyle sınırları belli olmayan bir köye dönüşmüş dünyada insanlar, doğal kaynakların, yerel değerlerin ve doğal çevrenin tahribatına neden olmuştur. Bunun sonucunda değişimin karşısında duramayan gelenekler, doğal çevre ve kültürel yapının korunması anlamında bir çözüm yolu olarak yavaş hareketi ortaya çıkmıştır (Özkan, 2011: 24). Ayrıca küreselleşme ile kentlerin yoğun göç alması, hızlı yapılaşması ve ekonomik kazanç elde çabası sonucu adil olmayan rekabet ortamı gibi olumsuzluklar kentlerin kültürel, sosyal ve çevresel değerlerinin yok olma seviyesine gelmesine neden olmuştur. Bu olumsuzluklar neticesinde kentsel yaşam ve sürdürülebilirlik göz ardı edilmiştir (Deniz, 2017:1403).

Dünya genelinde kırsal alanlardan şehirlere yönelik göç hızla artmaktadır. Göçler sonucunda şehirlerde artan nüfus birçok sorunları ortaya çıkarmıştır. İnsanoğlu yaşanan sorunların ortasında stresli, zamanla yarışan ve sürekli bir endişe içerisinde bir yere yetişmeye çalışan davranışlar sergilemeye başlamıştır. Şehirlerde ve insanoğlunda yaşanan değişim sonucunda sosyo-kültürel değerler benzer hale gelerek kültürel farklılıkların kaybolmasına sebep olmaktadır. Şehir hayatında yaşanan bu olumsuzlukları ortadan kaldırmak ve kentlerin yaşam kalitesini arttırmak amacıyla başlatılan sakin şehir hareketi sürdürülebilir bir kalkınma modelidir (Uslu ve Avcı, 2020:126).

Günümüzde şehir yaşamının taklit edilmesinin yanında toplumsal yaşam içerisinde bireylerin giyim, müzik gibi taklitleşmelerin gerçekleştiği görülmektedir. Bu durum bireyleri yerel değerlerden uzaklaştırmaktadır (Kostulska vd., 2011: 187). Sakin şehir felsefesi, geçmişten günümüze kadar gelen şehirlerin özgün kimliklerini koruyarak, yerel kalınmayı sağlamak isteyen yerel yönetim için yol haritası görevi görmektedir (Yalçın ve Yalçın, 2013: 40-41).

Literatür incelendiğinde birçok çalışmada Cittaslow (Sakin Şehir) hareketinin olumlu yönleri araştırılmış ve sunulmuştur. Zaman içerisinde sakin kentler, yapısını bozarak ekonomik kazanç odaklı ve otomasyon ile üretim yapan bir kent haline dönüşmektedir. Ayrıca kentlerde artan yoğunluk sebebiyle doğal çevre, kültürel değerler ve yerellik giderek önemini yitirmektedir. Bu olumsuzluklar sonucunda kent, çekiciliğini ve sakinliğini kaybedip modern bir kente dönüşmektedir. Bu nedenle çalışma, sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki olumsuz etkilerini ortaya koymayı amaçlamaktadır.

Bu çalışmada, Seferihisar ve Akyaka kentlerinin sakin şehir olduktan sonra destinasyon üzerindeki etkisini araştırabilmek amacıyla ölçek geliştirilmiştir. Geliştirilen bu ölçeğin kullanılabilir olabilmesi için uzman görüşü alınarak gerekli düzetmeler yapılmıştır. Yapılan düzetmeler sonrasında dil bilimcisi tarafından kontrolünün sağlanması sonucu pilot test yapılmıştır. Yapılan testler ve düzenlemeler sonucunda ölçeğin geçerlilik ve güvenilirlik testi sonuçları ölçeğin uygulanabilir olduğu sonucuna varılmıştır. Akyaka ve Seferihisar kentlerinde 530 katılımcıya yüz yüze anket uygulanmıştır. Ayrıca Seferihisar ve Akyaka kentlerindeki uzman kişiler, akademisyenler, valilik, kaymakamlık ve yerel yönetimlerin görüşlerini öğrenebilmek amacıyla 11 kişiyle görüşme gerçekleştirilmiştir.

Çalışmada ankete katılan yerel halkın, %53.2'sini kadın, %46.8'ini ise erkekler oluşturmaktadır. Ayrıca katılımcıların %51,5'i evli, %48,5'i bekârdır. Araştırmaya en fazla katılım sağlayan yaş aralığı 18-25 yaş aralığı olduğu görülmüştür. Araştırmaya katılım sağlayan ve en fazla paya sahip olan bireylerin mesleklerinin işçi olduğu bilinmektedir. Katılımcıların öğrenim durumu incelendiğinde, en yüksek katılım sağlayan bireylerin lisans mezunu olduğu görülmüştür. Ayrıca katılımcıların 25,8'i kentlerde 21 yıl ve üzeri ikâmet ettiği bilinmektedir.

Sakin şehir olmanın destinasyon üzerinde etkisini ölçmek amacıyla geliştiren ölçeğin değişkenleri incelendiğinde yerel halk, sosyal etki olumsuz, çevresel etki olumsuz ve gastronomik etki boyutlarına katılım oranlarının yüksek olduğu görülmüştür. Sosyal etki, çevresel etki, gastronomik etki olumsuz ve ekonomik etki boyutlarına ise yerel halkın katılımı orta düzeyde olduğu görülmüştür. Özdoğan ve Avcu (2019: 494) Seferihisar ve Orvieto kentlerini Tripadvisor yorumları kapsamında gastronomik açıdan karşılaştırdıkları çalışmada, Seferihisar kentinin, yerel ürünlerini restoran menülerinde yer vermediği görülmüştür. Yerel ürünlerin tanıtımının yapılmadığı ve restoran menülerinde genellikle turistlerin damak tadına uygun yiyeceklerin servis edildiği tespit edilmiştir.

Uslu ve Avcı (2020:126) Muğla- Köyceğiz'de yaptıkları çalışmada, yerel halkın cittaslow hareketine dâhil olmasından duyulan memnuniyet üzerindeki etkilerini tespit etmeyi amaçlamışlardır. Analiz sonucunda, yerel halk ekonomik hayatın zenginleşmesinden ve yaşam kalitesinin artmasından memnuniyet duyduğu, ancak yerel kültüre yabancılaşma, kalabalıklaşma, gürültü ve fiyat artışı gibi sebeplerden dolayı rahatsız oldukları görülmüştür. Ayrıca yerel halkın göç, kültürün bozulması gibi konuları içeren sosyal uyum boyutlarına yönelik algının ise düşük olduğu tespit edilmiştir.

Araştırmada yerel halkın sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisi ölçeğinde yer alan boyutlara verdikleri cevaplar incelendiğinde;

- Sosyal etki göstergelerine ait veriler incelediğimizde 4 değişkene olumlu cevaplar verilmiştir. Yerel halk kentin sakin şehir unvanı almasından memnun olduğunu belirtmektedir.
- Sosyal etki olumsuz göstergelere ait verileri incelediğimizde 3 değişkene olumsuz cevaplar verilmiştir. Katılımcıların görüşlerinden elde ettiğimiz sonuçlara göre kentler sakin şehir olduktan sonra aşırı bir kalabalık yaşanmıştır. Ayrıca kentlerde yaşam daha sakin, daha yaşanabilir bir haldeyken şuan kalabalığın verdiği gürültü, yoğunluk ve monotonluk yerel halkı rahatsız etmektedir. Ayrıca sakin kent hareketi girişimciliği destekleyen bir ağ olmasına rağmen katılımcıların verdiği cevaplar doğrultusunda desteklemediği ifade edilmiştir.
- Çevresel etki olumsuz boyutunda katılımcılar bölgeye gelen turistlerin çevreye olumsuz yönde etkileri olduğu, sakin şehir olmak destinasyonu aşırı kalabalıklaştırdığını ve sakin şehir hareketiyle bölgeye gelen turistlerin artması bölgeyi olumsuz yönde etkilediği sonucuna varılmıştır. Katılımcıların görüşleri doğrultusunda sakin şehir unvanı kentlerde hafta sonları aşırı kalabalığa neden olmaktadır. Akyaka ve Seferihisar kentleri sakin şehir olduktan sonra artan kalabalık nedeniyle deniz kirlenmektedir. Ayrıca kentte (kiralık-satılık, konut, arsa, gıda, ulaşım) fiyatlarında artış yaşandığı görülmektedir.
- Çevresel etki boyutunda katılımcıların görüşleri doğrultusunda kentlerin sakin şehir olduktan sonra çevresel değerlerini etkin bir şekilde koruyamadığı ve altyapı sorunlarının azalmadığı görülmektedir. Destinasyonlar sakin şehir olduktan sonra kentte hava, su, toprak ve deniz kirliliğinin önlenmesine yönelik çalışmaların yapılmadığı, atık yönetimi (geri dönüşüm kutuları) ve temizlik alanında gelişmeler olmadığının ve kentte yeni yapılar yerel mimariye uygun bir biçimde inşa edilmediği görülmektedir. Ayrıca destinasyonlarda yerel yönetimler tarafından ekosistemi korumaya yönelik önlemler alınmadığı, sakin şehir unvanı sayesinde küreselleşmeye karşın yerel kültürel özelliklerini koruyamadığı ve işletmelerin çevreye olan duyarlılıkları artmadığı görülmektedir.
- Gastronomik etki alt boyutunda katılımcıların görüşleri doğrultusunda, kentler sakin şehir olduktan sonra yöresel yiyecek ve içecekleri sunan restoranların sayısı artış göstermediği, sakin şehir olduktan sonra kentlerde yöresel yemeklerin popülerliği ve satışlarının

artmadığı, yöreye özgü ürünlerin korunması için çeşitli faaliyetlerin yapılmadığı ve gastronomik ürünlerin tanıtımı konusunda yerel yönetimlerin faaliyetlerinin olmadığı görülmektedir. Ayrıca katılımcılar, kentlerde geleneksel usullerle yiyecek üretiminin desteklendiğini, yerel ürünlerin üretilmesi ve sunulması konusunda faaliyetlerin yapıldığını, kentlerde üretilen yerel ürünlerin doğrudan üreticilerinden satın alınabileceği alanların olduğunu ve kentlerde geleneksel yiyecek ve içecek tüketiminin desteklendiğini ifade etmişlerdir.

- Gastronomik etki olumsuz alt boyutunda katılımcılar, kentlerin sakin şehir unvanına sahip olduktan sonra bölgedeki restoran menülerinde yerel yiyecekler yerine, popüler turistik yiyecekler servis edildiğini, yöredeki geleneksel yeme-içme alışkanlıklarında olumsuz yönde değişimler yaşandığını ve yöresel ürünlerin aşırı ticari hale gelip orijinalliğini kaybetmeye başladığını ifade etmektedirler.
- Ekonomik etki alt boyutunda katılımcılar, ekonomik açıdan gelir sağladığını, turizm sektöründe olumlu yönde değişim yaşandığını, yatırımların artması nedeniyle yerel ekonomik kalkınmanın arttığını ve istihdam olanaklarında artış yaşandığını ifade etmişlerdir.

Ölçeğin betimsel istatistiklerinden elde edilen veriler doğrultusunda Seferihisar ve Akyaka kentlerinde yaşayan yerel halk, sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisi ölçeğinin sosyal etki, ekonomik etki ve gastronomik etki ifadelerinden dört tanesine olumlu yönde yaklaşım göstermişlerdir. Sosyal etki olumsuz, gastronomik etki olumsuz, çevresel etki, çevresel etki olumsuz ve gastronomik etki ifadelerinin 4 tanesine ise olumsuz yönde yaklaşım sergilemişlerdir.

Çalışmaya katılan yerel halkın demografik özelliklerine göre sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisi ile toplam etkinin değerlendirilmesi sonucu elde edilen veriler;

- Araştırma bulgularına bakıldığında, yerel halkın sakin şehir hareketine katılım düzeyleri cinsiyet değişkenine göre incelendiğinde ölçeğin sosyal etki ve sosyal etki olumsuz alt boyutlarında anlamlı farklılıkların meydana ($p \leq 0.05$) geldiği tespit edilmiştir. Sonuç olarak sakin şehir sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisinde, kadın katılımcıların sosyal etki ve sosyal etki olumsuz boyutlarına katılım oranları erkeklere göre daha yüksek olduğu söylenebilir.

- Yerel halkın sakin şehir hareketine katılım düzeyleri medeni durum değişkeninin belirleyici bir role sahip olmadığı söylenebilir.
- Yerel halkın sakin şehir hareketine katılım düzeyleri lokasyon değişkenine göre incelendiğinde ölçeğin sosyal etki, çevresel etki olumsuz, gastronomik etki, sosyal etki olumsuz ve ekonomik etki alt boyutlarında anlamlı farklılıkların meydana geldiği ($p \leq 0.05$) tespit edilmiştir. Seferihisar kentindeki katılımcıların sosyal etki, sosyal etki olumsuz, gastronomik etki ve ekonomik etki boyutlarına katılım oranları Akyaka kentine göre daha yüksek olduğu söylenebilir. Ayrıca Akyaka kentindeki katılımcılar çevresel etki olumsuz boyutuna katılım oranları Seferihisar kentine göre daha yüksek olduğu söylenebilir.
- Yapılan analizler sonucunda, 18-25 yaş olan kişilerin sakin şehir destinasyonun değerlendirilmesi ve sakin şehir kavramının sosyal etkilerine katılım oranı daha yüksektir. Araştırmada 36-45 yaş ile 18-25 yaş olan kişilerin sakin şehir destinasyonun değerlendirilmesi ve sakin şehir kavramının sosyal etki olumsuz ifadelerine katılım oranı daha yüksektir. 18-25 yaş olan kişilerin sakin şehir destinasyonun değerlendirilmesi ve sakin şehir kavramının çevresel etkilerine katılım oranı daha yüksektir. 18-25 yaş olan kişilerin sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisi ve sakin şehir kavramının gastronomik etkilerine katılım oranı daha yüksektir.
- Yerel halkın meslek değişkeni açısından sakin şehir hareketine katılım düzeyine ilişkin görüşleri incelendiğinde sosyal etki olumsuz, çevresel etki, çevresel etki olumsuz ve gastronomik etki alt boyutlarında anlamlı farklılıklarının meydana geldiği ($p \leq 0.05$) tespit edilmiştir. Sosyal etki olumsuz alt boyutunda öğrenci olan kişilerin sakin şehir destinasyonun değerlendirilmesi ve sakin şehir kavramının sosyal etki olumsuz ifadelerine katılım oranı daha yüksektir. Çevresel etki alt boyutunda öğrenci ve çalışmayan bireylerin sakin şehir destinasyon yönetiminin değerlendirilmesi ve sakin şehir kavramının çevresel etkilerine katılım oranı daha yüksektir. Çevresel etki olumsuz alt boyutunda memur, emekli, işçi ve öğrenci olan katılımcıların sakin şehir destinasyon yönetiminin değerlendirilmesi ve sakin şehir kavramının çevresel etki olumsuz ifadelerine katılım oranı daha yüksektir. Çalışmayan katılımcıların, sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisi ve sakin şehir kavramının çevresel etki olumsuz ifadelerine katılım oranı ise düşüktür. Gastronomik etki alt boyutunda öğrenci olan kişilerin sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisi ve sakin şehir kavramının gastronomik etkilerine katılım oranı daha yüksektir.

- Yerel halkın ortalama aylık gelir değişkeni açısından sakin şehir hareketine katılım düzeyine ilişkin görüşleri incelendiğinde çevresel etki alt boyutunda anlamlı farklılıklarının meydana geldiği ($p \leq 0.05$) tespit edilmiştir. Çevresel etki alt boyutunda 1400TL ve altı geliri olan katılımcıların sakin şehir destinasyonun değerlendirilmesi ve sakin şehir kavramının çevresel etkilerine katılım oranı daha yüksektir.
- Yerel halkın öğrenim durumu değişkeni açısından sakin şehir hareketine katılım düzeyine ilişkin görüşleri karşılaştırıldığında sosyal etki alt boyutunda anlamlı farklılıklarının meydana geldiği ($p \leq 0.05$) tespit edilmiştir. Sosyal etki alt boyutunda, orta öğretim mezunlarının sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisi ve sakin şehir kavramının sosyal etkilerine katılım oranı düşüktür.
- Yerel halkın ikamet durumu değişkeni açısından sakin şehir hareketine katılım düzeyine ilişkin görüşleri karşılaştırıldığında sosyal etki alt boyutunda anlamlı farklılıklarının meydana geldiği ($p \leq 0.05$) tespit edilmiştir. Sosyal etki alt boyutunda 1-5 yıl ve 11-15 yıl ikâmet eden bireylerin sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisi ve sakin şehir kavramının sosyal etkilerine katılım oranı yüksektir.
- Yerel halkın cittaslow hakkında bilgi sahibi olma değişkeni açısından sakin şehir hareketine katılım düzeyine ilişkin görüşleri incelendiğinde anlamlı farklılığın olmadığı ($p > 0.05$) görülmektedir. Dolayısıyla yerel halkın, sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisi ve sakin şehir hareketine katılımı üzerindeki etkilerin belirlenmesinde cittaslow hakkında bilgiye sahip olma değişkeninin belirleyici bir role sahip olmadığı söylenebilir.

Yerel halkın yaş, meslek, ortalama aylık gelir, öğrenim durumu ve ikamet durumu ile sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisi ölçeğindeki boyutlar arasındaki ilişkinin karşılaştırılması sonucu elde edilen veriler;

- Ekonomik etki alt boyutu ile gastronomik etki, çevresel etki, sosyal etki olumsuz ve sosyal etki alt boyutlarında orta düzeyde pozitif yönlü anlamlı ilişkilerin olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla yerel halkın sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisinin değerlendirilmesinde ekonomik etki düzeylerinin artması sonucunda gastronomik etki, çevresel etki, sosyal etki olumsuz ve sosyal etki düzeylerinin de arttığı söylenebilir.
- Gastronomik etki olumsuz alt boyutu ile çevresel etki olumsuz alt boyutu arasında çok zayıf negatif yönlü anlamlı ilişkilerin olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla yerel halkın, sakin şehir

olmanın destinasyon üzerindeki etkisinin değerlendirilmesinde gastronomik etki olumsuz boyutunun düzeyinin artması sonucunda çevresel etki olumsuz alt boyutunun etki düzeyinin azaldığı söylenebilir.

- Gastronomik etki alt boyutu ile ekonomik etki, çevresel etki, sosyal etki olumsuz ve sosyal etki alt boyutlarında orta düzeyde pozitif yönlü anlamlı ilişkilerin olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisinin değerlendirilmesinde gastronomik etki düzeylerinin artması sonucunda ekonomik etki, çevresel etki, sosyal etki olumsuz ve sosyal etki düzeylerinin de arttığı söylenebilir. Ayrıca gastronomik etki boyutu ile yerel halkın yaş değişkeni ve ortalama aylık gelir değişkeni arasında çok zayıf negatif yönlü anlamlı ilişkinin olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla yerel yaş değişkeninin düşmesi ve ortalama aylık gelir değişkeni azalması gastronomik etki boyutunu olumsuz yönde etkilemektedir.
- Çevresel etki olumsuz alt boyutu ile gastronomik etki olumsuz ve çevresel etki alt boyutu arasında çok zayıf negatif yönlü anlamlı ilişkilerin olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla yerel halkın sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisinin değerlendirilmesinde çevresel etki olumsuz etki düzeylerinin artması sonucunda gastronomik etki olumsuz ve çevresel etki alt boyutunun etki düzeyinin azaldığı söylenebilir. Ayrıca çevresel etki olumsuz boyutu ile yerel halkın öğrenim durumu değişkeni arasında çok zayıf negatif yönlü anlamlı ilişkinin olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla yerel halkın öğrenim durumu düştükçe azalması çevresel etki olumsuz boyutunu olumsuz yönde etkilemektedir.
- Çevresel etki alt boyutu ile ekonomik etki, gastronomik etki, sosyal etki olumsuz ve sosyal etki alt boyutlarında orta düzeyde pozitif yönlü anlamlı ilişkilerin olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla yerel halkın sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisinin değerlendirilmesinde çevresel etki düzeylerinin artması sonucunda ekonomik etki, gastronomik etki, sosyal etki olumsuz ve sosyal etki düzeylerinin de arttığı söylenebilir. Ayrıca çevresel etki boyutu ile yerel halkın yaş değişkeni ve ortalama aylık gelir değişkeni arasında çok zayıf negatif yönlü anlamlı ilişkinin olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla yerel yaş değişkeninin düşmesi ve ortalama aylık gelir değişkeni azalması çevresel etki boyutunu olumsuz yönde etkilemektedir.
- Sosyal etki olumsuz alt boyutu ile ekonomik etki, çevresel etki, gastronomik etki ve sosyal etki alt boyutlarında orta düzeyde pozitif yönlü anlamlı ilişkilerin olduğu tespit edilmiştir.

Dolayısıyla yerel halkın sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisinin değerlendirilmesinde sosyal etki olumsuz düzeylerinin artması sonucunda ekonomik etki, çevresel etki, gastronomik ve sosyal etki düzeylerinin de arttığı söylenebilir. Ayrıca sosyal etki olumsuz boyutu ile yerel halkın yaş, meslek değişkeni ve ortalama aylık gelir değişkeni arasında çok zayıf negatif yönlü anlamlı ilişkinin olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla yerel yaş değişkeninin düşmesi, meslekler arası farklar ve ortalama aylık gelir değişkeni azalması gastronomik etki boyutunu olumsuz yönde etkilemektedir.

- Sosyal etki alt boyutu ile ekonomik etki, gastronomik etki, sosyal etki olumsuz ve çevresel etki alt boyutlarında orta düzeyde pozitif yönlü anlamlı ilişkilerin olduğu tespit edilmiştir. Dolayısıyla yerel halkın sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisinin değerlendirilmesinde sosyal etki düzeylerinin artması sonucunda ekonomik etki, gastronomik etki, sosyal etki olumsuz ve çevresel etki düzeylerinin de arttığı söylenebilir.

Yapılan görüşmelerden elde edilen bilgiler doğrultusunda Seferihisar ve Akyaka kentlerinin sakin şehir olmanın destinasyon üzerindeki etkisinin değerlendirilmesinde; sakinliğin kaybolmasına yönelik tehditler, yaşanan ekonomik gelişmeler, yaşanan gastronomik gelişmeler ve cittaslow ağının kent üzerindeki etkisi şeklinde belirlenen temalara göre değerlendirilmiştir. Elde edilen verilerin sonuçları şu şekildedir;

- Görüşme sonuçlarından elde edilen veriler doğrultusunda sakinliğin kaybolmasına yönelik tehditler teması altında yapılaşma sorunu, trafik sorunu, altyapı sorunu, gürültü kirliliği, nüfus yoğunluğu, taşıma kapasitesi, çevre kirliliği ve otopark sorunu Akyaka ve Seferihisar kentinde yaşandığı söylenebilir.
- Görüşme sonuçlarından elde edilen veriler doğrultusunda yaşanan ekonomik gelişmeler teması altında, cittaslow hareketi sayesinde turizm faaliyetlerinde artış ve esnafın kazanç sağlaması alt temalarında olumlu yönde bir katılım olduğu söylenebilir. Kentlerde gıda, gayrimenkul, ulaşım fiyatlarında çok fazla artış yaşandığı ifade edilmektedir. Ayrıca kadın girişimcilerin ekonomik kazanç sağlaması Seferihisar yerel yönetimi tarafından desteklendiği söylenebilir. Aksine Akyaka yerel yönetiminde kadınların kazanç sağlamasına yönelik faaliyetlerin olmadığı görülmektedir.
- Gastronomik ürün tanıtım faaliyetleri, gastronomik ürün üretimi ve sunumu, kentte düzenlenen festivaller ve yerel ürün pazarlama faaliyetleri alt temaları Seferihisar kentinde görülmektedir. Akyaka kentinde ise bu faaliyetlerin gerçekleşmediği görüşmeciler

tarafından ifade edilmektedir. Bu bağlamda Seferihisar yerel yönetimi gastronomik ürünlerin sunumu, üretimi, tanıtımı ve bu ürünler ile ilgili festivallerin gerçekleştirilmesine önem verdiği söylenebilir. Akyaka ve Seferihisar kentlerinde gastronomik ürünlerde olumsuz değişimler yaşandığı, yerel ürünlerin restoran menülerinde yer almadığı ve yerel halkın yeme-içme alışkanlıklarının değiştiği görülmektedir.

- Cittaslow hareketi, kentlerin kendini ifade edebilmesi için iyi bir hareket olduğu görüşmeciler tarafından ifade edilmektedir. Kentler cittaslow hareketi ile birlikte kendilerini daha iyi bir şekilde ifade edip, tanınırlıklarını arttırmışlardır. Cittaslow ağı yerel halkın faaliyetlerin içerisinde yer alması her iki kentte de görülmektedir. Kentlerin sakin kent olmasıyla birlikte gerekli çevresel düzenlemelerin yapılmadığı görülmektedir. Akyaka kentinde sadece bir görüşmeci gerekli düzenlemelerin yapıldığını ifade etmiştir. Cittaslow hareketi, Akyaka ve Seferihisar kentlerinde yerel kalkınmayı sağlayacak faaliyetlerin yeterli düzeyde olmadığı söylenebilir. Cittaslow ağına Akyaka kenti daha fazla ve hızlı bir şekilde uyum sağladığı söylenebilir. Seferihisar kenti ise, uyum sürecinde bazı sorunlar ile karşılaştığı için uyum süreci Akyaka kentine göre daha uzun sürdüğü analizler sonucu ortaya çıkmıştır.

Sakin şehir Akyaka ve Seferihisar kentlerinde, yerel halkın destinasyona yönelik değerlendirme bulguları ve yapılan görüşme bulguları doğrultusunda, öneriler aşağıda ifade edilmiştir;

- Yapılan araştırma bulguları doğrultusunda, Akyaka ve Seferihisar kentlerinde yerel halkın %43'ü sakin şehir hareketi hakkında yeterli bilgiye sahip olmadığı tespit edilmiştir. Bu bağlamda Seferihisar ve Akyaka yerel yönetimlerinin, yerel halkı bilinçlendirmek için gerekli faaliyetler yapabilir.
- Araştırmada yerel halk kentlerde yaşanan kalabalık, gürültü, trafik sorunu ve çevre kirliliği konularında rahatsızlık duyduğu görülmüştür. Bu sorunlar belediye yönetimleri tarafından dikkate alınıp, gerekli çalışmalar yapılabilir.
- Araştırma verilerine göre, kentlerin sakin şehir olduktan sonra çevresel değerlerin giderek azaldığını, gerekli çevresel düzenlemelerin yapılmadığını ve işletmelerin çevreye olan yaklaşımlarının giderek azaldığını görülmektedir. Bu bağlamda yerel yönetimler ve destinasyon içerisindeki paydaşlar üzerine düşen görevleri yerine getirmelidir. Ayrıca kent esnaflarına sakin şehir bilinci yerel yönetimler tarafından anlatılabilir.

- Sakin şehir hareketinin temeli olan yerelliğin, Akyaka ve Seferihisar kentlerinde yeterli düzeyde olmadığı tespit edilmiştir. Kentlerde yer alan restoranlar, yöresel ürünlerin yerine daha çok hazır ürünleri gelen ziyaretçilere sunduğu tespit edilmiştir. Bu doğrultuda yönetimler ve kuruluşlar işletmelerin yerel ürün sunma konusunda destekler vererek bilinçlenmesini sağlayabilir.
- Akyaka ve Seferihisar kentlerinde turizmin artması sonucu yerel halk ekonomik kazanç sağlamaktadır. Ama artan turizm nedeniyle ekonomik kazancın yanında birçok olumsuzlukta beraberinde ortaya çıkmıştır. Bu nedenle kentlerde ekonomik gelir sağlamanın yanında turizmin olumsuz etkilerini de kontrol altına alarak yaşanılabilir bir kent modeli oluşturulabilir.
- Araştırma verileri doğrultusunda, kentlerde gıda, ulaşım, hizmet ve gayrimenkul fiyatlarında aşırı derecede artışların yaşandığı tespit edilmiştir. Bu artışların yerel yönetim ve ilgili kurumlar tarafından fiyatların dengeli olacak biçimde düzenlemeleri yapılabilir.
- Gastronomik ürün tanıtım faaliyetleri, gastronomik ürün üretimi ve sunumu, kentte düzenlenen festivaller ve yerel ürün pazarlama faaliyetleri Seferihisar kentinde görülmektedir. Akyaka kentinde ise gerçekleşmediği tespit edilmiştir. Bu doğrultuda Akyaka, yerel yönetimi kentte yerel ürünlerin üretimi, sunumu, pazarlaması ve gastronomik festivaller konularında çalışmalar gerçekleştirebilir.
- Akyaka ve Seferihisar kentlerinde yerel halkın yeme-içme alışkanlıklarının değiştiği tespit edilmiştir. Bu nedenle destinasyonlarda, yerel halka yerel ürünlerin tüketilmesi gerektiği ve bu ürünlerin gelen ziyaretçilere sunulması gerektiği konusunda bilinçlenmesi sağlanabilir.
- Araştırma verileri sonucunda, Akyaka ve Seferihisar kentlerinde yerel kalkınmayı sağlayacak faaliyetlerin yeterli düzeyde olmadığı tespit edilmiştir. Bu nedenle yenilenebilir enerji kaynaklarını kullanarak çevreye en az zarar verecek faaliyetler gerçekleştirilmesi düşünülebilir.
- Araştırma sonuçlarından elde edilen veriler doğrultusunda Akyaka ve Seferihisar kentlerinde otopark sorunu yaşandığı tespit edilmiştir. Bölgeye gelen ziyaretçilerin oluşturduğu trafik yoğunluğunu, gerekli otopark yerleri yapılarak çözüm bulunabilir.
- Araştırma sonuçlarından elde edilen veriler doğrultusunda Akyaka ve Seferihisar

kentlerinde yapılaşma sorununun yaşandığı görülmektedir. Kentlerde doğal çevrenin imara açılması ve açılan alanlar yeni yerleşim alanlarının yapılması kentin doğal yapısına zarar vermektedir. Ayrıca yapıların tekdüze yapılmaması yapılaşmayı bozmaktadır. Bu nedenle belediye yönetimleri kentlerde imar iznini doğru yerlere verip ve bu yapıların uygun biçimde olması konusunda çalışmalar yapmalıdır.

- Kentlerde yapılan çalışmalar sonucu, belediye yönetimlerinin 5 yılda bir değişim göstermesi kentler için olumsuz sonuçlar doğurmaktadır. Değişen yönetim sakin şehir konusunda yeterli bilgiye sahip değil ve işleyişi konusunda yeterli donanıma sahip değilse kentin sakin dokusu giderek değiştiği tespit edilmiştir. Bu doğrultuda kentlerde sakin şehir hareketinin işleyişini, kontrolünü ve faaliyetlerin hazırlanmasını sağlayacak yönetim birimi oluşturulabilir.

Bu çalışma, Akyaka ve Seferihisar kentlerinde yaşayan yerel halkın sakin şehir hareketine olan görüşleri doğrultusunda şehir olmanın destinasyon üzerindeki olumsuz etkilerini ortaya koymuştur. Ayrıca çalışma, Türkiye’de bulunan sakin şehirlerin, cittslow olduktan sonra karşılaşılabilecekleri sorunlar belirtilmiş ve sakin şehir olmak isteyen kentlere öneriler sunmuştur. Çalışmada, sakin şehir olmanın sosyal, ekonomik, gastronomik ve çevresel boyutları bir arada incelenmiştir. Bunun yanında daha ayrıntılı ve daha güvenilir sonuçlar elde edebilmek amacıyla boyutların her biri tek tek ele alınabilir. Ayrıca çalışma sadece Akyaka ve Seferihisar kentlerinde yapılmış olup, sonraki çalışmalarda ise Türkiye’de yer alan 16 sakin kentinde de uygulanabilir.

5. KAYNAKLAR

- Acuner, E. (2015) Cittaslow (Sakin Şehir) Olma Yolunda İlk Adım. 1. Baskı. Trabzon: Celepler Basın Yayın ve Dağıtım. ss, 12).
- Akbulut, B. A. (2014). Turistik Destinasyon Olarak Ankara'nın Bilişsel Ve Duygusal İmaj Bileşenleri Açısından Analizi. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- Aksöz, O. (2013). Destinasyon Yönetim Örgütleri. M. Yeşiltaş (Ed.), Destinasyon Yönetimi. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları.
- Akyurt, H. (2008). Turizm Bölgesine Yönelik Talebi Etkileyen Faktörlerden İmaj ve Çeşme Örneği. (Yayınlanmamış Doktora Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Alastair M Morrison, Stacey M. Bruen and Donald J. Anderson, "Convention And Visitor Bureaus In The U.S.A.: A Profile of Bureaus, Bureau Executives, and Budgets", Journal of Travel and Tourism Marketing, Vol.7, No.1, 1998, p. 8.
- Alpat, E. (2013). "Yavaş Moda Nedir?", Akdeniz Sanat Dergisi, Cilt 5, Sayı 7, s. 44-47.
- Andarabi, F. F. (2012)"Cittaslow Markasına Sahip Şehirlerde Yerel Halkın Turizme Yaklaşımı Üzerine Bir Analiz: Seferihisar Örneği." Yüksek Lisans Tezi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü Turizm İşletmeciliği Eğitimi Anabilim Dalı, Gazi Üniversitesi, Ankara.
- Atalan, Ö. Makaklı, E. S. (2016). Cittaslow Hareketi ve Tarihsel Kentler. International Journal of Social Science, S.42, p.547-558.
- Atar, A. ve Konaklıoğlu, E. (2017). "Türkiye'yi Ziyaret Eden Yabancı Turistlerin Destinasyon Algısını Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma". Kültür ve Turizm Bakanlığı 3. Turizm Şurası Tebliğler Kitabı. 1-3 Kasım 2017, Ankara, 226-244.
- Atay, L. (2003). Turistik Destinasyon Pazarlaması ve Bir Alan Uygulaması. Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayınlanmamış Doktora Tezi, İzmir.
- Avcıkurt, C. (2003) Turizm Sosyolojisi: Turist Yerel Halk Etkileşimi, Detay Yayıncılık, Ankara.
- Aydoğan, S. (2015). Sürdürülebilir Mimarlıkta Sakin Şehir (Cittaslow) Yaklaşımı. Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Bahar, O., ve Kozak, M. (2005). Küreselleşme Sürecinde Uluslararası Turizm ve Rekabet Edebilirlik, Ankara: Detay Yayıncılık.
- Bardakoğlu, Ö. (2011). Turistik Ürün Bakımından Destinasyon Planlaması ve Pazarlaması Kapsamında İzmir Turizminin Değerlendirilmesi ve Geliştirilmesine Yönelik Bir Model Çalışması.Yayınlanmamış doktora tezi. Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

- Başat, Töre, H., Sandıkçı, M. ve Çelik, S. (2017). Gastronomik Kimlik Oluşturmada Yöresel Ürünlerin Rolü: Ürünlerin Satış ve Pazarlanmasına Yönelik Bir Örnek Olay İncelemesi. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies* 5/Special issue2 (2017) 64-76.
- Bayram, N. (2012). *Sosyal Bilimlerde SPSS ile Veri Analizi*. Bursa: Ezgi Kitapevi.
- Bekar, A., Kılıç, B. (2014). Turistlerin Gelir Düzeylerine Göre Destinasyondaki Gastronomi Turizmi Etkinliklerine Katılımları. *International Journal of Social and Economic Sciences* 4 (1): 19-26.
- Birdir, K., & Akgöl, Y. (2015). "Gastronomi Turizmi ve Türkiye'yi Ziyaret Eden Yabancı Turistlerin Gastronomi Deneyimlerinin Değerlendirilmesi". *İşletme ve İktisat Çalışmaları Dergisi*, 3 (2), 57-68.
- Bosnić, I., Tubić, D., Stanišić, J. (2014). Role of Destination Management in Strengthening the Competitiveness of Croatian Tourism, *Ekonomski Vjesnik/Econviews*, XXVII, 1, 153-170.
- Buhalis D (2000) Marketing The Competitive Destination of The Future. *Journal of Tourism Management* (21): 97–116.
- C. Honore, (2004) *In Praise of Slowness. How a Worldwide Movement is Challenging the Cult of Speed*, New York, ss. 14-15.
- Coşar, Y. (2013). *Yavaş Şehir (Cittaslow) Olgusunun Turist Davranışları ve Yerel Halkın Kentsel Yaşam Kalitesi Algısına Etkileri*. (Doktora Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir.
- Coşar, Y. (2014), "Yavaş Şehir Olgusunun Kentsel Yaşam Kalitesi Üzerindeki Algılanan Etkisi", *Turizm Araştırmaları Dergisi*, C. 25, S. 2, 2014 Güz, ss. 226 - 240.
- Coşar, Y. (2019). *Yavaş Şehir–Sürdürülebilir Turizm Paradoksu Üzerine Eleştirel Bir Bakış*. *Journal Of Tourism Theory And Research*, 5(1), 40-50.
- Coşkun, E. (2018), *Yavaş Şehir Algısı VE Yavaş Şehirlerde İnovatif Yatırımlara İlişkin Bir Araştırma*, Yayınlanmamış Doktora Tezi, Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Aydın.
- Coşkun, R., Altunışık, R. ve Yıldırım, E. (2017). *Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri SPSS Uygulamalı*. Sakarya Yayıncılık.
- Cusack, I. (2000). African cuisines: recipes for nation building?. *Journal Of African Cultural Studies*, 13, 2, 207-205.
- Çakar, D. (2016). *Kültürel Mirası Koruma Bağlamında "Yavaş Şehir" (Cittaslow) Hareketi: Türkiye Örneği*. (Yüksek Lisans Tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir. ss. 23.
- Çakıcı, A.C. ve Aksu, M (2007). Çekim Yeri Seçiminde Grup Etkisi: Yerli Turistler Üzerine Bir Araştırma. *Anatolia: Turizm Araştırmaları Dergisi*, 18(2), 183-194.

- Çalışkan, O. (2013). Destinasyon Rekabetçiliği ve Seyahat Motivasyonu Bakımından Gastronomik Kimlik. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies* 1/2 (2013) 39-51.
- Çevik, S. (2017). *Destinasyon Markası*. (1.Baskı), Ankara: Detay Yayıncılık.
- Çevik, S. ve M. Yıldırım Saçılık (2011). “Destinasyonun Rekabet Avantajı Elde Etmesinde Gastronomi Turizminin Rolü: Erdek Örneği”, 12. Ulusal Turizm Kongresi Bildiriler Kitabı, 12 Şubat Düzce 503-515.
- Çiçek, B. (2016). Başarılı Bir Destinasyon Oluşturma Sürecinde Kastamonu Örneği. Yüksek Lisans Tezi, Kastamonu Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Hizmet İşletmeciliği Yönetimi ve Tasarımı Anabilim Dalı, Kastamonu.
- Çokluk, Ö., Yılmaz, K. ve Oğuz, E. (2011). “Nitel Bir Görüşme Yöntemi: Odak Grup Görüşmesi”, *Kuramsal Eğitim Bilim*, C. IV, S. 1, ss. 95-107.
- Dall'aglio, S. Nazzaruolo, A. Zago, M. (2011) "Guide Lines For The Development Of The Slow Tourism Project.", http://www.slowtourism.net/content/site/images/WP_2-3_Slides_English.pdf, ss. 22.
- Deveci, B., Türkmen, S. ve Avcıkurt, C.(2013). Kırsal Turizm ile Gastronomi Turizmi İlişkisi: Bigadiç Örneği, *Uluslararası Sosyal ve Ekonomik Bilimler Dergisi*, 3(2): 30-31.
- Dickinson, J.E, and L. Lumsdon. 2010. *Slow Travel and Tourism*. London: Earthscan.
- Doğan, M. (2014). Sürdürülebilir Destinasyon Yönetimi Bağlamında Adalar: Bozcaada Üzerine Bir Model Önerisi. T.C. Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Turizm İşletmeciliği Anabilim Dalı. Doktora Tezi. 45-47.
- Doğutürk, G. (2010). Mimari ve Yaşam Kalitesi Bağlamında Yavaş Şehir Hareketi ve Seferihisar Örneği.(Yüksek Lisans Tezi). Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniversitesi, İstanbul. Ss. 12.
- Donat, O. ve Yavuzçehre, P. S., (2016) Sakin Kent (Cittaslow) Üyeliğinin Kamusal Mekânlara Etkisi, *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Sayı: 35, ss. 115-126.
- Du Rand, G., & Heath, E. (2006). Towards a Framework for Food Tourism as an Element of Destination Marketing. *Current Issues in Tourism*, 9(3), 206-234.
- Dyer, P., Gürsoy, D., Sharma, B. ve Carter, J. (2007). Structural Modeling of Resident Perceptions of Tourism and Associated Development on The Sunshine Coast, Australia, *Tourism Management*, 28 (2): 409-422.
- Ekincek, S. (2014). Sakin Şehir (Cittaslow) Yöneticilerinin Sakin Şehir Hareketine Ve Sürdürülebilirliğe Yönelik Değerlendirmeleri (Yüksek Lisans Tezi), s.7.
- Eren, S. (2007). Türk Mutfağı Ve HACCP Sistemi; Mutfak Profesyonellerinin HACCP Bilgilerinin Ölçülmesi. (ss. 73-83). I. Ulusal Gastronomi Sempozyumu. Antalya
- Gillespie, C. ve Cousins J. A. (2001). *European gastronomy into the 21st century*. Butterworth- Heinemann.

- Ergüven, M. H. (2011). Cittaslow- Yaşamaya Değer Şehirlerin Uluslararası Birliği-Vize Örneği. *Organizasyon ve Yöntembilimleri Dergisi*, 3(2), 201-210.
- Eroğlu, E. ve Köktan, Y. (2008). *Araştırma Metod ve Teknikleri*. Sakarya:Sakarya Yayıncılık. Ss. 88.
- Gardner, N. (2009). A Manifesto For Slow Travel. *Hidden Europe*, 25, 10-14. http://www.slowtraveleurope.eu/data/uploads/pdfs/hiddeneurope_25_slowtravel.pdf.
- Gezeroğlu, E. (2013). Stk Kampanyalarında Medyanın Rolü Slowfood/Fikir Sahibi Damaklar “İstanbul lüfere Hasret kalmasın” Kampanyasının İncelenmesi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Gazetecilik Anabilim Dalı. Tezli Yüksek Lisans.
- Gökdemir, A. (2005). *Mutfak Hizmetleri Yönetimi*, Ankara. Detay Yayıncılık.
- Gökdeniz, A., Erdem, B., Dinç, Y. ve Çelik Oğuz, S. (2015). Gastronomi Turizmi: Ayvalık'ta Yerli Turistler Üzerinde Görgül Bir Araştırma. *Journal of Tourism and Gastronomy Studies*, 16.
- Gönenç Güler E (2010) *Destinasyon Pazarlamasında Edirne Markalama Süreci* (Detay Yayıncılık, Ankara).
- Görkem, O. ve Öztürk, Y. (2014). Gastronomic Reflections of Cittaslow Movement on Local Cuisine: The Case Study of Seferihisar (İzmir, Turkey).18(1), 11-21.
- Güneş, G., Ülker, H. G., Karakoç, G. (2009). Sürdürülebilir Turizmde Yöresel Yemek Kültürünün Önemi, 3.Ulusal Gastronomi Sempozyumu Ve Sanatsal Etkinlikler, Antalya.
- Gür, M. (2015) "Kentsel Dönüşüm Uygulamasında Yaşam Kalitesi Araştırılması Ve Kavramsal Bir Model Önerisi: Bursa Doğanbey Örneği." Bursa: Nilüfer Belediyesi, Akmat Akınoğlu Matbaa.
- Gürel S., (1984), *Kent Planlama Kuram ve Uygulaması*, Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları, İzmir.
- Güripek, E. (2013). *Turizm Destinasyonlarının Rekabet Gücünün Artırılmasında Stratejik Destinasyon Yönetimi: Çeşme Alaçatı Destinasyonu Üzerine Bir Uygulama*,Doktora Tezi, Dokuz Eylül Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Gürün, F. (2001). *Globalleşme ve Çokuluslu Şirketlerin İnsan Kaynakları Yönetimine Etkileri*. Ankara: Kamu-İş Sendikası Yayınları. ss. 13.
- Güven, E. (2011) “Yavaş Güzeldir:“Yavaş Yemek” Ten “Yavaş Medya” Ya Hızlı Tüketime Dair Bir Çözüm Önerisi”, *Selçuk Üniversitesi İletişim Fakültesi Akademik Dergisi*, 7(1), s. 113-121.
- Hacıoğlu, N. ve Giritlioğlu, İ. (2009). Yiyecek-İçecek İşletmelerinin Pazarlama Faaliyetlerinde Yöresel Mutfakların Kullanımı: Balıkesir Örneği. 3. Ulusal Gastronomi Sempozyumu Bildirileri.

- Hall, C. M. ve Sharples, L. (2003). The Consumption of Experiences or the Experience of Consumption? An introduction to the Tourism of Taste. İçinde Hall, C.M., Sharples, L., Mitchell, R., Macionis, N. ve Cambourne, B. (Editörler), *Food Tourism Around the World: Development, Management and Markets* (ss. 1-24). London: Butterworth-Heinemann.
- Harrington R. J., "Defining Gastronomic Identity: The Impact of Environment and Culture on Prevailing Components, Texture and Flavours in Wine and Food", *Journal of Culinary Science and Technology*, Vol. 4(2/3) (2005), 129-152.
- Hegarty, J. (2009) How might gastronomy be a suitable discipline for testing the validity of different modern and postmodern claims about what may be called avant-garde? *Journal of Culinary Science and Technology* 7, 1–18.
- Heitmann S., Robinson, P. ve Povey G. (2011). Slow food, slow cities and slow tourism. Research themes for tourism. (Ed: P. Robinson, S. Heitmann ve Dr. P. Dieke). UK: MPG Books Group. ss. 119.
- Henderson, J. C. (2009), "Food Tourism Reviewed". *British Food Journal*, 11 (4), 317-326.
- Honore, C. (2008). Hız Çılgınlığına Başkaldıran Yavaşlık Hareketi; Yavaş. (In Praise of Slow, Çev: E. Gür). İstanbul: Alfa Kitap .ss, 61.
- Ignatov, E. (2003). The Canadian Culinary Tourists: How well do we know them? *Yayımlanmamış Doktora Tezi*, University of Waterloo, Canada.
- Ivanovic, M. (2009). "The Tourist Destination", *Tourism Development 1: Fresh Perspectives*, Editors: Ivanovic, M., Khunou, P., S., Reynish, N., Pawson, R., Tseane, L., Wassung, N., Pearson and Prentice Hall, South Africa.
- İçli, G. (2017). Yavaşlayan Kentler ve Yaşlılar. *Yaşlı Sorunları Araştırma Dergisi (YSAD)*, 10(2), 67-75.
- İlban, M. O. (2007). *Destinasyon Pazarlamasında Marka İmajı ve Seyahat Acentalarında Bir Araştırma*. Yayımlanmamış doktora tezi. Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Balıkesir.
- İpar M S (2011) *Turizmde Destinasyon Markalaşması ve İstanbul Üzerine Bir Uygulama*. Yüksek Lisans Tezi, Balıkesir Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Turizm İşletmeciliği ve Otelcilik Anabilim Dalı, Balıkesir.
- Kadioğlu, D. Y. (2009). "Yavaşlığın keyfi bu şehirlerde." *Yolculuk Dergisi*, 6(2), 65-82.
- Karabağ, O., Yücel, F. & İnal, M. E. (2012). Cittaslow movement: an opportunity for branding small towns and economic development in Turkey. *International Journal of Economic-Research*, 3c(3): 64-75.
- Karadeniz, C. B. (2014). Sürdürülebilir Turizm Bağlamında Sakin Şehir Perşembe. *Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi / The Journal of International Social Research*, Vol.7, S.29, s.84-107.

- Karataş, A. ve Karabağ, Ö. (2013). "Cittaslow Hareketinde Çevre Eğitiminin Önemi." Balıkesir Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 16.29, Ss. 1-21.
- Kavas, G. ve Kavas, N. (2012). Slow food (yavaş yemek) ve cittaslow (yavaş şehir), Dünya Gıda, (74). <http://www.dunyagida.com.tr/yazar.php?id=11&nid=2849> (Erişim tarihi: 23.05.2019).
- Keleş, R. (2005). Çevre Politikaları. Ankara: İmge Kitapevi.
- Kesici, M. (2012). Kırsal Turizme Olan Talepte Yöresel Yiyecek ve İçecek Kültürünün Rolü. KMÜ Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi 14 (23):33-37.
- Keskin, E. B. (2010) "Sürdürülebilir Kent Kavramına Farklı Bir Bakış Olarak Yavaş Şehirler (Cittaslow): Seferihisar Örneği." Yüksek Lisans Tezi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Kamu Yönetimi Anabilim Dalı, Dumlupınar Üniversitesi, Kütahya, s.35.
- Kiliç, S. E. ve Aydoğan, M. (2015). "Sustainable Tourism and Heritage in Sigacık/Seferihisar. World Academy of Science, Engineering and Technology". International Journal of Social, Behavioral, Educational, Economic, Business and Industrial Engineering, 9 (1), 310-313.
- Kivela, J. J. Ve Crofts, J. C. (2006). Tourism and Gastronomy: Gastronomy's Influence on How Tourists Experience a Destination, Journal of Hospitality & Tourism Research, 30(3), 354-377.
- Kivela, J. ve Crofts, C.,J. (2005), Gastronomy Tourism. Journal of Culinary Science and Technology, 4 (2-3): 29-55.
- Klimek, K. (2013). Destination management organisations and their shift to sustainable tourism development. European Journal Of Tourism, Hospitality And Recreation, 4(2), 27-47.
- Knox, P., L., 2005. "Creating Ordinary Places: Slow Cities in a Fast World", Journal of Urban Design,10,1, 1-11.
- Kocaman, S. (2012). Destinasyon Yönetimi Kapsamında Marka Kimliğine Etki Eden Faktörlerin Marka İmajına Etkisi: Alanya Örneği, Akdeniz Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yayımlanmamış Doktora Tezi, Antalya.
- Kostulska, G., Holowiecka, B. ve Kwiatkowski, G. (2011). "Cittaslow International Network: An Example of a Globalization Idea?" ss. 186-192, http://www.researchgate.net/profile/Elzbieta-Grzelak-Kostulska/publication/260255736_Cittaslow_International_Network_an_Example_of_a_Globalization_Idea/links/00b7d535abebc3dcea000000.pdf.
- Kotler, P., Bowen, J. T., ve Makens, J. C. (2010). Marketing for Hospitality and Tourism (5th ed.). Upper Saddle River, NJ: Prentice-Hall.
- Kozak, M. (2003). Measuring Tourist Satisfaction With Multiple Destination Attributes. Tourism Analysis, 7, 229-240.

- Kozak, M. (2018). Bilimsel Araştırma: Tasarım, Yazım ve Yayım Teknikleri. 4.Baskı. Detay Yayıncılık: Ankara.Ss.103.
- Kozak, M. ve Baloğlu, S. (2011). Managing and Marketing Tourist Destinations Strategies to Gain a Competitive Edge. Newyork – London: Routledge Taylor & Francis Group.
- Kozak, N., M., ve M. (2006). Genel Turizm İlkeler-Kavramlar, Ankara: Detay Yayıncılık.
- Küçükali, A. ve Şen, Uğur. (2017) "Sakin Kent Hareketinin Çalışanlara Etkisi: Uzundere Örneği." Hak İş Uluslararası Emek ve Toplum Dergisi 6.15, ss. 259-279.
- Lorn R. Sheehan and J.R. Brent Ritchie, "Destination Stakeholders: Exploring Identity and Salience", Annals of Tourism Research, Vol.32, No.3, 2005, pp. 711 – 734.
- Manente, M. (2008). Destination management and economic background: defining and monitoring local tourist destinations. Paper presented at International Conference on Measuring Tourism Economic Contribution at Sub-National Levels.
- Mason, M. C., & Paggiaro, A. (2012). Investigating the role of festivalscape in culinary tourism: The case of food and wine events. Tourism Management, 33, 1329-1336.
- Mason, M. C., & Paggiaro, A. (2012). Investigating the role of festivalscape in culinary tourism: The case of food and wine events. Tourism Management, 33, 1329-1336.
- Mayer, H. & Knox, P. L. (2006), "Slow Cities: Sustainable Places In A Fast World". Journal Of Urban Affairs. 28 (4). 321-324.
- Messitte, Z. (2008). Thinking locally before acting globally: The rise of selective provincialism. World Literature Today, 82(2), 34-37.
- Middleton, V. T.C. And Clarke, J. (2001) Marketing in Travel and Tourism, Butterworth – Heinemann, Oxford.
- Mohamad, F.A & Nair, V. & Mura, P.(2014). Rail travel: Conceptualizing a study on slow tourism approaches in sustaining rural development.SHS Web of Conference 12.Malaysia, 1-9.
- Mutdoğan, S. (2010). Seferihisar Örneğinde Sakin Şehir Hareketi / Understanding The Cittaslow Movement Through A Seferihisar – Case Study. Gren Age Symposium, ss. 1 – 10. Mimar Sinan Fine Arts University, Faculty of Architecture 6-8 December 2010, İstanbul.
- Nebioğlu, O. (2017). Gastronomik Kimlik ve Gastronomik Turizm Ürünlerinin Sınıflandırılması Üzerine Nitel Bir Araştırma: Alanya Örneği. Journal of Tourism and Gastronomy Studies 5/2 (2017) 39-60.
- Nilsson, Jan Henrik Nilsson, Svard, Ann Charlotte, Wıdarsson, Asa And Wırell, Theres. (2011). "Cittaslow: Eco-Gastronomic Heritage As A Tool For Destination Development", Current Issues İn Tourism, May, 14(4), 373-386.
- Gündüz, C. Öner, A. C. & Paul L. Knox, Social Resilience in Aegean Slow Cities: Slow City Seferihisar, Universal Journal of Management, Vol: 4, No: 4, 2016, p. 212.

- Olgun, A. (2016). Yavaş Şehir (Cittaslow): Seferihisar Örneğiyle Ekonomik ve Mali Yapı, Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon.
- Olgun, A. (2016). Yavaş Şehir (Cittaslow): Seferihisar Örneğiyle Ekonomik ve Mali Yapı, Yüksek Lisans Tezi, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Trabzon.
- Orhunbilge, N. (2017). Uygulamalı Regresyon ve Korelasyon Analizi (3. b.). Nobel Akademik Yayıncılık.
- Öney, Hüseyin (2013). "Gastronomi Turizmi" Alternatif Turizm. Ed. A. Sadık Bahçe. Eskişehir: Anadolu Üniversitesi Yayınları 158-188.
- Özdemir, G. (2008). Destinasyon Pazarlaması. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Özdemir, G. (2014). Destinasyon Yönetimi Ve Pazarlaması. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Özdoğan, O. N., & Avcu, İ. (2019). Yavaş Sakin Şehirlerin Gastronomik Açından Değerlendirilmesi Orvieto ve Seferihisar Örneği. Presented at the 20. ULUSAL TURİZM KONGRESİ .
- Özgenç, Ö. (2012). "İdeal Toplum Düzeni Arayışında Kurgulanan Kentsel Planlamalar, Ütopylar Ve Yavaş Şehir Akımı." Yüksek Lisans Tezi, Mimarlık Anabilim Dalı, Mimar Sinan Güzel Sanatlar Üniveritesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Özhancı, E., Bozhüyük Ardahanlıoğlu, Z. & Yılmaz, H. (2012) "Sakin Şehir Üyelik Süreci Analizi", Atatürk Üniversitesi Ziraat Fakültesi Dergisi, 43(2), ss.163-173.
- Özkan, H. (2011). *Bir Sürdürülebilir Kent Modeli: Yavaş Şehir Hareketi*. (Yüksek Lisans Tezi). Yıldız Teknik Üniversitesi, İstanbul. S.4.
- Özkan, H. C. (2011). "Bir Sürdürülebilir Kent Modeli: Yavaş Şehir Hareketi." Yüksek Lisans Tezi, Mimarlık Anabilim Dalı Bina Araştırma Ve Planlama Programı, Yıldız Teknik Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Özkan, İ. (2017). "Golf Turizmi Destinasyonu ve Yönetimi". Kültür ve Turizm Bakanlığı 3. Turizm Şurası Tebliğler Kitabı. 1-3 Kasım 2017, Ankara, 284-292.
- Özmen, A. (2009), "Etnik ve kültürel kimliklerin dışlanma üzerinden kurulması: Tur'abdin süryanileri", (ed. Pultar), Kimlikler Lütfen, ss.195-203, ODTÜ Yayınları, Ankara.
- Özmen, A. ve Can, M. C. (2018). Cittaslow Hareketi'ne Eleştirel Bir Bakış. Planlama,28(2):91-101.
- Özmen, Ş. Y., Birsen, H., & Birsen, Ö. (2017). "Yavaş Hareketi": Çevreden Kültüre Hayatın Her Alanında Küreselleşmeye Başkaldırı. İnik E-Dergi, 1(2), 38-49.
- Öztürk, S. (2012). Small Towns Reshaping Their Urban Planning Policies Joining In The Cittaslow International Network: The Case Of Seferihisar In Turkey, The Graduate School Of Social Sciences Of Middle East Technical University, Master Thesis, Ankara, 2012, s. 43.

- Parkins, W., and Craig, G. (2006). *Slow Living*, Oxford. Berg Publisher, 67.
- Pechlaner, H., Volgger, M., & Hentrei, M. (2012). Destination Management Organizations as Interface Between Destination Governance and Corporate Governance. *Anatolia*, 23(2), 151-168.
- Pechlaner, H., Volgger, M., & Hentrei, M. (2012). Destination Management Organizations as Interface Between Destination Governance and Corporate Governance. *Anatolia*, 23(2), 151-168.
- Petrini, C., & Padovani, G. (2011). *Slow food devrimi: Arcigola'dan Terra Madre'ye: Yeni bir yaşam ve yemek kültürü.* (Ç. Ekiz, Çev.) İstanbul: Sinek Sekiz Yayınevi.
- Pike, S. (2004). *Destination Marketing Organisations*, Elsevier Butterworth Heinemann, Oxford.
- Presenza, A., Sheehan, L. and J.R. Brent. Ritchie,(2004).“Towards A Model of The Roles and Activities of Destination Management Organizations”, World Tourism Organization. *Survey Of Destination Management Organizations*, Spain: World Tourism Organization, , pp. 1-6.
- Quan, S., &Wang, N. (2004). Towards Structural model of the tourist experience: an illustration from food experience in tourism. *Tourism Management*, 25(3), 297-305.
- Radstrom, S., (2011), “A Place Sustaining Framework for Local Urban Identity: an Introduction and History of Cittaslow”, *Italian Journal of Planning Practice*, cilt.1, no.1, s.90-113
- Redfern, A. & Snedker, P. (2002). *Creating market opportunities for small enterprises:*
- Richards, G. (2002). *Gastronomy: An Essential Ingredient İn Tourism Production And Consumption Tourism And Gastronomy.* London: Routledge.
- Santich, B. (2004). The Study of Gastronomy and Its Relevance to Hospitality Education and Training, *Hospitality Management*, Vol: 23: 15-24.
- Scarpato, R. (2003). *Tourism and Gastronomy.* Hjalager, A.M.,Richards G.(Ed.), Taylor and Francis e-Library, Chapter 4, ss. 52-101.
- Seçilmiş, C. (2012). “Termal Turizm Destinasyonlarından Duyulan Memnuniyet Düzeyinin Tekrar Ziyaret Niyetine Etkisi”. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 11(39): 231-250.
- Semerciöz, F., Dönmez, D. ve Dursun, M. (2007). “Türkiye’deki İl Destinasyon Paydaşlarının Yarattıkları Problemler, Tehdit-İşbirliği Potansiyeline Sahip Paydaşlar ve Uygulanan Stratejiler Üzerine Bir Araştırma”. 15. Ulusal Yönetim ve Organizasyon Kongresi Bildiriler Kitabı. 25-27 Mayıs 2007, Sakarya, 150-157.
- Semmens, J. ve Freeman, C. (2012). “The Value of Cittaslow as an Approach to Local Sustainable Development: A New Zealand Perspective”, *International Planning Studies*, C. XVII, S. 4, ss. 353-375, Erişim Tarihi: 13.10.2019.

- Sezgin, M. ve Ünüvar, Ş. (2011). Sürdürülebilirlik ve Şehir Pazarlaması Ekseninde Yavaş Şehir, Konya: Çizgi Kitabevi. s. 107.
- Sırım, V. (2012) Çevreyle Bütünleşmiş Bir Yerel Yönetim Örneği Olarak “Sakin Şehir” Hareketi Ve Türkiye’nin Potansiyeli, Tarih Kültür ve Sanat Araştırmaları Dergisi, Cilt: 1, Sayı: 4, s.124.
- Şahin, İ. ve Kutlu, S. Z. (2014). “Cittaslow: Sürdürülebilir Kalkınma Ekseninde Bir Değerlendirme (Cittaslow)”. An. Journal of Tourism and Gastronomy Studies, 55-63.
- Şahinkaya, S. (2010). Bir Yerel Kalkınma Modeli: Cittaslow Seferhisar Üzerine Değerlendirmeler.
- Tanrisevdi, A., Özdoğan, O., Acar, V. ve Kılıçdere, S. (2021). Varış yeri yönetimi: Doğru veya yanlış önlemler. Global Business Insights Dergisi, 6 (1), 1-21. <https://www.doi.org/10.5038/2640-6489.6.1.1137>.
- Tayfun, A. ve Acuner, E. (2014). “Cittaslow: Çamlıhemşin İçin Bir Model Önerisi”, Journal of Tourism and Gastronomy Studies, C. 2., S. 1 ss. 46-54.
- Tekeli, İ., Çağatay, G., Vaizoğlu, S., Algan, N., DüNDAR, A. K. (2010). Yaşam Kalitesi Göstergeleri Türkiye İçin Bir Veri Sistemi Önerisi. Ankara: Türkiye Bilimler Akademisi Raporları. 2. Baskı.
- Tosun E. K. (2013) "Yaşam Kalitesi Ekseninde Şekillenen Alternatif Bir Kentsel Yaşam Modeli: Yavaş Kentleşme Hareketi." Uludağ Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi 32.1, ss. 215-237.
- Tsai, C. L. (2013). Culinary tourism and night markets in taiwan. International Journal of Business and Information, 8(2), 247-266.
- Tunçsiper, B. ve Yılmaz, G. (2009), “Yerel Ekonomik Kalkınma Sürecine Turizm Sektörünün Etkisi”, Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, Sayı:24, ss. 53-64.
- Tüfekci, Ö. K. ve Kalkan, G. (2017). Evaluation of Egirdir Destination Brand Identity Elements: A Study on the Gastronomic Identity. Journal of Strategic Research in Social Science. Volume: 1 Issue:1.
- Türkay, O. (2009). Destinasyon Yönetimi ve Sakarya Oluşumu. Sakarya Turizm Platformu, 1(1), 62-64.
- Uca Özer, S. (2013). “Entegre Destinasyon Yönetimi: İşbirlikçi Ağlar ve Ortaklıklar”, Turizmde Güncel Konu ve Eğilimler, der. Aydın Tükeltürk, Ş. ve Boz, M. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Uçkun, G. ve Türkay, O. (2003). "Alternatif Turizm Türlerinin Sürdürülebilirliği", Ankara Üniversitesi. Çankırı M.Y.O. Konferansı Bildirileri. Çankırı.
- Uslu, A , Avcı, U . (2020). Yerel Halkın Cittaslow Hareketine Bakış Açısına Yönelik Bir Araştırma: Köyceğiz Örneği . Turizm Akademik Dergisi , 7 (1) , 117-131 . Retrieved from <https://dergipark.org.tr/tr/pub/touraj/issue/54951/689694>.

- Usta, Ö. (2008). Turizm, Genel ve Yapısal Yaklaşım, Ankara, Detay Yayıncılık.
- Ünal, M. ve Zavalı, Y. S. (2016) "Küreselleşme Karşıtı Bir Hareket: Yavaş Hareketi." Itobiad: Journal of the Human & Social Science Researches 5.4, ss. 889-912
- Ünüsün, Ç., ve Sezgin, M. (2005). Turizm Strateji Eksenli Pazarlama İletişimi, Konya: İkia Yayıncılık.
- Vanhove, N. (2005). The Economics Of Tourism Destinations, Elsevier, London.
- Weiner, S. (2005). The Slow Food Companion. Bra, İtaly, Centro Stampa Srl.
- Wolf, E. (2006). Culinary tourism the hidden harvest. Abd- Iowa: Kendall/Hunt Publishing Company.
- Yalçın, A. ve Yalçın, S.(2012). Türk Devletleri ve Topuluklarında Yaşanabilir Kentler Birliği -Cittaslow Benzeri Sürdürülebilir Yerel Kalkınma Model Önerisi-. 10.Uluslararası Türk Dünyası Sosyal Bilimler Kongresi, Simferopol, Ukrayna.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2011). Sosyal Bilimlerde Araştırma Yöntemleri. Ankara:Seçkin Yayıncılık. Ss.227.
- Yıldırım, H. M. (2010) "Yavaş İşletmecilik Yaklaşımında Adalet Anlayışının Sosyal Yaşama Ve İş Yaşamına Yansımaları." Aksaray Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi 2.2, ss. 73-78.
- Yılmaz, A. Tuncer, M. ve Z, K. (2016). "Yavaş Şehir (Sürdürülebilir Yerel Kalkınma) Potansiyelinin Belirlenmesine Yönelik Bir Araştırma: Güzelyurt, Aksaray." Studies of The Ottoman Domain (Osmanlı Hakimiyet Sahası Çalışmaları) 6.10, ss. 1-18.
- Yurtseven, H. R. (2011), " Sustainable Gastronomic Tourism in Gokçeeda (İmbros): Local and Authentic Perspectives", International Journal of Humanities and Social Science, 1(18), 17-26.
- Yurtseven, H. R., Kaya O. ve Harman S. (2010). Yavaş Hareketi. Ankara: Detay Yayıncılık.
- Yüksek, G. (2014). Turizm Destinasyonları, Ankara: Detay Yayıncılık.
- Zagata, L. (2004). Complementary Currency Systems As a Source of Endogenous Development of Localities. Agricultural Economy- Czech, 50(10), 477-484.
- Zehrer, A., Pechlaner, H., & Hölzl, B. (2011). The Development of A Destination Management System (DMS) in South Tyrol. Anatolia, 16(2), 147-161.
- Ahlat Belediyesi Resmi Sitesi. https://ahlat.bel.tr/?page_id=806 Erişim Tarihi: 18.12.2019.
- Akyaka Belediyesi Resmi Sitesi.<https://akyaka.bel.tr/akyaka-mimari-2/> Erişim Tarihi: 16.12.2019.
- Akyaka Belediyesi Resmi Sitesi.<https://akyaka.bel.tr/akyaka-tarihi/> Erişim Tarihi: 16.12.2019.

- Akyaka Guide. http://www.akyakaguide.com/?page_id=74 adresinden alındı. Erişim tarihi: 03.12.2019.
- Arslan, Z. (2017). Germiyan Köyü Ve Slow Food (Yavaş Gıda). <https://www.azgezmis.com/germiyan-koyu-slow-food-yavas-gida/>. Erişim Tarihi: 23.05.2019.
- Bali, P. (2019). Slow Food Hareketi: Önce Ruhunuz, Sonra Karnınız Doysun. <https://www.themaggar.com/slow-food-akimi-nedir-makale/>. Erişim Tarihi: 23.05.2019.
- Büyükbay, G. (2012). Slow Food ve Terra Madre 2012. <http://www.toprakana.com.tr/index.php?bolum=yazi&obje=oku&id=85&adi=Slow+Food+ve+Terra+Madre+2012>, (04.02.2017).
- Cittaslow Resmi Sitesi Bra. <http://www.cittaslow.org/network/bra> Erişim Tarihi: 15.12.2019.
- Cittaslow Resmi Sitesi Creon. <http://www.cittaslow.org/network/creon> Erişim Tarihi: 15.12.2019.
- Cittaslow Resmi Sitesi Glubczyce. <http://www.cittaslow.org/network/glubczyce> Erişim Tarihi: 15.12.2019.
- Cittaslow Resmi Sitesi Lubava. <http://www.cittaslow.org/network/lubawa> Erişim Tarihi: 15.12.2019.
- Cittaslow Resmi Sitesi Orvieto. <http://www.cittaslow.org/network/orvieto> Erişim Tarihi: 15.12.2019.
- Cittaslow Resmi Sitesi Positano. <http://www.cittaslow.org/network/positano> Erişim Tarihi: 15.12.2019.
- Cittaslow Resmi Sitesi Sierpc. <http://www.cittaslow.org/network/sierpc> Erişim Tarihi: 15.12.2019.
- Cittaslow Resmi Sitesi Vianen. <http://www.cittaslow.org/network/vianen> Erişim Tarihi: 15.12.2019.
- Cittaslow Resmi Sitesi Yuhu. <http://www.cittaslow.org/network/yuhu> Erişim Tarihi: 15.12.2019.
- Cittaslow Resmi Sitesi Zwingenberg. <http://www.cittaslow.org/network/zwingenberg> Erişim Tarihi: 15.12.2019.
- Cittaslow Resmi Sitesi. <http://www.cittaslow.org/section/scientific-committee>
- Cittaslow Resmi Türkiye Sitesi Akyaka. <https://cittaslowturkiye.org/cittaslow-akyaka/> Erişim Tarihi: 16.12.2019.
- Cittaslow Resmi Türkiye Sitesi Eğiridir. <https://cittaslowturkiye.org/cittaslow-egiridir/> Erişim Tarihi: 16.12.2019.

- Cittaslow Resmi Türkiye Sitesi Gerze. <https://cittaslowturkiye.org/cittaslow-gerze/> Erişim Tarihi: 16.12.2019.
- Cittaslow Resmi Türkiye Sitesi Gökçeada. <https://cittaslowturkiye.org/cittaslow-gokceada/> Erişim Tarihi: 16.12.2019.
- Cittaslow Resmi Türkiye Sitesi Göynük. <https://cittaslowturkiye.org/cittaslow-goynuk/> Erişim Tarihi: 16.12.2019.
- Cittaslow Resmi Türkiye Sitesi Gündül. <https://cittaslowturkiye.org/cittaslow-gudul/> Erişim Tarihi: 23.09.2020.
- Cittaslow Resmi Türkiye Sitesi Mudurnu. <https://cittaslowturkiye.org/cittaslow-mudurnu/> Erişim Tarihi: 16.12.2019.
- Cittaslow Resmi Türkiye Sitesi Perşembe. <https://cittaslowturkiye.org/cittaslow-persembe/> Erişim Tarihi: 17.12.2019.
- Cittaslow Resmi Türkiye Sitesi Seferihisar. <https://cittaslowturkiye.org/cittaslow-seferihisar/> Erişim Tarihi: 15.12.2019.
- Cittaslow Resmi Türkiye Sitesi Seferihisar. <https://cittaslowturkiye.org/cittaslow-seferihisar/> Erişim Tarihi: 17.12.2019.
- Cittaslow Resmi Türkiye Sitesi Şavşat. <https://cittaslowturkiye.org/cittaslow-savsat/> Erişim Tarihi: 17.12.2019.
- Cittaslow Resmi Türkiye Sitesi Taraklı. <https://cittaslowturkiye.org/cittaslow-tarakli/> Erişim Tarihi: 15.12.2019.
- Cittaslow Resmi Türkiye Sitesi Taraklı. <https://cittaslowturkiye.org/cittaslow-tarakli/> Erişim Tarihi: 17.12.2019.
- Cittaslow Resmi Türkiye Sitesi Yalvaç. <https://cittaslowturkiye.org/cittaslow-yalvac/> Erişim Tarihi: 18.12.2019.
- Cittaslow Resmi Türkiye Sitesi. <https://cittaslowturkiye.org/> Erişim Tarihi: 25.10.2019.
- Cittaslow Resmi Türkiye Sitesi. <https://cittaslowturkiye.org/cittaslow-yenipazar/> Erişim Tarihi: 18.12.2019.
- Cittaslow Türkiye Resmi Sitesi. <https://cittaslowturkiye.org/> Erişim Tarihi: 13.10.2019.
- Cittaslow Türkiye Resmi Sitesi. <https://cittaslowturkiye.org/uyelik-sureci-ve-kriterler/> adresinden alındı. Erişim Tarihi: 11.12.2019.
- Cittaslow Türkiye Resmi Sitesi. <https://cittaslowturkiye.org/uyelik-sureci-ve-kriterler/> Erişim Tarihi: 18.11.2019.
- Cittaslow Uluslararası Yavaş Şehirler Ağı (Cittaslow International Network) Resmi İnternet Sitesi (2019). Cittaslow Bilimsel Komite, Erişim: 15.11.2019.

- Cittaslow Uluslararası Yavaş Şehirler Ağı (Cittaslow International Network) Resmi internet Sitesi (2019). Cittaslow Birliğinin Yönetimi, Erişim: 15.11.2019. <http://www.cittaslow.org/section/association/organization>.
- Doetuchi, A. (2003). Community Businesses and the “Slow Life”. Exploring New Social Values for the 21st Century. Social Development Research Group.<http://www.nliresearch.co.jp/english/socioeconomics/2003/li030516.pdf> Erişim Tarihi: (23.05.2019).
- Eğiridir Belediyesi Resmi Sitesi. <http://www.egirdir.bel.tr/icerik.aspx?iid=3> Erişim Tarihi: 16.12.2019.
- erşembe Belediyesi. <http://www.persembe.bel.tr/ilce.php?type=0&link=persembenin-cografi-konumu&id=3> Erişim Tarihi: 17.12.2019.
- Essedra. (n.d.). Good, clean and fair. Retrieved 8 January 2016, from <http://www.essedra.com/campaigns/good-clean-fair/>.
- Fonsaziones Slowfood. <https://www.fondazioneslowfood.com/it/> adresinden alındı. Erişim tarihi: 03.12.2019.
- Gerze Belediyesi Resmi Sitesi.<http://www.gerze.bel.tr/sayfa/gerze-hakkinda/> Erişim Tarihi: 16.12.2019.
- Gökçeada Belediyesi Resmi Sitesi.<http://www.gokceada.bel.tr/altsayfa.php?sayfam=22> Erişim Tarihi: 16.12.2019.
- Göynük Belediyesi Resmi Sitesi.<https://goynuk.bel.tr/goynuk-hakkinda/> Erişim Tarihi: 16.12.2019.
- Köyceğiz Belediyesi Resmi Sitesi.<http://koycegiz.bel.tr/Ilc/koycegiz.html> Erişim Tarihi: 18.12.2019.
- Mudurnu Belediyesi Resmi Sitesi.<http://mudurnu.bel.tr/mudurnu/mudurnu-hakkinda> Erişim Tarihi: 17.12.2019.
- Perşembe Belediyesi. <http://www.persembe.bel.tr/ilce.php?type=0&link=persembede-turizm&id=4> Erişim Tarihi: 17.12.2019.
- Slotclup. <http://www.slothclub.com> Erişim tarihi: (23.05.2019).
- Slow Food Logo. <http://searchvectorlogo.com/wp-content/uploads/2019/08/slow-food-logo-vector.png> adresinden alındı. Erişim Tarihi: 03.12.2019.
- Slow Food. <https://www.slowfood.com/about-us/our-history/> Erişim Tarihi: (23.05.2019).
- Slow Movement. <https://www.slowmovement.com/> Erişim Tarihi: (22.05.2019).
- Slow Movement. <https://www.slowmovement.com/> Erişim Tarihi: (22.05.2019).
- Slow Movoment. https://www.slowmovement.com/slow_money.php 02.12.2019.

- Şavşat Belediyesi Resmi Sitesi.<https://savsat.bel.tr/yazilar/cografya/192> Erişim Tarihi: 17.12.2019.
- Şavşat Belediyesi Resmi Sitesi.<https://savsat.bel.tr/yazilar/tarihce/191> Erişim Tarihi: 17.12.2019.
- Taraklı Belediyesi Resmi Sitesi.<http://www.tarakli.bel.tr/cografya.asp> Erişim Tarihi: 17.12.2019.
- Taraklı Belediyesi Resmi Sitesi.<http://www.tarakli.bel.tr/tarihce.asp> Erişim Tarihi: 17.12.2019.
- Terra Madre: <https://www.terramadre.info/en/organization/who-we-are/> (Erişim Tarihi: 11.09.2019).
- Turizm Şurası
<https://turizmsurasi.ktb.gov.tr/Eklenti/57384,turizmdeorgutlenmedestinasyonyoneti mikomisyonraporupdf.pdf?0>.
- Türk Dil Kurumu <https://sozluk.gov.tr/?kelime=SEYAHAT>. Erişim Tarihi: 25.12.2019.
- Uzundere Belediyesi Resmi Sitesi.<http://www.uzundere.bel.tr/islemler.asp?x=8> Erişim Tarihi: 17.12.2019.
- Vize Belediyesi Resmi Sitesi.<ttps://vize.bel.tr/sayfa/cografik-konum/> Erişim Tarihi: 18.12.2019.

6. EKLER

EK-1: Anket Formu

Değerli Katılımcı;

Bu anket formu "SAKİN ŞEHİRLERDE DESTİNASYON YÖNETİMİNİN GASTRONOMİK AÇIDAN DEĞERLENDİRİLMESİ" konulu yüksek lisans tezi kapsamında veri toplama aracı olarak hazırlanmıştır. Anketi cevaplama süresi yaklaşık 5 dakika olup bilimsel amaçlar için kullanılacaktır. Anket yanıtları kişisel verilerin korunması kanunu çerçevesinde gizlilik ilkelerine bağlı kalınarak değerlendirilecektir. Bilimsel çalışmanın amacına ulaşabilmesi için soruların eksiksiz cevaplanması gerekmektedir. Katkılarınız için teşekkür ederiz.

Öğrenci
İlhan AVCU
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
E-Posta: ilhanavcu35@gmail.com

Danışman
Prof.Dr. Osman Nuri ÖZDOĞAN
Aydın Adnan Menderes Üniversitesi
Turizm Fakültesi
E-Posta: onozdogan@gmail.com

BİRİNCİ BÖLÜM

1. Cinsiyetiniz:

Erkek Kadın

2. Yaşınız:

18-25 26-35 36-45 46-55 56-65 66 ve üzeri

3. Medeni Durumunuz:

Evli Bekâr

4. Mesleğiniz:

İşçi Memur Öğrenci Çalışmıyor
 Emekli İşyeri Sahibi Diğer (Lütfen belirtiniz): .....

5. Ortalama Aylık Geliriniz:

1400 TL ve altı 1401 TL - 2400 TL 2401 TL - 3400 TL
 3401 TL- 4400 TL 4401-5400 TL 5401 ve üstü

6. Öğrenim Durumunuz:

İlköğretim   Ortaöğretim   Ön Lisans   Lisans   Lisansüstü

7. Kaç yıldır burada ikamet ediyorsunuz?

1 yıldan az   1-5 yıl   6- 10 yıl   11-15 yıl   16- 20 yıl   21 yıl ve üzeri

8. Sakin Şehir (Cittaslow) hakkında yeterli bilginiz olduğunu düşünüyor musunuz?

Evet   Kısmen   Hayır

İKİNCİ BÖLÜM

Seferihisar, Haziran 2009’da Sakin Şehir Birliği’ne katılmıştır. Aşağıdaki ifadeler ile ilgili düşüncenizi önem derecesine göre işaretleyerek belirtiniz.	(1) Kesinlikle Katılmıyorum	(2) Katılmıyorum	(3) Ne katılıyorum Ne Katılmıyorum	(4) Katılıyorum	(5) Kesinlikle Katılıyorum
1- Sakin şehir unvanı kentin yerel kimliğini öne çıkarmıştır					
2- Destinasyon’ nun sakın şehir olmasından memnunuz.					
3- Cittaslow, yörenin kalkınma ve gelişmesi için iyi bir modeldir.					
4- Sakin şehir olduktan sonra kentte olumlu yönde değişimler yaşanmıştır.					
5- Sakin şehir olduktan sonra kent aşırı bir turistik çekim yeri olmuştur.					
6- Sakin şehir olduktan sonra kentte yaşam hızlanmıştır.					
7- Kentin sakın şehir olmasıyla birlikte yerel girişimcilik artmıştır.					
8- Kentin sakın şehir olmasından gurur duyuyorum.					
9- Sakin şehir hareketi bölgede kadın girişimcileri desteklemiştir.					
10- Sakin şehir hareketinin bölgeye sağladığı faydaların yanında olumsuz etkileri de vardır.					
11- Kent sakın şehir olduktan sonra çevresel varlıklar daha etkin bir şekilde korunmaktadır.					
12- Kent sakın şehir olduktan sonra altyapı sorunları azalmıştır.					
13- Destinasyon sakın şehir olduktan sonra kentte hava, su, toprak ve deniz kirliliğinin önlenmesine yönelik çalışmalar yapılmaktadır.					
14- Destinasyon sakın şehir olduktan sonra atık yönetimi (geri dönüşüm kutuları) ve temizlik alanında gelişmeler olmuştur.					

	(1) Kesinlikle Katılmıyorum	(2) Katılmıyorum	(3) Ne katılıyorum Ne Katılmıyorum	(4) Katılıyorum	(5) Kesinlikle Katılıyorum
15- Kentte yeni yapılar yerel mimariye uygun bir biçimde inşa edilmektedir.					
16- Destinasyon'da yerel yönetimler tarafından ekosistemi korumaya yönelik önlemler alınmaktadır.					
17- Kent, sakin şehir unvanı sayesinde küreselleşmeye karşın yerel kültürel özelliklerini korumaya çalışmaktadır.					
18- Bölgeye gelen turistlerin çevreye olumsuz yönde etkileri vardır.					
19- Kentin sakin şehir olmasıyla birlikte işletmelerin çevreye olan duyarlılıkları artmıştır.					
20- Sakin şehir olmak destinasyonu aşırı kalabalıklaştırmaktadır.					
21- Sakin şehir hareketiyle bölgeye gelen turistlerin artması bölgeyi olumsuz etkilemektedir.					
22- Sakin şehir unvanı kentte hafta sonları aşırı kalabalığa neden olmaktadır.					
23- Sakin şehir olduktan sonra deniz kirlenmiştir.					
24- Sakin şehir olduktan sonra kentte (kiralık-satılık, konut, arsa, gıda, ulaşım) fiyatlarında artış yaşanmıştır.					
25- Sakin şehir ekonomik açıdan yaşantıma katkı sağlamaktadır.					
26- Sakin şehir olduktan sonra gıda, ulaşım, yaşam koşulları ve diğer ürün ve hizmet fiyatlarında artışlar olmuştur.					
27- Kent sakin şehir olduktan sonra turizm sektöründe olumlu yönde değişim yaşanmıştır.					
28- Kent sakin şehir olduktan sonra yapılan yatırımların artması yerel ekonomik kalkınmayı arttırmıştır.					

	(1) Kesinlikle Katılmıyorum	(2) Katılmıyorum	(3) Ne katılıyorum Ne Katılmıyorum	(4) Katılıyorum	(5) Kesinlikle Katılıyorum
29- Kent sakin şehir olduktan sonra kentte istihdam olanakları artmıştır.					
30- Kent sakin şehir olduktan sonra yöresel yiyecek ve içecekleri sunan restoranların sayısı artmıştır.					
31- Sakin şehir hareketi, geleneksel usullerle yiyecek üretimini desteklemektedir.					
32- Sakin şehir olduktan sonra yöresel yemeklerin popülerliği ve satışları artmıştır.					
33- Yöreye özgü ürünlerin korunması için çeşitli faaliyetler yapılmaktadır. (tohum takas şenliği, okullarda sebze bahçesi vb.)					
34- Sakin şehir unvanına sahip olduktan sonra bölgedeki restoran menülerinde yerel yiyecekler yerine, popüler turistik yiyecekler servis edilmektedir.					
35- Sakin şehir unvanına sahip olduktan sonra yöredeki geleneksel yeme-içme alışkanlıklarında olumsuz yönde değişimler yaşanmıştır.					
36- Destinasyon'da yerel ürünlerin üretilmesi ve sunulması konusunda faaliyetlerimiz mevcuttur.					
37- Destinasyon'da gastronomik ürünlerin tanıtımı konusunda yerel yönetimlerin birçok faaliyeti vardır.					
38- Sakin şehir hareketi ile birlikte yöresel ürünler aşırı ticari hale gelip orijinalliğini kaybetmektedir.					
39- Destinasyon'da üretilen yerel ürünlerin doğrudan üreticilerinden satın alınabileceği alanlar mevcuttur.					
40- Sakin şehir hareketi, kentte geleneksel yiyecek ve içecek tüketimini desteklemektedir.					
41- Seferihisar'a gelen ziyaretçilere yerel ürünler sunulmaktadır.					

Katılımınız için teşekkür ederiz....

EK-2: Görüşme Soruları

SAKİN ŞEHİR GÖRÜŞME SORULARI

Sakin Şehir Olmanın Destinasyon Üzerindeki Etkisi: Akyaka ve Seferihisar Örneği

1. Cittaslow ağına katılma fikri nasıl ortaya çıkmıştır?
2. Sakin Şehir ağına katılma süreci nasıl gerçekleşmiştir ve hangi sorunlar ile karşılaştınız?
3. Kentin Sakin Şehir olmasında etkili olan özellikleri nelerdir?
4. Sakin Şehir ağına katılma sürecinde yerel halkın tepkisi nasıldı?
5. Sakin Şehir olduktan sonra kentte ne gibi değişiklikler meydana gelmiştir?
6. Cittaslow unvanı kente ne gibi faydalar sağladı?
7. Cittaslow hareketinin bölgeye sağladığı faydaların yanında olumsuz etkileri de var mıdır?
8. Kentin yoğun ilgi görmesi çevresel yapıda hangi yönde değişiklikler meydana getirmiştir?
9. Sizce kentte, cittaslow kriterleri ilk günkü gibi hala uygulanıyor mu?
10. Sakin Şehir unvanı sayesinde tanınırlığı artan kentin, ziyaretçiler tarafından yoğun ilgi görmesi sorun teşkil ediyor mu? Ediyorsa bu sorunlar nelerdir?
11. Kenti gastronomik açıdan ele aldığımızda yerel ürünlerini gelen ziyaretçilere sunabiliyor mu?
12. Bölgede gastronomik ürünlerin üretilmesi ve sunulması konusunda faaliyetler var mıdır? Varsa bu faaliyetler nelerdir?
13. Kentte düzenlenen gastronomik ve yerel festivaller, bölgeye olumlu ve olumsuz yönde ne gibi etkiler sağlamaktadır?
14. Kent, gastronomik ürünlerini tanıtmada ne kadar etkilidir? Tanıtım konusunda faaliyetleri nelerdir?
15. Bölgeye gelen ziyaretçi sayısındaki artış nedeniyle gastronomik ürünlerin üretim ve sunum aşamalarında değişimler yaşanıyor mu?

16. Belediye yönetiminin 5 yılda bir değişmesi, cittaslow hareketinin yönetim konusunda sorunlar çıkmasına neden oluyor mu?
17. Cittaslow felsefesinin en önemli yanı olan Slow Food konusunda çalışma ve etkinlikleriniz nelerdir?
18. Sakin Şehir olduktan sonra kentte (kiralık-satılık, konut, arsa, gıda, ulaşım) fiyatlarda nasıl bir değişim yaşanmıştır? Hangilerinde yaşanmıştır ve nedenleri nelerdir?
19. Cittaslow unvanına sahip olduktan sonra yörede geleneksel yeme-içme alışkanlıklarında değişimler oldu mu? Olduysa bunlar nelerdir?
20. Cittaslow unvanına sahip olduktan sonra bölgede bulunan restoranların menüsünde yerel yiyecekler yerine, turistlerin damak tadına uygun yiyecekler mi servis edilmektedir?
21. Bölgede turistlerden dolayı park yeri ve kalabalık sorunu yaşanıyor mu?
22. Kentte yerel üreticilerin ürünlerini satabilecekleri pazarlar mevcut mudur? Mevcut ise yeterli düzeyde midir?
23. Bölgeye yerel halk dışında ürün satmaya gelenler oluyor mu?
24. Sizce böyle giderse kentte doğal çevre bozulur mu?
25. Bölgedeki sorunları önlemek için neler yapılmalıdır?
26. Cittaslow olmaktan pişman olduğunuz zamanlar oluyor mu?
27. Sakin Kent olduktan sonra yerel halkta ekonomik açıdan değişimler meydana geldi mi?

EK-3: Katılımcılar Hakkında Bilgi

Katılımcı	Görevi
Katılımcı 1	Cittaslow Temsilcisi
Katılımcı 2	Belediye Başkanı
Katılımcı 3	Öğretim Üyesi
Katılımcı 4	Muhtar
Katılımcı 5	Öğretim Üyesi
Katılımcı 6	Cittaslow Temsilcisi
Katılımcı 7	Memur
Katılımcı 8	Muhtar
Katılımcı 9	Öğretmen
Katılımcı 10	Muhtar
Katılımcı 11	Muhtar